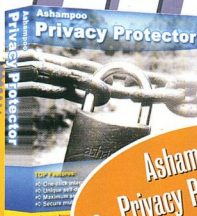

Computer

PANORÁMA

XV. ÉVFOLYAM 02. SZÁM • 1395 Ft/€5,49

Ashampoo Privacy Protector
Teljes verziós titkosító

3 CD

SmartScript Pro

Fejlesztőrendszer
(teljes verzió)

XPME for Windows XP

(teljes verzió)

Audacity

Hangszerkesztő
(teljes verzió)

Herbárium

Multimédiás
bemutató

Frakk (4-6.)

Magyar rajzfilmsorozat

MPEG-1 formátumban

- **12+1 képfeldolgozó program** 34. o.
- **A Google alkonya?** 38. o.
- **PC-bővítés: kockázat nélkül** 30. o.

Tesztek

- **8 karaoke program** 78. o.
- **27 hangrendszer** 52. o.
- **9 hangkártya** 46. o.
- **11 alaplap** 66. o.

Gyakorlat

- **Otthoni hálózat SuSE-val** 104. o.
- **Számolás a Worddel** 108. o.
- **A médialejátszó bővítése** 100. o.

Hálózat

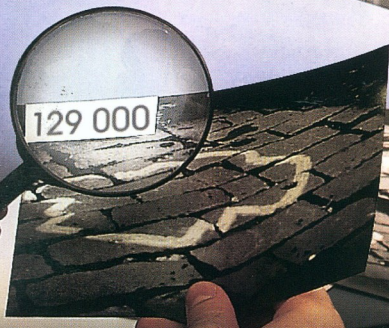
- **Hotspot-vadászat** 92. o.
- **N-Gage játékok** 95. o.
- **SMSmondó** 94. o.
- **Net-teszt: napilapok a hálón** 90. o.

Ki ölte meg a Tintást?

KÖZEL
30%
KEDVEZMÉNY

Minolta magicolor 2300 W

- 16 lap/perc fekete-fehérben
- 4 lap/perc színesben
- Max. 1200 dpi felbontás
- optikus duplex egység
- alacsony nyomtatási költség
- Windows meghajtók

129 000 Ft-tól*

Vajon ki ölte meg a Tintást?
Ha tudja a választ, akkor most közel 30% kedvezménnyel, mindössze nettó 129 000 Ft-ért juthat hozzá a Minolta magicolor 2300 W színes lézeryomtatóhoz.

KONICA MINOLTA KFT
Telefon: 06 1 464 9016
E-mail: info@konicaminolta.hu

KONICA MINOLTA
The essentials of imaging
www.konicaminolta.hu

TOP Partnerek: Balassagyarmat: Z. HORV Kft. (35) 300-950 • Budapest III.: We@b Kft. (1) 250-0886 • Budapest IV.: MILOTA Budapest Kft. (1) 370-8605 • Budapest IX.: Demand 2000 Kft. (1) 456-0133 • Budapest XI.: NOVAREX Kft. (1) 481-9555 • Budapest XII.: M&T Kft. (1) 202-3185 • Budapest XIII.: Négytűlvs Kft. (1) 350-6157 • Budapest XIV.: Adria Computer Kft. (1) 273-2077 • Budapest XVI.: Copy-Dupa Kft. (1) 383-1830 • Debrecen: WATOOM Kft. (52) 521-170 • Eger: Amsys Kft. (36) 537-204 • Győr: Másológép Centrum Kft. (96) 313-008 • Kaposvár: Computer-S Kft. (82) 512-778 • Kecskemét: Medi-Print Kft. (76) 508-141 • Miskolc: Bon-Copy Irodatechnika Kft. (46) 341-824 • Nagykanizsa: Kanizsanet 2000 Kft. (93) 537-659 • Nyíregyháza: 3D.com Bt. (42) 421-173 • Pécs: VH COM Kft. (72) 333-987 • Szarvas: Xeropress Bt. (66) 311-422 • Szeged: Deák-Irodatechnika (62) 441-120 • Székesfehérvár: Alba Kontakt Plusz Kft. (22) 349-300 • Szekszárd: Kvantum Kft. (74) 419-541 • Tatabánya: MT Tatabánya Kft. (34) 311-104 • Veszprém: MT Tatabánya Kft. (88) 426-506 • Zalaegerszeg: Procomp Zalaegerszeg Kft. (92) 550-373 • **Project Partnerek:** Budapest VI.: Kventa Kft. (1) 269-5262 • Budapest VIII.: Colospectrum Kft (1) 303-9009 • Budapest VIII.: Montana Rt. (1) 327-9821 • Budapest VIII.: WOSS Kft. (1) 266-0895 • Budapest XI.: Aloha 2000 Kft. (1) 361-4260 • Budapest XI.: Tigra Kft. (1) 463-1113 • Budapest XIV.: Nador Rendszerház (1) 470-5013 • Székesfehérvár: Albacom Rt. (22) 515-459

A világ – pixelekben

Minden esztendőnek megvan a számítástechnikai slágere, egy olyan termék, esetleg program vagy szolgáltatás, amellyel minél többeket szeretnének becsábítani a digitális világba. A 2003-as évben – e téren – vitathatatlanul a digitális fényképezőgépek voltak a főszerep. S bár olyanok is megvásárolták a számítás- és fotótechnika házasságának a nagyszerű vívmányát, akik eddig köszönőviszonyban sem voltak a komputerrel, a vásárlók többségének – amint ez egy nemrég készített felmérésből kiderült – azért nem idegen a bitek világa.

A digitális fotózás témája mellett természetesen mi sem mehettünk, s mehettünk el szóltanul, s amint tapasztalhatták, mindig az első között adunk hírt a legújabb fotómasinákról, időről-időre nagytesztek keretében részletesen bemutatjuk őket, s természetesen a hozzájuk kapcsolódó programokról és szolgáltatásokról is informáljuk olvasóinkat.

Ebben a hónapban viszont az eddigieknél bővebben szeretnénk volna e slágertémával foglalkozni, ám mivel a digitális gépek világának bemutatása túlnőné lapunk kereteit, úgy döntöttünk, hogy egy újabb kiskönyvvel ajándékozunk meg olvasóinkat. Ebben nemcsak a digitális kamerák felépítéséről, képkalkotásáról, tartozékairól informálódhatnak, hanem tippeket is kapnak a legelső felvételek elkészítéséhez.

S akinek e könyv ismeretanyaga nem volna elég, annak figyelmébe ajánljuk nemrég megjelent, nagyobb formátumú, közel 300 oldalas „Digitális fényképezés” című könyvünket, amelyben a hazai piacon lévő szinte valamennyi fényképezőgépről olvashatnak, gépvásárlási ötletekből válogathatnak, beiratkozhatnak virtuális fotóiskolánkba, s több, teljes verziós programot is kapnak ajándékba.

A digitális fotózás témáját persze lapunk hasábjain sem hanyagoltuk el, ezúttal – gondolva a karácsonyi kikapcsolódásra – 12+1 remekül használható shareware, illetve freeware programot mutatunk be, illetve mellékelünk CD-/DVD-korongunkra.

Elő tehát a digitális fényképezőgépekkel, s kezdődjek a fotózás új korszaka!

Horváth Annamária
főszerkesztő

TESZTEK különszám

- 204 termék tesztje ■ Digitális fényképezőgépek ■ DVD-írók ■ MP3-lejátszók
- Notebookok ■ Nyomtatók ■ Projektorok
- Szkennerok ■ TFT monitorok

CAD/CAM különszám

- LCD monitorok ■ CAD-es videokártyák
- HP szkennerek ■ Solid Edge V15 ■ Integrált adatkezelés ■ Autodesk Inventor Series
- Optimális megmunkálás

KERESSE AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL! • KERESSE AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

A következő DVD-n!

AZ IDEÁLIS GYANUSÍTOTT

Színés amerikai krimi

Tony Aaron magánnyomozó, de sajátos vállalkozásból tartja fenn magát. Feleségével, Hazel-lel alibit és tanúkat szolgáltat házasságtöréshez. Egy alkalommal azonban a leplezés pillanatában holtan találja a szállodai szobában feleségét és kliensüket, akiről kiderül, hogy Stasio, a híres festő.

A rendőrség nyomozásba kezd, de Frank is azon dolgozik, hogy kiderítse, mi történt. Két gyanúsított van: Stasio szeretője és a felesége. Később azonban Tony-ra terekedik a gyanú...

Az izgalmas krimi főszerepében a Schindler listája Oscar-díjas sztárja, Liam Neeson!

A film azzal DVD-lejátszóval is megtekinthető.

Rendelje meg

a Computer Panoráma
következő 12 számát
DVD-melléklettel
mindössze

23 900 Ft-ért!*

Várjuk rendelését:

Internet: www.computerpanorama.hu
Telefon: 456-6964, E-mail: terjesztes@computerpanorama.hu
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

*Extra szolgáltatás: minden küldeményt légpárnás, ütés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségét az előfizetés ár TARTALMAZZA.

CD/DVD

	Shareware kollekcio	8
	Ashampoo Privacy Protector – Biztonságban, kényelmesen	10
	SmartScript Pro – Okos scriptek	11

HÍREK

	Hardver	14
	Szoftver	18
	Hálózat	20
	Multimédia	22

FÓKUSZ

	Netes ismerkedés – Csípj fel a hálón!	26
--	---------------------------------------	----

TOPTÉMA

	PC-bővítés buktatók nélkül – Egyszerűbben nem is lehetne	30
	12+1 képfeldolgozó – Otthoni fotólabor	34
	A Google alkonya? – Elszemetelődött	38

GSÚGSTECHNIKA

	High-tech minden szinten – A tizenhat megás kiskaca	42
--	---	----

HARDVER

	Processzorpiac – Kistigrisek	44
TESZT	Hangkártyák – Hangadók rangadója	46
	Nagyteszt: Hangkártyák – Így tesztelt a CP	51
TESZT	5.1-es hangrendszerek – Hangoltunk	52
	Nagyteszt: 5.1-es hangrendszerek – Így tesztelt a CP	64
TESZT	Alaplapok - Szilárd alapokon	66
	Nagyteszt: Alaplapok – Így tesztelt a CP	73
	Intel lapkakészletek – Megfelelő alapozás	74
	Teszt/Duo-DX AR496	75
	Teszt/ Pioneer DVR-SK12D	75
	Teszt/ Nokia 3660	75
	Teszt/3ware Escalade 7506-4LP	76
	Teszt/MSI PT8 Neo-LSR	76
	Teszt/Prestigio P190T	76
	Teszt/Mercury AQUA	77

HARDVER

	Teszt/Samsung SyncMaster 152x	77
	Teszt/Sign Portable Video CD/CD Player	77
TESZT	Teszt: Karaoke programok – Dalra fakadva	78
	Native Instruments Tractor DJ Mixer – Diskzókók kalandra fel!	82
	Total Commander 6.01 – Fájlpárancsnok	84
	Symantec Internet Security 2004 – Biztonsági megoldások magyarul	85

SZOFTVER

	Shareware/System Optimizer 2.4	86
	Shareware/Blaze MediaConvert 2.7	86
	Shareware/Internet Anonym 6	86
	Freeware/ CatsCradle 2.8	87
	Freeware/DeepBurner 1.1	87
	Freeware/PC Wizard 2004 1.5	87
	Játék/Hírek/Battlefield Vietnam	88
	Játék/Hírek/Knights of the Temple	88
	Játék/Hírek/Kombat	88
	Játék/Ismerető/Prince of Persia: The Sands of Time	89
	Játék/Ismerető/XIII	89
	Játék/Ismerető/Broken Sword: The Sleeping Dragon	89

ÁLLANDÓ ROVATOK

CP-info	3
Tartalom	4
CD-/DVD-melléklet	6
Olvasók fóruma	24
Adatbank	126
Itt keresse	126
CP-szerviz	127
Impresszum	127
Előzetes	128

HÁLÓZAT, KOMMUNIKÁCIÓ

- TESZT**
- Net-teszt: Hír-es háló – Napilapok az interneten . . . 90
 - Hotspot-vadászat (1.) – Itt is WLAN, ott is WLAN 92
 - SMSmondó – Megszólal az üzenet 94
 - N-Gage játékok – Phono Ludens 95
 - AlphaCell M5 – Armanitól AlphaCell-ig 96

ELMÉLET

- 3D-s modellezés és grafika (2.) – A sugárkövetés és a POV-Ray 98

GYAKORLAT

- Media Player – A médialejátszó bővítése 100
- Otthoni hálózat SuSE Linux 9.0 alapokon – Összekapcsolva 104
- Word – Számoljunk egy kicsit! 108

BUSINESS

- Irodai szoftverek – Office másképp 112
- Cégvilág 115

DVD

- Top 10 – Biztos tippek 134

BOLTKÓSTOLÓ

- A keresőrobotoktól a fényképező mobilokig – Lányok fényképezése tilos! 122

INTERJÚ

- Beszélgetés Halász Gáborral – Környezetvédelem az irodában 130

PC-BŐVÍTÉS

Egyszerűbben nem is lehetne 30

Ha 3D-s akció helyett már csak valami-féle diavetítés küzdi át magát a képernyőn, „kifut” a merevlemez és a PC percekig tartó gondolkodási időt kér az új programokhoz, akkor itt az ideje egy hardverbővítésnek. Ez azonban nem jár kockázat nélkül – az új hardver gyakran nem illik a régi PC-hez. Cikkünkben sora vesszük azokat az apróságokat, amelyekre a bővítés során figyelni kell.

12+1 KÉPFELDOLGOZÓ

Otthoni fotólabor 34

Bizonyára nem tévedünk nagyot, ha az elmúlt karácsony slágertermékének a digitális fényképezőgépet ítéljük. Talán már el is készülték az első felvételek, s velük együtt megjelent a családás is: mintha nem is volnának oly jók ezek a fotók. Szerencsére most is kéznél van a segítség...

A GOOGLE ALKONYA?

Elszemetelődtött 38

A Google sokáig az internet legjobb keresőjének számított. Az utóbbi időben azonban hasznos hivatkozások helyett egyre több szeméttel szolgál a keresés. Írásunkban bemutatjuk, hogyan lehet becsapni a Google-t, és hogy mely alternatívák állnak a rendelkezésünkre.

Jelen lapszámunk 32 000 példányban készült. A MATESZ 2003. I. negyedévi gyorsjelentése szerint az átlagos terjesztett példányszám 32 536 darab, az átlagos remittenda 2176 darab.

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piacutató intézetek Médiaanalízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jövedelemmel rendelkeznek, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

2000. őszén indult be a Median webaudit, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalaink a kutatások alapján, havonta több mint 135 ezren töltik le, az ingyenes hírlevelünket előfizetők száma pedig meghaladta a 4000-et.

Computer Panoráma

Grafika

- Iclick DVD to DivX AVI 2.12
- AudioPEG
- AVD Batch Converter
- AVD Graphic Studio 6.1
- BR's PhotoArchiver 4.0.4
- CyberMotion 3D Designer 9.0
- DecoTech Pro 6.01
- DScaler 4.18
- FantaMorph 2.1
- Image To PDF 2.1
- Magic ASCII Picture 1.3
- PhotoDub Album 1.0
- Placer 2.02
- uDrawFacePro 1.0
- VizUp 1.5

Hálózat

- Advanced Effect Maker 1.0
- Advanced Spam Defense 0.99f
- Bonodi XML Editor 2.0
- Caterpillar
- Contacts Verifier 2.1
- Courier Email
- DNSAME 3.0
- Easy Outlook Express Repair
- EF Mailbox Manager 1.22
- Emoticons Mail 1.3
- FineBrowser Free 1.24
- HiDownload 4.1
- Internet Download Manager 3.18
- Mail Them Pro 7.03
- NetGrid 3.0
- Percussion LiteMail 2.26
- XML/XSLT Maker.

Zene

- ArTrack Compressor VST 1.1
- Audio Edit
- Audio Editor Pro 1.13
- Audiotools 4.6
- Chord Alchemy
- DRS 2006 Webreceiver
- FairStars Recorder 2.4
- Groove Mechanic 2.5b
- Intex MP3 Converter 2.5
- IRCCommand2
- Mp3-TagIt 6.03
- NGWave 2.1
- SoundEdit Pro 1.3
- System Tray Audio Device Switcher

Felhasználói

- Active Printer 1.3
- Adult PDF Encrypt 2.1
- Clock Wallpaper 1.002
- Color Converge 2.0
- DeepBurner 1.0
- DelPrin
- Defragmenter Lite Plus 1.2
- Disktective 4.0
- EF Commander 3.60
- FlexNotes 2.0
- High Capacity Disk Patch 0.1 Beta
- LanguageSctypter
- Macro Scheduler 7.2

CD-Hotline

A CD-/DVD-mellékletekkel kapcsolatban a [cgsupport@panorama.hu](mailto:cdsupport@panorama.hu) címre írhatnak. A legtöbbször feltett kérdésekre bármikor választ kaphatnak a www.computerpanorama.hu/cdsupport oldalon. Látogassanak el ide bátran, ha a lemezek használatával bármilyen probléma felerőlné.

Amennyiben az újsághoz kapott lemezek bármelyike törött, felülete sérült vagy meghajtója nem olvassa rendesen annak tartalmát, kérjen cserelmezt a terjesztes@panorama.hu címen, vagy hívja terjesztési osztályunkat a 06-1-456-6964-es telefonszámon.

Herbárium

Teljes verzió Érdemes „belelapozni” a *Kossuth Kiadó* által megjelentetett *Herbárium* virtuális lapjaiba, hiszen a segítségével szinte mindent megtudhatunk a különböző gyógynövényekről és arról, hogy milyen betegségek esetén, milyen növényektől remélhetünk segítséget. Sőt, hazánk védett és mérgező növényeinek is utánanézhethünk.

Mindent az egészséget, a természet segít ségével

Audacity

Teljes verzió Az Audacity egy rendkívül széleskörűen használható hangszerkesztő program, amelynek tudását a VST modulokkal tovább bővíthetjük. A mellékelt ingyenes plug-in-ek mellett a

Egyszerűen használható és hatékony hangszerkesztő, ingyen

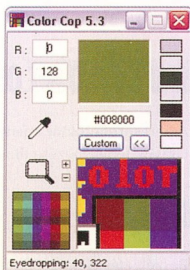
könyvtárában megtalálható még a *LameMP3* codec is, amely ahhoz szükséges, hogy a szerkesztett hangmintákat MP3-formátumban menthessük el, és az 1.0-s változat mellett megtalálható az 1.2-es kiadás béta verziója is.

SmartScript Pro

Teljes verzió A SmartScript Pro nagyszerű segítség lehet azoknak a programozóknak, akik könnyen elsajátítható szoftverre vágynak. A program segít a HTML, Javascript és VBscript alkalmazások írásában, emellett rengeteg monoton ismétlődő feladatot vesz le a programozó válláról. A programról a 11. oldalon részletesen olvashatnak.

Color Cop version 5.3

Teljes verzió Fejlesztők figyelem! Nehéz kiigazodni a különböző színek között? Ez a program bármikor segít, hogy megtudjuk egy szín RGB vagy HTML, VB, Delphi színekódját. Ráadásul akár a Windows asztaláról is mintát vehetünk vele.

Színek beazonosítása, bárhol, bármikor

emezmelléklet 2004/2

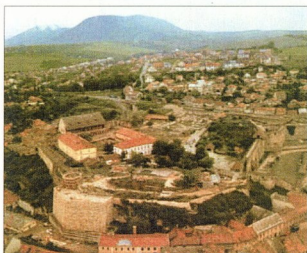
Offline megrendelő

Mint azt bizonyára sokan tudják, a Computer Panoráma bármely kiadványa megrendelhető az interneten keresztül is, beleértve az újságot, a különszámokat és könyveinket egyaránt. Akinek van internetkapcsolata, de szeretné minél olcsóbban „megúszni” a kiadványok kiválasztá-

sát, a lemezeink *MEGRENDELO* könyvtárában található programcskával offline böngészheti végig a kínálatot, kiválaszthatja a kívánt terméket, és mindössze arra a néhány másodpercre lesz szüksége online kapcsolatra, amíg a megrendelést egyetlen gombnyomással elküldi nekünk.

Magyarország várai: Eger (2. rész)

Sorozatunk második részében az egri várhoz invitáljuk Önöket egy kis virtuális sétára.

Olvasói programok:

Névnap 2.0

Borsosfi „ledőnévű” olvasónk egy kitűnően használható programcskával lepette meg minket, amely nemcsak az éppen aktuális névnapi figyelmeztet, hanem rövid ismertetőt is nyújt a nevek történetéről.

Wallout

Mr. Bitrate a manapság már feledésbe merülő DOS-os világba invitál minket, egy Turbo Pascal környezetben készült falbontó játékkal. Bár DOS alatt fut, ettől függetlenül akár Windows XP alatt is elindítható. A részletes leírást az *olvassejt.txt* állományban találjuk, s a szerző mellékelte a program forráskódját is.

Frakk, a macskák réme (4-6. részek)

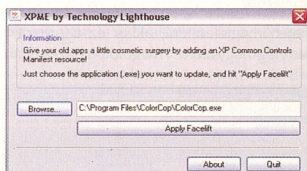
Természetesen most sem maradhat el sokunk kedvenc kutyája, Frakk, aki ez alkalommal is Károly bácsi és Irma néni két lusta macskáját igyekszik megregulázni, ahogy az egy kötelességtudó kutyához illik.

A film MPEG-1 formátumú, s a mellékelt programmal (*cpvidplay.exe*) vagy a Windows Media Player segítségével játszható le.

XPME for Windows XP

Teljes verzió

Ha szeretnénk régebbi szoftvereink külsejét hozzáidomítani a Windows XP elegáns megjelenéséhez, ezzel a programmal egyszerűen megtehetjük. Mindössze a kérdéses EXE állományt kell megadnunk, és a következő indításkor már az XP-hez illő vezérlőelemeket látunk az „átalakított” program ablakában.

Az XPME segítségével semmisség a program „sminkelése”

Lemezeink vírusmentességét minden hónapban a VirusBuster ellenőrzi.

Felhasználói

- Mini Calculator 1.4
- R-DriveImage 1.0
- Registry Healer 4.1.0
- Reminder 2.11f
- ShutDown Plus 2.03
- StrongSearch 1.31
- Talking Reminder 1.45
- Total Commander 6.01
- UltraISO 6.52 SR-1

Csodálatos Görögország (6. rész): Korfu

Korfut a szakirodalom némeleykor Homérosz „Szeheriádjával”, Alkinoosz birodalmával azonosítja, ahol a tehetséges phaiák hajónép lakott. A sziget az i. sz. IV. századtól a kelet-római birodalom tartományaként kapcsolódott be a görögök, a longobárdok, az arabok és a normannok ellen vívott harcokba. Ezt a csodálatos tájat mutatjuk be 34 percen keresztül.

Bővebb információ: www.thessalia.hu

DVD-vel is!

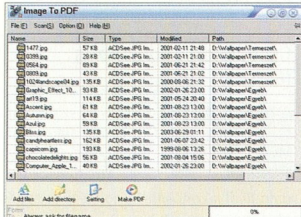

A Computer Panoráma februári száma vagy 3 CD-vel, vagy egy DVD-melléklettel vásárolható meg. Az asztali készüléken is lejátszható DVD-s kiadás vásárlói, a CD-mellékleteken is szereplő programokon és rajzfilmeknél, egy görögországi útifilmet, valamint a Royce című színes amerikai filmet is megkapják.

„Shayne Royce, a CIA titkosügynöke rutinosan végzi munkáját, mindaddig, amíg csoportját fel nem oszlatják. A szelnek ereszett ügynök kollegák nem érzik kellően igazságosnak a döntést, s minthogy a végkielégítés is keveslik, saját akcióba kezdenek. Az ötlet nem más, mint nukleáris robbanófejek felvásárlása az éppen „leszerelés” alatt lévő orosz hadseregtől. Royce először csak a csatlakozást utasítja vissza, ám a végén már az ő feladata, hogy megakadályozza az akciót.”

Image To PDF 2.1

Grafika Igazán kultúrált megjelenésű program, amely PDF formátumba konvertálja képeinket. Ha több képet jelöltünk ki, akkor mindegyiket egy fájlba teszi, külön oldalakon helyezve el őket. Arra is van lehetőség, hogy a program egy bizonyos könyvtárat figyeljen, és ha abba kép érkezik, azt automatikusan átkonvertálja – egyszerű a működése. Egyetlen hátránya, hogy addig, amíg nem regisztráljuk, beleír a PDF oldalába.

PhotoDub Album 1.0

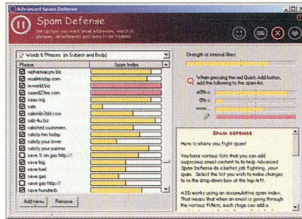
Grafika Ez a program nem azért használható jól, mert bemutatott készíthetünk vele, hanem azért, mert könnyen, kellemes körülmények között katalogizálhatjuk képeinket, azokhoz hangot rendelhetünk, majd az eredményt saját, vagy futtatható formátumban el is menthetjük. A lényeg mégis csak egy bemutatás lenne, de a képek nézegetése önmagában – hát még hanggal – valódi élvezet vele.

Advanced Spam Defense 0.99f

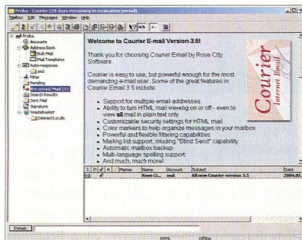
Hálózat Nagyon ötletes és kiválóan kezelhető program, amely a levelező programunktól függetlenül rendszeresen ellenőrzi a postafiókunkat, és megjelöli a nem kívánt leveleket (spameket). A program különböző szinteket rendel a

nem kívánt szavakhoz, szókapcsolatokhoz, amelyek együttes előfordulásakor a jelzés erőssége összeadódik. Ha elér egy szintet, akkor a program jelez.

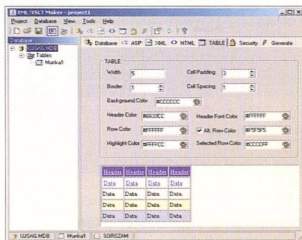
Courier Email

Hálózat A „futár” egy igazán gyors és kényelmes levelezőprogram. Mindent tud, amit kell, még importálja is a leveleinket, hogy zökkenőmentes legyen az átállás régi levelező programunkról. A kor követelményeinek megfelelően spam szűrő is található benne, és a HTML leveleket is tökéletesen megjeleníti. Akci nem szereti az Outlook-ot, feltétlenül nézze meg!

XML/XSLT Maker

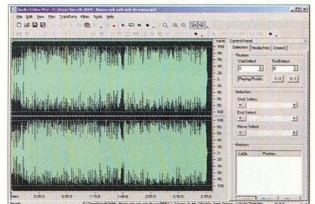
Hálózat Ha egy adatbázist (akár Access, akár XML) szeretnénk az interneten megjeleníteni, akkor ez a program tényleg egyszerű megoldással szolgál.

Nincsen más dolgunk, mint kiválasztani a forrást, formázni a táblázatot – esetleg szűrni, hogy mi jelenhet meg –, majd elmenteni az XML formátumú eredményt.

Audio Editor Pro 1.13

Zene Vonzó kinézetű, nagytudású hangszerkesztő program, egy CD-grabberrel és egy konverterprogrammal együtt. Legnagyobb különlegessége a harminc napos pénzvisszafizetési garancia. Ezzel a foggással talán a program népszerűbb lesz, és lesznek, akik inkább a shareware programokat fogják előnyben részesíteni a nagyon nagy tudású és drága programok helyett.

DRS 2006 Webreceiver

Zene Ez a program azoknak nagyszerű, akik szélessávú internet-hozzáféréssel rendelkeznek, és rendszeresen

Havi top 10 – hazai

1. (1) Total Commander 6.01
2. (2) Norton Antivirus frissítés
3. (3) Winamp 5.0
4. (4) FlashGet 1.4
5. (5) DiVX Bundle 5.1
6. (6) Getright 5.02
7. (7) QuickTime Player 6.1
8. (8) WinZip 8.1 SR-1
9. (9) MSIE 5.5 Magyar
10. (10) ICC Pro 2003a

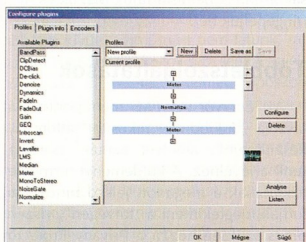
Forrás: www.letoltes.com

hallgatnak webrádiót. A program fel tudja venni a streamet, a csatornák (alapból a DRS adóival) saját ízlésünk szerint módosíthatjuk.

A DRS adói úgy vannak kialakítva, hogy mind a keményebb, mind a lágyabb műfajok rajongói megtalálják a számításukat. Az adók minősége csak átlagos, de a program ennek ellenére is jól használható.

Audiotools 4.6

Zene Eről a programról már hallhatunk: a hanglemezek és kazetták felvételeit tisztítja ki, és automatizálja a felvétel folyamatát. Most azonban már olyat tud, mint még soha: mi választhatjuk ki, hogy milyen folyamatok menjen át a hang, tűnjenek-el a sercegések, vagy elég, ha a hangerősséget normalizálja, és lerövidíti a szüneteket. A forrás pedig akár MP3 stream is lehet, így webrádióknak szárait is felvehetjük vele.

SoundEdit Pro 1.3

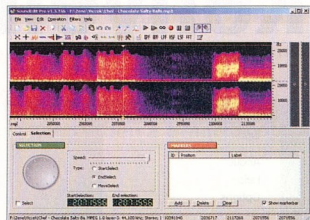
Zene Ránézésre ez a program is egy egyszerű hangszerkesztő: különlegessége egy kissé rejtett, a hangot ugyan-

Havi top 10 – külföldi

- (1) KaZaA Media Desktop
- (2) ICQ Lite
- (3) IrfanView 3.80
- (4) Ad-Aware
- (5) iMesh
- (6) WinACE
- (7) WinZIP
- (8) SpyBot Search and Destroy
- (9) ICQ Pro 2003b
- (10) FL Studio

Forrás: CNet (www.download.com), Tucows (tucows.euroweb.hu)

is spektrális nézetben is meg tudja jeleníteni, a kiválasztáshoz pedig egy ötletes forgatógombot is használhatunk (ez olyan, mint a profi videomagnók lenyíló előlapján lévő tekerő). A spektrum alapján elég nehéz vágni, viszont a szűrők hatékonyságát pillanatok alatt fel tudjuk mérni.

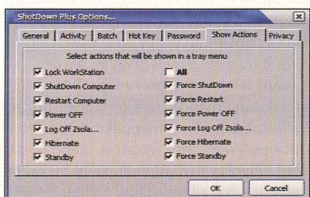
Mini Calculator 1.4

Felhasználói Ez – csöppet sem meglepő módon – egy kicsi számológép. Kinézetre rejtélyes módon hasonlít a Windows számológépéhez, és még tudományos része is van, no meg a színek is változtathatók. Egyik nagy előnye, hogy a memória tartalmát is figyelemmel kísérhetjük. Ha egy kis változatlanságra vágyunk, akkor ez a mi programunk!

ShutDown Plus 2.03

Felhasználói Tálcáról vezérelhető, a kikapcsolást „elősegítő” program, amely időre, vagy akár a számítógéppel való foglalatosság megszűnése után eltelt idő után is aktiválódhat, de a könnyű kezelés érdekében az asztalra is tudja helyezni a kikapcsolás, alvás, újraindítás (és még néhány) ikonjait. Kilépkör termé-

A szerkesztő választása

FantaMorph 2.1

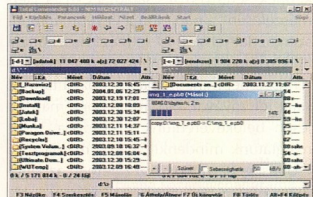
Grafika Nagyon jó minőségű morph program, amely nemcsak az áttűnéseket, hanem a képrészletek elmozdulását (warp) is elő tudja állítani egy kiinduló és egy végállapotú (morph esetén) képből. Sok program megpróbálkozott már ezzel az effektel, de valahogy egyik sem sikerült igazán. Ez tényleg jól működik, nézzük csak meg a menüből elérhető *Template* fájlokat. Az animációs csúszkát ide-oda mozgatva láthatjuk igazán, hogyan is működik a program. Tökéletes!

szetesen törli a jelenlétkörül árukkodó fájlok bejegyzéseit – ilyen a *Legutóbbi dokumentumok* mappa.

Total Commander 6.01

Felhasználói Mit is hagyhatnánk a végére, mint a legnépszerűbb fájlkezelőt, a Total (ex-Windows) Command! Az új verzió komolyabb újításokat nem, főként csak javításokat tartalmaz a 6.0 verzióhoz képest. Aki még régebbi verziót használ, az megfontolhatja a telepítését, hiszen jobban működik az Unicode-os fájlnevekkel és fájl tartalmakkal. Itt ajánljuk figyelmükbe *Fájlparancsnok* című cikkünket, amely részletesen is olvashatnak e programról.

Manapság, amikor egyre több számítógépet kötnek hálózatba vagy csatlakoztatnak az internetre, egyre nagyobb a jelentősége az adatok biztonságos tárolásának.

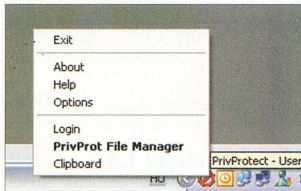
Akár céges gépről, akár otthoni PC-ről van szó, személyes adatainkat gyakran szeretnénk biztonságban tudni a kíváncsiszkodók elől. Az *Ashampoo Privacy Protector* többek között erre is megoldást nyújt, s mivel „szervesen beépül” a Windowsba, a használata is ropant egyszerű és kényelmes. Nemcsak az adatok biztonságos tárolására, hanem azok védett továbbítására és akár egy titkosított CD-re írására is lehetőséget kínál.

Mappák és fájlok titkosítása

A telepítés és az internetes regisztrálás – amely a Computer Panoráma olvasóinak természetesen ingyenes – után elindítva a programot, rögtön megadhatjuk a rendszergazdai jelszót. Ennek birtokában tudunk felhasználókat létrehozni a programban. Így például a család minden tagjának létrehozhatunk önálló azonosítókat és hozzá tartozó jelszót. A felhasználók listájához csak a rendszergazdai jelszó birtokában férhetünk hozzá. Ha a felhasználókat létrehoztuk (ezt egyébként később is bővíthetjük vagy szűkíthetjük), és elindítjuk a Privacy Protector, rögtön be is kéri a felhasználónevet és a hozzá tartozó jelszót, majd a *Taskbar* jobb alsó részében megjelenik egy kicsiny piros „tiltó tábla”.

Vegyünk most egy háromtagú családot, amelyben papa, mama és a csöppsg (legyen ez a felhasználói nevük is) ténykednek serényen a családi PC-n, s „természetesen” a papa tudja egyedül a rendszergazdai jelszót. Ő sem ezt használja a hétköznapiakban, hanem szépen belép a rendszerbe, mint „papa”, a hozzá tartozó saját jelszával. No, most hogy már teljesen beleveredünk a dologba, megnyugtunk mindenkit, papa, mama és a csöppsg bármikor hozzáférhet az állományaihoz, egyetlen kattintással. Ha

Biztonságban, kényelmesen

Mindent elintézhetünk a tálcán lévő ikonra kattintva

ugyanis éppen mama-ként jelentkeztünk be, akkor a levédeni kívánt állományon vagy könyvtáron a jobb oldali egérgombbal kattintva a helyi menüből kiválasztjuk a *Privacy Protector* menüpontot, majd az *Encrypt* alpontot. Az adott állomány neve ekkor kiegészül egy *.fsm* kiterjesztéssel, és az előbb említett tiltó ikont megkapva tudatja velünk a rendszer, hogy ez az állomány immár titkosított. Ha most a „mama” ismét rákattint a jobb gombbal a titkosított állományra, és az előbbi menüben a *Decrypt* menüpontot választja, tüstént visszakapja az eredeti állományt. A dolog egészen addig jelszómegadás nélkül működik, amíg mama ki nem lép a *Privacy Protector*ből, az *Exit* menüpontot választva a *Taskbar*on „csücsülő” ikonnal megjeleníthető menüből. Ettől kezdve már hiába kattintunk a jobb gombbal a titkosított állományra, nem találjuk meg az előbbi menüt. Ha viszont kétszer rákattintunk a titkosított fájl ikonjára, a *Privacy Protector* aktiválódik, és bekéri a felhasználói nevet és a jelszót. Ha mama lép be, nincs gond, feloldhatja a titkosítást. Ha viszont a papa vagy a csöppsg lép be a saját nevével és jelszával, a mama állományát nem tudják visszaállítani, így annak tartalmához nem férhetnek hozzá. Ez természetesen a mappákra is igaz, bár ott a program nem magát a mappát, hanem a benne lévő állományokat titkosítja, beleértve az alkönyvtárak fájljait is. Ha

solóan működik a dolog a Windows 2000 és az XP NTFS fájlrendszerének titkosításánál, csak éppen ez FAT32 esetében is gond nélkül használható és persze korántsem integrálódik olyan mélységben a rendszerbe. A hasonlatosság még ott is észrevehető, hogy alapvetően a rendszergazda jelszó birtokában sem nézhetjük meg a többi felhasználó által titkosított állományokat (feltéve, hogy vagyunk olyan kedvesek, hogy a jelszavuk első megadásakor annak beírását rájuk bízzuk és nem mi gépeljük be).

Többletszolgáltatások

Az *Encrypt As EXE* menüpontot választva „önkibontó” titkosított állományt készíthetünk, amelyet azután csatlakoztatunk a levélhez. A küldeményt természetesen csak a megadott jelszó birtokában tudják megtekinteni a „túlvegen”, viszont nincs szükség hozzá a *Privacy Protector* telepítésére. Van még egy *Wipe* szolgáltatása is a programnak, amelynek a segítségével nyom nélkül – visszaállíthatatlanul – takaríthatunk el mappákat és fájlokat a gépről.

Az *Encrypt to CD* és az *Encrypt as EXE to CD* menüpontok gyakorlatilag ugyanazt valósítják meg, a segítségükkel CD-re írhatjuk a titkosított állományokat (a *Privacy Protector* saját CD-író szoftverével). A különbség annyi, hogy az utóbbi menüpontban önkicsomagoló állományokat kapunk, vagyis a használatuk nincs a *Privacy Protector*hoz kötve.

Mindent egybevetve, az Ahsampoo *Privacy Protector* – dacára annak, hogy elsőre talán kicsit bonyolultnak tűnik –, nagyon kényelmesen használható titkosító program, amely mind az otthoni, mind az irodai felhasználóknak hathatós segítséget nyújt a biztonságos fájlátrolásba.

NL

cdsupport@epanorama.hu

Okos scriptek

Egy jó programozónak nem okoz gondot, ha egy bonyolult Java vagy ASP alkalmazást kell megírnia, még akkor sem, ha mindehhez csak a Windows jegyzetömbje áll a rendelkezésére. De mit tegyünk akkor, ha valamivel egyszerűbb megoldásra vágunk? Nos, ebben az esetben a SmartScript Pro használatával segíthetünk magunkon.

AGD Software által készített szoftver ingyenes verzióját (SmartScript Pro v4.0.7 Freeware) vettük alaposabb vizsgálat alá. A kezelőfelülete az első pillantásra (sőt a másodikra is!) bizony könnyen megérthető az egyszerű felhasználó. Néhány menüombon és két tallózó ablakon kívül semmi más nem látnak, ráadásul beépített varázslók sem segítik az első lépések megtételét. A felület alaposabb tanulmányozása után azonban könnyen előcsalogathatjuk az alapvető funkciókat.

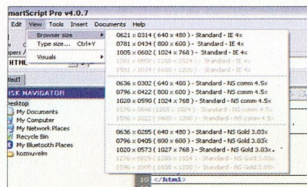
Az első és legfontosabb lépés, a program-, illetve scriptnyelv meghatározása. Egyszerű HTML dokumentumot vagy Java alkalmazást szeretnénk írni? A program a HTML, Javascript és Vbscript (Visual Basic script) oldalak és alkalmazások írásában tud segíteni, ezekből választhatunk. Miután kiválasztottuk a script-nyelvet, lehetőségünk van meghatározni, hogy egy sima (üres) oldalad, vagy valamilyen előre elkészített sablonnal kezdjük-e dolgozni. Utóbbiakból csak pár darab áll rendelkezésünkre, így ez a funkció nem túl használható. Ezek után máris megjelenik oldalunk „csontváza” a szerkesztőablakban, és indulhat a munka!

Dolgozzunk könnyen!

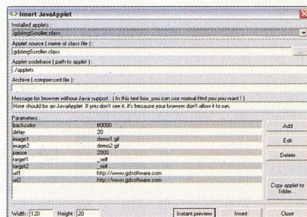
Oldalunk szerkesztése közben kezd el megmutatkozni a SmartScript valódi előnye: rengeteg automatikus feladatot képes levennie a programozó válláról, jelentősen gyorsítva ezzel a project elkészülési idejét.

A *repeat next command* (az utolsó parancs megismétlése), a *goto line* (ugrás sorra), a *delete blank lines* (üres sorok törlése) funkciók elsőre nem tűnnek valami „nagy

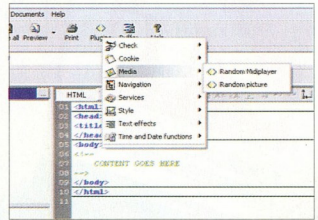
durranásnak”, egy-két óra folyamatos munka után azonban kiderül: roppant hasznosak és hihetetlen mértékben felgyorsítják a munkát! A beépített *preview* (előnézet) funkció is tökéletes: pontosan azt a képet (és eljárást) látjuk, amit majd a böngészőben is kapunk, oldalunk futtatósakor. A *preview browser* méretét oldalunk optimalizált felbontásához igazíthatjuk: a view menüből egyszerűen elérhető almenübön rögtön áttárlhatjuk, milyen felbontásra és milyen böngészőprogramra szeretnénk optimalizálni készülő oldalainkat. Sajnos csak az Explorer és a Netscape különböző verzióit ismeri ez a funkció: az

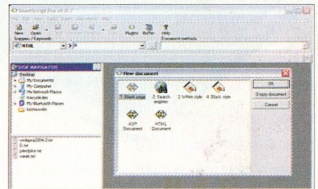
Könnyedén optimalizálhatjuk oldalainkat a különböző böngészőkhöz

Választhatunk a program JavaApplet készletéből

Számos hasznos előre definiált utasítást és scriptet találunk

A program felülete elsőre talán rémisztő, de megszokható

Opera és Mozilla, valamint egyéb böngészőprogramok támogatása hiányzik.

A *Color capture* szintén a mnüből érhető el, ez azonban nem egy funkció, hanem egy remek kis segédprogram: a segítségével a képernyő bármely látható részéről „felkoppelhetünk” egy színt, aminek HEX, long integer és RGB kódját rögtön visszakapjuk. Ez a kis segédprogram (GDS Color Capture) külön is futtatható, és nagyon egyszerűen kezelhető. Szintén nélkülözhetetlen (főleg a hosszú kódsorokból álló, nagyméretű állományok szerkesztésénél) a *line modifier*: ez gyakorlatilag egy „feltuningolt” *search-replace* funkció, a segítségével bármilyen kódsort vagy annak részletét kicserélhetjük, ráadásul kötegelve is, azaz több sort egyszerre. Ha pl. pár száz, már elkészült oldalon szeretnénk lecserelni az összes `<bgcolor="#FFFFFF">` utasítást valami másra (pl. `"#EEEEEE-re)`, akkor néhány klikkeléssel megtehetjük. Ha Java alkalmazást frunk, akkor egy *JavaScript Object Tree* ablak segítségével áttekinthetjük a változókat és a struktúrát – hibakereséshez tökéletes segítség!

Mindent összevetve: a SmartScript ugyan nem fogja megváltani a világot, ám számos segédfunkciói és (kis gyakorlás után) könnyű kezelése képes meggyorsítani a programozó vagy a webmester munkáját.

Henryke csaba.kazari@cpanorama.hu

ATI 9600-128MB VGA KÁRTYA NOTEBOOKBAN

3D Mark 2001SE: 9117

GERICOM BLOCKBUSTER 9600

Megjelent az eddigi legnagyobb teljesítményű GERICOM notebook! A gép ATI Radeon 9600-as mobil grafikus kártyát tartalmaz 128MB memóriával. A grafikus teljesítmény minden játék és felhasználói program, asztali gépeket megszégyenítő sebességgel futhat. Az elegáns formatervezésű ház (1400x1050) nagyfelbontású kijelzőt foglal magába. A gép megvásárolható az INTEL új MOBILE processzorával is, így hosszabb akkumulátoros működési idő és kisebb melegezés érhető el. Végre egy olyan gép lehet az Öné, amely minden létező felszereltséget tartalmaz a jelenleg elérhető maximális teljesítménnyel! Kapható AMD Mobile processzoros változatban is!

* COMPUTER PANORÁMA 2003/10 tesztgépizes gépe 17 notebook között!

* PC WORLD 2003/11:

„Az 1400x1050-es kijelző a legjobb minőségű amit valaha láttunk.

A GERICOM Blockbuster 9600-asa a legjobbak között az asztali gépeket kiváló kategóriában.”

* PC GURU 2003/11:

„A GERICOM Blockbuster 9600 notebook-jai minden előteletet meghazdoltul: az asztali gépek priviligiumát,

a mindent elsősor teljesítményt a hozható gépek világába elhozza.”

* MAGYAR PC MAGAZIN 2003/11:

„Teljesítménye lealázza a legtöbb hordozható gépet, és az asztaliaknak is fel kell kötniük az alsóneműt

289.900 FT
BLOCKBUSTER 9600

- 15.1" TFT SXGA (1400*1050) kijelző
- Intel Celeron 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 30GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR+TV-OUT
- CD író + DVD Combo meghajtó
- Beépített MP3 lejátszó, DJ Funkció
- Fax Modem 56k V90, EtherNet 10/100Mbit, FireWire IEEE 1394
- Infra port, 2x USB 2.0
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, PS/2, monitor, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 328mm x 278mm x 38mm, 3.1kg
- Samsonite hordtáska és Windows XP ajándékba!

269.900 FT
BLOCKBUSTER 9600 AMD

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- AMD Mobile XP 2500+ processzor
- 256MB DDR RAM
- 30GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 64MB DDR + TV-OUT
- CD író + DVD Combo meghajtó

299.900 FT
BLOCKBUSTER 9600 AMD

- 15.1" TFT SXGA aktív kijelző (1400*1050)
- MOBILE AMD Athlon XP-M processzor 2500+
- 256MB DDR RAM
- 60GB UDMA merevlemez
- Samsonite hordtáska ajándékba!

379.900 FT
BLOCKBUSTER 9600

- 15.1" TFT SXGA aktív kijelző (1400*1050)
- Intel Pentium4 processzor, 2660MHz
- 80GB UDMA merevlemez
- 512MB DDR RAM
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- Samsonite hordtáska és Windows XP ajándékba!

GERICOM HUMMER

A 15" kijelzővel felszerelt Hummer gépcsaládban minden vásárló megtalálja számítását. A legkisebb LIGHT modellől a GeForce FX 5600 mobil grafikus kártyával szerelt csúcsváltozatig 3 különböző típust ajánlunk figyelmébe. Minden gép 4db nagysebességű USB 2.0 csatlakozóval van felszerelve, így bármely hardver kiegészítő azonnal a gépre csatlakoztatható! A Hummer modellek igény esetén magyar billentyűzettel is megvásárolhatóak.

239.900 FT
HUMMER LIGHT

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel 82845GR + INTEL82801DB Chipset
- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 30GB UDMA merevlemez
- CD-író + DVD combo meghajtó
- INTEL 82845 AGP grafikus chip+TV-OUT
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- 4x USB v2.0 port
- Digitális 3D hangkártya
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- Külső párhuzamos, monitor, PS/2
- Mikrofon és fejhajgató csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 345mm x 282mm x 39mm, 3.5kg
- SAMSONITE hordtáska ajándékba!

279.900 FT
HUMMER FX

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel 82845GR + INTEL82801DB Chipset
- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 30GB UDMA merevlemez
- CD-író + DVD combo meghajtó
- GeForce FX GO 5600 128MB DDR+TV-OUT
- Fax Modem 56k V90, EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- 4x USB v2.0, Infra port
- Digitális 3D hangkártya
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x PCMCIA, Külső párhuzamos, monitor, PS/2
- Mikrofon és fejhajgató csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 345mm x 282mm x 39mm, 3.5kg
- SAMSONITE hordtáska ajándékba!

379.900 FT
HUMMER FX

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel Pentium4 2800MHz
- 512MB DDR RAM
- 80GB merevlemez
- GeForce FX GO 5600 128MB DDR+TV-OUT
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- SAMSONITE hordtáska ajándékba!

3D Mark 2001SE: 9665

GERICOM CO. KFT

Tel.: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolina.net

GARDEX

9400 Sopron, Újteleki u. 1-5.

CÉDRUS COMPUTER KFT.

Tel.: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu

1142 Budapest, Tatai u. 93/a.

Tel.: 450-1266, cedruskft@cedruskft.hu (csak viszonteladónknak)

B & T Irodatechnika Kft.

Tel.: 06-66/442-614, Fax:06-66/520-960, bcsaba@bt-irodatechnika.hu

Microsystem 2001 Irodatechnikai Kereskedés 8800 Nagykanizsa, Fő út 10.

Tel./Fax.: 06-93/313-288, 06-30/979-46-10

Honlapkészítés Kft GERICOM Online

www.gericom-computer.hu

info@gericom-computer.hu

5600 Békéscsaba, Szarvasi út 57.

GEFORCE FX5600 -128MB VGA KÁRTYA NOTEBOOKBAN!

GERICOM BEETLE géppel egy megbízható, Magyarországon messze a legjobb vételáron kínált 15.1" kijelzős, teljes kiépítésű Pentium4 „ALL-IN-ONE” model lehet az Öné. Alapkiépítésben is CD-író + DVD combo meghajtót és minden más szükséges felszereltséget tartalmaz! Ebből a gépből semmi nem hiányzik, ami a mindennapok munkájához szükséges lehet.

249.900 FT

BEETLE

- 15.1" TFT XGA aktív kijelző (1024*768)
- Intel Celeron processzor, 2600MHz
- 512MB DDR RAM
- 60GB merevlemez
- CD író + DVD Combo Drive
- Samsonite hardtáska ajándékba!

199.900 FT

BEETLE

- 15.1" TFT XGA aktív kijelző (1024*768)
- SIS650 chipset
- Intel Celeron processzor, 1700MHz
- 20GB UDMA merevlemez
- 128MB DDR RAM
- CD író + DVD meghajtó
- SIS650 AGP grafikus kártya max: 64MB DDR RAM
- TV-OUT (S-Video) kimenet
- Fax Modem 56K V90 beépítve

- EtherNet 10/100Mbps beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 2x USB 2.0 port
- 1x PCMCIA
- AC'97 hangkártya
- SPDIF 5.1 hangrendszer támogatás
- Szoferes nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- Külső párhuzamos, monitor
- mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 332mm x 281mm x 48mm, 3.7kg

**ÚJ MODEL!
BEVEZETŐ ÁRON!**

219.900 FT

BEETLE

- 15.1" TFT XGA aktív kijelző (1024*768)

- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 20GB merevlemez
- CD író + DVD Combo Drive
- Samsonite hardtáska ajándékba!

1.6GHz

GERICOM OVERDOSE RADEON MC

Az Intel Centrino processzor minden eddigi Pentium4 processzornál nagyobb 1024Kb gyorsító memóriát tartalmaz, így az alacsonyabb processzor sebesség ellenére meglepően gyors géppel dolgozhatunk. Akinek fontos, hogy a notebook hosszú akkumulátoros üzemidővel rendelkezzen, és mindösszesen 2.5kg súlyú legyen, annak ez a gép az ideális választás! Természetesen a gép semmilyen paraméterében nem marad el a jelenkor csúcskategóriájától, hiszen a beépített DVD-író, az ATI 9000-es grafikus kártyája és a 15" TFT kijelző minden szempontból elegendő. A Centrino processzorban a Wireless LAN technológia beépítve található, így bárholva is utazunk azonnal csatlakozhatunk egy számítógépes hálózatra.

399.900 FT

OVERDOSE RADEON MC

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel855 chipset
- Intel Centrino technológia, 1600MHz / 1MB Cache
- 512MB DDR RAM
- 60GB UDMA merevlemez
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- ATI Radeon 9000 64MB DDR + TV-OUT
- EtherNet 10/100Mbps beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Wireless LAN beépítve
- Infra Port
- 2x USB 2.0 port
- Digitális 3D hangkártya
- Sztereo nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x PCMCIA csatlakozó
- Mikrofon és hangfal, SPDIF csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 309mm x 254mm x 30mm, 2.5kg

ACOMP ASZTALI PC KONFIGURÁCIÓK

59.900 FT

ACOMP ZENITH

- Intel Pentium4 processzor, 2600MHz Hyper-Threading
- HT V7 alaplap, VIA PT800, FSB 800
- USB 2.0, 5x PCI, 1x AGP 8x, 2x Serial ATA, 2x ATX135
- 2MB DDR-400 RAM
- 40GB 7200rpm/SATA merevlemez
- 1x SAMSUNG CD író + DVD Combo Drive
- 1x Radeon 9600 grafikus kártya 128MB DDR RAM + TV-OUT
- AC'97 On-Board hangkártya, S/P DIF
- 1001000Mbit csatlakozó
- 4MB Floppy Disk Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős eger

89.900 FT

ACOMP XPLOER

- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 80GB 7200rpm merevlemez
- 16x sebességű SONY DVD meghajtó
- GeForce FX 5200 VGA kártya 128MB DDR RAM + TV-OUT
- EtherNet 10/100Mbit hálózati kártya
- Fax/Modem 56 kbps beépítve
- AC'97 On-Board hangkártya
- 1.44MB Floppy Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős eger
- 6in1 multimédia kártya olvasó (Compact Flash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

59.900 FT

ACOMP BASE

- Intel Celeron processzor, 1700MHz
- 128MB DDR RAM
- 40GB 7200rpm merevlemez
- 52x sebességű SONY / LG CDROM
- SIS 650 grafikus chip alaplap (AGP foglalat van a gépben)
- EtherNet 10/100Mbit, Fax/Modem
- AC'97 On-Board hangkártya
- 1.44MB Floppy Drive
- ATX Midtorony
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős eger
- 6in1 multimédia kártya olvasó (CF, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

99.900 FT

ACOMP ZENITH Pro

- Intel Pentium4 processzor, 2800MHz Hyper-Threading
- 1x Radeon 9800SE grafikus kártya 128MB DDR RAM + TV-OUT
- DVD-író TOSHIBA SDR-5112 DVD-RW meghajtó

109.900 FT

ACOMP XPLOER Pro

- Intel Celeron processzor, 2600MHz
- 512MB DDR RAM
- 40x SAMSUNG CD író + DVD Combo Drive
- GeForce FX 5200 VGA kártya 128MB DDR RAM + TV-OUT

Nyitvatartás: Hétfő-Péntek: 9.00-17.00, Szombat-Vasárnap: ZÁRVA, PÓLUS CENTERBEN a hét minden napján 10-20 óráig.
Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

ACOMP PEST: 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68. Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
PÓLUS CENTER: 1152 Budapest, Szentmihályi út 131. Tel./Fax: 419-4091, 419-4092

Internet: www.acomp.hu

Faxbank: 2-333-666/1477##

ACOMP
Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

■ Trust kártyaíró-olvasó – A

Trust bemutatta új kártyaíró-olvasóját, amely gyors, praktikus és öt különböző memóriakártyát kezel. A PC kártya formátumú Trust 510 Card Reader/Writer a Trust Portable Solutions termékcsalád legújabb tagja. A kifejezetten a notebookot használók számára kifejlesztett eszköz fémháza jól bírja a szállítással járó igénybevételt. Az eszköz javaslott kiskereskedelmi ára 8990 forint. **Info: www.trust.com**

■ Környezetbarát LG – Az

LG Electronics bejelentette, hogy 2004 végéig beszünteti a veszélyes anyagok alkalmazását valamennyi termékében, és egyidejűleg az ólom alkalmazását is megszünteti. A társaság olyan környezetbarát menedzsment-stratégiát határozott el, amely az európai előírásoknál szigorúbb termékviszagyűjtési és -feldolgozási rendszert léptet életbe, és szélesebb körben alkalmazza az „zöld beszállítói” rendszert. **Info: www.lg.hu**

■ 57 colos Samsung panel –

A Samsung Electronics bejelentette a világ legnagyobb, HDTV készülékekhez kifejlesztett, 57"-os TFT LCD paneljét. Az új panel a Samsung második 5. generációs gyártóüzemének 6. során készült (1100 mm × 1300 mm hordozóval), amely 2003 szeptemberében kezdte a tömegtermelését. Az új panel kontrasztaránya 1000:1, fényereje 600 cd/m², legnagyobb reakcióideje 8 ms, színreprodukciója 75%-os, a modul vastagsága 4,75 cm, felbontása pedig 1920 × 1080, 6,22 millió képponttal. A TFT LCD megnyitja az utat a következő generációs falra szerelhető nagyfelbontású tévékészülékek gyártása előtt. **Info: www.samsungelectronics.com**

■ HP „zebei”-PC

Megjelent a HP iPAQ Pocket PC h4150 kézisámítógép, amely a teljesítményt a vezeték nélküli kommunikáció előnyeivel ötvözi. A 400 MHz-es Intel Xscale processzor előnye az alacsony fogyasztás. Az alapmemória 64 Mbájt, amely az SD memóriakártyával akár 256 Mbájtall is növelhető. A memóriafoglalat SDIO és MMC kompatibilis, így kiegészítők hosszú és egyre bővülő sorával – például digitális fényképezőgéppel, modemmel, hálózati csatlakozóval vagy akár vonal-

kódolással – toldhatjuk meg a h4150 tudását. A csöppség kijelzője a kimagaslóan éles és szabadterében is jól olvasható 3,5 colos transzlektív TFT, amely 65 ezer szín megjelenítésére képes.

A h4150 legnagyobb erőssége a vezeték nélküli csatlakoztatathóság, az integrált WLAN 802.11b és a Bluetooth jövöltárol. A két technológiát együtt is használhatjuk, mivel semmilyen interferencia nem lép fel közöttük, a belső antenaa pedig diszkrét és észrevét-

A HP új kézisámítógépével vezeték nélkül kommunikálhatunk a különböző hálózatokkal

■ Samsung színes lézer

A CLP-500 színes lézernyomató

A Samsung DigitAll termékcsaládot mostantól egy új színes lézernyomató gazdagítja: a CLP-500-at kategóriájába egyik legjobbjának titulálják, percenkénti 20 fekete-fehér vagy 5 színes lap nyomtatási sebességének köszönhetően. A berendezés az opcionális papírtálcával egyszerre 850 lap kezelésére képes, és rend-

kívül csendes. Az USB 2.0 csatlakozó és a 192 Mbájtig bővíthető beépített memória még a legnehezebb nyomtatási feladatok azonnali kezelését is megoldja.

A beépített LCD állapotjelző, a gyors toncereszt megadó kialakítás és az egy gombnyomással bekapcsolható kétdolomas nyomtatási funkció az igényes üzleti környezet számára is vonzó tulajdonságok. Az opcionális 802.11b és Ethernet, valamint a beépített párhuzamos csatlakozóval a CLP-500 gyakorlatilag minden hálózaton képes működni.

Info: www.samsung.hu

■ HP szerverek

A HP új szerverekkel bővítette portfolióját. Ezek között van a HP Itanium-alapú szerverválaszték tovább bővítő, nagyteljesítményű és kis helyigényű négyprocesszoros HP Integrity rx4640, a nyolcprocesszoros HP Integrity rx7620 és a 16 processzoros rx8620 rendszer.

A kis- és középvállalkozásoknak, illetve a nagy teljesítményigényű műszaki számít-

Nagy teljesítmény, kis helyigény: HP Integrity rx4640 szerver

tástechnikai ügyfeleknek a versenyképes árú HP ProLiant 100 sorozatú szervereket szánták. A sorozat első tagja a HP ProLiant DL140.

Info: www.hp.hu

A tényrben is kényelmesen elfer az Epson új repülő robotja

A 130 mm átmérőjű és 70 mm magas µR-t két ellenkező irányban forgó rotor emeli a magasba. A rotorok mozgató-sáról ultrahang meghajtású motorok gondoskodnak, amelyek a saját súlyukhoz képest a legnagyobb mért teljesítményt produkálják. A felemelkedést követően az Epson 10 grammot alig meghaladó tömegű modelljét a világ első lineáris szervomotorja stabilizálja.

Info: www.epson.de

Hulladékból nyersanyag

Az elektronikai hulladékok újrahasznosítása világszerte gondot okoz. Az újrahasznosítás előmozdítására 2002-ben az Európai Unióban hatályba lépett egy direktíva (96/2002 EC), amely szerint az elektromos és elektronikus eszközök gyártóinak és importőreinek kell finanszírozniuk az elektronikai hulladékok újrahasznosítását. Ez a direktíva az Európai Unió csatlakozásunktól hazánkban is hatályos lesz. A gyártók és importőrök által befizetett díjak felhasználását non-profit szervezetek koordinálhatják. Ilyen szervezet a közelmúltban létrejött *Elektro-Waste Kft.*

A 2002 végén alakult *Enviroinvest-Waste Kft.* 90%-ban az *Enviroinvest Környezetvédelmi Befektetési és Tanácsadó Kft.*, 10%-ban pedig az *Ekofutur Környezettechnológiai Termelő és Szolgáltató Kft.* tulajdona. Az *Enviroinvest Kft.* és a *Fogyatékosok Esélye Közalapítvány* közösen koncepciót dolgozott ki az elektronikai hulladék gyűjtésére, hasznosítására és ártalmatlanítására.

A koncepció főbb elemei: országos gyűjtőhálózat kialakítása, hasznosítás (az elektronikai berendezések kézi-gépi szétszerelése), a hasznosítható

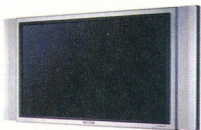
Bontásra váró számítógépek

anyagok mennyiségének maximum közeli kitermelése, értékesítése, a veszélyes hulladék mennyiségének csökkentése, a munkahelyteremtés, a szennyező fizet el alkalmazása (a gyártók, importőrök általi „licencdíj” fizetése), valamint a tevékenység stabil gazdasági alapjának a megteremtése. A koncepció a *Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium* elvi támogatását élvezi.

Az *Enviroinvest-Waste Kft.* egy elektronikai hulladékbontról álló országos hálózat létrehozásán munkálkodik, amely a megváltozott munkaképességű és fogyatékos munkavállalóknak kínál munkahelyet. Az első elektronikai hulladékbontró üzem Budapesten, 2003. augusztus 1-jén kezdte meg tevékenységét.

Info: www.enviroinvest.hu

Samsung óriásmonitor

A bemutatók hasznos kelleme lehet a Samsung 40 colos TFT LCD megjelenítője

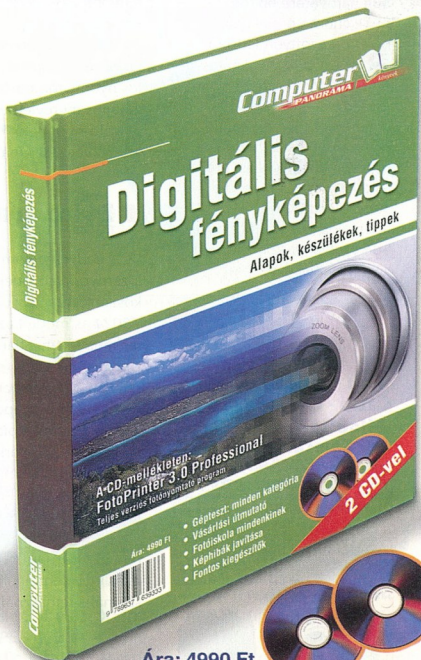
A *Samsung Electronics* bevezette a *SyncMaster 403T* kijelzőt, az iparág első 40 colos TFT LCD monitorát. Az új képernyőt a felhasználók csúcsmínőségű grafikus meg-

jelenítőként, digitális tájékoztatóként és bemutató megjelenítőként egyaránt használhatják. A 403T modell vékony kialakítású, és a Samsung saját fejlesztésű *Patterned Vertical Alignment (PVA)* technológiáját alkalmazza a minden irányban 170 fokos látószög elérésére. A 403T várható élettartama 60 ezer óra, energiafelhasználása 220 watt, és gyakorlatilag zajmentes működésű.

Info: www.samsung.com

Kalandozzunk együtt a digitális fényképezés világában!

Alapok, készülékek, tippek

Ára: 4990 Ft

- Gépteszt: minden kategória
- Vásárlási útmutató
- Fotóiskola mindenkinek
- Képhibák javítása
- Fontos kiegészítők

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!

A megrendelt könyveket utánvétel nélkül, árának a postaköltséget nem tartalmazza! (A postaköltséget az érvényes postai díjazás szerint számoljuk.)

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/digitfo
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

■ Földönkívüli Sun – A Sun Microsystems is csatlakozott a SETI@home program támogatóihoz. A SETI@home a University of California, Berkeley Űrtudományi Laboratóriumának kutatói által irányított tudományos kísérlet, amelynek célja az internetre csatlakozó számítógépek segítségével keresni a földönkívüli intelligenciát. A Sun hardverére épít SETI@home projekt által elkészített szoftverplatform, a Berkeley Open Infrastructure for Network Computing (BOINC) segítségével az egyetemi és ipari kutatók egyszerűen készíthetnek nyilvános feldolgozási projekteket. A projektben tíz nagyteljesítményű, Solaris operációs rendszert futtató Sun szerver vesz részt.
Info: www.sun.com

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútánál

Fuji - Nikon - Canon Casio - Olympus - Sony Minolta - Pentax - Kodak Samsung - Sanyo

Fuji FinePix 5700 5500 5300 410 A310
Nikon CoolPix 5700 5400 4300 3100 2100
Canon PowerShot G5 S80 A8070 IXUS
Olympus E-1 C-5080 5000 750740 mj300
Casio R40 Exilim Z42/S3/M20/S20
Sony CyberShot F717 V1 P10 PB P92 P72
Minolta Dimage A1-414 Z1-F300/200 X1
Pentax Optio 555-450 S4-S-33L 313L
Kodak DL-4000 6440 6340 CX-8330 2030
Samsung Digimax V4 V3 380 240 201

CF 32-1024MB xD 32-512MB
SmartMedia, MMC, SD,
MemoryStick memóriák

OLYMPUS digitális hangrögzítők,
távcsovek, filmes fényképezőgépek

Canon miniDV kamerák
MV6501 22x opt. zoom,
fénykép rögzítés

CREDIGEN árúhírel

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attília út 55.
H-P: 10-18h Sz: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

Xerox másolócentrum

A Xerox Corporation egy kis munkacsoportoknak szánt, színes munkákra is alkalmas multifunkciós berendezéssel jelent meg a piacon. A Xerox WorkCentre M24 olyan készülék, amely a standard másolóktól megszokott egyszerű kezelhetőséget nyújtja, olyan funkciókkal kiegészítve, mint a nyomtatás, a szkennelés és a faxolás. 13 lap/perc színes és 24 lap/perc fekete-fehér nyomtatási sebességgel, 512 Mb-nyi nyomtatómemóriájával, 10 Gb-ajtos merevlemezével az új másoló-nyomtató folyamatos munkavégzést kínál a munka-

csoportoknak. A berendezés az első fekete-fehér oldalt 4,7, az első színes oldalt 10,4 másodperc alatt készíti el.

A WorkCentre M24 időt takarít meg a felhasználónak a kellékanyagok könnyű beszerezhetőségével, valamint a berendezés állandó készenléti állapotával, amely csökkenti a készülék bemelegedési idejét. Az egyszerű működtetést szolgálja az egy érintéssel indított faxolás telefon- és internet-csatlakozási lehetőséggel, valamint az e-mailbe vagy hálózatba történő szkennelés. Az egyetlen nyomtatásról emul-

Mindig munkára kész a Xerox WorkCentre M24 munkacsoport másoló-nyomtató

zió-aggregációs (EA) toner gondoskodik, a legnagyobb felbontás pedig 1200x1200 dpi.

Info: www.xerox.hu

24 lap színesben

A TallyGenicom egy színes lézeryomtató bejelentésével köszöntötte az új évet. A T8024-as modell az egymentes tandem mechanikának köszönhetően mind mono, mind színes üzemmódban 24 lap ki nyomtatására képes percenként. Az alapkiépítésben rendelkezésre álló párhuzamos és USB 2.0 port, valamint az automatikus protokoll-felismerésre képes FastEthernet interfész kiválóan alkalmas teszi a berendezést a hálózati használatra. A PCL6 emuláció a professzionális felhasználók igényei-

nek megfelelően, opcionálisan PostScript3 lapleíró nyelvvél is kiegészíthető. A polimerizált toner alkalmazásának köszönhetően nincs szükség fixáló olaj használatára, az 1200 dpi felbontás fotómínőségű nyomtatást eredményez.

A T8024-es színes lézeryomtatót nemcsak nagy teljesítmény, hanem rugalmas papírkezelés is jellemzi. A zárt tálcában elhelyezkedő 500 lap mellett az első multifunkcionális adagolóból további 100 lapot nyomtathatunk. Szükség esetén további 2x500

TallyGenicom T8024: nagy sebesség, rugalmas papírkezelés

lapon kiegészítő adagoló is csatlakoztatható, ezzel a teljes papírkapacitás 1600 lapra növelhető.

Info: www.kvint-r.hu

Evesham mobil PC

Az Evesham noteszgép 64 bites Athlon processzorának köszönhető kimagasló teljesítményét

Az Evesham cég bevezette a Voyager 64 mobil számítógépet, az első Athlon 64 alapú hordozható PC-t. Az alapmodell Athlon 64 3200+ mikroprocesszort, 512 Mb-aj RAM memóriát és 60 Gb-ajtos merevlemez meghajtót tartalmaz. A kimagasló grafikus teljesítményt az ATI Mobility Radeon 9600 lapkészlet szolgáltatja, amely a modern 3D játékok lejátszását is lehetővé teszi. Az új

hordozható PC-t az asztali PC-helyettesítésére tervezték. A 15,1"-os TFT LCD képernyő felbontása 1400x1050 képpont. A hordozható PC-hez CD-R és CD-RW-író, valamint DVD-R és DVD-RW-író kapható, de olyan DVD-meghajtóval is megvásárolható, amely a kétoldalú DVD-RAM lemezeket is írja.

Info: www.evesham.com

OKI C9000-ES NYOMTATÓCSALÁD

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft.
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.
Telefon 327 4070 Fax 327 4076
e-mail: oki@nyomtato.com www.okihu.hu

KIEMELT VIZSZONTELADÓK • BUDAPEST

Daten Köntör Trade Kft. 371-1635
Gránitálm Apple Center Kft. 315-1797
Humansoft Kft. 270-7692
Kventa Kft. 269-5262/190
Négygöpus Kft. 350-6157
Poli Computer PC Kft. 269-3587
PrintRex Bt. 222-2919
Processorg Software 82 Kft. 267-6768
PUB Kft. 351-8409
R+R peñiféria 322-3034
Sprint Computer Kft. 237-5020
Var Kft. 222-2827
EGER Ansys Kft. 36/537-204
GYŐR Consultorg Bt. 96/413-818 • Másolóépcentrum Kft. 96/313-008
HÓMEZŐVÁSÁRHÉLY Dellfin Computer Informatikai Rt. 62/246-810
KÉCSKEMÉNY Bestcom Kft. 76/485-119
Genius Group Rendszerház Kft. 76/505-950
MISKOLC Be-Next Kft. Számítógép Szallón 46/504-158
PÉCS Letcomp Informatikai Kft. 72/511-183
SALGÓTARJÁN Coral Plusz Kft. 32/317-322
SOPRON Telecomp Kft. 99/338-555
SZEGED Sprint Computer Kft. 62/552-233
SZÉKESFEHÉRVÁR ITV Albatech Kft. 22/500-331
SZOLNOK Win Investor Rt. 56/413-086
SZOMBATHELY Flag Számítástechnikai Kft. 94/501-890
OKI BEMUTATÓTEREM • BUDAPEST Printer Hotline Kft. 223-0229

C9500-AS SZÍNES NYOMTATÓ

OKI C9500
30 LAP SZÍNES
1200x1200 DPI
320 MB RAM

10GB HDD
PAPÍR 60-203G
DUPLEX EGYSÉG
83.000 LAP/HÓ

OKI
C9000-ES
SOROZAT

AZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. MINDEN 1999. JANUÁR 1-TŐL ÁLTALA FOLGALOMBA HOZOTT LAPHYOMTATÓIÁNK LEVILÁGÍTÓEGYSÉGÉRE (LED FLE) ÉLETTARTAM GARANCIÁT VÁLLAL.

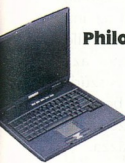

CRITO

1137 Budapest, Szent István krt. 18

Tel./fax: 349-2624, 359-9525, www.crito.hu, crito@crito.hu

CRITO és ASUS termékek 2 év garanciával

Philos 100

15" XGA TFT (1024x768)
Celeron 2,4 Ghz CPU
8 MB DDR RAM, 20 GB HDD
DVD+CD RW Meghajtó
2 év garancia
56k modem + LAN

Ár: 219,900 Ft

4TUNE MP 101
DVD Lejátszó

DivX 3.11, 4 és 5, Xvid
MPEG 1, 2 és 4
Picture CD; Mp3,

Codec frissítés lehetséges

Ár: 35,000 Ft

KISS Termékek 2 év garanciával

K|i|s|s

DP-1000 Asztali
DVD Lejátszó

DivX 3.11, 4 és 5, Xvid
MPEG 1, 2 és 4
Mp3, Audio CD, JPEG Picture,

Codec frissítés lehetséges

Ár: 55,000 Ft

K|i|s|s

DP-558 Asztali
DVD Lejátszó

DVD, DivX 3.11, 4 és 5, Xvid
MPEG 1, 2 és 4, Mp3, JPEG,
Ethernet 10/100, PC-link,
webrádió, beépített 80GB HDD,
beépített TV-tuner
Codec frissítés lehetséges

Ár: 160,000 Ft

USB adatkábel Ár: 4,900 Ft	75W,150W,300W Caradapter Ár: 6.900,8.900,12.500 Ft	ALLNET 32 bit PCI hálózati kártya Ár: 1,080 Ft	ALLNET Wireless PCMCIA Kártya (11 Mbit 2,4 MHz) Ár: 6,500 Ft
USB 2.0 3,5" HDD keret Ár: 14,900 Ft	USB numerikus Klaviatura Ár: 4,500 Ft	ALLNET 32 bit PCI Gigabit hálózati kártya Ár: 4,320 Ft	ALLNET Cardbus 10/100 Hálózati kártya Ár: 5,500 Ft
USB párhuzamos átalakító Ár: 4,900 Ft	USB optikai egér Ár: 2,500 Ft	ALLNET Wireless Access Point Ár: 14,900 Ft	ALLNET USB Infra adapter Ár: 2,900 Ft
USB soros átalakító Ár: 5,900 Ft	ASMAX PCI 56k modem Ár: 3,900 Ft	ALLNET Wireless PCI kártya (11 Mbit, 2,4 GHz) Ár: 6,500 Ft	ALLNET USB 2.0 Bluetooth Ár: 5,900 Ft

Kiss, Targus, ASMAX Magyarországi disztributor

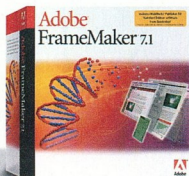
Minden notebook javítást vállaljuk

Arány az ÁFA-t nem tartalmazó árak.

Frissített FrameMaker

Az Adobe bejelentette a nagyvállalati szintű tartalom- és kiadványszerkesztő szoftvert, az Adobe FrameMaker 7.1-es, frissített változatát. A FrameMaker az Extensible Markup Language (XML) lehetőségeivel párosítja a szövegszerkesztést, így lehetővé teszi a tartalom át-szerkesztését és közzétételét több csatornán is, többek között nyomtatásban, az Adobe PDF formátumban és a weben.

A FrameMaker 7.1 új kérészhivatkozási szolgáltatásokat tartalmaz a dokumentumok között, amelyek segítségével egy dokumentum több változatát egyetlen állományként tárolhatjuk. A program segítségével a felhasználók most a Quark XPress és az Adobe

Az új FrameMaker verzió kibővített XML funkcionalitást kínál

PageMaker formátumról átalálthatják korábbi műszaki dokumentumaikat és eszközeiket. A népszerű grafikai fájlformátumok bővített támogatásával az Adobe Photoshop állományokat időt megtakarítva közvetlenül a FrameMakerbe lehet importálni.

Info: www.adobe.com

Lotus Workplace

Az IBM bemutatta a fogyasztási cikkek gyártó vállalatok ügyfélkezelésére készült Lotus Workplace szoftvert. A termék valós idejű kapcsolatot létesít az értékesítési vezetők, a csapat többi tagja és az ügyfelek között, valamint online képzéseket tesz lehetővé, ezáltal segíti a fogyasztási cikkek gyártó vállalatok értékesítési hatékonyságának a növelését.

A Lotus Workplace portálalapú együttműködési lehetőséget kínál az iparág speciális igényeinek megfelelően. A termék segítségével jelentősen egyszerűsíthető az értékesítési szervezet felépítése és a vállalat gyorsabban reagálhat az ügyfelek igényeire és a felmerülő piaci kihívásokra.

Info: www.ibm.com/lotus/workplace

Oracle alkalmazásszerver

Az Oracle kiadta az Oracle Application Server 10g-t, az első számítóhálózatos („grid”) környezetben futó, az alkalmazások kezelését és felügyeletét megkönnyítő köztesszoftvert. Az új verzió közel hatszáz újdonságot foglal magában, többek között az alkalmazásintegráció és a webszolgáltatásokat

támogató infrastruktúra terén. A nyílt szabványokon alapuló program átfogó platformot kínál az e-üzleti igények kielégítésére, és magában foglalja például a Java 2 Enterprise Edition (J2EE) és a webszolgáltatások támogatását.

Info: www.oracle.com

Nem csoda, ha a többiek elsápadnak!

EPSON Stylus C84

EPSON Stylus C64

Jobb a tartós szépség, mint az elsápadás: hihetetlenül fényálló nyomatok az EPSON Stylus C64/C84 nyomtatókkal és az EPSON DURABrite™ tintával.

Függetlenül attól, hogy levelek, prezentációk, internet oldalak, vagy fotók: az Ön nyomatait az új EPSON Stylus C64 vagy az ennél is gyorsabb és sokoldalúbb EPSON Stylus C84 nemcsak ragyogó színekben készíti – hanem maradándóan! Az EPSON DURABrite™ tintával mindketten vízálló, 80 évig (!) is fényálló nyomtatásokat készítenek.* A nyomtatokat azonnal pl. egy kihúzóval is megjelölheti, azok nem mosódnak el. A különálló tintapatronok és az akár normál vagy újrafelhasznált papíron készült nyomatok szuper minősége segít takarékoskodni. A fotósok örömeire – valódi szegélymentes nyomtatással** és speciális EPSON DURABrite™ fotópapírral. EPSON Stylus C64/84. A többiek elsápadnak mellettük, ez a mi véleményünk. Az összehasonlítást Önre bízuk – látogasson el kereskedőjéhez! TIPIKUS EPSON. LOVE AT FIRST PRINT.

* EPSON tesztelek szerint, a részleteket lásd www.epson.hu

** Szegélymentes nyomtatás 10 x 15 cm-es (EPSON Stylus C64) vagy akár A4-es méretben (EPSON Stylus C84)

www.epson.hu
Infoline: infoline@epson.hu

COLOUR YOUR LIFE

EPSON®

HATÓTÁVOLSÁG 1 M

HATÓTÁVOLSÁG 30 M

HÍVJA: VEZETÉK NÉLKÜLI
1234! WLAN ÉS BDSL EGYBEN.

axelero
inter@axelero.hu

■ Gyors internet a Novotelben

Az ACCOR Rt. új szolgáltatásának köszönhetően a budapesti Novotel Congress vendégei nagysebességű internetelérést használhatnak közvetlenül a szállodaszobájukban. A megoldás technikai különlegessége abban rejlik, hogy a hálózati elérés nem adatkábelben, hanem a meglévő telefonkábelben keresztül valósul meg. Az ehhez szükséges technológiai háttérrel a Cisco Systems LRE (Long Reach Ethernet) megoldása adja, amely nem

igényli a megszokott UTP kábeleztést, és nagyobb távolságon is képes működni. A Long Reach Ethernet technológia olyan épületekben, létesítményekben is lehetővé teszi a szélesávú hálózati hozzáférést, ahol csak telefonkábelek állnak rendelkezésre. Így elkerülhető a költséges, átépítésekkel is járó újrákabelezés, amely különösen nehézkes a műemlék épületeknél.

Info: www.cisco.com

■ IBM adatbázis-szoftver

Az IBM új szoftvert jelentett be nemrégiben, amellyel az üzleti információk a kézi számítógépes eszközökre is eljuttathatók. Az új adatbázis-szoftver erőssége, hogy valós idejű hozzáférést kínál az üzleti információkhoz a távoli mobil alkalmazottaknak.

A DB2 Everyplace version 8 szoftver megkönnyíti a fejlesztők és rendszergazdák munkáját, ugyanakkor teljesen automatizált, és semmilyen adminisztrációt nem igényel a végfelhasználók részéről.

Ugyancsak kedvező, hogy a kibővített platformtámogatással akár felére csökkenhet a mobil alkalmazások fejleszté-

séhez szükséges idő. Az IBM alig egy héttel korábban jelentette be a DB2 Everyplace Express, amely a mobil adatbázis-technológia gyorsabb és egyszerűbb telepítését hivatott elősegíteni a középállományi ügyfeleknél. A DB2 Everyplace Express egyébként ugyanazokat a jellemzőket kínálja, mint a DB2 Everyplace, beleértve az önmenedzselési képességeket, amelyekkel a mobil számítógépes környezet felügyeletével járó számos feladat leegyszerűsíthető és valóban könnyen automatizálható.

Info: www.ibm.com

■ A mi Európánk

A világhálón is elérhető immár „A mi Európánk” című projektgyűjtemény, a www.om.hu/ami-europank webcímen. A módszertani leírás mellett 28 projekt részletes feldolgozása kapott helyet az oldalon. Az elektronikus könyv gyakorlati, azonnal felhasználható segítséget nyújt a tanároknak az Európai Unióhoz kapcsolódó témák önálló vagy kollégákkal történő közös feldolgozásában.

A 28 projekt a tantárgyköziesség elvét érvényesíti, letölthető és azonnal alkalmazható feladatlapokat tartalmaz. A tanulók életkorának megfelelő feladatok játékosak, változatosak: kvíz, keresztrejtvény, makketpítés, vaktérképek és

■ Új letöltőhely

Az Association of Shareware Professionals (ASP) – független szoftverfejlesztők és -forgalmazók non-profit szervezete – új letöltési helyet hozott létre a <http://downloads.asp-shareware.com/> címen. A site kategóriákba rendezve kínálja a programok ezreit.

Az Oktatási Minisztérium oldaláról letölthető projektgyűjtemény az Európai Unióhoz kapcsolódó témák oktatásában nyújt segítséget

EU-activity egyaránt lehet kap bennük. Valamennyi projektírásnak központi eleme a képességek és készségek fejlesztése. Az elektronikus tanári kézikönyv alkalmazóinak, továbbgondolóinak, továbbgondolóinak részletes irodalom- és linkjegyzék segíti.

Info: www.om.hu/amieuropank

Az ASP jelenleg több mint ezer tagot számlál, akik minőségi szoftvereket kínálnak elérhető áron. Az ASP weboldalán átfogó linkgyűjteményt is találunk a szoftvervándorok címeivel.

Info: <http://asp-shareware.com>

■ Trust fényképező

A Trust bemutatja legújabb kompakt, digitális fényképezőgépét, a 3,1 megapixel felbontású CCD érzékelővel ellátott Trust 960 PowerC@M CCD-t, a Digital Imaging termékcsalád legifjálabb modelljét. A fényképezőgéppel – a tökéletesített belső interpoláció jóvoltából – 5 megapixelesre növelt fényképezőgép felbontás érhető el. A készülé-

A Trust legújabb digitális fényképezőjét 3,1 megapixeles CCD-vel szerelték fel

ket négyszeres digitális zoommal és beépített automatikus vakuvall látták el. A felhasználók a 4 cm-es színes TFT-képernyőn tekinthetik meg a fényképeket és a videoklipeket. A készülék 16 Mbájtos beépített memóriája SD memóriakártyával 512 Mb-ig bővíthető.

A digitális fényképeken kívül a fényképezőgép számítógéppel

lejátszható hangfelvételek készítésére is alkalmas. A készülék kompatibilis a Digital Print Order Format (DPOF) formátummal, így a felhasználó számítógép nélkül is ki nyomtathatja a kiválasztott fényképeket.

A készülék ajánlott kiskereskedelmi ára 59 990 forint.

Info: www.trust.com

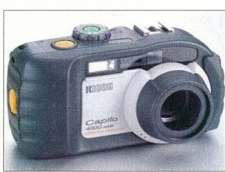
■ Samsung médiaközpont

A Samsung Electronics a DigitAll Inspiration rendezvényen, Isztambulban bemutatta legújabb otthoni szórakoztató termékeit, különös tekintettel a Samsung Home Media Centre rendszerre, amely megosztható a multimédia tartalmat – vezetékes vagy vezeték nélküli kapcsolaton keresztül – a lakás bármely pontján található audiovizuális eszközök között, valamint megkönnyíti a multimédia tartalom rögzítését, megosztását és lejátszását.

A Samsung Home Media Centre egy minden szükséges komponens tartalmazó digitális otthoni kiszolgáló, amely beépített vevőegységet, szélessávú internet-hozzáférést és személyes videofelvételt (Personal Video Recording, PVR) eszközt tartalmaz, és digitális televíziókhoz, elektronikus programfüzetekhez és különféle típusú DVD-/CD-lejátszókhöz csatlakoztatható.

Info: www.samsung.hu

■ „Vízhatlan” fényképező

Digitális fényképezőgép – nem csak búvároknak

Január végétől lehet majd megvásárolni a Ricoh legújabb fényképezőjét, amelynek különlegessége, hogy akár víz alatti felvételeket is készíthetünk vele.

A 3,24 megapixeles képek rögzítésére alkalmas készülék víz- és porálló, és akár 30 másodpercnyi mozgékony képet is rögzíthetünk vele, 320x240-es felbontásban.

A 3x-os optikai zoommal és széles látószögű objektívvel ellátott digitális fényképezőgép az optikai kereső mellett egy 1,6”-os LCD képernyővel is felszerelték.

A képeket SD vagy MMC memóriakártyákon tárolhatjuk, de a Caplio 400G Wide 8 Mbájtos beépített memóriát is tartalmaz. A számítógéppel USB felületen keresztül kapcsolható össze.

Info: www.ricoh.com

■ HP DVD-írók

A lehető legnagyobb írási sebesség érhető el a HP új DVD-íróival. A lemez írásakor a normál sebesség nyolcszorosát (újraírásokor négyszeresét) nyújtó, új HP dvd400i (belső) és dvd400e (külső) DVD-írók felhasználói DVD-n és CD-n is gyorsan, egyszerűen rögzíthetik és szerkeszthetik videóanyagaikat, tárolhatják fotóikat és zenei felvételeiket, vagy készíthetnek biztonsági másolatot fontos adataikról.

Mindkét DVD-író a +R/+RW technológiára épül. A kétformátumú, illetve a -R/-RW meghajtókhöz képest a +R/+RW formátum rugalmasabb videószerkesztést, valamint egyszerűbb írási és szerkesztési módszereket kínál a felhasználóknak.

A HP mindkét DVD-meghajtóval különféle videoszerkesztő szoftvereket is (ArcSoft ShowBiz 2 és muvee autoProducer) szállít.

A csomag az adatok, fotók, videók és különféle zenei fájlok DVD- vagy CD-lemezre mentését támogató Sonic RecordNow és SimpleBackup szoftvereket is tartalmazza. Szintén alapartozékok a DVD-filmek PC-s lejátszását megkönnyítő Cyberlink PowerDVD szoftver.

Info: www.hp.hu

■ Profesionális Epson kivetítő

Páratlan fényerő és kontrasztarány jellemzi az Epson új, profizionális kivetítőjét

Az Epson egy új projektort mutatott be, amelyet különleges, 7 ezer óra élettartamú hengeres lámpával szereltek fel. Az EMP-9300-as modell 2500 ANSI lumen fényerővel és 1100:1 arányú kontrasztarányal büszkélkedhet. Az 1400x1050 pixeles SXGA+ felbontás révén akár 7,62 m

átlójú vetítési kép is előállítható, míg az Epson gyors képkihúzás (Quick Corner) funkciója révén a kép geometriája pár másodperc alatt beállítható.

Az új Multiscreen-Adjustment (többképernyős beállítás) szoftver segítségével több kivetítő színét lehet összehangolni. Az EasyMP.net szoftver alkalmazásával a kivetítő hálózaton keresztül is vezérelhető. A Direct-Power-On (közvetlen bekapcsolás) funkció jóvoltából a kivetítő az elektromos hálózatba csatlakoztatást követően azonnal üzemkész. A kivetítő átfogó biztonsági csomagot is tartalmaz.

Info: www.epson.de

Iskolai igények

Egy oktatási intézményben dolgozom, ahol a gépeken Windows 98 operációs rendszer fut, a hálózatot Novell operációs rendszer irányítja. A tantermekben szeretnék a tanári gép monitorképt projektor segítségével kivettetni. Eddig volt egy maszek gyártmányú elosztó-erősítő, de kezd tönkremenni. Próbálkoztunk két videokártyát betenni a gépekbe, de nem sikerült úgy beállítani, hogy mind a két kimeneten ugyanaz a kép jelenjen meg. Mit lehet tenni? A fenti szoftverkörnyezetben szeretnék a lehető legegyszerűsebbre korlátozni a tanulói jogosultságokat. A hálózati elérések esetén a Novell erre jó lehetőségeket ad, de a saját gépek beállításával nem tudunk megbirkózni. Van-e olyan szoftver, amely segítségével ez a probléma könnyen megoldható?

Ha egy számítógépből két videokártya van, azokat a Windows minden esetben külön vezérlőként kezeli, így csak a munkaasztal kiterjesztésére használható. Ilyenkor egy újabb (1-2 éves) videokártyát kell a gépbe tenni, amelyiknek van DVI kimenete is. Ha egy DVI-VGA átalakítót helyezünk erre, két kimenetünk lesz, ezen pedig már a kártya meghajtóprogramja meg tudja jeleníteni ugyanazt a képet. ATI és nVidia kártyáknál biztosan van Clone opció. A projektoros vetítésnél lényegesen olcsóbb, ha a hálózatra kötött gépeken egy-egy szoftvert indítanak el, melyek valószínűleg mutatja a tanári gép munkaasztalát és programjait (talán csak a videofilmet nem tudja kivettíteni).

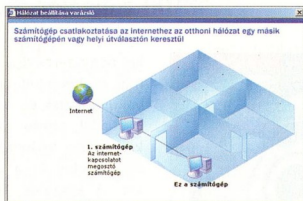
A jogosultságok korlátozására több shareware és fizetős program is létezik. Legutóbb a CP 2003/09 lemez mellékletén adtuk közre a HSLAB Logger 3.014 programot, amely alkalmas erre.

Internetmegosztás 1.

Szeretnék egy routerrel összekötni a hálózatot Windows 98-as hálózatba (ADSL internet megosztva) egy Windows XP-s gépet kötni! Mi a teendő?

Ha csak az a feladat, hogy az új számítógép lássa a többi, akkor csak az IP-címet kell beállítani. Ezzel a Windows 98-as gépen megosztott könyvtár az XP-s gépről

A hálózat beállítása varázsló ez alkalommal is teljesen személetes

már látható. Fordítva viszont csak akkor, ha a Windows 98-as felhasználót az XP-s gépen létrehozunk (azonos névvel). A hálózat beállítását a Hálózati helyek megnyitása után, a bal oldalon lévő Othtoni vagy kisebb munkahelyi hálózat beállítására pontra kattintva kezdhetjük el. A leírás és sűrű alapon már egyértelműek a lépések.

Internetmegosztás 2.

Van egy DSL kapcsolat, amit szeretnék megosztani hálózaton. Lehet-e, és ha igen, milyen program kell hozzá?

Ezzel a témával már sokat foglalkoztunk (legutóbb a decemberi mellé adott „Othtoni hálózat” című könyvünkben). Röviden: az internethez kapcsolódó számítógépet (szerver) valamilyen módon össze kell kapcsolnunk a másik számítógéppel (kliens), ezért az alappékeken kívül még egy-egy hálózati kártyára és kábelre is

szükségünk van. Helyi hálózatot hozunk létre, és a szerverre telepítünk egy proxy szervert, például a Sygate Home Network-öt (CP 2003/08 CD1), vagy a MyProxy 6.05-öt (CP 2003/09 CD1).

Internetmegosztás 3.

Szeretném megosztani Windows 2000 alatt az ADSL vonalomat, és már szerintem beállítottam mindent: IP-címeket mind a két gépen, átjárót, DNS-t és még sem működik. Mi lehet a probléma? A másik gépen Windows 98 van.

Pontosan a fenti módszerrel kell eljárni (a Windows 2000 a szerver), és akár programmal, akár a Windows 2000 alatti híd-kapcsolatok (bridge) szolgáltatást használva a hálózat beállítások alatt.

Szkenner színhűsége, felbontása

A képszerkesztéssel kapcsolatos problémámat szeretném feltárni, és a segítségüket kérni a következőkkel kapcsolatban: hogyan lehet beállítani úgy a szkennert, hogy a fehér az fehér legyen, ne pedig világoskék. Hol lehet eltárolni ezt a beállítást? (A szkennert: Artec Ultima 2000 e+). A másik kérdés a felbontások körül kíván némi tisztázást. Több fényképet szkenneltem, a felbontást 300 dpi-re állítva. A képet JPG formátumban mentettem el. Ha megnyitom

Egy hiba és az oka

Windows Millennium rendszerem van. A problémám az, hogy ha telepíték, vagy elindítottam valamit, akkor a kék hiba (a kék kóma ☹ – a szerk.) képernyő jön be, azaz: Ablak – Hiba lépett fel. A folytatáshoz nyomom Entert, ha vissza akar térni a Windowsba, vagy a Ctrl+Alt+Del gombot, ilyenkor minden futó alkalmazás adatai elvesznek. A hiba forrása: 0E:0028:DOB08616. Ez a számsorozat mindig más. Ha ez az eset bejön, akkor nem lehet rendesen leállítani a rendszert. Eddig csak 1-2-szer csinálta, de most különösen gyakran jön be, talán attól, hogy sok kódeket raktam fel. A rendszert újratelepítettem, s egy idő múlva, amikor elkezdtem az első program telepítését, akkor már előfordult a hiba.

A megoldás: aktív vírusölő volt a me-

móriárak, Kikapcsolva minden rendszerben működik.

Ehhez a rendhagyó történethez nem fűznék semmi mást, csak azt, hogy minden virusellenőrző tökéletes. Még az is lehet (nem riogtatásnak szánom), hogy a vírus éppen a víruskereső programot fertőzte meg.

Válószínűleg viszont, hogy a rendszer telepítése nem volt tökéletes (például a gyakran lemaradó VIA4IN1 meghajtó-csomag miatt), és a lemezt esetleg alacsony szinten kezelő víruskereső ezért nem működött rendesen. Találgatni lehet, de ilyen esetekben érdemes mindig visszamenni a legutóbbi, működőképes állapothoz. És talán más víruskeresőt használni...

Aktuális: Melyik számítógépbe mit?

„Abban szeretném a segítségét kérni, hogy egy XXX alaplapba milyen maximális méretű winchestert tudok betenni? Azt írják 8 Gb-át felett, de mennyivel??? Egy 20 Gb-atos ATA-100-as Maxtor jól látszott, de meddigí mehetek el? Mekkora az a maximális méretű processzor, amelyet még betehetek egy YYY alaplapba?”

A számítógép bővítésére is több módszer létezik. Ha márkás gépet vettünk, vagy a gép még garanciális (zárgépjé védi), akkor a bővítést csak a forgalmazónál kérhetjük, aki esetenként el is végzi azt. Ha viszont régi gépet kell bővítenünk, akkor – ha lehet – próbáljuk ki az új eszközöket. Vannak boltok, ahol ezt megengedik (persze csak addig, amíg kellő számú alkatrészt el nem romlik ilyen alkalmakkor). Természetesen ki kell fizetnünk, de ha nem működik, visszacserelelik – kérdezzünk rá.

Ha a boltban nem tudják, hogy a gépünkkel megy-e, akkor nézzük meg az alaplap dokumentációját, majd a gyártó cég honlapját, hogy van-e BIOS frissítés. Az újabb processzor és merevlemez használatához BIOS-frissítésre van szükség. Ezt szintén arra a boltra bízhatjuk, ahol a gépünket vásároltuk. Magunk is megoldhatjuk, ha merjük, de erre nem szól a garancia. (Itt ajánljuk figyelmükbe e havi, a témához kapcsolódó toptémánkat.) Vannak alaplapok, amelyek gyártói megszűntek, vagy már nem adnak támogatást régi termékeikhez. Az internet fórumain található BIOS-t (Keresőben, típus alapján), de figyeljünk a felhasználó megjegyzéseire, mert a fájlok nem minden esetben megbízhatóak.

Végezetül, álljon itt egy kis táblázat arra az esetre, ha az alaplapunk gyártójától le kell tölteni egy BIOS-t vagy meghajtó programot!

Itthon gyakori alaplapok gyártóinak internetcíme			
ABIT	www.abit.com.tw	Intel	www.intel.com
Acorp	www.acorp.com.tw	lwill	www.iwillusa.com
Albatron	www.albatron.com.tw	JetWay	www.jetway.com.tw
ALI	www.ali.com.tw	Leadtek	www.leadtek.com
AMD	www.amd.com	Matsonic	www.matsonic.com
Amptron	www.amptron.com	Micro-Star (MSI)	www.msi.com.tw
Aopen	www.aopen.com	nVidia	www.nvidia.com
Aristo	www.ventura.at	PC Chips	www.pcchips.com
ASRock	www.asrock.com	QDI	www.qdigrp.com
ASUS	www.asus.com	Shuttle	www.shuttle.com
Biostar	www.biostar.com.tw	Soltek	www.soltek.com.tw
Chaintech	www.chaintech.com.tw	Soyo	www.soyo.com
EliteGroup (ECS)	www.ecs.com.tw	Tyan	www.tyan.com
EPOX	www.epox.com	VIA	www.viatech.com
FIC	www.fic.com.tw	Zida	www.zida.com
Gigabyte	www.giga-byte.com		

szekeszítésre a *Photoshoppal*, akkor a kép felbontása csak 72 dpi. Mitől van ez, és hogyan küszöbölhető ki?

A fenti szkener nem éppen a színhűségéről híres, de most is van megoldás.

Két módszer közül választhatunk: az első, hogy a szkenerhez egy ICC profil rendelünk, amelyet vagy az internetről töltnék le, vagy segédprogrammal hozzuk létre. Ezek a profilok gondoskodnak a kép eszközök színhűségéről. Ha ez telepítve van, akkor bármilyen programmal jó eredményt kapunk.

A második megoldásra a választ PhotoShop rejti. A képeket ebben a programban

kell beolvasni a *File/Import/Twain32* menüponttal, majd azt a program Curves menüpontjával korrigálni. Egy tesztabrán végzett változtatások beállításai fájlba menthetők, és minden alkalommal beolvashatók.

A JPEG képek nem tartalmaznak a mérethez vonatkozó adatokat (nem úgy, mint például a PSD formátum), ezáltal a képszerkesztő programokban minden esetben a monitor felbontásának megfelelően jelennek meg, egyedi mérettel. A kisebb monitorok „hivatalosan” 72 dpi, a nagyobbak 96 dpi felbontásúak. Ha a Photoshobban olvassuk be a képet, rögtön láthatjuk, hogy 300 dpi-vel mekkora lesz a mérete. Nagy.

Egyszerű kérdés, egyszerű válasz

Van egy Winfast TV 2000 XP Deluxe Edition (version C) kártyám, Driver: 2.9 (van frissebb?) a következő velem gondom: nincs rádió (laphibát okozott!), nincs teletext, nincs sztereo ikon, se magyar használati útmutató. Mit tegyek?

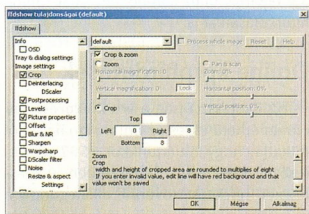
Meghajtó- és kezelőprogramot a **www.leadtek.com** címről lehet letölteni, de például a *DScaler* című program biztosan kezeli a kártyát, és teletext opciója is van. A kezelése nem egyszerű, de a képe tökéletes. A program megtalálható a lemezmellettkénti Shareware rovatában.

Elcsúszott alsó képsor

Ha a Hauppauge WinTV PVR 250 típusú tuner kártyámhoz videokamerát vagy videomagnót csatlakoztatok, az azokból lejátszott kép alsó része egy vékony sávban torz, elcsúszott. Mi lehet ennek az oka?

Ez a jelenség abból adódik, hogy a kép vége felé a tuner kártya nem képes tökéletesen szinkronizálni, így a kép alja elcsúszik. Nem nevezhető hibának, a megoldás ilyenkor az, hogy normál felbontásban (PAL vagy ennek a fele), kis veszteséggel, tehát magas bitrate-ben vesszük fel a fil-

Az *ffdshow* szűrővel lejátszás közben nyithatók a képen, eltüntetve az alsó sorok hibát

met, utána pedig az újratörölteskor automatikusan levágni az elcsúszott részt. A „crop” funkcióra szinte bármelyik videószerkesztő program képes, de röptében is nyithatók a képen, ha az *ffdshow* szűrő telepítve van.

Zsola

Leveleiket hardveres kérdésekben a **zso-la@cpanorama.hu** címre várjuk, *Olvasói rovat* címmel

Csípj fel a hálón!

Bár az internet még fiatal, úgy tűnik, lassan kezdjük belakni, amit a mind több ismerkedő, társskereső oldal is jól mutat. Korábban még sokan óva intettek bennünket, mondván, az internet elidegeníti a felnövekvő generációkat, ám úgy tűnik, hogy az élet itt is utat tör magának, azaz egy virtuális ismerkedésnek többnyire valódi randi a vége.

Jó tíz évvel ezelőtt még az újságban feladott társskereső hirdetés jelentette a „virtuális” ismerkedés legkorszerűbb formáját. Akkoriban a lapokban csak elvéve akadt olyan hirdetés, amelyet fiatal adott volna fel, inkább az idősebbek kerestek így módon társat, hiszen szórakozóhelyek híján ez a generáció bizony nincs könnyű helyzetben. Noha pár hirdetési újság, élükön a legnagyobb példányszámú *Expressz*-szel még sikeresen működik, a magányosok a lapok helyett ma már inkább a kibertérben keresgélnek. Idővel a kiadók is felismerték, hogy ezt a folyamatot már nem fordíthatják vissza, így egymás után létrehozták saját online hídfőállásaikat is.

Online apróhirdetések

Az *Expressz* újság a www.express.hu címen érhető el, és az online kínálatot jól mutatja, hogy ottjártunkkor 1582 társskereső hirdetés volt a rendszerben. A másfélezer hirdetés további alkategóriákba sorolták, így ha valaki férjet, feleséget, társat vagy társnőt, esetleg szabadidőpartnert keres, gyorsabban megtalálhatja a potenciális jelölteket. Bár nem jellemző, de a hirdetések egy részéhez a feladó képet is mellékel, ami megkönnyíti az ismerkedést. A nézelődés ingyenes, és még csak regisztrálni sem kell hozzá, ám ha valaki hirdetés szeretne feladni, ahhoz mindenképpen túl kell esni a pár perces regisztráción. Ha ezzel végeztünk, máris feladhatjuk saját hirdetésünket, sőt akár egy JPG vagy GIF formátumú képet is feltölthetünk, növelve esélyeinket ezen

a modern „húspiacon”. A szerkesztők szerint a legjobb, ha fényképünket 72 dpi felbontásban szkenneljük be, így ugyanis egy 10×7 centiméteres színes papírkép mérete körülbelül 43 Kb-át, ami nem túl nagy, ám már jól mutat az interneten. Ha már a hirdetések mellé feltöltött képeknél tartunk, mindenképp vegyük figyelembe, hogy azok majd az interneten fognak

A külső az online ismerkedésnél is fontos. Fotó nélkül aligha érdemes próbálkozn!

megjelenni, így a nagy felbontású fotó hiába foglal többször akkora helyet, ez a látványban alig tükröződik. Ezért lehetséges, hogy a világhálón már a 72 dpi is elegendő lehet, míg kinyomtattva, mondjuk egy újság hasábjain még a 600 dpi-s kép is szemcsésnek tűnik. Ha csak egy képet tehetünk fel, ám a jobbnál jobb fotók közül képtelenek vagyunk választani, akkor még mindig készíthetünk montázst, igaz, ilyenkor már érdemes kicsit javítani a felbontáson is.

Akadnak persze kifejezetten a kibertéren szakosodott apróhirdetési oldalak is, amelyek mögött nem áll standokon megvásárolható újság. Az egyik legna-

Az apróhirdetési oldalakon ellepik a prostituáltak hirdetései

gyobb online apróhirdetési portál az *Apronet*, amelyet a www.apronet.hu címen érhetünk el. Ezzel a lappal a gond csak az, hogy moderátor híján elleptek a prostituáltak, olyannyira, hogy a partnert kereső hölgyek között csak elvéve akadt olyan, aki nem pénzért kínálja báját. Ilyen társaságban persze nehéz dolga van a komoly kapcsolatot keresőknek, akik lassacskán eltűnnek innen.

A partnert kereső férfiak esetében már kicsit zavarosabb a helyzet, itt ugyanis az erotikus munkalehetőségek és az alkalmi kapcsolat keresők mellett néhány komolyabb szándékú férfi is akad, igaz annak az esélye, hogy itt találunk magunknak társat, valószínűleg csekély. Ám mivel a kerehetek nem csak társat, de barátot is kereshetnek, az *Apronet Barátokat keresünk* rovatával is próbát tettünk.

Az eredmény némileg lehangoló, ugyanis a „barát” kifejezést erősen szexuális felhanggal kell érteni, így aki valóban barátot szeretne magának, az itt biztosan rossz helyen keresgél. Az *Apronet* társskereső hirdetései jól mutatják, hogyan ala-

A chatelés során komoly barátságok szövődhetnek

kul át a „piaci” igényeknek megfelelően egy népszerű, ám szerkesztetlen oldal. Ezért, bár az oldal látogatott, hirdetések is bőven akadnak rajta, ráadásul még ingyenes is, azok, akik komoly kapcsolatot keresnek, jobban teszik, ha nem itt próbálkoznak. Másoknak persze lehet, hogy éppen ez a tökéletes hely!

Társas portálok

Az internetes társkeresés jövőjét nem az Expresszhez, vagy az Aprónethez hasonló apóhirdetési oldalak jelentik, ugyanis a látogatók statisztikák szerint a társkeresésre specializálódott portálok a legnépszerűbbek. Ezek a portálok az apróhirdetési oldalaktól eltérő logikát követnek, ugyanis a társkeresőket itt egy adatbázisban gyűjtik, amelyben azután egy

Az internetes adatbázisokban gyakran több tízezer ember közül választhatjuk ki az igazit

keresővel kutakodhatunk. Ezeknek a portáloknak számos közös vonásuk van, így például mindegyikhez jól strukturált kereső tartozik, amely segíthet a hatékony keresésben. Ahhoz, hogy ezeken a portálokon nézelődhessünk, többnyire először regisztrálnunk kell magunkat, hiszen ahhoz, hogy az adatbázisban ránk bukkanjanak, számos személyes adata van szükség. Felkeltendő az érdeklődést, sok helyütt a keresőt a betérők is használhatják, igaz csak korlátozottan, azaz a kapcsolatfelvételhez már mindenképp rá kell szánni pár percet az adatlap kitöltésére.

Az egyik legnépszerűbb, kifejezetten fiataloknak szóló online ismerkedési portál a www.csajozas.hu és a www.pasizas.hu címekről egyaránt elérhető. Az online ismerkedés népszerűségét mutatja, hogy a pasizás/csaizás oldalak jelenleg több mint 130 ezer tagot tartanak nyilván, kb. 87 ezer fiúval és 43 ezer lánnyal. Az arányokból is jól látszik, hogy a netizenek többsége férfi,

Love-sztorik

László az interneten ismerte meg Erikát. - A dolog tulajdonképpen könnyven ment, igaz, már éppen kezdem elveszíteni a hitem az egészségen, amikor megismerkedtünk – emlékszik vissza László a kezdetekre. – Előtte is sok lánnyal leveleztünk, chateltünk, és párral még az első randiig is eljutottunk, de valami soha nem stimmelt. Volt, akivel jót beszélgettünk, vacsoráztunk, utána meg felszívódtam, mint a kámför. Olyan is akadt, akire rá sem ismertem a fotó alapján, persze utána kiderült, hogy az 5-6 évvel korábban és körülbelül 10 kilóval vékonyabban készült. Már éppen kezdem lemondani a dologról, és elhinni, hogy a hálón képzelenség normális társat találai, amikor egyszer csak megtaláltam Erika hirdetését. Korban éppen passzolt, a kép is szimpatikus volt, írtam neki, ő válaszolt, pár hét után pedig találkoztunk is. Beszélgettünk, nagyot sétáltunk. Nagyon tetszett, és éreztem, hogy én sem vagyok esélytelen. Innentől már nem számítotok, hogy hol ismerkedtünk meg, és minden úgy történt, ahogy ez egy kialakulóban lévő kapcsolatnál lenni szokott. Már négy hónapja vagyunk együtt, néha még mindig chatelünk, de egyre ritkábban, és inkább a valós világban próbálunk minél többet együtt lenni. Néha még chatelek, van néhány ismerősöm, akivel csak ott tudok beszélni, de azt hi-

gaz, az itt tapasztalt 2:1-es arány inkább csak a társkeresőkre érvényes.

Ere az oldalra is igaz, hogy a nézelődéshez nincs szükség regisztrációra, ám ahhoz, hogy felvegyük valakivel a kapcsolatot, ez már elengedhetetlen. A többi ismerkedő oldalhoz hasonlóan megnézhetjük, hogy éppen kik vannak bent a rendszerben, így ha akad közöttük szimpatikus, akár azonnal meg is kereshetjük. A nekünk tetsző személy mobiltelefonjára azonban akár közvetlenül is küldhetünk SMS-t, igaz, a szokottnál drágábban, 120 forint plusz áfás áron. Azok neve mellett, akiknek ilyen üzenetet küldhetünk, egy sárga kis mobiltelefont láthatunk, így közülük bárkivel felvehetjük a kapcsolatot, mégpedig úgy, hogy a küldő száma – az SMS-nél megszokottal ellentétben – is megismerhető marad.

Ugyancsak nem újdonság, hogy a tagság társasági életét fórummal próbálják életben tartani, mégpedig sikerrel, hiszen

szem, egy időre hanyagolom a társkereső oldalakat.

Feri 20 éves, és ma már szinte minden kapcsolata az internetről van. Úgy gondolja, hogy ez éppen olyan, mint egy szórakozóhely, ahová ismerkedni, flörtölni járnak a fiatalok, csak itt nincs pia, ráadásul az ismerkedés is sokkal egyszerűbben megy. Több társkeresőben is regisztrálta magát, a suliban és otthon pedig állandóan az üzeneteit nézi, amikor csak lehet. De nem lett otthonúól! Azt mondja, hogy a chat és a levelezés valójában unatka, ha egy lány szimpatikus, ha teheti, minél hamarabb találkozni akar vele. Az egyetlen probléma szerinte az, hogy kevés az ideje, a sok randi összehangolása pedig egyre nehezebben megy.

Zsuzsa egy ismerős lány, aki egy hosszabb kapcsolat után kezdett mind többet lógni az ismerkedő oldalakon. Elmesélte, hogy valahogy már nincs kedve diszkóban ismerkedni, de ha lenne is kedve, nincs olyan barátnője, akivel le tudna menni egy ilyen helyre, egyedül meg nagyon ciki. Először csak beregisztált, de őt is meglepte, hogy milyen sok levél érkezett, és volt közöttük pár egészen szimpatikus is. Azóta egymást érik a randik, és bár alkalmi kapcsolatot nem akar, az önbecsülése már pár mozitól, sőtától visszatért, most pedig várja az igazit.

a több mint ezer topic között akadnak olyanok – például a „Reggeli társalgó...”, és „A hogy vagy ma?” – amelyek több mint tízezer hozzászólásnál tartanak, de érdekes módon a „Ha egy kis sértegetés vágyás, gyere ide, megkapod” topic is roppant népszerű. A tagok adatlapjain egyébként megnézhetjük, hogy hány új témát dobtak fel, illetve mennyihez szöveget hoztak hozzá, így láthatjuk, hogy emberünk mennyire él aktív „társasági” életet.

A hazai ismerkedő oldalak úttörője, az *Inda* (<http://inda.gyaloglo.hu>) nemrégiben megújult külsőt kapott, ám régi népszerűsége, úgy tűnik, messze van már. Az áhított kapcsolat jellege szerint mindenki elődöntheti, hogy a „Kaladorok”, a „Hódítók”, esetleg a „Letelepedők” csoportjába tartozik-e, illetve hogy milyen társat szeretne magának. Sokat sejtet, hogy míg a „Kaladorok” között 600 férfira mindössze 100 nő jutott, a „Letelepedőknél”, ha nem is olyan nagy különbséggel, de a

nők voltak többségben: 150 férfival 200 nő állt szemben. Az „ösidőkben” nem is annyira a Gyalogló Inda társkeresője, mint inkább chat rendszere volt igazán népszerű.

A www.parom.hu partnerkereső portál ugyancsak nagyon népszerű, hiszen több mint 40 ezer hirdetés található itt. A fórum, a kereső és más hasonló szolgáltatások természetesen innen sem hiányozhatnak, de a fiatal közösségre gondolva még csengőhang letöltési lehetőség is akad itt. Az oldalalra vegyes, akad itt alkalmi és komoly kapcsolatot kereső egyaránt.

Laza kapcsolatok

Mint már szó esett róla, az ingyenes aprotárhirdetési oldalakak hetek alatt előzönik a prostituáltak, így idővel szinte már csak az ő üzleti ajánlataikat találjuk ezeken az oldalakon. Vannak azonban más helyek

is, ahol ők dominálnak, így például a www.szex.org oldalon, a férfit kereső hölgyek között kizárólag ilyen hirdetéseket találani, igaz, legalább telefonszám nélkül, ugyanis a számos ajánlatokat a szerkesztő azonnal törli a rendszerből.

A [szex.org](http://www.szex.org) olyan szexpartnerkereső rendszer, ahol a hasonló érdeklődésű hölgyek, urak és párok találhatnak maguknak megfelelő kapcsolatot. Az oldal népszerűségét mutatja, hogy a különböző toplisták élén tanyázik. A partnerkeresőt egy chat rendszer egészíti ki, ahol természetesen ugyancsak a testiség a főszerep, de az időnként meglehetősen obszcén nick nevek alatt már hosszú évek alatt összekovácsolódott levelezőlistákat találani, akik nem is annyira a szex, mint inkább az ismerősök miatt látogatják az oldalt.

A nagy társkereső oldalakhoz hasonló felépítésű a www.szexrandi.hu címen elérhető *Szexrandi* oldal, amely ugyancsak

Kifejezeten pasiknak!

hatalmas online közösség, azzal a különbséggel, hogy itt a többség könnyed kapcsolatra vágyik. Ha valaki tag akar lenni, azaz keresni akar az adatbázisban, vagy maga is hirdetést kíván feladni, mindenképpen regisztrálnia kell, ám mivel ezen a procedúrán elég csak egyszer átesni, talán túlélhető.

Hogy milyen jellegű kapcsolatok születhetnek a *Szexrandi* oldalon keresztül,

Csevegő kiszótár

Az IRC (Internet Relay Chat) „értelmező” szótára segíthet megérteni az angol nyelvű szlenget.

acc = Account – Hozzáférés, általában Linux (*ix, BeOS, *BSD) accountról van szó. Semmi esetre sem keverendő össze a webtárhellyel!

afaik – As Far As I Know – Ahogy én tudom, tudomásom szerint.

aka = Also known as – Úgy is ismert, mint... ha más néven is ismerjük az illetőt.

asap = As soon as possible – Amilyen gyorsan csak lehet.

asl = Age/sex/location – Életkor/nem/hely. Rövid kérdés, de azért ne ezzel kezdjünk, hacsak nem akarunk benevezni a bunkó-olimpiára.

ayt? = Are you there? – Ott vagy? Olyanok szokásos használni, ha nem vagyunk benne biztosak, hogy a másik fél figyel ránk, vagy nem vagyunk benne biztosak, hogy tényleg a gépénél van.

bbi = Be back later – Később visszajövök.

brb = Be right back – Rögtön jövök. Olyanok szokták használni, ha csak kis időre mennek el a géptől.

btw = By the way – Egyébként.

caps = Caps Lock – Az a bizonyos billentyű, amit ha bekapcsolunk, akkor minden nagybetűvel jelenik meg. Pedig azt nem szeretik, mert kiablálásnak számít.

clone = Klón, másolat – Ha egy hostról több ember van bent, ráadásul ők egy

személy, csak külön kliensen, akkor szoktunk klónozásról beszélni.

con = Call of nature – Hív a természet. Nem kell bővebb magyarázat szerintem. ;)

c = See – Látni. Az angol 'see' kifejezés rövidítése.

cb = Call back vagy Come back – Majd kereslek vagy Gyere vissza. Jelentése attól függ, hogy milyen szövegkörnyezetben használjuk.

cotflgohaha – Crawling On The Floor Laughing Guts Out And Having A Heart Attack – A földön fetrengve kirohögöm a belemet és szívrohamot kapok.

fomc = Fell of my chair – Leestem a székről. A lol-lal együtt szokták használni.

fya = For your attention – Figyelmedbe ajánlom.

fyi = For your information – Hogy tudjál róla.

gal = Girl – Lány, nő, pipi stb... Ez nem kifejezeten IRC-s, ez inkább angol szleng.

gtg = Got to go – Mennem kell.

hb = Hurry back – Siess vissza.

ic = I see – Látom vagy értem. Angol kifejezés rövidítése.

imho = In my humble opinion – Szerény véleményem szerint.

imo = In my opinion – Véleményem szerint.

irl = In real life – Életemben, az igazi életben (a való világban :D)

lo = Laugh out – Röhögés, felnevetés.

lol = Laugh out loudly – Hangos röhögés, felnevetés.

lbr = Later – Később. Angol szó rövidítése.

mIRC = Markdam's Idiotic Relay-chat Client ;)

motd = Message of the day – A nap üzenete.

newbie = Újonc.

nm = Nincs mit.

oic = Oh, I see – Ja, értem. Megvilágosított! ;)

oks, ox, oki = Oké, rendben.

pill = Pillanat

pls (plz) = Please – légyis! (lécci).

pov = Point of view – Nézőpont.

ppl = People – Emberek.

rulez (rulz) = Király, fasza – Eredetileg 'rules', szó szerinti fordításban: utalkodik.

A legtöbb ember nem tudja, honnan származik (segítséggel: az írek felé kell keresgélni).

re = Üdvözlés, elvileg akkor használjuk, ha valakivel viszonylag rövid idő után újra találkozunk.

r = Are – Angol kifejezés rövidítése.

rofl = Rolling on the floor – A földön fetrengyek, gyakran a lol-lal együtt használjuk: rotflol.

roflf = Rolling on the floor laughing – A földön fetrengve röhögök.

roflstfmaoaobpo – Rolling On The Floor Scaring The Cat Laughing My Ass And Other Body Parts Off – A földön fetrengve

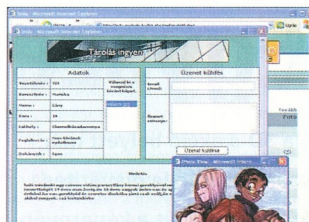
jól mutatja, hogy a keresőben nők, férfiak, párok, bi nők és bi férfiak szerint kereshetünk. A részletes keresőben az áhított kapcsolat típusát is beállíthatjuk, az erotikus chattól, a diszkrét kapcsolaton keresztül egészen a csoportos szexig. Akad itt még néhány ennél keményebb kategória is, így a partnerkeresés valóban célirányos lehet.

De távolodjunk el kicsit a szexualitástól, és ejtsünk pár szót az oldal keresőjéről, amellyel részletkebe menően választjuk ki partnerünket. Megadhatjuk, hogy mely országban, városban éljen, meghatározhatjuk az életkorát, a magasságát, a hajszínt, a családi állapotát, de még azt is, hogy milyen csillagjegyben született-e vagyunk kíváncsiak. Beállíthatjuk azt is, hogy mennyi cigarettával és alkohollal tudunk még megbarátkozni, de végzettség, foglalkozás, gyerek vagy éppen aszerint is kutakodhatunk, hogy ki töltött fel fényké-

pet. Már csak azért is elkél egy jó kereső, mert látogatásunk idején csaknem 82 ezer regisztrált tagja van a rendszernek, közülük pedig csaknem 5 ezer olyan, aki képet is felrakott. A Szexrandi tehát nem pusztán társskereső felület: chat, fórum, játékok és még egy sor közös dolog is összekovácsolja a közösséget.

Chates csevej

Statisztikák szerint a fiatalok leginkább levelezésre és chatelésre használják az internetet, amely tulajdonképpen nem más, mint a jól bevált padlatli levelezés technikailag fejlettebb változata. Vagyis annál sokkal több, hiszen a chates oldalakon komoly közösségi élet zajlik, igaz, bármikor privátba vonulhatunk, amikor már csak azért körben írogatunk egymásnak. Chat szinte minden komolyabb oldalon van, és a legtöbb kitermeli a maga hűséges törzsközösségét. A már említett szex.org chatjén természetesen a szexualitás a főszerep, de a chatek általában nem ez jellemző.

Minden egy helyen: paraméterek, bemutatkozás, foto

találhatnak egymásra. A kisebb rendszerek között akad olyan, amelyiknél már belépésük meg kell adnunk, hogy melyik szobába szeretnénk betoppanni, de gyakoribb, hogy először csak az „előszobába” jutunk, ahol megnezhethetjük, hogy mely szobák vannak nyitva, és hogy melyekben éppen hányan vannak. Ugyancsak minden chatnél megtalálhatjuk az online tagok listáját, többnyire a regisztrációnál megadott publikus információkkal egyetemben. Amennyiben valaki szimpatikus nekünk, úgynevezett privát ablakot nyithatunk felé, ami azt jelenti, hogy rajtunk kívül senki nem láthatja, hogy mit is írunk egymásnak. Mivel mindenütt akadnak toladók, erőszakos alakok, a legtöbb rendszerben kitaláltak valamilyen megoldást ezek kiszűrésére.

A chat.hu-nál nagyon egyszerű módszert alkalmaznak: ha valakire nem vagyunk kíváncsiak, azt egy gombnyomással elnémíthatjuk, így akármit is ír az adott szobában, mi azt már nem látjuk. Persze ha az elnémítás csak hirtelen harag volt, egy mozdulattal fel is oldhatjuk azt.

Ugyancsak praktikus a „No zavarj” üzenet, ami a szálodai szobák kilincsére kiakasztott celtihez hasonló célt szolgál. Így ha nyugodtan szeretnénk valakivel beszélgetni, nem zavarhatnak bennünket az új, felénk nyitott privát ablakok. Úgyes ötlet, hogy beállíthatjuk, hogy néhány üzenet azért így is megtaláljon minket, amit a telefonoknál már megszokott csipogó hang jelez.

Jó tudni, hogy a chatrendszerek, hogy védjék magukat a flood-olástól – ami nem más, mint amikor valaki pár gomb folyamatosan nyomva tartásával nagyobb mennyiségű szöveget visz be – ha túl gyorsan gépelek, könnyen letilthatnak bennünket, ami többnyire egy perc kényszerzúnetet jelent.

Fülöp Norbert
norbert.fulop@cpanorama.hu

a macskát megrámtve szétröhögöm az agyamat és egyéb dolgomat. Nehéz értelmesen lefordítani magyarra. Ezt úgysem tudja senki elsőre leírni helyesen.

rtm = Read the fine/fucking/freaking manual – Olvasd el a jó/ki**szott/rohadat kézikönyvet. Akkor használjuk, ha a kérdésre a válasz egyértelműen dokumentálva van, és szinte semmi utánajárással megtudhatná a kérdező is a választ.

sux = Sucks – „Erős nemetszés kifejezése” magyarul nagyon szar, a rulez ellentéte.

thx = Thanks – Köszönöm.

u = You – Te.

ur = Your – Tied.

vazze, vazzer = A **szza meg 'kulturáltabb' kifejezési módja.

wb, webbie = Welcome back – Kb. mint a 're'.

wtf = What the fuck? – Mi a **sz?

www = Eredetileg World Wide Web, de ironikusan használják úgy is, hogy World Wide Wait.

xs = Access – Mint az 'acc'.

y = Why vagy you – Miért vagy 'te'.

yaw = You're welcome – Szívesen.

yw = You're welcome – Szívesen.

1 = One – Egy, a kiírás helyett. (any1 = anyone)

2 = to, too – 'Kettő' vagy 'is', a kiírás helyett használják. (me2 = me too)

8 = Ate – 'Nyolc', fonetikus leírva. Pl. sk8 = skate, l8r = later.

Kifejezetten csajoknak!

A www.chat.hu oldal, a maga 1,2 millió regisztrált tagjával valószínűleg Magyarország legnépszerűbb csevegőhelye, látogatói közül pedig valamivel több mint 640 ezer a fiú és 540 ezer a lány, ami viszonylag kiegyensúlyozott arány. Mivel a csevegőoldalak működési elve csaknem azonos, ha egyet megismerünk, akkor már mindenütt otthonosan mozgunk. Először is mindenütt regisztrálnunk kell magunkat, ezt követően e-mail címünkre megkapjuk az általunk megadott nevet, valamint a szolgáltató által létrehozott jelszót. Amennyiben átestünk ezen a procedúrán, a név és a jelszó segítségével máris beléphetünk a rendszerbe.

A chat rendszerek kisebb „szobákból” állnak, ahol az azonos érdeklődési körűek, vagy éppen az egy társaságba tartozók

Egyszerűbben

Ha 3D-s akció helyett már csak valamiféle diavetítés küzdi át magát a képernyőn, „kifut” a merevlemez és a PC percekig tartó gondolkodási időt kér az új programokhoz, akkor itt az ideje egy hardverbővítésnek. Ez azonban nem jár kockázat nélkül – az új hardver gyakran nem illik a régi PC-hez. Cikkünkben sorra vesszük azokat az apróságokat, amelyekre a bővítés során figyelni kell.

Hely a videokártyáknak

A videokártya helyéigénye útjában állhat egy sikeres bővítésnek. Egyes videokártyák erőteljes ventilátorai és hosszú NYÁK-lapjuk miatt nem férnek el a házban – különösen a desktop-PC-knél ajánlott tehát az óvatosság.

Alapvetően 1 slotos és 2 slotos videokártyákat különböztetünk meg. A 2 slotos videokártyáknak ugyan csak egyetlen illesztőhelyre, az AGP-re van szükségük, a ventilátorukkal együtt azonban betakarják a szomszédos PCI-helyet is. Helyéigény tekintetében az nVidia az elővas. A GeForce FX 5900 a ventilátorral lefedti a szomszédos illesztőhelyet, és a kis formátumú házáknál majd 21 centiméteres hosszával más alkatrészeket is gyorsan lesaríthat. Tekintélyes ventilátorával az FX 5900 is két slotot foglal el.

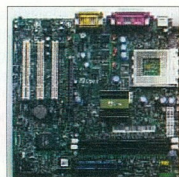
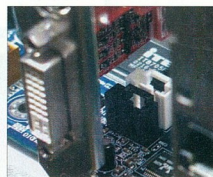
Az ATI szerényebb a helyéigény dolgában. A ventilátor nem fed le másik slotot, és a kártya hossza a kisebb házáknál sem okoz gondot.

nem is lehetne

A plug&play ellenére továbbra is igaz a régi barkács-bölcsesség: „never change a running system”, azaz: sohasse változtass meg egy működő rendszert. Egy PC feljavítása még mindig azzal a kockázattal jár, hogy az új hardver beépítése után semmi sem fog működni. Bár a PC-k minden alkatrésze szabványosított, mégis gyakran előfordul, hogy az új alkatrészek és a régi PC valahogy nem viselik el egymást. Többnyire a kis technikai részletekről van szó, amelyek fölött vásárláskor elsiklunk, vagy már csak a beépítésnél tűnnek fel.

együtt is cseréljük őket. A chipsetek, tehát a vezérlőegységek és az alaplap csatlófelületei pontosan a mindenkori főprocesszorhoz vannak igazítva.

A CPU-k fejlesztése és teljesítménynövelése évek óta megszakítás nélkül folyik. Az AMD és az Intel legújabb csúcsmo-delljei évente többször is túlszárnyalják egymást. A teljesítménynövekedés következtében az alaplaphoz csatló felületet is rendszeresen módosítják. Az aktuális processzorok már ezért sem kompatibilisek a három évvel korábbi alaplapokkal.

Sokszínűség: alaplapok a legkülönbözőbb méretben kaphatók

Az a gond, hogy inkompatibilitási ügyekben a legtöbb hardvergyártó visszafogottan hallgatásba burkolódik. S a kereskedő csak ritkán értesül arról, hogy az új hardver boldogul-e a régi PC-rendszerrel.

A vevő azonban mindezen kockázatok ellenére elkerülheti a legdurvább buktatókat, ha vásárlás előtt odafigyel néhány alapvető tippre és trükkre. Egy kevés tudással jó esélyünk van arra, hogy a PC-rendszer bővítés után is simán és gyorsan működjön.

CPU és alaplap: több GHz-et a régi gépeknek

A főprocesszor, a CPU diktálja a számítógépben a tempót. Elsősorban tőle függ, hogy milyen sebességgel működhethet a többi összetevő. Mivel a processzor és az alaplap pontosan egymáshoz vannak igazítva, egy bővítési akciónál többnyire

A piacon rendszeres időközönként jelennek meg új alaplapok új chipsetekkel és CPU-csatolófelületekkel. Jelenleg a Socket A (Athlon XP) és a 478 (Pentium 4) a szabványos illesztőhelyek a processzorokhoz – amíg több, mint egy tucat chipset létezik, s mindegyiknek megvannak az előnyei és a hátrányai is. A következő CPU-generáció már röviddel a piaci bevezetés, előtt áll. A Pentium 4-utód (Prescott) és az AMD Opteron megint csak új alaplapokat követelnek, és előre láthatólag saját slot-típusokat fognak használni.

Persze aligha éri meg várni az új CPU-generációra. A mai processzorok elegendő számítási kapacitást kínálnak az otthoni terület minden alkalmazásához. Még a csúcjátékok sem használják ki teljesen a CPU-kat.

Mint az életben oly gyakran, a processzoroknál is a középszintű kínálja a

legjobb ár-teljesítmény arányt. Egy AMD Athlon XP+ 2500 körülbelül harmadannyiba kerül, mint egy Athlon XP 3200+, és majdnem ugyanolyan lendületesen elvégzi a hétköznapi feladatokat.

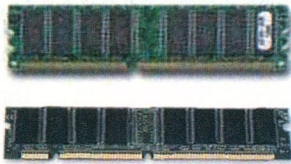
Az új alaplapoknak megvan az előnyük, hogy sok olyan összetevő már az alaplapra van integrálva, amelyekkel korábban a PCI vagy akár az ISA-kártyára kellett csatlakoztatni. Így az alaplapon ül a chip az otthoni hálózathoz, a hang-, és időnként még a videochip is. Az ilyen „magasan integrált” alaplapok előnye az áram- és helytakarékoság – a terjedelmes illesztőkártyák helyett észrevétlen chippek ülnek rajtuk. Azonban az onboard-elemek, mint a grafika és a hang, sok bosszúságot is okozhatnak – az integrált komponensek nem mindig jönnek ki a bővítő-kártyákkal.

RAM: a köztes tár beépítése és bővítése

Ha a PC megvan már egyévnél éves, a processzorcserehez nemcsak új alaplap fog járulni, hanem új RAM-memória is.

A korszerű alaplapok már nem támogatják a régi SDRAM-memóriamodulokat, helyettük a DDR-RAM memóriát favorizálják. A „DDR” a *Double Data Rate* rövidítése. A DDR-RAM-ok két műveletet hajtanak végre órajelciklusonként, a közös SDRAM csak egyet. A DDR-RAM-ok teljesítménye tehát sokkal jobb, mint a régi SDRAM-memóriamoduloké. A DDR-RAM memóriák 184 pinsek és egy bevágás van rajtuk az üzemi feszültség kódolásához. A régi SDRAM-memória 168 pin, és két bevágása van – az újak tehát már a formájukat tekintve sem illenek be-

le a régi illesztőhelyekbe. **Vigyázat:** az SO-(DIMMS) rövidítésű memóriák más építésűek (200 pinsek), notebookokhoz valók, nem jók a szokásos asztali PC-kbe.

A DDR-RAM modul a középső bevágásról ismerjük fel. Az SD-RAM-nak két bevágása van

A formátum és a memóriatípus mellett az illesztőhelyek órajele is nagy szerepet játszik: minél magasabb az adatbusz órajele, annál gyorsabban cserélődnek az adatok az alaplap és a memória között. Az órajelet azonban a memóriamoduloknak is támogatniuk kell, különben előre megjósolhatók a hardverleállások. A memóriamodulon a PC rövidítés után álló számból lehet az adatbusz órajelet kikövetkeztetni. A régi SDRAM-modulok PC 100 vagy PC 133 jelölést viseltek. A DDR-SDRAM PC 1600 (200 MHz)-tól PC 211 (266 MHz), PC 2700 (333 MHz) és PC 3200 (400 MHz)-ig terjed. Sőt, olyan memóriamodulok is vannak, amelyeket 433 MHz-cel lehet meghajtani. Mindenestre ezek nagyon magas üzemi hőmérsékletet fejlesztenek, amiért egyes gyártók egy új trükkkel inkább a memória adatrátáját növelték meg, a magas órajelek terhes hőfejlesztése nélkül.

A *Dual Channel Mode*-nál a memóriamodulok párhuzamos módban működnek – az egyes modulok felosztják egymás között a munkát, és így elméletileg megduplázzák az adatsáv-szélességet. A *Dual Channel Mode* aktiválásához azonban két vagy négy azonos DDR-RAM modul szükséges, a párhuzamos üzemmód csak ezekkel tud működni, és teljes mértékben kihasználni az alaplapot.

Merevlemez: több helyet az adatoknak

Egy korosabb PC-nek időnként nemcsak a GHz-e, hanem a GB-ja is kevés. Egy új merevlemez véget vet a helyhiánynak. Az új szerzemény gyakran a régi merevlemez mellé kerül egy 3,5 colos fiók-

ba. Mivel a merevlemezek nagyon melegsznek, lehetőleg tartsunk nagy távolságot a tárhely-óriások között, hogy megfelelően cserélődhessen a levegő.

A merevlemezek főleg fordulatszámában, elérési időben, csatlófeületben és adatkapacitásában különböznek egymástól. Általános érvelés, hogy minél nagyobb (az RPM-ben mért) fordulatszám, annál gyorsabb a merevlemez. A mai merevlemezek 4200 és 5400 RPM-nél kezdődnek – ez a sebesség elegendő is, és a merevlemezek nyugodtan viselkednek munka közben.

A 7200 és 10 000 RPM merevlemezek gyorsabbak és jobban csúsznak.

A legszűkebb lemezek csúcsra járatva 15 000 RPM-mel pörögnek. Az ilyen lemezek azonban abszolút túlméretezettek a desktop-üzemhez. A sebességelőny nem használható ki a hétköznapokban, viszont 7200 fordulattól a merevlemezek hallhatóan hangosabbak és érezhetően forróbbak lesznek.

Mielőtt megvennénk egy merevlemez, ellenőrizzük, hogy egyáltalán támogatja-e az alaplap és a táp ezt a típust.

Az alaplapnak biztosítania kell a megfelelő illesztőhelyeket. Mostanában ATA, Ultra ATA, Serial ATA, Fiber Channel, SCSI, Ultra SCSI, Ultra 160 SCSI és Ultra 32 SCSI merevlemezeket lehet kapni. Csak a legújabb alaplapoknak van Serial-ATA vezérlőjük is.

A régi PC-k tápjai gyakran nem bírnak el az új hardverrel – ilyenkor csak egy új, erős táp segít

További akadály: különösen a régebbi alaplapok csak egy bizonyos méretű tápokat tudnak merevlemezeket. Egy pillantás a kézikönyvbe felvilágosítást ad erről. Időnként segít egy BIOS-frissítés is, amely megengedi a nagyobb merevlemezek támogatását.

Végül, de nem utolsósorban, és ez minden meghajtóra érvényes: a tápegységnek is bírnia kell. A régebbi tápok több

Selejtes RAM-memória

Ha hibás a RAM-memória, még a legjobb finomtuningolás sem segít. A memória teszteléséhez letölthetjük a *Windows Memory Diagnostic* nevű programot a *Microsoft*-tól. Ez egy egyszerű kis program, amely alaposan teszteli a memóriát a számítógépben, és kimutatja az esetleges hibákat. Ha a program hibát mutat, sürgősen cseréljük ki a RAM-ot.

További információkat a <http://oca-microsoft.com/en/winddiag.asp#top> weboldalon találunk.

meghajtónál gyorsan kifogynak a szusz-ból. És időnként a bővítés is csak egy egyszerű csatlakozódugó hiányán múlik – ilyenkor tápcserére vagy megfelelő adapter van szükség.

A táp cseréje

A tápegység ugyan ritkán szerepel a kívánságok között, mégis a bevásárlólisták éllovasa. A számítógépet nem teszi gyorsabbá vagy ügyesebbé, nélküle viszont semmi sem megy. A kis erőműveket gyakran kell cserélni, mert az új összetevők több áramot igényelnek, vagy mert a régi tápnak nincsenek megfelelő csatlakozásai az új hardverhez.

Különösen a videokártya és a CPU követelnek nagy teljesítményt a táptól. A CPU például akár 90 wattra is igényt tart. Egy PC sok illesztőkártyával, meghajtóval és gyors CPU-val gyorsan átlépi a 300 wattos határt. Manapság a 300 wattos tápok szabványosak – pedig már csak Office-PC-khez kellene ilyet használni.

A 400 watt körüli tápok a legtöbb PC-hez elegendőek. Csak a játékosok vegyenek 450- vagy 500 wattos erőműveket, akik 3D-játékokkal forgatják ki mindenéből a csúcspc-jüket. Általános érvényű: minél több összetevő van a PC-ben és minél gyorsabb benne a CPU és a videokártya, annál nagyobb teljesítményű táp szükséges hozzá. A legnagyobb áramfogyasztók: a CPU, a videokártya és a meghajtók, tehát a merevlemez és a CD-ROM/DVD.

A PCI-illesztőkártyák rendszerint nagyon visszafogottak. De közöttük is vannak kivételek: egyes PCI-illesztőkártyák, például a DVB-receiver vagy a FireWire-kártyák teljesen kimerítik a PCI-illesztőhely áramellátását, vagy akár külső 12 V-os áramellátást használnak.

De még ha van is a tápnak elég teljesítménytartaléka, előfordulhat, hogy egyes összetevők túl sokat követelnek tőle. A watt-szám a csomagoláson ugyanis az összteljesítményt adja meg. De hogy a táp egyes csatlakozásain mi áll rendelkezésre, az többnyire csak a kézikönyvből és a tápon található típusábrából derül ki. Lehet, hogy a táp egy illesztőkártya plusz igényét egyetlen rendelkezésre álló csatlakozásról sem tudja fedezni, holott a táp összességében messze az összteljesítménye alatt van igénybe véve.

Ezért tanácsos még a táp vásárlása előtt utánanézni a PC-be épített egyes kompo-

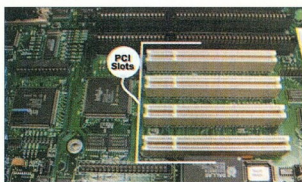
nensek áramszükségletének – a kézikönyvekben és eszközeleírásokban rendszerint megtaláljuk az áramfogyasztás adatait.

Több Pentium 4 platformhoz is gyakran szükséges egy kiegészítő 2x2-áramcsatlakozás, amelyet még nem minden ATX-táphoz adnak. Ezért kell vásárlás előtt minden szükséges csatlakozás meglétét ellenőrizni.

Videokártya: hozzuk lendületbe a pixelgyorsítót

Alig van hardver, amely olyan gyorsan elavulna, mint a videokártya. Minden szűk hat hónapban komplett modellváltás tanúi lehetünk, és a korábbi topmodellek a másodmezőnybe csúsznak vissza.

A gyors termékváltás oka főleg a számítógépes játékosok töretlen vásárlási kedvében keresendő, akiknek sok pénz megér a parányival több 3D-teljesítmény. Persze nemcsak a játékosoknak, hanem a grafikusoknak, hobbi-filmeseknek és fényképezőknek is megéri új videokártyával feljavítani a régi PC-t.

A régi PCI video-illesztőhelyes alaplapokat is ki kell cserélni egy új kártya vételénél

A videokártya és az alaplap közötti csatlófelület az AGP, az *Accelerated Graphics Port*. A régi PCI-illesztőhely videokártya-interfészként már évekkel ezelőtt kiszolgált – túl lassú volt. A régi PCI video-illesztőhelyes alaplapokat ugyancsak ki kell cserélni egy új kártya vételénél.

Az AGP port 254 Mb/jódot tud továbbítani másodpercenként. A mai videokártyák a javított AGP 8x-szabványt támogatják, amely elméletileg négyszer olyan gyors, mint az AGP (1x) őszverziója. A gyakorlatban azonban ennek még nincs hatása – a szoftver nem tudja kihasználni a sávszélességet. Az AGP-szabványok lefelé mind kompatibilisek egymással. Egy 8x-s videokártya egy egyszerű AGP-portba is beleillik, és fordítva: egy régi AGP-kártya is tökéletesen megérte magát az AGP 8x porttal.

A jóképű 3D-s játékok lendületbe hozása a videokártya-gyártóktól jelentős technológiai ráfordítást követel. A legmodernebb videokártyák egymást érik a tranzisztorok, memóriamodulok és erőteljes ventilátorok. Az nVidia például 130 millió tranzisztort épít be grafikus processzorába (GPU) – ez kb. kétszer annyi, mint egy átlagos Pentium 4 processzornál.

Ennyi csúcstechnológiának azonban megvan a hátránya is: a modern videokártyák teljesítményfelvétele jelentősen túlterhelheti a régi PC-rendszereket. A kártya-

A modern videokártyákon egymást érik a tranzisztorok, a memóriamodulok és a ventilátorok

gyártók ugyan nagyon igyekeznek korbánc tartani az áramfogyasztást, de a sebességnek megvan az ára, és ezt áramban kell fizetni.

Különösen a csúcsmoделleknek – nVidia GeForce FX5800 és ATI Radeon 9800 Pro – magas a teljesítményigényük. Az AGP-slot, mivel legfeljebb 25 wattos igényeket elégít ki, már nem tudja ellátni árammal az ilyen grafikai óriásokat. A csúcskártyák, amelyek akár 60 wattot is elhasználnak, egy kiegészítő kábelkapcsolaton keresztül közvetlenül a tápról kapnak áramot. A bővítésnél ezt is figyelembe kell venni – ezekhez a kártyákhoz szükség van egy csatlakozóra, amely más összetevőknél, például merevlemezénél, hiányozhat.

Hogy van-e értelme a régebbi PC-kbe beépíteni ilyen áramzabálókat, abban legalábbis kételkednünk kell. Hiszen egy videokártya teljesítménye csak akkor érvényesülhet teljes mértékben, ha a PC minden összetevője a legújabb állapot. Ráadásul rendszerint a csúcsmoделleknek a legrosszabb az ár-teljesítmény aránya. Aki bővít, jobban teszi, ha a középmezőnyből válogat. Egy GeForce Fx 5600 vagy egy Radeon 9600 Pro elegendő teljesítménytartalékokat nyújt a következő hónapokra. Office-alkalmazásokhoz minden aktuális videokártya tökéletesen elegendő. ■

ASUS**Notebook szaküzlet**

15" XGA TFT, Mobil P4 2.0,
256 Mb, 40 Gb,
24x Combo drive
Ára: 275.000 Ft + áfa

Szerviz és kölcsönzési lehetőség.

CONCEPTRONIC

Vizszenteladók jelentkezését várjuk!

MK Trading 1111 Bp., Budafoki út 15
Tel: 209-23-23 Tel/Fax: 209-75-66
info@mkcomputers.hu, www.mkcomputers.hu

MIO 168
Digil Walker**MITAC**
www.mitacpda.hu**A PDA-d navigál**

Beépített navigációs modul,
antenna és térkép

Teljes körű megoldás: Térkép,
Autós töltő, Autós tartó,
Pocket PC

Váltó gomb térkép és
a Pocket PC között

Flash ROM: 32 MB,
SDRAM: 64 MB, 300 MHz

3.5 TFT LCD kijelző,
65 ezer szín

SD I/O kártyahely

Méreték:
112x69.6x16.2 mm

Súly: 147 g

LCP SYSTEMS	Partnerek:	Juventus-Team Kft.	HandyTech PDA Kft.
	Trendex 1117 Budapest Budafoki út 60. T.: 463-7000 www.trendex.hu	1145 Budapest, Laky Adolf utca 36. T.: 469-5847 www.juventus-team.hu	9200 Mosonmagyaróvár Szent László tér 4. T.: 96 579 257 T.: 06 20 9814 322 E-mail: handytech.pda@mail.datatech.hu
	Kivétel: LCP Systems Kft. Isp. 1149 Angol tér 236. E-mail: info@mitacpda.hu		

Ha nem kapta volna meg karácsonyra

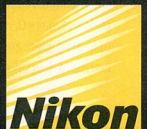

- 3,1 millió effektív pixel
- 3x zoom objektív, 4x digitális zoom
- 3,81 cm-es LCD kijelző
- 14 felvételi üzemmód
- Beépített kreatív funkciók, különleges effektek
- A képek televízión is megtekinthetők a videokábel segítségével
- USB-n át egyszerűen csatlakoztatható a számítógéphez
- Dátumozás, képkivágás-állítás

COOLPIX 3100

Ση φφδηελ φδ σκλυ ηλφφκδ!

Szereti az idegen nyelvű használati utasításokat böngészni? Szívesen javíttatja fényképezőgépét távoli országokban? Ha nem, akkor csak olyan Nikon fényképezőgépet vásároljon, mely megtalálja a hologramos matricát, amely mostantól minden termékünket jelöli. Kizárólag a matricával ellátott gépek dobozában találja meg a Nikon Kft. hivatalos, magyar nyelvű garancialevélét és a magyar nyelvű használati útmutatót. A magyar jogszabályoknak megfelelő garanciális javításokat, illetve számos más szolgáltatásunkat csak a hivatalos, Nikon Kft. által kibocsátott magyar garancialevéllel rendelkező fényképezőgépet vásárlóknak biztosítjuk.

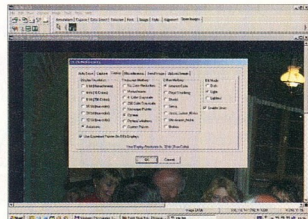

Otthoni fotólabor

Bizonyára nem tévedünk nagyot, ha az elmúlt karácsony slágertermékének a digitális fényképezőgépet ítéljük. Talán már el is készültek az első felvételek, s velük együtt megjelent a családás is: mintha nem is volnának oly jók ezek a fotók.

Szerencsére most is kéznél van a segítség...

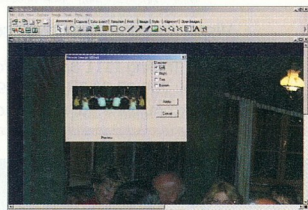
A digitális fényképezés mámora sem-mihez sem fogható, aki csak egyszer is belekóstol a képkészítés e merőben új formájába, hallani sem akar többet az analóg masináról. Az első, nem túl kellemes meglepetések persze akkor érik a kezdő digitális fotóst, amikor képernyőjén megszemléli felvételeit. Ez túl sötét, ott ijesztő piros szemek torzítják el az arcot, egy másik felvétel pedig nem elég éles. Szerencsére a digitális technika a képek azonnali, számítógépes korrekciójára is lehetőséget kínál – na de kinek van pénze (főleg a karácsonyi költekezés után) drága képfeldolgozó programmal ajándékozzuk meg olvasóinkat, hogy a maga teljes egészében kiélvezhessék a digitális fényképezés lehetőségeit. E szoftverek között vannak remek próbaverziók és vannak olyan, teljesen ingyenes programok is, amelyek tudása valóban vetekszik a legnagyobbakkal.

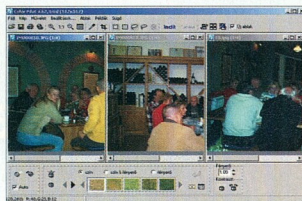
A 20/20-as program számos jellemzője tetszésünk szerint szabályozható

A ColorPilot program magyar nyelven jól a felhasználóhoz

A különféle funkciók hatását az előnézeti ablakban szemléltethetjük meg

Több képet is megnyithatunk egymás mellett

GIF, a JPEG, a BMP, a DIP, a PCX, a DCX, a PNG, a PCD, a TGA, a TIF és a BIF formátumot. Felhasználói felülete roppant áttekinthető: a felső középsorról hívhatjuk meg a különféle funkciókat, amelyek mindig megjelenítenek egy választóablakot, előnézeti lehetőséggel. A program a szkennelt képkel is elboldogul, mi több, még thumbnaileket vagy látványos diavetést is generálhatunk digitális fotóinkból.

COLOR PILOT 4.20	
Méret:	2,21 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, XP
Ár:	29,95 euró
Internet:	www.colorpilot.com/pilot.html

Mint hogy e remek kis programban beállíthatjuk a használni kívánt nyelvet, ha úgy tetszik, a szoftver az anyanyelvünkön kommunikál velünk, s ez főleg a terjedelmes sűgő használatokor lehet csak igazán előnyös. Amúgy a programot elsősorban a digitális felvételek vagy a beszkennelt képek egyszerű nézegetésére szánták fejlesztői, ami persze nem jelenti azt, hogy ne lehetne a képeken javítani is. Külön említett

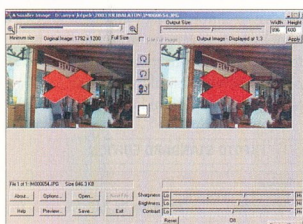
érdemel, hogy a *Color Pilot* a rétegeket is kezeli, s akár panorámaképeket is készíthetünk vele. Nyomatás funkciójával pedig több képet is kinyomtatathatunk egyetlen lapra.

20/20 2.2.7	
Méret:	3,69 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, XP, 2000
Ár:	freeware
Internet:	www.hotfreeware.com/

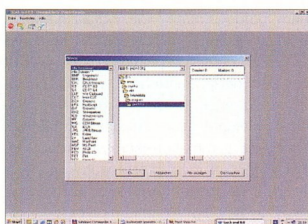
A 20/20-as szoftver egy képfeldolgozó és egy képernyőfotózó program ötvözeté, sok-sok hasznos funkcióval. Támogatja a

A SMALLER IMAGE 3.0	
Méret:	0,64 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, XP, 2000
Ár:	9 euró
Internet:	www.hyperspace.de/produkte.htm

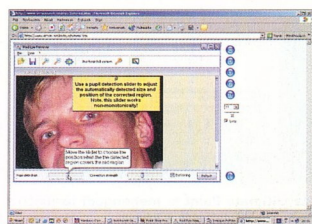
Az *A smaller Image* egy kétablakos képszerkesztő. Az egyik oldalon az eredeti adatokat, a másikban a módosítottakat láthatjuk. Ezzel rendkívül egyszerűvé válik a képszerkesztés, és a képek valóban gyorsan varázsolhatók olyan formába, hogy utána feltegyük őket a saját honla-

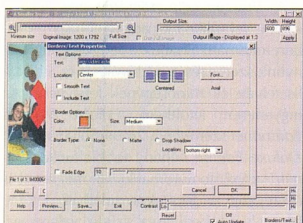
A regisztrálatlan verziót egy piros kereszt teszi használhatatlanná

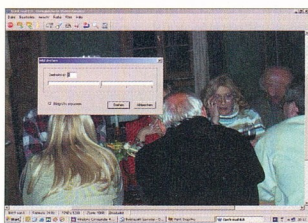
A Guck mal program szinte valamennyi ismert formátummal elboldogul

Animált „tutorial” segíti a felhasználót a program megismerésében

A képekhez akár formázott szöveget is illeszthetünk

A beolvasott képet tükrözhetjük, forgathatjuk, s akár mi magunk adhatjuk meg a forgatás szögét

punkra vagy csak úgy az internetre. A világgóság, csakúgy, mint a kontraszt, tetzés szerint módosítható. A képeket keretel és szöveggel is elláthatjuk, s mindkettőt tetszésünk szerint formázhatjuk. Nagy kár, hogy a fejlesztők kissé durva módon hívják fel a figyelmünket a teljes verzió megvásárlására: a próbaverzió ugyanis nagy piros X-et tesz minden módosított képre.

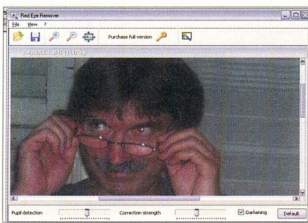
akár több lépés után is egyszerűen visszaállítható az eredeti állapot. A képeket többféle filter felhasználásával tehetjük valóban egyedieké.

RED EYE REMOVER 0.95	
Méret:	1,96 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT4, 2000, XP
Ár:	19,95 euró
Internet:	www.vicman.net/redeye/index.htm

A *Red Eye Remover*, ahogyan arra a neve is utal, eltünteti a jól ismert „piros szemeket” a vakuval készült felvételekről. A program képes arra, hogy megtalálja a piros pupillát azon a területen, amelyet megadunk neki, s a többi már megy magától,

GUCK MAL	
Méret:	1,3 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, 2000, XP
Ár:	19,99 euró
Internet:	www.rhsoft.de/

A német nyelvű program mintegy 40 képformátummal elboldogul. Képes konvertálni, előnézetet mutatni, képkatalógust nyomtatni, s bármelyik meghajtón tud képek után kutatni. Változtatni lehet a javítandó kép kontrasztját, a fényességet és az élességet, lehet forgatni (tetzés szerint beállított szöggel is), színmélységet manipulálni, és még sok egyéb más képfeldolgozó funkciót be lehet vetni. Egy adott kép 10%-osra kicsinyíthető, illetve 1000%-osra nagyítható. A fejtett visszavonás (*Rückgängig*) funkciónak köszönhetően

Az egyik vörös szemet már eltüntette a program

pontosabban egy egérkattintás hatására. Ha nem tetszik az eredmény, javítófunkciókat állíthatunk be, s valós időben szemlélhetjük meg művünket. E program valóban szenzációs, egyetlen hátlütője csupán, hogy a trial verzió „Unregistered Version” szövegű vízjeleket helyez el a mentett képen.

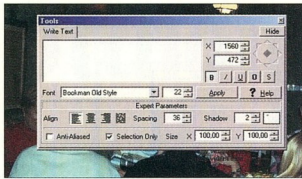
ULTIMATE PAINT	
Méret:	3,25 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, 2000, XP
Ár:	39,95 dollár
Internet:	www.brothersoft.com

Az *Ultimate Paint* egy 32 bites windowsos program digitális fotók feldolgozására és szemléltetésére. Támogatja a JPEG, a GIF, a PNG, a BMP, a PCX, a TGA, a WMF/EMF formátumokat, olvassa az AVI és az ICO formátumot, s elboldogul valamennyi TWAIN-kompatibilis szkennel. Roppant rugalmas esetkezelést kínál, s legalább ennyire lényeges, hogy a

Az Ultimate Paint bal szélső eszközkészlete a Paint Shop Pro-éra emlékeztet

fotók kinyomatásában is segít (még a printelendő képek nagysága és pozíciója is beállítható). A hagyományos eszközök (például forgatás, kitöltés, szöveg felvétel) mellett körülbelül száz remek plug-in filtert is találhatunk, s a program az Adobe-

Az Ultimate Paint is megengedi formázott szövegek felvitelét a képre

kompatibilis plug-inek használatakor sem jön zavarba. A felhasználói felület, az egyéni tudásnak megfelelően, ízlés szerint testre szabható, így mind a kezdők, mind a profik könnyen kiismerhetik magukat.

STUDIOLINE PHOTO BASIC 1.2.2.0	
Méret:	27 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, 2000, XP
Ár:	freeware
Internet:	www.studioline.net/DE/

A kissé testes program ingyenes verziója mindazt tudja, amit egy képfeldolgozótól elvárhatunk. Külön erőssége, hogy egy időben akár 100 digitális képet is kezelhet. Minden egyes művelet tetszés szerinti számú képre átvihető, és mindig vissza is vonható. Az eredeti kép persze megmarad. A program keresőfunkciója villámgyors, s ha

A StudioLine-nak is van vörös szem eltávolító funkciója

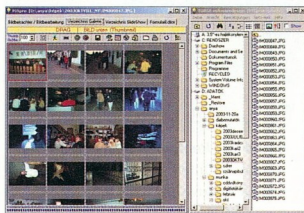
Képeinkből akár slideshow-t is készíthetünk

nem boldogulnánk vele, választhatjuk a bővített keresést is. Ugyancsak kellemes jellemző, hogy a szoftverrel még CD-írást is kezdeményezhetünk. A képtoptimalizáláshoz számos segédeszközből válogathatunk (például: piros szem eltüntetése, kontraszt, gammakorrekció), mi több, néhány lépéssel még fotósorozatokat is előállíthatók, így integrált FTP-kapcsolattal akár képgalériát is publikálhatunk a neten.

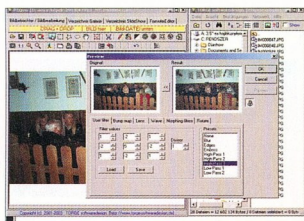
A teljes verzióval szemben csupán némi korlátozásra kell számítanunk az adatok exportjánál, illetve importjánál, ami magyarrá fordítva annyit jelent, hogy bizonyos változtatások (pl. a piros szem eltüntetése) sajnos nem menthetők.

PIX PRO 9.0	
Méret:	2.1 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, 2000, XP
Ár:	28 euró
Internet:	www.torge-softwareadesign.de

A PIX pro 30 napos tesztverziója intuitív képfeldolgozást, integrált „ficsörököt”, lista galériát, skálázható thumbnaileket kínál, amelyekkel képgalériát készíthetünk, majd megoszthatjuk azt az interneten. Az integrált PIX-Explorer képek nézegetésére is lehetőséget kínál. Új funkció a slideshow: gombnyomásra (*Verzeichnis Slideshow*)

Pillanatok alatt áttekinthetjük bármelyik mappa tartalmát

Tevékenységünk eredményét azonnal megszemlélhetjük

látványos diabemutatót állíthatunk össze a képeinkből. A programmal minden ismert formátum feldolgozható. Ha egyszer kipróbáltuk, valószínűleg nem bánjuk, ha a teljes verzióért fizetni kell.

FXFOTO STANDARD EDITION	
Méret:	2 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 98, ME, NT, 2000, XP
Ár:	freeware
Internet:	www.triscap.com

A Triscap fejlesztőcsapat egy új fotószoftverrel rukkolt ki, amellyel nagymértékben automatizálhatjuk a fényképgyűjteményünk szervezését, archiválását és a digitális felvételek minőségének feljavítását. Az ingyenesen letölthető FxFoto Standard Editionnel szemben a 24,99 dollárért kínált Deluxe Edition néhány többletfunkciót kínál. Az FxFoto automatikusan megkeresi és összegyűjti a gépünkön található fotókat, közvetlenül beolvassa szinte valamennyi

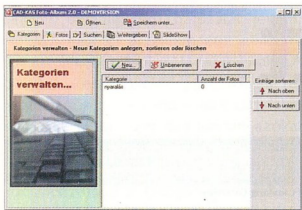

A megnyitandó kép előnézetben is megtekinthető

digitális kamera képét, segít csoportosítani és rendszerezni házi fényképgyűjteményünket, és gazdag eszköztárat kínál a fotók javítására, tuningolására. Külön kiemelendőt az automatikus javítási funkció, amely a felhasználó beavatkozása nélkül tesz szinte csodákat az eredetileg nem túl jól sikerült digitális felvételekkel.

A program segítségével könnyen elküldhetjük fotóinkat barátaink, ismerőseink e-mail címére, a fotókból slideshow-t is készíthetünk, illetve CD-re írathatjuk a gyűjteményt. Az FxFoto egy ingyenes nézőkét is tartalmaz.

FOTO-ALBUM 2.0	
Méret:	0,73 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, 2000, XP
Ár:	12,76 euró
Internet:	www.cadkas.de

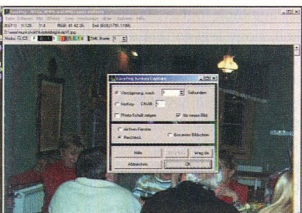
Kategóriákat adhatunk meg a képek rendezéshez

A német nyelvű *Foto-Album* kezeli és katalogizálja digitális fényképeinket. Kategóriákba oszthatjuk képeinket, és valamennyi fotóhoz szöveget is írhatunk. A felvételek, amint az egy képszerkesztőtől elvárható, miniatűr előnézeti képen is megtekinthetők. A továbbadás (*Weitergeben*) funkció segítségével CD-re írhatjuk a képállományt, illetve a Foto-Album adatait. Előnyös, hogy a képek slideshow formájában is bemutatathatók, amely a számos érdekes hatásnak köszönhetően különleges dinamikát kap. A demóverziónál csupán öt képet tudunk fényképalbumunkba helyezni.

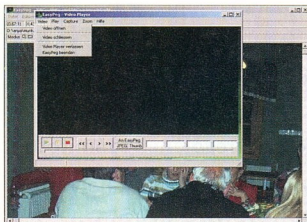
EASYPEG 1.0.6	
Méret:	0,98 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, NT, 2000, XP
Ár:	freeware
Internet:	www.hnm-freeware.com/EasyPeg/

A német nyelvű program számtalan hasznos effektet és lehetőséget kínál a digitális képek feldolgozásához. Rövid betanulási idő után már néhány kattintás is valóban jó eredményre vezet. Fontos segédeszköz a képlópás, amellyel akár AVI videókból is elcsenhetünk képeket.

A programhoz videolejátszó is tartozik, amelyik az **F3** gomb lenyomása után indul. Beépített böngésző segít a kényelmes keresésben a merevlemezen vagy egyéb

Az EasyPeg képlópó funkciót is tartalmaz

A programhoz videolejátszó is tartozik

adathordozón. Kívánságra öt képet lehet egyidejűleg feldolgozni. A képek mérete (akár a szélessége, akár a magassága) egyszerűen változtatható.

FOTOWORKS 8.1	
Méret:	2,73 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, NT, 2000, XP
Ár:	19,95 euró
Internet:	www.acx-software.de/

E német nyelvű program feladata sem különbözik a társaitól: egyszerűen és profin dolgozza fel a digitális formába átvett képeket. A képernyő jobb oldalán látható a képmánipuláló funkciók. A felületen mindig szem előtt van az eredeti és az átalakított kép, s minthogy a program őrzi az előbbit, ha nem tetszik a javítás hatása, egyszerűen visszatérhetünk a kiinduló állapothoz. Javítható, illetve módosítható a

Egymás mellett láthatjuk az eredeti és a javított képet

szín, a kontraszt, van vörös szem eltávolító, a képet forgathatjuk, tükrözhetjük, élésíthetjük, a szabványos fotók méretéhez igazíthatjuk a szélességet és a magasságot, s akinek ez még nem volna elég, az 120 effektből is válogathat. A program képföraszként a digitális fényképezőgépet is elfogadja. Jól használható az automatikus javítási funkció is. Sajnos a próbaverzió egy „nem regisztrált verzió” feliratot helyez el a javított képen.

A +1. program

PIXIA 2.8FH	
Méret:	3,24 Mbájt
Op. rendsz.:	Windows 9x, ME, NT, 2000, XP
Ár:	freeware
Internet:	www.honositomuhely.hu/pixia/letolt.htm

Mindig nagy öröm magyar nyelvű ingyenes programra lelni az angol és német freeware-ek és shareware-ek tengerében. Nos, a *Honositóműhely* és *Herczeg József Tamás* jóvoltából most a méltán népszerű *Pixia* program magyar változata is elkészült.

A *Pixia 2.8fh* (a „h” betű a magyar változatra utal) valóban minden eszközt felkínál ahhoz, hogy digitális fotóinkat retusálhassuk. Szinte minden ismert grafikus formátummal megbirkózik, s

A Pixia felhasználói felülete valóban látványos, ráadásul a menüpontok is magyar nyelvűek

eszközei között a profi képfeldolgozás segédeszközei is fellelhetők, ráadásul az sem jelent gondot, ha szöveget szeretnénk elhelyezni felvételeinken. A megnyitni kívánt képet természetesen előnézetben is megtekinthetjük (bár ezt a *Preview* gombbal külön kérnünk kell), s a program ilyenkor a kép felbontását is megmutatja. A mappák képeit katalógusba rendezhetjük, így valóban egyszerű közöttük a kiigazítás.

Az integrált *PixExp* keresőnek köszönhetően számos képformátum után kutakodhatunk számítógépünkön, illetve a különféle képhordozó médiumokon. A program további erőssége a különféle filterek felhasználásának a lehetősége.

Elszemetelődött

A Google sokáig az internet legjobb keresőjének számított. Az utóbbi időkből azonban hasznos hivatkozások helyett egyre több szeméttel szolgál a keresés. Írásunkban bemutatjuk, hogyan lehet becspáni a Google-t, és hogy milyen alternatívák állnak a rendelkezésünkre.

A mikor meghívunk egy böngészőt, és beadunk egy fogalmat, tiszta információkat várunk. Az eredménylista első oldalán olyan honlapokra mutatunk hivatkozásokra számítunk, amelyek megfelelnek a keresett tartalomnak. És abban is bízunk, hogy semlegesek. De mi a helyzet, ha mások beavatkozásának eredményeként megváltozik a keresési eredmény, mondjuk azért, hogy online áruházakba csalogassák a gyanútlan szörfözőt?

A különféle böngészők találati listája kísértetiesen emlékeztet a Google-éra

Végezzünk egy tesztet! Tétélezzük fel, hogy Panasonic DVD-lejátszókkal kapcsolatban keresünk információkat, például tesztek eredményeit, műszaki adatokat, típusokat és árakat. Hívjuk meg a Google-t és adjuk be a „DVD-players, Panasonic” fogalmakat.

A keresés eredménye: szinte az összes hivatkozás kommersz forgalmazókhöz vezet, és a bejegyzéseket online-shopok hirdetései körítik. Így tehát Panasonic készülékek árakat tömegesen kapunk, függet-

len információt ezzel szemben áll. Ráadásul a magyar oldalaknál sem jobb a helyzet.

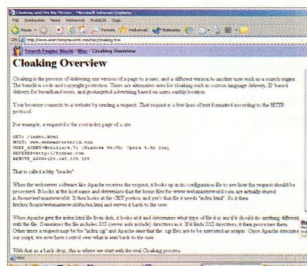
A vég kezdete?

Mindez rossz eredménynek számít a Google számára. Hiszen a szörfözők 75%-a a legjobb eredményt szolgáltató böngészőnek tartja a Google-t. Hírnevét, gyorsasága mellett, az egyszerű kezelése is megalapozta. A Google ugyanis sokáig egy beviteli sorra és az eredménylistára korlátozódott. Rövidsen szóva, a Google a keresés szinonimájává vált. És valóban, naponta 200 milliónál több keresésre ad választ, s piaci részesedését a licencváltóslókkal együtt (ilyen mindenekelőtt az AOL és Yahoo!) 75%-ra becsülik. Eszerint a szörfözők háromnegyede ugyanazon böngésző eredményeibe hisz.

A kereső nagysága és ereje egyben a bukás veszélyét is magában hordozza. Mert a Google a böngészőt manipulálók elsődleges céljává vált. Olyanokévé, akik a saját vagy fizető ügyfeleik honlapjait

Product Name	Price	Rating
Panasonic DVD-VR player	979,50	4.5
Panasonic DVD-VR player	1310,00	4.5
Panasonic DVD-VR player	1079,50	4.5
Panasonic DVD-VR player	979,50	4.5
Panasonic DVD-VR player	979,50	4.5

Elsősorban árinformációkat és nem műszaki paramétereket találunk, ha a Panasonic DVD-lejátszókra keresünk a neten

A böngészőmanipulálók módszereiről terjedelmes leírásokat olvashatunk az interneten

akarják az eredménylisták élére tenni. Az úgynevezett „fiókprogramok” nem szokatlanok, hiszen a nagy online-osok, mint például az Amazon vagy az eBay ilyen programok egész seregével működik együtt, akik néhány centet kaszálnak az ügyfelek becserkészéséért.

Persze a Google munkatársai idővel a böngészőmanipulálók nyomára bukkannak, s kitörlik lapjaikat a Google-indexből. Persze a manipulálók is résen vannak, s máris új lapokat vetnek be.

Információk helyett csak reklám

A reklámanipulálók úgy optimalizálják a böngészők számára a honlapokat, hogy eközben a Google honlap minősítő mechanizmusát használják ki. A két cég-alapító egyike, Larry Page után elnevezett PageRank eljárás ugyanis azt vizsgálja, hogy hány és mely internetes oldalak mutatnak egy megtalált honlapra. Ha sok hivatkozást sikerül kimutatni, akkor ez a lap, a PageRank logika alapján, nagyon fontos kell, hogy legyen. Ha ez a sok hivatkozás ráadásul olyan honlapokon található, amelyekre a Google már fontosnak minősített, akkor a Google a találati listában egészen előre helyezi ezeket.

A böngészőmanipulálók tehát rengeteg mesterseges hivatkozás segítségével próbálják arról meggyőzni a Google-t, hogy az adott lap lényeges. Ebből a célból igazi link-farmok létesítenek. Ez dísztelen in-

teretes oldalak sűrű hálózatát jelenti, amelyek csupán a reklámozott cikkekre mutató hivatkozásokat tartalmaznak. A Google a összelinkelési gyakoriságot regisztrálja, és így a reklámozott oldalak fontosnak tartja. Ezen túlmenően azokat az internetes fórumokat is teletömíti hivatkozásokkal, amelyekről az ágazatban közzismert, hogy a Google rendszeresen konzultál velük a PageRanks meghatározásához.

A Google-nál jó helyezést elért honlapok szabályosan kereskednek a honlapjaik jobb elérhetőségéért küzdő webmesterek.

A Google a nap 24 órájában keresőrobotokat foglalkoztat, amelyek az adatállomány felépítését végzik, és folyamatosan aktualizálják. Az ilyen robotok elsősorban a keresési fogalmaknak szentelik a figyelmüket. Egy honlap tartalmának a felméréséhez a teljes szövegét beolvassák. Az

A Yahoo! Is a Google technikáját használja

A nem túl étvágygerjesztő Cloaking elnevezés a bönögésmanipulálók egy további módszerére utal. Ez alatt a honlap tényleges tartalmának az elkendőzését, hamis tények látszatának a keltését értik. Ha a honlap-manipulálók például társkereső lekérdezést akarnak egy pornó oldalhoz átirányítani, akkor a fiatalokruknak nem bemutatható oldal mellett készítenek egy másik, veszélytelen tartalmú honlapot is, amelyet a Google keresőrobotjainak mutatnak meg. Ez a trükk azért működik, mert a robotok internetcímre közzismert. A Cloaking szoftver tehát különbséget tud tenni aközött, hogy mikor fogadja egy robot, és mikor egy hétköznapi szurfózó hívását. Ha a szurfózó a Google-en keresz-

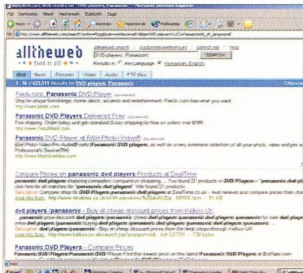
tül bonyolítja a keresést, akkor azonnal továbbítják azt.

Tiszta keresés

Az internetes reklám okozta bosszúságot a legtöbbben a tömérék spam-mail beüzemelésével élik meg. A Google találati listájának manipulációit figyelembe véve egyesek már bönögés-spam-et is emlegetnek, bár a Google esetében még nem olyan rossz a helyzet, mint a levelzésnél. Olyanok is vannak, akik a lapszéli reklámokban, a gyakori kommersz internetes szolgáltatásokra való hivatkozásokban, de mindenkéltől a manipulált listákban a Google végnapjainak a közelédeszt látják.

Ákár pozitívan, akár negatívan értékeljük az online áruházak reklámjait és hivatkozásait, egy biztos: aki fontos találati listákat vár el a Google-tól, az maga is tehet egyet és más ennek érdekében. Ha a keresésnél egyes szabályokat betartunk, akkor az eredmények jó minőségével számolhatunk. Így a találati listából számos felesleges hivatkozás elve kizárhatunk. (Itt ajánljuk figyelmükbe múlt havi számunk *Egyszerűbb szurfózés* cikkét, amelyben tippetek és trükköket olvashatnak a sikeres kereséshez.)

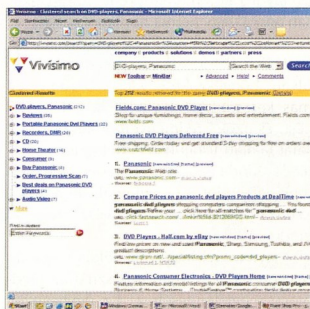
Azon, hogy például a „DVD-lejátszó Panasonic” lekérdezésünk túlnyomórészt online áruházakba vezetett, többé már nem csodálkozunk. Azzal, hogy egy már-

A Google egyik ígéretes alternatívája

egyik legrégebbi trükk, amellyel egy honlapon a lehető legtöbb címszót lehet elhelyezni, a fehér háttér előtti fehér szöveg. A lapot felkereső személy ezt a címszógyűjteményt nem észleli, míg a bönögészőnek a szöveg szinte lényegtelen, hiszen minden szövegfórmátum olvas.

Annak érdekében tehát, hogy a lekérdezések közül minél több szót vezethessen például egy online áruházhoz, a csatlók gyakran tisztán átmenő oldalakat készítenek. Ezek semmilyen szövegezt vagy kialakítást nem tartalmaznak, kizárólag kulcsszavakból állnak, például a „DVD” témával kapcsolatban. Ha a Google felfedezte ezeket a keresési fogalmakat, és az átmenő oldalt eredményként megjeleníti, úgy az a másodperc törtrésze alatt az online áruházhoz továbbítja a szurfózót. Ez az eljárás olyan gyors, hogy az érintett nem is észleli.

A „Vivísimo” ablakának bal oldalán látható az alcsoportokat

Tíz keresési tanács

A keresésnél a reklámszemét elkerülése érdekében érdemes megszívlelni az alábbi tippeket.

1. Több fogalom

Lehetőleg ne használjunk egyszavas lekérdezéseket. Egyetlen kulcsszóra mérhetetlen mennyiségű eredményt kapunk, amelyben kinkszerűen kell a keresett információt felkutatnunk. Keressünk lehetőleg két-három fogalmat, s így egy szűk terület egyből behatárolódik.

2. Írásmód

A legtöbb keresésnél a bool-algebrai műveletek (AND, OR, NOT) megadása feleslegessé vált a keresés behatárolásához. A legjobb eredményeket gyakran úgy kapjuk, ha több fogalmat egymás után írunk be a szokványos módon.

3. Fix szórend

Ha egyértelmű szórendű személynevet vagy internetes dokumentumokat keresünk, akkor idézőjelek közé tehetjük a teljes nevet vagy a szavakat. Ezzel azt érjük el, hogy olyan honlapok nem jelennek meg, amelyek a keresett személynek csak a keresztnév vagy a családi nevet, vagy az összetett fogalomnak csak a részeit tartalmazzák.

4. Bővített keresés

A legtöbb kereső bővített keresési lehetőséget is kínál. Ezt a megfelelő hivatkozásra való kattintással lehet elérni. Itt

olyan beviteli maszkokról van szó, amelyekkel a keresési folyamatot behatárolhatók vagy pontosíthatók. Itt rendszerint olyan honlapokat lehet kizárni, amelyek egy adott időnél régebbiek.

5. Könyvtárak

Az első információkutatás eredményeként a webkönyvtárak, amelyeket katalógusoknak is neveznek, jobban megfelelnek a böngészőknél. Az ilyen könyvtárakat online szerkesztőségek állítják össze, amelyek témák és altémák szerint csoportosítanak kiválasztott internetcímeket.

6. Metakeresők

Minél részletesebb a keresésünk, annál kevesebb eredményt kapunk. Ezért speciális témák esetében célszerű több böngészővel konzultálni. Az ilyen esetekben használjunk metakeresőket, mint amilyen a Vivisimo vagy a Metaspinner, amelyek más böngészők eredményeit hívják le.

7. Aktuális információk

Ha az elmúlt 24 óra eseményei után kutatunk, akkor a hétköznapi böngészővel nem jutunk sokra. A napi aktualitások információkhoz a nagy napilapok keresőfunkcióival célszerű hozzájutni. De léteznek olyan keresők is, mint például a Metaspinner és a Fireball, amelyek aktuális információk felkutatására specializálódtak.

8. Archívát oldalak

Ha olyan honlapokat keresünk, amelyek már nem online-ok, esetleg már csak megváltozott formában található meg a világhálón, akkor a Google azon technikájára hagyatkozhatunk, amely a honlapokat abban az alakban tárolja el, amelyben azok az első alkalommal megjelentek. Az olyan eredmények mellett, amelyek ilyen eltárolt oldalként állnak rendelkezésre, a Google az „In Cache” hivatkozást jeleníti meg.

9. Képkeresés

A Google és néhány más böngésző a képek keresését is lehetővé teszi. Ne várjunk azonban túl sokat ettől a funkciótól, mert a kereséshez először a kép honlapon szereplő nevét használják fel. A Google a képaláírásokat és a körülvevő szövegeket is megvizsgálja. Ezen kívül túlnyomórészt apró képeket fedeznek fel, amelyeknek sajnos rossz a minőségük.

10. A hírcsoportok böngészése

Ha többé-kevésbé hétköznapi problémákhoz keresünk javaslatokat, akkor célszerű felkeresni a hírcsoportokat. A Google néhány éve beépítette a *DejaNews Usenet* archívumát, és ezeken a fórumokon lehetővé teszi a szöveges keresést. A fogalom után végigkeresendő „Group”-okat, katalógusként használva, a témák súlypontjai szerint lehet behatárolni.

ka mellett döntöttünk, a keresést ugyan erősen behatároltuk, de ez nem volt elég. A „Tesztjelentés” kiegészítés például már jóval érdekesebb eredményre vezet. Ha valóban egy adott készletre szeretnénk online vásárolni, akkor adják még az „árösszehasonlítás” fogalmat is a kereséshez, vagy akár egy típusmegjelölést is beírhatunk. Az eredménylistáink így lépésről lépésre értékesebbé válnak.

Mire képes a konkurencia?

Ma már semmi okunk sincs arra, hogy ne használjuk a Google alternatívákat. Akik az AOL-hez vagy a Yahoo!-hoz szoktak, ezeknél a szolgáltatóknál is azonnal használhatják a keresőket. Itt ugyanis *licenrdíjas Google-technikáról* van szó. Viszont a keresési amerikai kereső, a

www.alltheweb.com-ot is nagyon jól lehet használni. A böngésző az IP-címről felismeri, hogy melyik országból jövünk, és favorizált eredményként automatikusan angol vagy német honlapokat állít be.

Bizonyos szempontból a *metakeresők* szolgáltatják a legjobb eredményt. Itt olyan böngészőkről van szó, amelyek más keresők felé továbbítják a lekérdezést, és azok eredményeiből készítik el a saját találati listájukat. A dolog természetéből adódik, hogy a keresés hosszabb ideig tart, mint a Google-nál, de a metakeresők eljárása több böngésző legjobb eredményét egyesíti.

A *www.vivisimo.com* például egy új, nagyon érdekes eljárást használ az eredmény megjelenítéséhez. Az úgynevezett *Cluster engine* alcsoportokba sorolja az eredményeket, és a honlap szélén hierar-

chikus fastruktúrákét ábrázolja. A viszonylag nem túl precíz „DVD-lejátszó” Panasonic” kérdésre például tíz alcsoportot kapunk, és az ár-összehasonlítás rovatban célirányosan kereshetünk tovább.

Összegzés

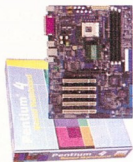
Összefoglalásként elmondható, hogy a Google lapokon beáradó szemét sajnos egy olyan bosszúság, amelyel egyelőre együtt kell élnünk. Persze pontosított kérdésfeltevéssel a Google is biztonsággal célba vezet, és számos kerülődék takaríthatunk meg magunknak. Azonban időben nézzünk utána egy alternatív megoldásnak, mint amilyen például a Vivisimo metakereső. Akkor felkészültünk arra az esetre, ha a böngésző-manipulálók bármilyen fertőznek meg a Google-t. ■

Halálós iramban! 800 MHz FSB

Superb 4FX

A full featured motherboard for a budget price

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400 MHz
Chipset: SIS 648FX/863(863L)
Form Factor: ATX/AGP/PCI
Memory: 3x DDR400/333/266
Sound: 5.1 channel audio (6A, optional)
USB: 6x USB 2.0
QDI Innovations: SpeedEasy, BIOS-ProtectEasy

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400MHz
Chipset: VIA PT800/8235(8237)
Form Factor: ATX/AGP/PCI/CMR
Memory: 3x DDR400/333/266
Sound: 5.1 channel audio (6A, optional)
USB: 6x USB2.0 (8x USB2.0 with 8237)
QDI Innovations: LogoEasy II, StepEasy II (optional),
SpeedEasy, toolEasy, BIOS-ProtectEasy, UpdateEasy

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400 MHz
Chipset: Intel 865PE/ICH5
Form Factor: ATX/AGP/PCI
Memory: 3x DDR400/333/266
Sound: 5.1 channel audio (6A, optional)
USB: 6x USB 2.0
QDI Innovations: Hyper-Threading Detector, Pro-StepEasy,
Pro-RecoveryEasy (optional), Pro-LogoEasy, SpeedEasy,
BootEasy, BIOS-ProtectEasy, Pro-UpdateEasy

CPU: Socket 478 (Pentium4)
FSB: 800(Overclocking)/533/400 MHz
Chipset: Intel 845PE / ICH4
Form Factor: ATX/AGP/PCI
Memory: 3x DDR400(Overclocking)/333/266
Sound: 5.1 channel audio (6A, optional)
USB: 6x USB 2.0
QDI Innovations: Hyper-Threading Detector,
SpeedEasy II, StepEasy II, LogoEasy II, RecoveryEasy II,
BIOS-ProtectEasy, BootEasy

www.qdig.p.com
www.qdi.europa.com

DISZTRIBUTOROK:

CÉDRUS Számítástechnikai Kft. 1142 Budapest, Tatal u. 93/A ☎ (1) 450 1266, Fax: (1) 450 1268, cedrus@cedruskft.hu, www.cedruskft.hu
SOWAH Hungary Kft. 1134 Budapest, Lőportár u. 9. ☎ (1) 350 4539, Fax: (1) 350 4532, www.sowah.hu

A tizenhat megás kiskacsa

E havi csúcstechnikás kettyeréink közül kétségtelenül a Liebermann cég szupergépe a legérdekesebb: 16 Gb-átos memória és 6400x1200 felbontásra képes monitor.. hát, elgondolkodtató. Az év eleji nyomott hangulat szerencsére nem nyomta rá bélyegét a high-end piacra: ugyanolyan színes, mint év végén volt. Ennek kapcsán szó esik majd narancssárga miniszámítógépről és mindenféle színű USB-s kiskacsákról is.

SU-1B, A VARÁZSTOLL

Gyártja:	Nokia
Honlap:	http://www.nokia.com
Ára:	129,99 font

A Nokia legújabb „találmánya” az SU-1B típusjelű toll. Hagyományos íróeszköznek talán kicsit ormótlan, cserébe viszont rengeteg olyat tud, amit a hagyományos golyóstollunk valószínűleg nehezen tudna utánozni. A Nokia-toll gyakorlatilag bármít „megjegyez”, amit papírra vetünk, legyen szó akár egyszerű írott szövegről, akár színes, rajzolt ábráról. Az eltárolt szöveget vagy képet egy USB csatlakozón keresztül vihetjük át a PC-re (a képek formátuma GIF, a szövegek pedig TXT vagy Word dokumentumfájllal). További előnyös tulajdonsága, hogy Bluetooth 1.1 kompatibilis telefonokra MMS formátumú fájlokat

is küldhetünk vele. A toll memóriája 100 darab A4-es oldalnak megfelelő adatot tud megjegyezni, a dizájn pedig kényelmes kezelhetőséget nyújt jobb- és balkezeseknek is. A legjobb funkció azonban kétségtelenül az e-mail-küldés: a tudomány végre elérkezett oda, hogy papírra vetett sorainkat (tollunk segítségével) rögtön képesek vagyunk továbbküldeni e-mailben.

SZÍNES, SZÉLESVÁSNÚ SZUPERGÉP

Gyártja:	Liebermann Inc.
Honlap:	http://www.go-l.com/
Ára:	még nincs

Több internetes szakportál és hírmagazin szerint is a Liebermann Inc. által „gyártott” Mach 3.5 Personal SuperComputer névre hallgató masina nem más, mint egy átverés, és a valóságban nem is létezik. A csúcsgép piaci megjelenését váró rajongók szerint azonban igenis valóság, amit sze-

rintünk mi sem bizonyít jobban, mint a cég weboldalán található részletes technikai specifikáció, valamint a gyártó határozott ígérete arra, hogy a csúcsgépeket pár héten belül árusítani kezdik. A csodamasina (akár igazi, akár nem) paraméterei mindenestre igen impozánsak.

A Grand Canyon Display névre hallgató speciális kijelző már önmagában meggyőző: körülbelül akkora, mint négy óriási TFT monitor. A legnagyobb (kilencvenkét col) képátmérőjű modell 6400x1200 felbontást produkál. A 3,8 GHz-es processzor túlmelegedését a dizájnos, Asetek Premium Vaporchill ház akadályozza meg. A merevlemez maximum két Tb-át, a memória pedig 16 Cb-át lehet. Az előre telepített Windows XP nem a merevlemezen, hanem egy hipergyors (8 GB/s) átvitelű memóriakártyán foglal helyet – így bekapcsolás után csak egy villanás, és máris üzemkész a masina. A gyártó ígérete szerint január végétől már kapható lesz. Reméljük, hogy valóban így lesz, és nem csak egy „fejlesztői tréfalokzásról” van szó.

SPORTVUE

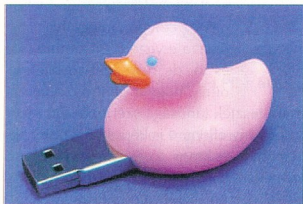
Gyártja:	Motion Research
Honlap:	http://www.motionresearch.com
Ára:	bevezetés alatt

A képről talán nem könnyű kitalálni, de a SportVue egy bukósikak – természetesen motorosok és egyéb „életveszélyes” eszközökön száguldozó sportemberek számára. A különlegesség ebben az esetben a be-

épített kijelző és a hozzá tartozó GPS-kapcsolat. Ez a technika páros teszi lehetővé, hogy a sportoló vagy a kerékpáros folyamatosan figyelemmel kísérhesse sebességét, a céltól való távolságát (az optimális és biztonságos útvonalat), a pulzusát, valamint az első kerék és a jármű dőlésszögét. Ezeken felül természetesen bármít megmutat, amire előzőleg beprogramoztuk. A kijelző gondosan van elhelyezve: a felhasználó periférikusán (tehát nem fókuszálva, hanem a „szeme sarkában”) látja az adatokat – a találmány ezáltal biztonságos és könnyen megszokható.

A SportVue éjszakai motorozáshoz is megfelel, mivel háttérvilágítással is rendelkezik, opcionálisan pedig visszapiillanó tükként is használható. Az egésznek olyan hatása van, mintha a „Terminátor szemével látnánk”, a hasonló című filmből...

USB-S KISKACSA

Gyártja:	Solid Alliance
Honlap:	http://www.solidalliance.com
Ára:	2980 jen

Egész pontosan mire is jó egy USB csatlakozóval ellátott kiskacsa? Hát, a furdókádban nem sok hasznát vesszük, lévén, hogy az elektronika rosszul tűri a vízesedést... Akkor meg mire jó? Nos, nem csals, nem ámtás: az *i-Duck* névre hallgató, igen erősen ízléstelen kivitelű eszköz ugyanarra használható, mint komoly megjelenésű társai. Az *i-Duck* ugyanis egy USB-s háttértároló, bár csak 16 Mbájtos verzióban kapható. Cserébe viszont, ha bedugjuk a gépbe, akkor világít. Teszi ezt kék, rózsaszín, sárga valamint elképesztően „cyber-spenót” zölnben – kinek-kinek ízlése szerint, bár ebben az esetben talán túlzás ízlésről beszélni. Az adataink tárolásán és a világtáson kívül a kiskacsa nem tud semmi extrát (legalább hápgoghatna, ha kihúzzuk, vagy valami hasonló...), viszont megfelelően nagy ahhoz, hogy ne tudjuk kényelmesen zsebre tenni, táskába rakni vagy kézben hurcolni.

T-CUBE

Gyártja:	Personal Media
Honlap:	http://www.personal-media.co.jp/
Ára:	bevezetés alatt

A mellékelt fotón valaki a kezében tart egy apró méretű narancssárga dobozt. Ettől ez még lehetne egy repülőgép fekete doboza is (ami, mint tudjuk, a valóságban nem fekete, hanem narancssárga). Természetesen a dolog nem ennyire tragikus – lezuhant gépről szó sincs, a képen a *Personal Media Company* egyik „agyszüleményét”, a *T-Cube*-ot látjuk. A szerkezet méretei lenyűgözőek: gyakorlatilag akkora, mint egy narancs, vagy egy paradicsom (csak nem gömb, hanem kocka alakú). Operációs rendszere a *T-Engine*, ami egy Japánban fejlesztett hálózati operációs rendszer. Linux vagy Windows persze jobb lenne, dehát ők tudják. A processzor *NEC VR5701*, ami persze nem egy erőgép, ekkora méretben azonban nem is várhatunk csodát. A *T-Cube* munkanévre készített gépet 2004 első negyedévében kezdik majd forgalmazni, mélyvörös, kék, fehér, sárga, narancs és természetesen fekete (igazi „fekete doboz!”) színekben. A dolog egyetlen – igen nagy – hátlulütője, hogy monitort kell rácsatlakoztatni: ebben az esetben pedig tökmindegy, hogy mekkora a gép – ha egyszer a 19"-os monitor úgyis elfoglalja az asztalt.

LAPTOP STEERING WHEEL MOUNT

Gyártja:	Arkon Resources Inc.
Honlap:	http://www.arkon.com
Ára:	49.95 dollár

A high-end találmányok némelyike az ésszerűség határát súrolja, van azonban egy ennél is magasabb kategória: ez pedig a TET, azaz a Teljesen Eszemtel Találmányok. Ez utóbbi, igen ritka besorolásba tartozik a *kormánykerékre csatlakoztatható laptop állvány*: a tökéletesen elfoglalt és nagyon munkamániás tompenedzserek kedvenc játékszere az Egyesült Államokból. A dolog lényege: ha dugóban állodogálunk, vagy a pirosnál várakozunk, bizony van idő nézegetni Excel tábláinkat és üzleti leveleinket. Az anyósülésen heverő notebook „ölbe-vevése” azonban egyáltalán nem trendi! Egy igazi tompenedzser, autójában ülve, a várakozás üres percét buzgó laptopozással éli el, ám mindezt elegánsan és kényelmesen, a kormánykerékre erősített notebook kinyitása után. Ha pedig a forgalom megindul, egy laza mozdulattal becsukja és máris utazhat tovább.

SEZMÖGYÖ-WEBKAMERA

Gyártja:	Gate Inc.
Honlap:	http://www.gate.jp
Ára:	4980 jen

Ismét egy japán találmány. Az *eyeball-webcam* bármikor képes spontán röhejre fakasztani a felhasználót. Ez a webkamera (mert hogy az *eyeball* bizony az!) egész egyszerűen annyira ronda, hogy az már szép. A dizájn egyik fele egy emberi alakot szeretne ábrázolni, a másik fele (egész pontosan a feje) pedig egy óriási szemgolyót – a tarkójából „mátrixosan” kilógó USB kábel ezek után már szinte jelzésértékű.

A kompozíciót ízlésesen a monitor tetejére helyezik, és máris kész a nagy-mű! A paramétereivel semmi gond: plug-and-play, képes fényképeket is készíteni (JPG), és persze érkezik hozzánk a videofelvétel és real-time közvetítő szoftver. A paranoiás felhasználókat kicsit zavarhatja, hogy a webkamera mindig „figyel” – ebben az esetben érdemes használat után a fal felé fordítani.

Henryke
csaba.kazari@cpanorama.hu

Az Intel és az AMD látványos párharcra gyakran elhomályosítja a PC-s processzorpiac többi szereplőjét. Pedig van, amire (akire) kifejezetten érdemes odafigyelni...

Efficeon

Amikor annak idején a *Transmeta* előrukkolt az eredeti *Crusoe* processzorával, a termékét úgy jellemezte, mint a következő nagy lépést az x86-os technológia terén. A CPU bináris fordítási technológiát ötvözték a *VLIW* (nagyon hosszú utasítászó) utasítási modellel – ettől azt remélte a cég, hogy átförmálja az x86-os mikroprocesszorok világát. A *Crusoe* teljesítménye azonban elmaradt a várttól, bár egy-két igazán energiatakarékos szubnoteszgépből azért helyet kapott. Az OEM-ek általában lassan mozdulnak, amikor egy olyan cég processzoráról van szó, amely mögött nem áll komoly szakmai múlt.

A *Transmeta* késlekedett a nagyobb teljesítményű modellel is, ami elég időt biztosított az Intelnek ahhoz, hogy elkészüljön a *Pentium-M* (*Banias*) modelljével, amely biztos kézzel fedte két vállra a *Crusoe*-t azzal, hogy teljesen elhomályosította előnyeit. A *Transmeta* megfizette a tanulólépnét a *Crusoe*-val – s a tapasztalataikat most az *Efficeon*al kívánják kamatoztatni. A technológiát jelentősen átförmálták, hogy egy ütőképes termékkel térhesse-nek vissza a hordozható PC-k világába.

Lapkasztíru és szoftveres fejlesztések

Az *Efficeon* egy *VLIW* processzor. Ebben a tekintetben hasonló az *Intel* *Itanium* CPU-jához, bár teljesen más porondra szánták őket: az *Itanium* a csúcskategóriás szerverek és munkaállomások „agyai”, míg az *Efficeon* a hordozható gépeket célozza, amelyeknél elsőrendű szempont a csekély fogyasztás, vagyis a minél hosszabb akkumulátoros üzemidő. Az *Efficeon* által használt szóhosszúság 256 bit, ellentétben a *Crusoe* 128 bites formátumával. Ez azt jelenti, hogy az új CPU akár nyolc 32 bites utasítást is képes egyetlen órajelbe „sűríteni”.

Kistigrisek

Efficeon rendszerdiagram

Az *Efficeon* a *Pentium* 4-gyel való teljes kompatibilitásra törekszik (a *Transmeta* ezért hozzáadta az *SSE* és *SSE-II* SIMD utasításokat). Továbbá a lapka az északi híd funkcionalitását is integrálja, így *DDR400* memóriavezérlőt, *AGP4x* grafikus interfészt és beépített *Hypertransport* interfészt tartalmaz. A memóriavezérlő *200 MHz*-en működik, és *4 GB*-nyi memóriát támogat. A *Hypertransport* interfész *8 bit* széles mindegyik irányban, és akár az *1,6 GB*-t/s-os átviteli sebességre is képes.

A *Transmeta* a *code-morphing*nak nevezett szoftver segítségével éri el a teljes *x86* kompatibilitást. A *code-morphing* az *x86*-os utasításokat olyan formátumává alakítja, amit a *VLIW* architektúrájú *Efficeon* is könnyedén megért. A *code-morphing* szoftver (amely firmware-ként kap helyet a processzorban) egy valós időben működő fordító az *x86*-os kódhoz.

Ventilátor nélküli

A *130 nanométeres* gyártástechnológiával készülő *Efficeon* lapka mérete *119 mm*². Ahogy a *Transmeta* áttér a *90 nanométeres* gyártástechnológiára, a lapka tovább zsugorodik, mindössze *68 mm*² területre. A processzor várható teljesítményé-

ről nehéz a jelen pillanatban beszélni. Természetesen senki nem várja, hogy a *Pentium-M*-et egyértelműen maga mögé utasítsa. Nem elhanyagolható viszont, hogy *1,1 GHz* mellett csupán *7 watt* a hőleadása. Ez a szám ugyanis egyfajta mágikus határérték: ilyen hőleadás mellett ventilátor nélkül üzemeltethető a processzor. A *Transmeta* állítása szerint az *Efficeon* *7 watt*on *200 MHz*-cel magasabb órajelre képes üzemelni akár a *Centrion*nál. Ráadásul a *Centrino* északi hídjá még *1-2 watt*ot emel is ezen az értéken, míg az *Efficeon* integrálva tartalmazza a vezérlőt. Ez mind szép és jó, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a *Centrino* a bench-

mark tesztek tanúsága szerint a *200 MHz*-es hátrány ellenére is képes nagyobb teljesítményt nyújtani a *Transmeta* legújabb termékénél.

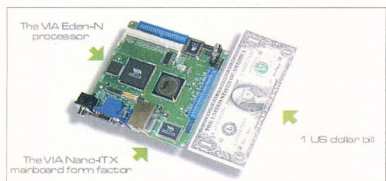
A méret márpedig számít

A *Transmeta* és az *nVidia* köröltre készült teljes processzor/lapkakészlet megoldásokat a hordozható PC-khez. A cég két együttessel lép hamarosan a piacra. Az egyik megoldás körülbelül *40 százalék*kal kisebb helyet foglal, mint a rivális *Centrino*. A másik megoldás keretében olyan tokozásban kínálják termékeiket, amelyek mérete kevesebb, mint egyharmada az *Intel* mobiltermékének, anélkül, hogy tudásban bármivel is kevesebbet nyújtana az eredeténél.

Az *nForce3 Go 150* egy déli híd és egy grafikus mag kombinációja. A *Go 150* számos I/O funkciót támogat, így az *USB 2.0*-át, az *Ethernet*et és a *Soros ATA*-t. Az integrált grafikus mag teljesítménye nagyjából a *GeForce MX420*-énak felel meg. Az *nVidia* terméke az *Efficeon* processzorhoz a *GPU*-ba integrált *HyperTransport* csatlakozón keresztül csatlakozik. Az a pincyével igen fontos tényező az ultrakisméretű noteszgépeknél és a kizsákmított gépek esetében.

Az energiaszivárgás

A Transmeta *LongRunnak* nevezi energiagazdálkodási technológiáját. A *LongRun2* alapvetően szoftveres megoldás a magas órajelen működő félvezető energiashivárgásának orvoslására. Az energiaszivárgás azt jelenti, hogy a processzor akkor is energiát fogyaszt, amikor alvó állapotban van. A *LongRun2* dinamikusan szabályozza a lapka feszültségi szintjét. Bár az ezt vezérlő áramkör már jelen van a jelenlegi *Efficeon*-ban is, a Transmeta csak később kívánja aktivizálni a technológiát. Amennyiben a Transmetának sikerül megoldania a szivárgási problémákat – szoft-

Egy komplett, 12cm x 12cm-es PC-s alaplap: nano-ITX

ver, CMOS és hardver kombinációjával – akkor olyan rendszerek kerülhetnek forgalomba, amelyek mindig be vannak kapcsolva, mégis roppant kevés energiát fogyasztanak, ez pedig komoly fegyvertény!

Az első *Efficeon* processzorok 1, 1,1, 1,2 és 1,3 GHz-es változatban jelennek meg. Érdeklőség, hogy a hőleadás az 1,3 GHz-es változatnál már 14 W, ami az 1,1 GHz-es processzoránál tapasztalható 7 W kétszerese. A Transmeta ígérete szerint 2004 második felére az *Efficeon* már 90 nanométeres technológiával fogják gyártani, és a legnagyobb teljesítményű modell eléri a 2 GHz-es órajelet (25 wattos fogyasztás mellett), az 1,6 GHz-es változat viszont még mindig csupán 7 wattos hőleadást fog produkálni.

x86-os a VIA-tól

A *Centaur* műhelyéből, amely a VIA processzorfejlesztő részlege, valami egészen apró látót napvilágot: a *VIA C5P* a VIA 2003 elején megjelent *C5XL* processzorának továbbfejlesztett változata. A *Centaur*nál dolgozó mérnökök változtattak a CPU „belsején”, erős titkosító modul építettek be, felpörgették az órajelet, mindemmel csökkentették a méretet. Az ered-

mény egy, a *C5XL*-nél nagyobb teljesítményű processzor, amelyhez nem kell ventilátor (tehát „hűvös és csendes”), és amely a legerősebb titkosító képességgel rendelkezik az általános célú CPU-k között.

A *C5P* még mindig a *Pentium III* buszt használja, azonban ennek az órajele már 200 MHz-es, és támogatja a *DDR* memóriát. A *C5P* a szó szoros értelmében picit. A lapka mérete kevesebb, mint 50 mm² (egész pontosan 47 mm²), azonban nyilvánvaló azzal, hogy közvetlenül a *Pentium-M*-hez hasonlítsuk. Az *Intel* terméke ugyanis 1 Mbájtos másodsztintű gyorsítótárat tartalmaz, ami óriási a *C5P* mindössze 64 Kbájtos *L2* cache-éhez viszonyítva.

A *VIA* tokozása viszont nem akármilyen: a vállalat új 15mm x 15mm-es *nano BGA* technológiáját használja (a *C5P* persze hagyományosabb, *Socket 370* formátumban is kapható lesz!). A *C5P*-vel arra törekszik a *VIA*, hogy minél kisebb PC-eket lehessen építeni. Ehhez új alaplapot is készített: a 12 cm x 12 cm-es *NanoITX* alaplap prototípusa kisebb, mint egy hordozható *CD*-

lejátszó, mégis a *PC I/O* képességeinek teljes skáláját támogatja. Ezen a téren azért kellett kompromisszumokat is kötnie a cégnek: például az alaplapon csak egyetlen *SODIMM* memóriafoglalat van, és a másik bővítőhely egy laptop stílusú *mini-PCI* foglalat. Nem kétséges azonban, hogy a közeljövőben izgalmas PC-eket fogunk látni, amelyek *mini ITX* alaplapra épülnek.

Normál használat során a *Pentium-M* és a *C5P* körülbelül ugyanazt a hőleadást produkálja. Ugyanolyan órajel mellett a *Pentium-M* teljesítmény tekintetében felülmúlja a *VIA* termékét. Azonban a teljesítmény nem mindig a leglényegesebb szempont, főként ha az adott processzor (jelen esetben a *VIA CPU*-ja) elegendő „lőerőt” kínál a tipikus noteszgép alkalmazások futtatásához. Ami fontos, az a *CPU* energiatakarékosága akkor, amikor a noteszgép „aludni” tér. Ebben a tekintetben a *C5P* tisztán maga mögé utasítja a *Banias-t* – legalábbis a *VIA* által közzétett adatok szerint.

A *Centaur* már nagy erővel dolgozik a következő *C5* processzoron, amelyet *Esther* kódnéven emlegetnek, míg a végleges termék neve várhatóan *C5I* lesz. A *C5I* már 90 nanométeres gyártástechnológiával készül, és 2004-ben kerül a piacra, a legerősebb példány 2 GHz-es lesz.

A titkosító motor

A *C5P* talán legérdekesebb újdonsága a hardveres titkosító motor, amelynek hivatalos neve *Padlock ACE*. A *Centaur* az *AES* titkosító algoritmus implementálását választotta, de a hardveres megoldás elég általános ahhoz, hogy támogasson más algoritmusokat is (mint amilyen például a *DES*). A titkosító motor az *SSE*-áramkör egy részével dolgozik, így a használatokor az *SSE* utasítások nem futtathatók. Érdeklőség, hogy a komplett titkosító modul csupán 0,76 mm² helyet foglal – ez még a *C5P* kis lapkaméretéhez viszonyítva is elegendő! Az is kedvezőnek mondható, hogy a titkosító modul használatát nem igényel támogatást az operációs rendszertől, csupán az alkalmazásoktól.

Az *Efficeon* „Jehengerlő” méretei

A *Centaur* tovább kívánja fejleszteni a titkosító motort a következő generációs *CPU*-jában, *SHA-1* képességgel kölcsönözve neki. A jelenlegi *AES* implementáció másodpercenként 12,5 Gbites teljesítményt produkál egy 1 GHz-es processzorban, 25 Gbites 2 GHz esetén (a *C5I*-nél). A 3 GHz-es *Pentium 4* ezzel szemben 1,5 Gbit/s teljesítményt nyújt a legjobb rendelkezésre álló szoftveres implementáció esetében. A *VIA* bízik abban, hogy a közeljövőben a biztonság alapvető tényező lesz – az *Intel LaGrande* és a *Microsoft NGSCB* technológiáján talán jelzéstértek e tekintetben.

A *C5P* talán nem olyan izgalmas, mint az *Efficeon*, mégis jelentőségteljes a maga módján. Az innovatív tokozás, a nagyságú titkosító motor és a kicsiny méret egy valóban vonzó processzort eredményez. Ami pedig a megcélzott piacot illeti – set top boxok, internet-PC-k, beágyazott PC-k alkalmazások –, fényes jövő áll a *VIA* előtt. Ráadásul a tajvani cég megoldása minden bizonylan szubnoteszgépekben is helyet kap, legalábbis a Távol-Keleten biztosan.

Csöndes Áron
aron.csondes@cpanorama.hu

Hangadók rangadója

Akkor, amikor a számítógép egyre több háztartásban már megtalálható, és mindinkább elhódítja a szórakoztató központ szerepét (a tévétől és a hifitől), egyre fontosabb a jó hangminőség. Ehhez viszont nemcsak jó hangfalakra van szükség, hanem jó hangkártya is kell.

A lig egy éve készítettük előző hangkártyatesztünket, és abban sem szerepelt túl sok nevező. A kicsi és a nagy hangkártyagyártó cégek csendben végzik a dolgukat, néha kijönnek valamilyen ötlettel, ez a vásárlóknak fel sem tűnik, és minden megy tovább a régi kerékvágásban: a számítógépek ugyanúgy szólnak, ugyanúgy nem nyúlunk a hangerőszabályzóhoz, helyette az egyre több hangszórót tartalmazó készletünkön tekergetjük a potenciométert.

S hogy mi változott eddig? A legnépszerűbb hangkártya sokáig a *Creative SoundBlaster Live!* sorozata volt, és a tudása mindenkinek megfelelt.

A hangkártyapiac akkor állt be igazán, amikor a Creative üdvöskéi, az *Audigy* és az *Audigy2* nem váltották be a hozzájuk fűzött (és egy kicsit túlfűtött) reményeket. Az előbivel a felhasználóknak volt sok gondja, az utóbbi pedig a paramétereihöz mérten volt egy kicsit drága.

Ma viszont elérkezett az idő, hogy megnézzük és lemérjük, mire képes a Creative ez alkalommal! De hogy ne maradjon egyedül, meghívtuk azokat a hangkártyákat is, amelyek az előző tesztünkben még nem szerepeltek. Értékelésünk során nem felejtünk el visszalapozni a még ma is kapható típusok mérési eredményeire sem.

Tesztünk egyik táblázatában szerepel egy alaplapra integrált hangkártya mérési eredménye is, amolyan referenciaként, és ha teljes igazságot nem is, de jó néhány tanulságot levonhatunk vele kapcsolatban.

Hogyan működik, hogyan fejlődött a hangkártya?

A hangkártya analóg jellel alakítja át a digitális jeleket úgy, hogy azok tetszőleges számú hangszórón meg tudjanak szólni. A legfőbb áramkörre a digitális-analóg átalakító (röviden DAC), amely adott pillanatban adott feszültséget állít elő a bemenetére kapott jelnek megfelelően. Ha a DAC frekvenciáját növeljük, akkor adott idő alatt az eddiginél több állapotot tud megjeleníteni – ez a mintavételi frekvencia –, ha pedig a felbontását, akkor egy időpillanatban több különböző állapotot tud

reprodukálni. Egy 8 bites DAC $2^8=256$, míg egy 16 bites $2^{16}=65536$ különböző értéket tud megjeleníteni a kimenetén. Ezek az állapotok a hangszóró membránjának helyzetét jelentik, a helyzetek egymás utáni változtatásával pedig hangot tudunk előállítani. A DAC igen kis feszültséggel dolgozik, vétek lenne erre rákapszolni egy 8 ohmos hangszórót, ezért mindegyik hangkártyán egy erősítőegység is található. Ez részben a hang-IC-ben, részben a hangkártya panelján helyezkedik el. Az erősítést régebben hátul elérhető potenciométerrel változtattuk, ma már szoftverrel tesszük ugyanezt.

Felmerült az igény arra is, hogy a hangkártya ne csak azokat az adatokat tudja megszoalaltani, amelyeket neki küldünk közvetlenül, adjuk meg inkább a hangmasságát és erejét. Ezért hanggenerátorokat helyeztek el a kártyán, amelyek ebből a

A hangkártyák főbb tulajdonságai

	SoundBlaster Audigy2 ZS Platinum Pro	SoundBlaster Audigy2 ZS	Terratec Aureon 7.1 Space
Hangprocesszor	Creative CA0102-ICT	Creative CA0102-ICT	ICEnsemble ENUV24H
Mintavételi frekvencia	4kHz-192kHz	4kHz-192kHz	8kHz-192kHz
Maximális kvantálás (felbontás)	24 (32) bit	24 (32) bit	24 (32) bit
DirectSound pufferek száma	64	64	0
Legjobb hangszóró-konfiguráció	7.1	7.1	7.1
Támogatott hangszabványok	DS, DS3D, EAX1, EAX2, EAX3, EAX4	DS, DS3D, EAX1, EAX2, EAX3, EAX4	DS, DS3D, EAX1, EAX3, Sensaura3D, MacroFX, DX
Analóg kimenetek (külső)	Front, Rear, Center/Sub, Side, fejhallgató	Front, Rear, Center/Sub, Side	Front, Rear, Center/Sub, Side
Analóg bemenetek (külső / belső)	3xLine, Mic / AUX	Line, Mic / AUX, CD, TAD	Line, Mic / AUX, 2xCD
Digitális kimenetek (külső / belső)	Optikai, SPDIF cinch, SPDIF / -	SPDIF / -	Optikai / -
Digitális bemenetek (külső / belső)	Optikai, SPDIF / SPDIF	- / SPDIF	Optikai / SPDIF
Egyéb interfészek	IEEE 1394 (AD_Link1/2), MIDI be- és kimenet	IEEE 1394, SB1394 (belső)	System Port
Hozzáadott programok	Ugyanaz, mint Audigy 2 ZS + Cubasis VST CE, WaveLab Lite, FL Studio	Ugyanaz, mint Audigy 2 NX + Játékok: Tomb Raider: The Angel of Darkness, Rainbow Six 3 Raven Shield	Aureon Control Panel, Cyberlink PowerDVD, WaveLab Lite, Musicma Jukebox, Emagic Logic Fun, háttérképek, logó, 13 ingyenes és sharewezenével kapcsolatos program
Megjegyzés	A Line1 közös a MIC bemenettel, tartozék távirányító, a kártya tápcsatlakozást igényel	A fentiekén kívül SPDIF/IO és AD_EXT belső csatlakozás	Minden kimenetnek van belső párja is (a fentiekén kívül)

néhány adatból a DAC számára szükséges folyamatot adatmennyiséggel tudtak szolgálni, miközben a rendszerbuszon nem kellett állandóan adatot küldeni a hangkártárhoz.

Nem sokkal később a hangfelvétel és a digitalizálás is megjelent a „kívánságlistán”, így egy újabb átalakítót helyeztek el a kártyán: ennek a neve ADC (analog-digitális átalakító). Ezeket az áramköröket össze kellett fogni valahogyan, ezt külön áramkör oldja meg, mint ahogyan azt is tudja, mely bemenetről veszünk fel, és mely kimenetre adunk hangot. A keverőt szoftveresen vezérelhetjük, amely a hangerő szabályozására (egészen pontosan beállítására), a jel leosztására és erősítésére is használható. A konkrét működésről a felhasználónak nem is kell tudnia.

Azon túl, hogy az alkatrészek minősége, a mintavételi frekvencia és a felbontás (kvantálás) folyamatosan nőtt, amint sikerült elérni a CD-minőséget, néhány újdonság is a hangkártákra került. Így a *DSP (digitális jelprocesszor)*, amellyel szinte bármilyen elektronikai, vezérléstechnikai feladat megoldható, a hangok előállításában és digitalizálásában vette ki a részét.

Előnyös volt, mert a processzortól függetlenül működött, az ára miatt viszont nem sok ideig maradt talpon. Különbösen is jött a Multimédia PC, a zene korszaka, ahol már nem volt rá szükség. Sokkal inkább a *hul-lámtábla-szintézisre*, amelyet a SoundBlaster AWE32 produkált: egyszerre 32 hangot tudott megszólaltatni (32 poliónia), amelyeket a saját memóriájában tárolt hangmintákból válogatott ki. A hangmintákat a MIDI zenékben használják, mint a hangszerek élethű, digitalizált hangjait. Ha belegondolunk, 32 poliónia éppen elég egy kétékes zongorajáték és egy orgona együttes hangjátékának az előadásához.

A felhasználók viszont több dolga is rájöttek: a számítógépek teljesítménye elég nagy már ahhoz, hogy a MIDI szintézist szoftveresen, a processzor erejét használva állítsák elő, ha kell, viszont zenehallgatáshoz, játékhöz nem kell.

A fejlesztők is elgondolkoztak ezen: professzionális hangfelvétel és visszajátszás (DSP), zenekészítés (WaveTable) nem kell? Marad akkor a játék!

Nem kétséges, hogy valamilyen módon térbeli hangzást kell előállítani. Erre az

Értékelés

A hangkárták legjobbjának a kiválasztása nem okozott különösen nagy nehézséget. Ha az összesített eredmények tekintjük, akkor választásunk mindenképpen a *Creative SoundBlaster Audigy2 ZS Platinum Pro*-ra esik, vele mindent megkapunk, ami csak a PC-s zenehallgatáshoz vagy zeneszerzéshez szükséges.

Ha nem akarunk egy hangkártárára ennyi pénzt szánni, akkor választhatjuk a csúcskategória ár/teljesítményének a legjobbját, a *Terratec Aureon 7.1 Space-t*. Játékok ugyan nem járnak hozzá, de zeneszerzéshez minden fontos kelléket megkapunk – a kiváló hangminőség mellett.

Különdíjjal jutalmazzuk a *Creative SoundBlaster Audigy2 NX*-et (talán nem kell indokolnunk).

A belépőszinten a kifejezett ajánlásunkat nem nyerte el egyik hangkártya sem, hiszen amelyek bizonyos paraméterekben jó, az másokban rosszabb. A csatlakozthatóság, a hozzá adott programok és persze az ár döntő tényezők.

SoundBlaster Audigy LS	SoundBlaster Audigy2 NX	Trust 514DX 5.1 Sound Expert Optical	Philips Dynamic Edge 5.1 (PSC 605)	Trust 511 5.1 Sound Expert Digital Surround	Mercury 5.1
Creative CA0106-DAT	n. a.	CMi8738/PCI-6ch-MX	Sonic Engine 5.1	CMi8738/PCI-6ch-MX	CMi8738/PCI-6ch-LX
4kHz-192kHz	4kHz-96kHz	100Hz-100kHz	5kHz-48kHz	100Hz-100kHz	100Hz-100kHz
24 (32) bit	24 (32) bit	16 bit	16 bit	16 bit	16 bit
64	64	17	32	17	17
5.1	7.1	5.1	5.1	5.1	5.1
DS, DS3D, EAX1, EAX2, EAX3	DS, DS3D, EAX1, EAX2, EAX3	DS, DS3D, EAX1, EAX2, HRTF 3D	DS, DS3D, EAX1, EAX2	DS, DS3D, EAX1, EAX2, HRTF 3D	DS, DS3D, EAX1, EAX2
Front, Rear, Center/Sub	Front, Rear, Center/Sub, Side	Front, Rear, Center/Sub	Front, Rear, Center/Sub	Front, Rear, Center/Sub	Front, Rear, Center/Sub
Line, Mic / AUX, TAD	Line, Mic	Line, Mic / AUX, 2xCD	Line, Mic / AUX, CD	Line, Mic / AUX, 2xCD	Line, Mic / AUX, 2xCD
- / SPDIF	Optikai, SPDIF cinch / -	Optikai, SPDIF cinch / -	SPDIF Jack / -	-	-
- / SPDIF	Optikai	SPDIF cinch / 2xSPDIF	- / 2xSPDIF	- / SPDIF	-
-	USB	-	-	-	-
Creative MediaSource, Creative Diagnostics, Equalizer, Mixer, Speaker Settings, WaveStudio, DVD-Audio Player, Mini-Disc Center, EAX Console, Creative Demo (csak itt: Hitman 2 játék)	Ugyanaz, mint Audigy2 LS + Audio Stream Recorder	Intervideo WinDVD	MusicMatch Jukebox Basic, ACID Xpress 3.0, Audio Pix, DirectX, Sound Agent 2	Intervideo WinDVD	Media Rack, hang demók
Közös Center/Sub és SPDIF kimenet	Mute és CMSS gomb, analóg mikrofon erősítő állítás, digitális hangerő állítás, tartozék távirányító	Tartozék optikai kábel, közös Center ki és a Line bemenet (Center-Sub felcserélhető jumperrel)	Magyar leírással, külső SPDIF megosztva a Center/Sub-al	Tartozék RCA kábel, közös a Center ki és a Line bemenet (Center-Sub felcserélhető jumperrel)	A Center és Sub csatornák felcserélhető (jumperrel)

Mérési eredmények

	SoundBlaster Audigy 2 ZS Platinum Pro	SoundBlaster Audigy 2 ZS	Terratec Aureon 7.1 Space	SoundBlaster Audigy LS	SoundBlaster Audigy 2NX	Trust 514DX 5.1 Sound Expert Optical	Philips Dmic Edge (PSC 605)	TruSonic D	
RightMark Audio Analyzer 5.2									
Frekvencia átvitel, grafikonból kiolasított (maximális felső)	<4Hz-19,41kHz (42kHz<)	5,7Hz-19,48kHz (42kHz<)	4Hz-21,04kHz	<4Hz - 18,6kHz (20,2kHz)	8,2Hz-19,2kHz (20,4kHz)	10,1Hz-20,1kHz	13,9Hz-9,1	10	
Frekvencia átvitel (dB, 40Hz és 15kHz-nél)	0,12 / -0,36	0,12 / -0,34	0,02 / -0,05	0,09 / -0,97	0,09 / -0,28	0,38 / -0,8	0,78 / -6,6	0,0	
Zajszint (dB, A-súlyozott)	-99,1	-95,7	-94,8	-96,7	-97,1	-76,6	-71,3	-7	
Dinamika tartomány (dB, A-súlyozott)	94,4	94,5	94,6	90,5	90,3	70	70	70	
Torzítás (THD - teljes harmonikus, %)	0,0036	0,0056	0,0064	0,0065	0,0067	0,145	0,304	0,0	
Torzítás (IMD - Intermodulációs, %)	0,0081	0,0091	0,009	0,017	0,017	1,765	1,144	1,0	
Sztereo áthallás (dB, A-súlyozott)	-100,4	-90	-82,1	-93,6	-87,4	-10,6	-71,9	-1,1	
Audio	Hardveresen kevert hangok száma	32	32	0	32	32	16	31	16
Winbench 99	CPU terhelés átlag (DirectSound)	0,46	0,36	1,34	6,31	13,28	5,85	5,88	5,8
	CPU terhelés átlag (DirectSound3D)	1,06	1,01	1,84	7,06	14,08	7,71	6,18	7,0
RightMark 3DSound 1.0	Audio átviteli sebesség (Mb/s)	1,389	2,212	0,791	2,717	3,165	4,237	3,289	4,0

AWE32 Qsound, illetve más gyártók Sensaura vagy HRTF effektjei voltak alkalmasak, de sok szituációban mégsem adtak pontos eredményt. Az akkoriban divatos asztali hangszórók „3D” felirata pedig egyszerű fázistolással szinte azonos eredményt volt képes elérni.

Ekkor jelentek meg az Aureal3D szabványát ismerő hangkártyák, amelyek a DirectX által leírt térben, a különböző anyagú felületekről való visszaverődések alapján számolták ki a fülünkbe jutó hangot. Egy lövöldözős játékban már egy fehallgatásával is pontosan lehetett hallani, hogy a mögülnk kilőtt rakéta éppen egy szellőzőaknában száguld felénk. A tervezők úgy gondolták, hogy ez az eljárás pontosan modellezi a tér hangzását. Igazuk is volt, de úgy tűnik, a lustaság győzött. Erről egy kicsit később.

A másik megoldás a Creative EAX szabványa volt, amely a térben megszólaló hangokat az előre beállított hangzásvilágnak megfelelően módosította. Ez ugyan nem adott pontos eredményt akkor, amikor egy szűk helyről hallgatjuk a szomszédos szobában (mármint a játékban) folyó csetepatét, vagy éppen a két hangzással leírt tér határán átlépünk. A lényeg, hogy a programok A3D-re való felkészítése több munkát igényelt, többet kívánt a hangkártyától. Jelentek meg ugyan A3D-t és EAX-t egyidejűleg támogató hangkártyák, ám ezek minőségére nem fordítottak elég gondot, az Aureal és a Creative pedig csak később adta át másnak a továbbfejlesztett rendszert. Addigra meg már eldőlt, hogy az EAX-ot támogatja minden játék.

Aki ezek után labdába akart rúgni, an-

nak a házimozi és a zenehallgatás terén kellett tapogatóznia. Sorra jelentek és jelennek meg az olyan hangkártyák, amelyek már 5.1-es rendszert is ki tudnak szolgáltatni (a dekódolás szoftveres), vagy éppen digitális hangkimenettel is rendelkeznek, akár RCA-, akár optikai kimenetet, esetenként bemenetet kínálnak.

A legjobb szolgáltatás, amelyet a hangkártyagyártók megengedhetnek maguknak, a kétsatornás hangok négy-öt-hat csatornás hanggá való keverése, „felupporozása”. A Creative már régóta alkalmazza a CMSS rendszert a hangkártyáin, ennél jobbat még senki nem alkotott.

A hangkártya-IC gyártó cégek (CMI, Crystal, ForteMedia, Realtek) önmagukban csak az olcsó alapot biztosítják egy többszatornás hangkártyához, ám az, hogy milyen minőségű kerül a kezünkbe, csak a gyártón – ha úgy tetszik, az összeszerelőn – múlik.

Ma már tudunk játszani, zenét hallgatni, mozi-t nézni, zenét szerkeszteni, előállítani a hangkártyával, egyedül csak az a kérdés marad: milyen minőségben.

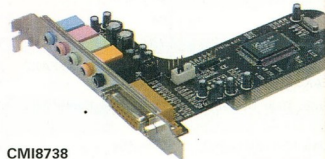
A mezőnyről

Mivel egy hangkártya lehet roppant unalmas és nagyon izgalmas is, ilyen formában emeljük ki az az érdekességeket és a kellemetlenségeket is a hangkártyákkal kapcsolatban.

A táblázatokkal és az értékeléssel szemben kezdjük ezt fordítva, a belépőszintűl. Ezen a téren foglalnak helyet a CMI8738-cal készült hangkártyák, amelyek hol ajándéksoftverrel, hol pedig digi-

tális be- és kimenettel próbálnak meg lenni a lábunkról.

Az ár ebben a kategóriában nagyon fontos, így nem csoda, hogy mindenhol spórolnak a gyártók. Kárunk abból egyáltalán nem származik, hogy például a Mercury kis méretre vágta a NYÁK (NYHL) lapot, sőt, nekünk is olcsóbb lesz, és talán még a ház szellőzése is javul tőle. A CMI8738-ról azt kell tudni, hogy az MX változatában megtalálható a HRTF 3D effekt az EAX1 és 2 mellett, míg az LX-ből a HRTF kimaradt. Ez nem is baj, mert az EAX nagyobb támogatottságot élvez, mint a HRTF, noha ez utóbbi is felbukkan egy-két játékban.

CMI8738

Az elektronikai cég fejlesztette hang-IC 100 Hz és 100 kHz között bármilyen mintavételi frekvenciával működik, folyamatosan változtatható, csak éppen nem írtak még olyan programot, amely ezt az előnyét ki tudná használni. Látszik, hogy a Trust (a kimenetet kivéve egyébként tökéletesen egyező) hangkártyáira odafigyelték, a frekvencia-átvitel kellemesen széles, cserébe viszont elég nagy áthallás tapasztalható a két első csatorna között. E hangkártyák egyik közös jellemzője, hogy a közép-mély hangszűrőcs csatornáját jumperekkel fel lehet cserélni. Ez igazán hasznos akkor, ha nem kapunk megfelelő

Trust 511 5.1 Sound Expert Digital Surround	Mercury 5.1	Integrált (MSI KT3 Ultra2), Realtek ALC650
10,1Hz-20,1kHz	9Hz-14kHz	12,5-19,05 (20,1)
0,38 / -0,8	0,3 / -3,16	0,31 / -0,34
-76,6	-69	-81,3
70	69,1	79,3
0,145	0,156	0,0022
1,765	2,505	0,059
-10,6	-70,8	-71,9
16	16	0
5,85	5,92	1,12
7,71	7,59	1,66
4,237	3,788	1,092

A Creative külső berendezése

igazán kellemes, kis dobozban kapott helyet, a hátulját és az egyik oldalát borítják csak csatlakozók. Ezek alkalmasak arra, hogy 7.1-es hangrendszert, optikai eszközt csatlakoztathassunk hozzá. Nagyon ötletesnek tartjuk az optikai csatlakozókat takaró lemezeket (hogy más kártyákon miént nem ezt használják!).

Az USB 2.0 csatlakozásnak megfelelően a „hangkártyát” notebookon is használhatjuk, ám ekkor is kell külső tápésztültség. Ez persze nem nagy baj, hiszen a hangszóróknak mindenképpen kell tápellátás, így ezzel könnyedén megbirkózunk. A külső eszköz hátránya, hogy a processzortól elég sok erőforrást elvesz (egy 1,7 GHz-es Pentium4 esetén kb. 20%-ot).

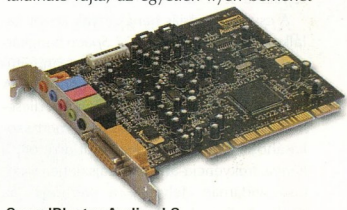
A Creative meghajtó- és segédprogramjai korrekten, de a multimédiás felületnek köszönhetően egy kicsit lassan telepíthetők. Ha egy ilyen hangkártyát vásárolunk, akkor nyugodtan számíthatunk arra, hogy minden funkció könnyen és gyorsan el tudunk majd érni a látványos kezelőpaneleken keresztül. Az Audigy2 NX távirányítóval is vezérelhető (mi több, a program a számítógép egészét, így például a kikapcsolást is kezeli), amelynek a működéséről látványos OSD menü informál minket. Azon túl, hogy a hangkártya *Advanced HD* minősítésű, tehát kezeli a 96 kHz/24bit felbontású hangokat, bármilyen kétszernyős hangot terhatásúvá tudja alakítani.

Természetesen van hardveres equalizer és mélykiemelés is, de az EAX effekteket sem hiányoljuk. Az Audigy2 hangprocesszor további szolgáltatása, hogy a hangfájlokból ki tudja szűrni a sercenéseket és a kattogásokat (hanglemezről digitalizált zenéknél), az egymás után lejátszott számok, albumok hangerejét pedig egyenletes szinten tartja. Nem kell többé MP3 normalizáló program!

Végül, de nem utolsósorban – az ilyen hordozható készüléknél valószínűbb, hogy használjuk – a karaoke funkció há-

romféle algoritmus segítségével ki tudja szűrni az énekhangot a zenéből. Ami megmarad, arra már mi énekelhetünk. A mikrofon hangereje ezért is állítható külön potenciométerrel. (Itt ajánljuk figyelmeztetnünk e havi szoftvertesztünket is).

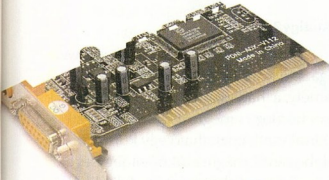
A hangkártyák felső kategóriájában találjuk a *SoundBlaster Audigy LS-t*, amely a Live! utódjaként is felfogható. Nagy újdonságot „csak” a 24/96-os duplex működés, illetve az EAX 3.0 hozott. Minden tekintetben azonos a tudása az Audigy2 NX-szel, azzal a kivétellel, hogy nem ismeri a karaoke funkciót. Digitális kimenet nem található rajta, az egyetlen ilyen bemenet

SoundBlaster Audigy LS

fördítőkábelt a hangszórórendszerünkhez, és a középsugárzóból csak mély hangok jönnek ki.

A belépőszinttől a felső kategóriáig készített hangkártyákat a *Philips*, s néhány évvel ezelőtt mindenki rá figyel, amikor az

Philips Dynamic Edge

Edge sorozat kártyáival színre lépett. A tesztkönyvben szereplő, eddig még nem látott *Dynamic Edge* hangkártya a középkategóriát képviseli. Már nem új darab, viszszaajátszani és felvenni is csak 48 kHz-en tud (DAT minőség), cserébe viszont korrekt felhasználói felület, és az árához képest egészen sok zenével kapcsolatos program fogad minket. A hangkártya kimeneti fokozata egy picit túlkompenzált, a magas hangokat a *Sound Agent 2* kezelőfelületén érdemes egy picit emelni, mert alaphelyzetben vágja őket.

Mielőtt rátérnénk a közép-felső kategóriára, tegyünk egy kis kitérőt, és szemléljük meg a *Creative SoundBlaster Extigy* utódját, az átölgözött, kiforrott, külső, USB-s *Audigy2 NX-t*!

A külső, USB-s hangkártya ötlete már nem új, de már az Extigy megjelenésekor elvártuk, hogy a hangkártya ne csak külső, hanem hordozható is legyen. Egyszóval: túl nagy volt az Extigy. Az Audigy2 NX

CD & DVD- írás

CD és DVD háziilag

Á D V D - Í R Á S H Á Z I L I A G
K E L D O M S Z Á M

CD és DVD háziilag

Á D V D - Í R Á S H Á Z I L I A G
K E L D O M S Z Á M

CD és DVD háziilag

Á D V D - Í R Á S H Á Z I L I A G
K E L D O M S Z Á M

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadó Kft.
1091 Budapest, Ulloi út 25.

Telefon: 456-6963
Fax: 456-6970
Internet:
www.computerpanorama.hu
E-mail:
megrendeles@cpanorama.hu

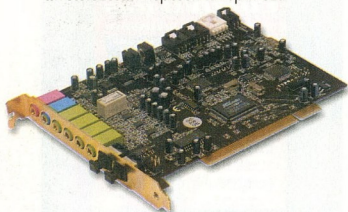
Ára: 990 Ft

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt gépekkel utóváltót kaptunk,
áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postai
díjszabás szerint számoljuk.)

pedig bélsa, és a CD-ROM számára van fenttartva.

Mivel ez a kártya elsősorban játékra készült, inkább a szoftverek és a használhatóság terén igyekeznek a Creative többet nyújtani: a teljes verziós játék kötelező tartozék (meghózza mindig az elérhető legújabb, népszerű játékok egyike). Hangminőségben ugyan nem olyan tökéletes, mint egy Audigy2, de a rá szerelt alkatrészek miatt a hangzása kellemes. Egyedül a processzorterhelése magasabb a vártnál (6-7%, szemben a Live! 1-2 százalékkal), cserébe viszont jóval többet kapunk egy egyszerű 5.1 csatornás hangkártyánál.

A csúcskategóriás hangkártyák között találkoztunk a **Terratec 7.1 Space** hangkártyájával. Az első, ami ezen a kártyán feltűnik, a szokatlanul sok ki- és bemenet. A mérésekből kiderül, hogy igazán sok dicsékednivalója lehet a Terratecnek, mert szokásához híven ismét nagyszerűt alkotott: a kártya frekvencia-átvitel, zajszintje, torzítása vidáman felveszi a versenyt az Audigy2 ZS és NX hangkártyákkal. A processzorterhelése dicséretesen alacsony, és az EAX mellett az A3D, Sensaura és MacroFX 3D effektet is ismeri. A hangkártya 196 kHz-en is le tud játszani, felvenni pedig 96 kHz/24bitel is képes. Kimeneti fokozata olyan jól sikerült, hogy 44,1 kHz-en tökéletesen megszolgálja a 21 kHz-es hangokat is. Zárójelben jegyezzük meg, hogy más hangkártyák csak 96 kHz-es mintavételezéssel képesek túllépni ezt.

A Terratec 7.1 Space hangkártya

Mivel minden kimenetnek van belső tűcsatlakozója is, a lehetőségek a csatlakozás terén korlátlanok. De azért nem tökéletes a kép: a túl sűrűn elhelyezett kimenetek (talán éppen a tűcsatlakozók) növelik a csatornák közötti áthallást, különösen a magas frekvenciatartományban. Az áthallás ennek ellenére is – 82 dB körül alakul, ami még jónak számít. A hangkártyához adott programok tökéletesek, még egy shareware/freeware csokor is a CD-re került. A *Cool-Edit*-et még zenei stúdiókban is használják,

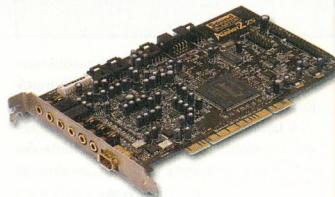
A PC-s hangkártyák fejlődésének mérföldkövei

Hangkártya neve	Mintavételi frekvencia	Felbontás	Főbb jellemzők, megjegyzés
CoVox	14,4kHz maximum	8bit	Párhuzamos portra illeszthető egyszerű áramkör (DAC)
AdLib	11kHz	8bit	ISA buszos (8bit)
SB	22kHz	8bit	ISA buszos (8bit)
SB Pro	22kHz	16bit	ISA buszos (16bit)
SB 16	44,1kHz	16bit	ISA buszos (16bit), DSP-s változat is van
Paradise Sound Card	44,1kHz	16bit	Az első DSP-s hangkártya (Advanced Devices DSP)
SB AWE32	44,1kHz	16bit	Béépített hullámátbla-szintézissel
Diamond Monster MX300	44,1kHz	16bit	Aureal 3D effektel, Vortex IC-vel, több változatban
SB Live!	44,1kHz	16bit	EAX effektel, 4.1-es hangrendszer támogatással
SB Audigy	96kHz	24bit	Advanced HD (emelt felbontású hangkártya)
SB Audigy2 ZS	192kHz	24bit	7.1-es hangrendszert kezel, magas mintavételi frekvencia

az *Aureon Control Panel* alkalmazással valóban mindent beállíthatunk: legyen-e copyright a digitális kimeneten, vagy mondjuk azt, hogy mekkora pufferrel dolgozunk a hangok felvételénél. Az *ASIO* technológiának köszönhetően a meghajtó program azt is meg tudja mondani, hogy mekkora késlekedéssel számolhatunk a hangok felvételénél és lejátszásánál (ez akár egészen kicsi, 2 ms is lehet). Ebből is látszik, hogy egy valódi zenei hangkártyával van dolgunk, amely játéka, házimozira is tökéletesen használható. Ráadásul a tudásához képest az ára is egészen kedvező.

A csúcskategóriában ez alkalommal még két hangkártya kapott helyet: az *Audigy2 ZS* és ennek *Platinum Pro* változata. Az alapkártya ismeri az EAX 4.0-t, egyszerre játszik le és vesz fel 96kHz/24bitel, és természetesen nyolcszatornás. Firewire interfész is található rajta, amelyet a készítőek elsősorban a Creative MP3-lejátszók csatlakoztatására helyeztek el a kártyákon, de természetesen a port a hangkártyától függetlenül működik. A hardver kialakítása nagyon igényes, de a PC99 szabványnak az aranyozott csatlakozók nem felelnek meg. Ezért minden alkalommal mellékelnek egy matricát, amely szín szerint azonosítható a hangkártya.

A hangkártya minden elérhető mozihangzás-szabványt ismer, a DTS-ES-t és a Dolby Digital EX-et is. A hangminőség tökéletes, a fejlesztői gárda az utolsó pillanatban 106 decibeltől 108 decibeltre javította a zajszintet, mi viszont a gyakorlati –99,1 decibelt mértük, ami még így is szép eredmény (egy átlagos autorádió zaja –60 dB körül van, de a hifi-termékek is –90 dB körül mozognak). Az Audigy2 ZS rengeteg játékkal érkezik, hasznos programból is van elég.

Audigy2 ZS

A komolyabb felhasználók igényeire igazodik az *Audigy2 ZS Platinum Pro*, amely a hátulján egy AD_EXT csatlakozót hordoz, s meglehetősen igényes kábelpárral csatlakoztatható egy külső (az Extigy dobozának megfelelő) bővíthetőséghez. A három vonali bemenet, a digitális interfészek germekei találhatók meg e távirányítható dobozon. A hangminőség tökéletes, erről mérésünkkel is meggyőződhetünk. A Creative éppen a *RightMark Audio Analyzer*hez adott ki egy közleményt, miszerint a Line3 bemenettel kell mérni, különben földhurok keletkezik, és a minőség gyengül. Kíváncsisággéppen lemértük a

Audigy2 ZS/Platinum Pro

Line1 és a *Line2* bemenettel is a hangkártyát, de nem tapasztaltunk kirívó eltéréseket, csupán azt, hogy a torzítás és az áthallás kis mértékben (kb. 8-9 ezreléssel és 2-3 dB-lel) romlott.

Köhler Zsolt
zsolt.kohler@cpanorama.hu

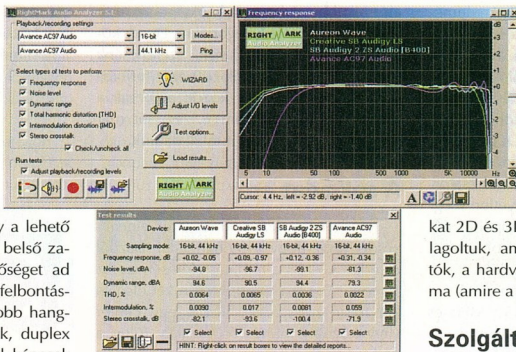
Hangminőség (50% – 50 pont)

Mint ahogyan a videokártyánál a megjelenített kép, a processzornál a számítási teljesítmény, a hangkártyánál a hangminőség a legfontosabb szempont. A minőséget objektív módon, a *RightMark Audio Analyzer* program 5.2-es verziójával mértük úgy, hogy a hangkártya elsődleges kimenetét (front hangszűrők) lehetőség szerint az elsődleges vagy egyetlen bemenettel kötöttük össze. A program ismételtén fölveszi a kiadott tesztjelet, és azt elemezve megadja a frekvencia-átviteli grafikont, méri a zajszintet, a dinamikatarományt, a torzítást és a sztereó áthállást. Ez a módszer a hangkártya kimeneti és a bemeneti fokozatát egyaránt méri, így a valóságban az is előfordulhat, hogy a hangkártya tökéletes hangot ad, miközben pocské minőségben vesz fel.

Ahogy a táblázatunkból is látható, a hangkártyákat a program által megadott módon, 44,1 kHz mintavételezéssel, 16 bites felbontással mértük, a tökéletesen zárt fedelű (árnyékolt) számítógépünk hatos PCI foglalatában, így a lehető legtovább került a számítógép belső zavarforrásaitól. A program lehetőséget ad arra, hogy akár 192 kHz/32 bit felbontással mérjünk, ám ekkor még a jobb hangkártyák is csak lejátszani tudnak, duplex módban esetleg 96 kHz/24bittel képesek működni. Ha volt rá lehetőség, a jobb minőséget adó beállításokkal is lemértük a kártyát.

Így tesztelt a CP

Egy hangkártyát azért veszünk a számítógépbe, hogy azután hallhassuk a játékok és a filmek hangját, s élvezhessük a zenét. Ma már az otthoni felhasználásban is joggal várható el, hogy a számítógép hangja legalább egy közepszerű zeneközponntal vetekedjen. Ennek és még több – szerintünk lényeges – tulajdonságnak a mérésével juthattunk el oda, hogy véleményt alkossunk a tesztben szereplő hangkártyákról.

nálható *Audio WinBench 99*-cel mértük, amely 44,1 és 22 kHz-en, 16 és 8 biten, 8,16 és 32 hangot szolgált meg egyszerre, *DirectSound* és *DirectSound3D* használatával, kétféle módszerrel. Az általa eredményül kapott processzorterhelési pontokat 2D és 3D használati kategóriákban állagoltuk, amelyek a táblázatban találhatóak, a hardveresen keverhető hangok száma (amire a program képes volt) alatt.

Szolgáltatások (20% – 20 pont)

A szolgáltatások pontszámának szokás szerint azt jelöli, hogy hányféle feladatra használható a kártya, mennyi és milyen csatlakozók találhatók rajta, és hogy mekkora a szoftveres és a hardveres tudása. Értelemszerűen több pontot kaptak azok a hangkártyák, amelyeknek volt optikai bemenetük, vagy a kezelőprogramjuk segítségével ad a hangszórók kalibrálásában is.

Hozzáadott érték (10% – 10 pont)

Ez a pontszám nem túl nagy, ezért figyeljünk, mert egy kevesebb pontot elért kártya pillanatok alatt kedvező vétellel válhat, ha például egy olyan játékot adnak hozzá, amelyet amúgy is meg szeretnénk vásárolni.

K.Zs.

zsolt.kohler@cpanorama.hu

Így értékelt a CP

A hangkártyákat négy szempont alapján értékeltük:

Hangminőség:	50 pont
Processzorterhelés:	20 pont
Szolgáltatások:	20 pont
Hozzáadott érték:	10 pont
Összesen:	100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúscategória:	90 pont és felette
Felsőkategória:	80-89 pont
Középkategória:	65-79 pont
Bélelőszint:	65 pont alatt

Processzorterhelés (20% – 20 pont)

Bármennyire is különös, egy hangkártya is igényel erőforrásokat, és a viselkedése nagymértékben befolyásolhatja számítógépünk működését. A hangkártyát túlnyomórészt játékokban használjuk, így jogos az igény arra, hogy a processzor a lehető legkevesebbet foglalkozzon a hangok előállításával. Erre találták ki azt, hogy a hangkártya a DirectX interfészen keresztül elérhető, használható, és bizonyos funkciókat hardveresen gyorsít. A processzorterhelést a régi, de a hanggenerálás viszonylagos változatlansága miatt még ma is jól hasz-

Hangoltunk

A szórakoztatóelektronika és a számítástechnika keveredésének egyik öröndetes következménye a számítógépek hangminőségének fejlődése. A régi csipogók helyett ma már többszörös hangrendszerek kényeztetik a füleinket – ezek közül vizsgáltunk meg egy csokorra valót.

Felsorolni is nehéz lenne mindazt, amire egy mai átlagos PC használható – szinte csak nem takarít ki és viszi le a szemetet helyettünk. A sok új funkció közül talán a különféle multimédiás szolgáltatások lehetnek a legérdekesebbek: a számítógépünkön hallgathatunk rádiót és zeneszámokat, rögzíthetünk és lejátszhatunk filmeket és tévéadásokat, éppen úgy, mint egy többkomponensű otthoni hifitornyon. Ezen „audiovizuális” kavalkád csúcsa a házimozi: a drága asztali DVD-lejátszót, többszörös erősítőt és hangfalakat egyetlen megfelelően konfigurált számítógéppel és pár – az előbbiekhöz képest jóval olcsóbb – külső alkatrészrel helyettesíthetjük.

Ha már van egy jó számítógépünk (ez bármilyen, körülbelül PIII, 450 MHz-es vagy annál gyorsabb processzorral, és legalább 128 Mbájt memóriával megerősített komputer lehet), nincs más dolgunk, mint kiegészíteni azt egy DVD-ROM-olvasóval (ezek ára még egy CD-íróval kombinált változatban is 20 ezer forint alatt marad), egy 5.1-es hangkártyával, valamint egy 5.1-es hangfalrendszerrel.

Az itt felsoroltak – minőségtől függően persze – 30 ezer és 130 ezer forint közötti kiadást jelenthetnek, ami azt jelenti, hogy egy olcsóbb DVD-lejátszó árából komplett házimozi-rendszert telepíthetünk a számítógépünk köré. Természetesen ne számítsunk arra, hogy ez a megoldás a többszázézes „valódi” rendszereknek megfelelő hangminőséget és élményt fogja nyújtani (már csak a számítógép monitorának korlátozott mérete miatt sem), ám arra tökéletesen alkalmas, hogy időnként mi magunk DVD-zzünk egyet (nem beszélve az újabb játékok térhatású hangjának a kihasználásáról).

Tesztünkben igyekeztünk minél átfogóbb képet nyújtani a piacon lévő térhatású hangrendszerekről, ezért nem szabtuk semmilyen korlátot a beérkező termékek elé, inkább mi bontottuk őket – az árak szerint – különféle kategóriákra. Ennek köszönhetően egyaránt volt szerencsénk meghallgatni 10 ezer és 100 ezer forintos rendszereket, amelyek között nemcsak a szokásos 5.1-es, hanem 6.1-es, sőt már 7.1-es konfigurációval is találkoztunk.

A sok adat

A különféle „szám-pont-szám” elnevezés lényege, hogy hány hangfalat használ az adott készlet a térhatás eléréséhez. Az „eredeti” 5.1 esetében adott a két első és két hátsó hangszóró, illetve egy center vagy középső hangszóró, amely főleg a párbeszédet „képernyőre” helyezéseért felel, illetve javítja a sztereó hangképet. A „pontegyes” csatorna az úgynevezett mélynyomóé, ide csak a 120 Hz alatti hangok kerülnek. Amint látható, az újabb szabványok sem támogatnak – egyelőre – több mélyládát, a 6.1-es rendszerek esetében az újdonság például a hátsó center-sugárzó.

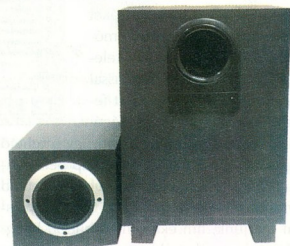
A hangszórók minőségével kapcsolatban rengeteg tévhit kering. Az első, és véleményünk szerint a leginkább zavaró, a „minél több a watt, annál jobb”. Ennek köszönhető, hogy sok dobozon a Paks Ato-termőművet zavarba hozó számok szerepelnek, ha a teljesítmény kerül szóba. Sajnos a valóság az, hogy a több ezer wattos P.M.P.O adatok csak papíron érnek valamit, azokból semmilyen következtést nem lehet levonni a hangerőre vagy még inkább a hangminőségre.

A másik gyakori gond, hogy sokan óz-

szekeverik a hangerőt a minőséggel: a mélynyomó feleslegesen „túl van pörgetve”, ennek következtében bűg, és nem igazán segíti a minőségi hangvisszaadást.

A hangképzés

Sajnos a fizikai korlátokat még egyetlen gyártónak sem sikerült átlépnie, azaz a valóban mélyre menő, tiszta basszus-hoz nagyméretű dobozokra és nagy átmérőjű hangszórókra van szükség. Ezek használata a számítógép köré tervezett hangfalak esetében nyilvánvalóan nem járható út, tehát a legtöbb rendszer valamilyen elektronikus trükköt alkalmaz (mélyhangkiemelés). Ám minden rásegítés ellenére nem szabad elhinnünk az adattáblákban szereplő 20 Hz - 20 kHz-ig hirdetett adatátvitelt, amely mellett ráadásul nem is szerepel, hogy milyen dB értékek között képes az adott rendszer erre a teljesítményre.

A méret a lényeg

A számítástechnikában rendkívül népszerű az szatellit-szubasszus sugárzók kombinációjának a lényege, hogy megpróbálja egyszüllyba hozni a kinézetet (különös tekintettel a szatellit-sugárzók méretének korlátozására) és a teljesítményt. A „biológiai” alapot az a tény szolgáltatja, hogy az ember nem igazán képes megatározni a mély hangok irányát, tehát elég egyetlen sugárzóval leképezni azokat. Ennek az oka, hogy egy bizonyos frekvencia alatt a hang hullámhossza akkora lesz, hogy a két fülünk közötti távolság gyakorlatilag semmilyen fáziskésést nem okoz (ami alapján egyébként agyunkban a hangok irányának érzete keletkezne). Így azután az agyunk nem tehet mást, mint hogy a magas hangok irányához „kötí” a mélyeket.

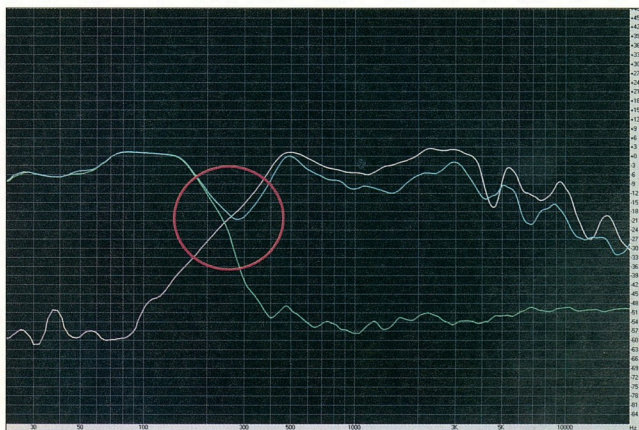
A mély és a magas hangok elválasztá-

sának tehát megvan az előnye: a kisméretű, könnyű szatellitsugárzók elérnek az asztalon, míg a mélyláda elvan az asztal alatt, a sarokban. A hátránya viszont, hogy nem megfelelő tervezés esetén előfordulhat, hogy a frekvenciamenetben „lyuk” keletkezik, azaz a mélynyomó valamint a szatellitiek által lesugárzott frekvenciák nem megfelelően „érintkeznek”.

Lássuk a versenyzőket!

Ami a tesztre beérkezett versenyzőket illeti, örömmel tapasztaltuk, hogy immáron minden gyártó MDF, (fárostlemez vagy bútór-) lapot használ legalább a mélyláda készítéséhez, sőt, egyes igényesebb modellek esetében a szatellitsugárzók is ebből állnak össze. A legtöbb esetben a kezelőszervek is lekerültek a mélynyomóról, és vagy külön egységen (esetleg a center-sugárzón) helyezkednek el, vagy pedig a távirányítóra kerültek. Akárhogy is, ezt csak üdvözölni tudjuk, hiszen az asztal alatt elhelyezett mélyládát nem mindig kényelmes elérni.

A nagyobb méretű rendszereken – amolyan hozzáadott értéként – nemcsak egy, hanem több bemenet is található,

Jól látható a „lyuk” 250 Hz környékén

amellyel a számítógép mellett, például dicsmannal összekötvé, „minihifi”-ként is használhatjuk a rendszerünket.

A tesztelt termékek között több példány is külön említést érdemel. Két „csupafa” készlettel is találkoztunk, a *Genius 5.1 Deluxe*-szal és az *Ozaki B5*-

tel. Mindkettő kiváló hangú és igen igényes kivitelű rendszer, amely – megkockáztatjuk – nemcsak számítógép, hanem egyszerűbb házimozirendszerek oszlopos tagjaként is megállják a helyüket.

Következő „különlegességünk” a csúcskategóriát képviselő *Klipsch Promedia*

Logitech Z5300

Típus: Logitech Z5300
 Forgalmazó: Logitech
 Ár: 84000 Ft
 Internetcím: www.logitech.com

Hangminőség	50	50
Szerelhetőség	18	20
Kialakítás	20	20
Dizájn	10	10

pont 98 Értékelés: csúcskategória

- PLUSZ:**
- szép hangzás, szép küllem
- MINUSZ:**
- drága

Ozaki B5

Típus: Ozaki B5
 Forgalmazó: Pulsar
 Ár: 31120 Ft
 Internetcím: www.pulsar.hu

Hangminőség	49	50
Szerelhetőség	18	20
Kialakítás	20	20
Dizájn	10	10

pont 97 Értékelés: csúcskategória

- PLUSZ:**
- gyönyörű kinézet, remek hang és jó ár
- MINUSZ:**
- a center csak nagyobb monitoron fér el kényelmesen

Klipsch Promedia GMX D-5.1

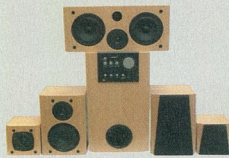
Típus: Klipsch Promedia GMX D-5.1
 Forgalmazó: Pixel
 Ár: 112375 Ft
 Internetcím: www.pixel.hu

Hangminőség	47	50
Szerelhetőség	18	20
Kialakítás	20	20
Dizájn	10	10

pont 95 Értékelés: csúcskategória

- PLUSZ:**
- nagyon igényes kivitel, remek hang
- MINUSZ:**
- drága

Genius 5.1 Deluxe

Típus: Genius 5.1 Deluxe
Forgalmazó: Genius
Ár: 44475 Ft
Internetcím: www.genius.hu

Hangminőség	50	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	17	20
Dizájn	10	10

pont **92** Értékelés:
csúcskategória

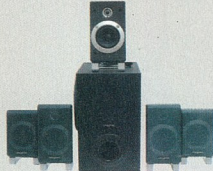
PLUSZ:

- nagyon szép és jó hangú rendszer

MINUSZ:

- túl nagy ahhoz, hogy a monitor mellé tegyük

Creative T5400

Típus: Creative T5400
Forgalmazó: MK Trading
Ár: 24875 Ft
Internetcím: www.mktrading.hu

Hangminőség	45	50
Szerelhetőség	18	20
Kialakítás	19	20
Dizájn	9	10

pont **91** Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ:

- nagyon jó ár-teljesítmény arány

MINUSZ:

- kevés funkció a távvezérlőn

Creative P580

Típus: Creative P580
Forgalmazó: Creative
Ár: 22625 Ft
Internetcím: www.creative.com

Hangminőség	46	50
Szerelhetőség	18	20
Kialakítás	18	20
Dizájn	8	10

pont **90** Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ:

- nagyon jó ár-teljesítmény arány

MINUSZ:

- a felső hangtartomány felbontása nem tökéletes

Mercury HT5800R

Típus: Mercury HT5800R
Forgalmazó: Mercury
Ár: 29990 Ft
Internetcím: www.mercurycomputers.hu

Hangminőség	45	50
Szerelhetőség	16	20
Kialakítás	18	20
Dizájn	8	10

pont **87** Értékelés:
csúcskategória

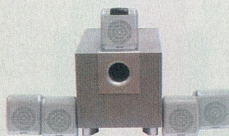
PLUSZ:

- szuper hangzás, nagy tudás

MINUSZ:

- sok kábel

Philips A5.600

Típus: Philips A5.600
Forgalmazó: Napfény
Ár: 49900 Ft
Internetcím: www.multimedia.hu

Hangminőség	44	50
Szerelhetőség	19	20
Kialakítás	17	20
Dizájn	7	10

pont **87** Értékelés:
csúcskategória

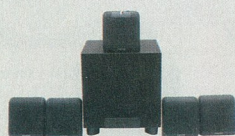
PLUSZ:

- igényes kivitel

MINUSZ:

- kicsit drága

Philips A2.610

Típus: Philips A2.610
Forgalmazó: Napfény
Ár: 30900 Ft
Internetcím: www.multimedia.hu

Hangminőség	42	50
Szerelhetőség	19	20
Kialakítás	17	20
Dizájn	7	10

pont **85** Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- könnyű szerelhetőség

MINUSZ:

- az apró mérethez illő teljesítmény

CLEVO NOTEBOOKOK

D470V ATI Radeon 9600

17" WXGA 16:9
6 in 1 card reader
subspeaker
wireless lan

17" WXGA (1440x900) TFT kijelző
ATI RADEON 9600 /128MB VGA vezérlő, TV-out,
Intel Pentium4 vagy Intel Celeron processzor 3.20GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333 v. 400 MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, sörös, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Magyar billenyűzet

2 év
garancia

Mobil pajtás

M360C

14" XGA (1024x768) vagy 15.2" WXGA (1280x854) TFT kijelző
Intel 855GM chipkészlet és VGA vezérlő, TV-out,
Intel Pentium M - 1.7GHz-ig) processzor,
Maximum 1GB DDR266MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
2x USB 2.0, FireWire, Wireless LAN
FireWire, 56k modem, 10/100 LAN
24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Csak 2,2kg!

Magyar billenyűzet

2 év
garancia

299.999,- től

266.666,- től

D27ES A legjobb vétel

Magyar billenyűzet

2 év
garancia

14" XGA (1024x768) TFT kijelző
SIS650 / 16 - 64MB VGA vezérlő, TV-out,
Intel Pentium4 vagy Intel Celeron processzor,
Maximum 1GB DDR 266MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
2x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
párhuzamos és infra portok,
Floppy drive, 8x DVD vagy 24x CDRW/DVD drive

179.999,- től

ATI Radeon 9600 D400V

15" SXGA+ (1400x1050) TFT kijelző
ATI RADEON 9600 /128MB VGA vezérlő, TV-out,
Intel Pentium4 vagy Intel Celeron processzor 3.20GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333 v. 400 MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, sörös, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Magyar billenyűzet

2 év
garancia

259.999,- től

M400E mobile P4 CPU!

Magyar billenyűzet

2 év
garancia

15" SXGA+ (1400x1050) TFT kijelző
ATI RADEON 9000 /64MB VGA vezérlő, TV-out,
Intel MOBILE Pentium4 processzor 2.40GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, sörös, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

277.777,- től

Legolcsóbb 15" D400S

15" XGA (1024x768) TFT kijelző
SIS M650 / 64MB VGA vezérlő, TV-out,
Intel Pentium4 vagy intel Celeron processzor 2.80GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, sörös, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 8x DVD vagy 24x CDRW/DVD drive

Magyar billenyűzet

2 év
garancia

199.999,- től

A LEGSZÉLESEBB VÁLASZTÉKBAN
ASUS - COMPAQ - DELL - SONY - IBM

HP NOTEBOOKOK

HPQ EVO NX9010 (DJ124A)

Magyar billenyűzet

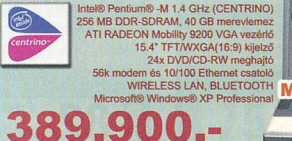
1 év
garancia

Intel® Pentium® 4 processzor 2.4 GHz
256 MB DDR-SDRAM
30 GB 4200rpm merevlemez
15" TFT/XGA kijelző
24x DVD/CD-RW meghajtó
1.44 MB floppy meghajtó
56k modem és 10/100 Ethernet csatlakozó
Microsoft® Windows® XP Home

279.900,-

HPQ EVO NX7000 (DG704A)

Magyar billenyűzet

1 év
garancia

Intel® Pentium® M 1.4 GHz (CENTRINO)
256 MB DDR-SDRAM, 40 GB merevlemez
ATI RADEON Mobility 9200 VGA vezérlő
15.4" TFT/WXGA(16:9) kijelző
24x DVD/CD-RW meghajtó
56k modem és 10/100 Ethernet csatlakozó
WIRELESS LAN, BLUETOOTH
Microsoft® Windows® XP Professional

389.900,-

EVO NX9010 (DJ123A)

Intel Pentium-4 2.66GHz
15" TFT/XGA, 256MB, 40GB
FDD, DVD+CDRW, XPPRO

329.900,-

EVO NX9010 (DJ123A)

Intel Pentium-4 2.8GHz
15" TFT/XGA, 512MB, 40GB
FDD, DVD+CDRW, XPPRO

349.900,-

EVO NX9005 (DG184A)

AMD AthlonXP 2400+
15" TFT/XGA, 256MB, 40GB
FDD, DVD+CDRW, XPPRO

279.900,-

EVO NX9000 (DJ210A)

Intel Mobile Pentium-4 2.2GHz
15" TFT/XGA, 256MB, 30GB
FDD, DVD+CDRW, XPPRO

349.900,-

Áraink a 25% ÁFA-t nem tartalmazzák!

Díjmentes házhozszállítás az ország egész területén!

Decemberben hétvégén is nyitva tartunk!

dia rendszere, amely különleges formájával, valamint beépített Dolby Digital dekóderével érdemelte ki az elismerésünket. Méretével és teljesítményével tűnik ki a sorból a **Genius GHT-510**, amelynek első szatellitugárzó álló hangfalak, így nem is valók a monitor mellé az asztalra.

Bemenet bemenet hátán

azonban a „szatok”, sajnos, nyugodtan csúszkálhatnak – érdemes lehet gumitalpakat felragasztani.

Extra szolgáltatásként még egy külön sztereo bemenetet is találunk a hátlapon, amellyel például egy walkmannel köthetjük össze a Codegen 1200B-t. A hangminőség területén komolyabb panaszunk nem lehet, ám a mélytartomány korlátozott.

hangerőt, valamint a mélyhang szintjét vezérelhetjük. A T5400-as készlet sokban hasonlít a P580-asra, ám valamivel nagyobb mélylédát, valamint előre kétutas hangszűrőkat kapott. A vezetékes távirányító megegyezik az előző modellben használttal, és ugyanígy a tápegység is külön dobozban kapott helyett.

Ami a teljesítményt illeti: mindkét szett nagyon szépen szól, egyedül a felső tartomány felbontása nem megfelelő – a tenger zúgását bizony kicsit kásásan adják vissza.

Codegen

A **Codegen** cég igazi mindenes – hangfalak, házak, billentyűk, tápegységek mind-mind megtalálhatók a termékpalettán. A **1200B** névre (vagy sorszámra) hallgató rendszer egy közepes méretű mélynyomóból, valamint meglehetősen műanyag hatást keltő szatellitugárzókból áll. A basszreflex rendszerű mélylédán az alapvető kezelőszerveket is megtalálhatjuk, illetve egy LCD kijelzőt is tartalmaz, amelyen leolvashatjuk például a hangerőt. A kezeléshez szerencsére távirányítót is kapunk. A szubláda stabilitását külön fémtüskék hivatottak biztosítani,

Creative

A hangkárttyák nagy mesterétől kaptunk is kaptunk a tesztre – az **Inspire P580** és az **Inspire T5400** a cég termékcsaládjának olcsóbb tagjai közé tartoznak. Ahogyan azt a Creative termékeiktől már megszokhattuk, elsősorban kidolgozottsággal találkozhatunk. A P580 meglehetősen apró, ám nehéz dobozban érkezik, amelynek súlyát leginkább a mélynyomó, valamint a külső tápegység adja. A kezelőszerveket egy vezetékes távirányítón találhatjuk meg, amelynek a segítségével a

Genius

A **Genius** cég három versenyzőt is küldött tesztünkre. Ezek közül méretével (is) kiemelkedik a **GHT-510**, amely valójában nem is igazi számítógépes hangfalszett, hanem inkább egy apróbb házimozirendszer alapjainak készülhetett. Ennek megfelelően az első hangszűrők álló kivitelűek – igaz, az alsó rész csak az állvány szerepét tölti be, hangszórót nem tartalmaz. Az egész készlet kivétel elsőrangú, még olyan apróságokra is figyeltek, hogy az álló hangfalak aljába fémlapot csavarozhatunk a stabilitás növelése érdeké-

Jazz 9941

Típus: Jazz 9941
 Forgalmazó: Kelly-Tech
 Ár: 42000 Ft
 Internetcím: www.kellytech.hu

Hangminőség	47	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	15	20
Dizájn	7	10

pont 84 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ: • jól szól
MINUSZ: • kicsit drága

Jazz 9938B

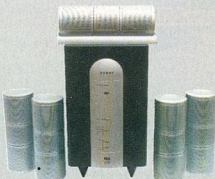
Típus: Jazz 9938B
 Forgalmazó: Kelly-Tech
 Ár: 27000 Ft
 Internetcím: www.kellytech.hu

Hangminőség	49	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	12	20
Dizájn	6	10

pont 82 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ: • remek hang, kedvező ár
MINUSZ: • a kezelőszervek elhelyezése nem a legszerecséssébb

Ozaki Q3

Típus: Ozaki Q3
 Forgalmazó: Pulsar
 Ár: 27115 Ft
 Internetcím: www.pulsar.hu

Hangminőség	41	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	18	20
Dizájn	8	10

pont 82 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ: • remek ár/teljesítmény
MINUSZ: • gombos hangerőszabályzás

ben. A kezelőszervek nem a hatalmas méretű mélysugárzóban, hanem a centerben helyezkednek el, amely ugyan meglehetősen széles, ám egy nagyobb monitoron még éppen elfér.

A teszthallgatás igazolta a várakozásokat, a nagyméretű mélynyomó és a komoly szatellitiek igen kiváló hanghatást keltenek.

A Genius következő versenyzője a teljes egészében MDF lemezből készült (cseresznyeszínű faburkolattal) **5.1 Deluxe** modell. Bár nem álló hangfalakból épül fel, a szatellitesugárzók méreteinél fogva sokkal jobban illik valamilyen állvány tetejére, mint a monitor mellé. Ennél a modellnél a kezelőszervek a mélynyomón és a mellékelt távirányítón egyaránt megtalálhatók. A hangpróba alapján a „csupafa” 5.1 nem vall szégyent – általánosságban elmondható, hogy kiváló minőségű, és nagyon zenei hangú szettől van szó.

A harmadik készlet az **SW-HF5.1** névre hallgat, s tulajdonképpen az 5.1 Deluxe kistestvérének is tekinthető. Ez is teljes egészében fából készült, ám fekete bevonattal. A kezelőszervek a mélynyomó tetejére kerültek, de szerencsére van távirányító is.

Jazz

A Jazz cég elsősorban olcsó, sztereó hangfalairól ismert Magyarországon, pedig termépalettáján az egészen drága, beépített dekóderrel felszerelt hangrendszerek is megtalálhatók. Mi éppen a csúcskategória alatti osztályból kaptunk pár versenyzőt. Ezek közül a legkisebb a **9911-es** névre hallgató modell, amely egy viszonylag nagyméretű, sávszűrős (bandpass) kialakítású mélynyomóból, valamint közepes méretű szatellitkből áll. A kezelőszervek a mélynyomón kaptak helyet, ám távirányítót nem kapunk, ami bizony nem a legszerencsésebb.

Jóval komolyabb kialakítású a **9938B**, amelynek mélynyomója rendkívül impozáns méretű, ráadásul a masszívtsága miatt akár számlóknak is használhatjuk. Ennél már távirányítót is kapunk, ráadásul a kezelőszervek is elkerültek a mélynyomóról egy különálló egységre – valamint egy további RCA sztereó bemenettel is találkozhatunk.

Tesztünk talán legnagyobb mélyládája tartozik a **9941-es** készlethez, ráadásul a szatellitesugárzók sem éppen apróságok. A középalsó egységbe van építve a vezérlőpannel, ami elég nagyra teszi, így csak

nagyobb monitor tetején helyezhetjük el biztonságosan.

A teljesítmény szempontjából egyik Jazz-nek sem kell szégyenkeznie, mind-egyik megfelelően muzsikál. Különösen a két nagyobbik érdemel dicséretet a kifejezetten mélyre menő basszusért, amely a DVD-k élvezetének bizony elengedhetetlen része.

Kinyo

A Kinyo márkanév meglehetősen új a hangszórók területén, így különösen kíváncsiak voltunk, hogy mit is várhatunk az újdonságtól! A két testkészülék közül a nagyobbik a **Digital FX**, amely talán a nevéből is kitalálható módon saját dekóderrel felszerelt rendszer. A vezérlő és dekódoló egységen van optikai és digitális koax bemenet, valamint egy sztereó input is, amelyből azután a belső processzor „fantom” 5.1-et varázsol. A kezelőszervek java része is ezen az egységen helyezkedik el, de szerencsére van mellé távvezérlő is. A viszonylag karcsú mélynyomónak saját talpa van, és bizony a szatellitiek is saját „tapancsokat” kaptak, amelyek azonban viszonylag csúszkálósak.

Mercury HT4500

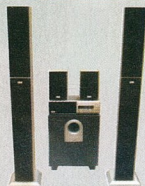
Típus: Mercury HT4500
 Forgalmazó: Mercury
 Ár: 21000 Ft
 Internetcím: www.mercurycomputers.hu

Hangminőség	41	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	17	20
Dizájn	7	10

80 Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ:**
 • remek ár, igényes kivétel
- MINUSZ:**
 • sok a kábel

Genius GHT-510

Típus: Genius GHT-510
 Forgalmazó: Genius
 Ár: 104550 Ft
 Internetcím: www.genius.hu

Hangminőség	44	50
Szerelhetőség	12	20
Kialakítás	11	20
Dizájn	8	10

75 Értékelés: középkategória

- PLUSZ:**
 • elő és teljesítmény
- MINUSZ:**
 • kisebb szobákba nem ajánlott

Jazz 9911

Típus: Jazz 9911
 Forgalmazó: Kelly-Tech
 Ár: 21000 Ft
 Internetcím: www.kellytech.hu

Hangminőség	42	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	12	20
Dizájn	6	10

75 Értékelés: középkategória

- PLUSZ:**
 • kedvező ár
- MINUSZ:**
 • műanyag kinézet

A kisebbik modell a VS-500R névre hallgat, és gyakorlatilag mindenben különbözik testvérétől. A kezelőszervek közül itt a master hangerőszabályzó a közpulsugárzóba került, míg a többi állítást a távirányító segítségével végezhetjük el. A kialakítása közepesnek mondható, ezüstszínű műanyag, amely azonban egyes helyeken sorjás. A mélynyomó talpon áll, basszreflex, lefelé sugárzó membránnal. Sajnos az amúgy fából készült mélyet is bevonták az előbb már említett ezüst színű burkolattal. Extrakték állványokat kapunk falra szereléshez.

A hangminőség területén a Kinyo termékek inkább a középkategóriába tartoznak – mindkét esetben kicsit túl „bűgösnek” találtuk a mélyugárzót, míg a felső tartomány viszonylag szűk.

Klipsch

A drága és igen jó minőségű hangszóróiról ismert *Klipsch* azon kevesek közé tartozik, akik „valódi” (értsd: hifi) és számítógépes hangfalakat egyaránt gyártanak. Ennek megfelelően termékeik sohasem voltak igazán olcsók, és nincs ez másképpen a *GMX D-5.1-gyel* sem. A rendkívül érde-

kes formájú hangszórók nagyon igényes kivitelűek, gumitappancsaik – és nem csekély tömegük – segítségével szinte minden felületen szilárdan állnak. A talpakon a hangszórók egy gömbcsukló segítségével minden irányban elforgathatók és billenthetőek, így remekül beállítható a megfelelő hangskép. Amilyen futurisztikusak a szatellitugárzók, annyira „konzervatív” megjelenésű a mélynyomó, amely basszreflex kialakítású, és nem is különösebben nagy méretű. A készlet része még egy UFO-nak álcázott vezéregység és egy Dolby Digital Dekóder is, amely vezetékes távirányítóként funkcionál, és gumiszegélyekkel köszönhetően remekül „elvan” az asztalunkon.

Az egész szet kidolgozása és szerelhetősége kiváló, ezért is tartottuk meglepőnek, hogy az analóg bemenet (amely csak sztereo, tehát hatszatonás jelet nem képes fogadni) bizony kicsit zajos. Ettől eltekintve (és digitális bemeneten használva) rendkívül jó a hangminőség.

Logitech

Bár a köztudatban elsősorban az egereiről és webkameráiról ismert a cég, a

hangszórók tekintetében is a „topon van!” Az új széria egyik képviselője a Z5300, amely THX minősítésű és 280 watt teljesítményű. A külalakja igazán nem lehet panaszunk, a szatellitugárzók nagyon igényes kialakításúak, lehetővé szövevel. A hangszórókon fáziskúpok vannak, amelyek igen jól néznek ki – jobb is, ha nincs fent az a szövet ☺. Jó nehezek is, szilárdan állnak a tappancsokon, amelyek el lehet fordítani őket, így falra is felszerelhetők. A center le-fel billenthető.

A hangszóróvezetékek jó vastag RCA kábelek, színes csatlakozókkal, így a szerelhetőséggel sem lesz gondunk. A vezérlésről vezetékes távirányító gondoskodik, amely viszont nagyon vastag kábellel van ellátva. Ez azért okozhat gondot, mert kihúzza (!) a kezünkéből a vezérlőt. A távirányító segítségével amúgy ki-/bekapcsolni, csatornánként hangerőt állítani, valamint a mátrix üzemmódot bekapcsolni áll módunkban. A szub sávszűrő kialakítású, igényes, kívülre szerelt erősítővel, amelynek hátoldalán 2, 4.1 és 5.1 bemenetek között váltogathatunk.

A hangminőségről a THX minősítés birtokában nem is érdemes sokat beszélnünk, valóban kiváló.

Trust 4500P

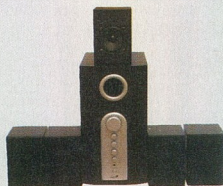
Típus: Trust 4500P
 Forgalmazó: Naptéy
 Ár: 22490 Ft
 Internetcím: www.multimedia.hu

Hangminőség	38	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	15	20
Dizájn	7	10

pont 75 Értékelés: középkategória

- PLUSZ:**
- szép kivétel, egész jól szól
- MINUSZ:**
- csúszkálós talpak

Genius SW-HF5.1

Típus: Genius SW-HF5.1
 Forgalmazó: Genius
 Ár: 35875 Ft
 Internetcím: www.genius.hu

Hangminőség	44	50
Szerelhetőség	12	20
Kialakítás	11	20
Dizájn	7	10

pont 74 Értékelés: középkategória

- PLUSZ:**
- jó hangminőség, kedvező ár
- MINUSZ:**
- sok kábel

Kinyo Digital FX

Típus: Kinyo Digital FX
 Forgalmazó: Cedrus
 Ár: 49425 Ft
 Internetcím: www.cedrus.hu

Hangminőség	43	50
Szerelhetőség	12	20
Kialakítás	12	20
Dizájn	6	10

pont 73 Értékelés: középkategória

- PLUSZ:**
- saját dekóder
- MINUSZ:**
- közepes minőség

TÖBB SZÁMÍTÓGÉP IRÁNYÍTÁSA EGYETLEN MUNKAHELYRŐL? USB ÉS/VAGY PS/2 PORTOS GÉPEK VEZÉRLÉSE? MINDEZ ASZTALI VAGY RACK-ES KIVITELBEN?

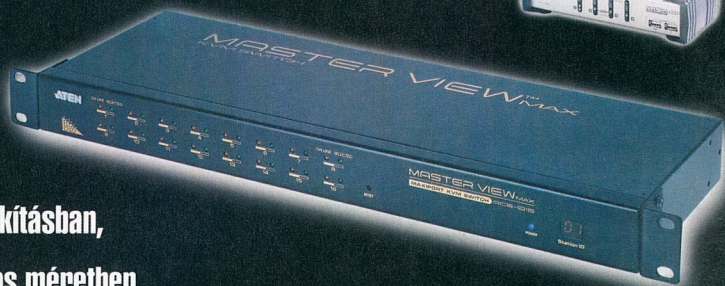
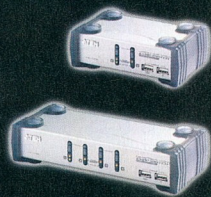
Kiváló minőségű

CPU átkapcsolók

az Aten-től,

2-16 portos kialakításban,

kompakt és 19"-os méretben.

ATEN

 AlphaSonic

Keresse viszonteladóinknál!

magyarországi disztribúció és nagykereskedelmi értékesítés:
1047 Budapest, Tinódi u. 18. Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099
E-mail: info@alphasonic.hu http://www.alphasonic.hu

ASUS L5000

Intel Pentium 4 2.8 GHz 1GB SDRAM 15" SXGA TFT 1024 MB RAM 80 GB HDD DVD-RW

a legnagyobb teljesítmény — **489.000 Ft+áfa**

ASUS M2000

Intel Centrino 1.3 GHz 1GB SDRAM 14" XGA TFT 256 MB RAM 40 GB HDD DVD-CD-RW

a legkényesebb P4 notebook

— **320.000 Ft+áfa**

ASUS A2400

mobile Pentium 4 2.8 GHz 1GB SDRAM 14" XGA TFT 256 MB RAM 20 GB HDD DVD-CD-RW

a legjobb ár/tejesítmény arány

— **232.000 Ft+áfa**

használt gépek:

DELL INSPIRON 8000 Pentium3 1000 Mhz 15" SXGA TFT 256 MB 20 GB DVD-ROM 170.000 Ft
IBM ThinkPad Pentium2 233 Mhz 13.3" XGA TFT 32 MB 3.2 GB CD-ROM 69.900 Ft

a hirdetés felmutatójának

10.000 Ft kedvezmény (ASUS notebookokra)

örökönt frissítve

www.notebookworld.hu

NotebookWorld Kft.
Új és használt notebook adás-vétel.

Cégünk kiemelt ASUS notebook forgalmazó.
Bemutatótermünkben a teljes ASUS palettát megtekintheti.

1092 Budapest Ráday utca 49. +36 1 217 3333 +36 30 399 3333

1027 Budapest Varsányi Irén utca 21. +36 1 489 0444 +36 20 351 4333

Maxtro

Olcso, ám nem túl igényes kivitelű készlet a *Maxtro SS601*, amelynek különlegessége, hogy külső erősítője van. Sajnos a szett gyakorlatilag teljes egészében műanyag kialakítású. Az egyforma szatellit sugárzók mellé talpak is járnak, ám ezek ugyanolyan dőlésűek – azaz a center-t a monitor tetejéről nehéz felénk irányítani. Amúgy a szatok a falra is szerelhetők, ha muszáj.

A hangszórók vezetői az erősítőbe RCA, a szatokba pedig rugós szorítóval csatlakoznak, a szubhoz menő kábel azonban érdekes kétpólusú kialakítású, amely egyrészt korlátozza a távolságot, másrészt könnyen be lehet dugni fordítva, hiába van rajta a + és a 0 „kiodborítva”, ez utóbbiak ugyanis sötétben nem látványosak.

Sajnos a hangminőség sem mondható túl jónak – a mélytartomány igen szűk, míg magasabb hangerőn torzít.

Mecmar

Tesztünk legolcsóbb résztvevője a *Mecmar* aprócska 5.1-es készlete, amely kevesebb, mint 10 ezer forintba kerül! Természetesen ezért a pénzért ne várjunk túl sokat, mind a teljesen műanyag szatellit-sugárzók, mind pedig a pozdorjalamezből készült mélynyomó olcsó kivitelű. Ez utóbbi egyébként basszreflex megoldású, a reflexnyílás pedig egyszerűen egy, a hangszóró hátoldalába fűrt lyuk, belül egy műanyag csővel. A vezérlésre külön egység szolgál, amelyen csatornánként állíthatjuk a hangerőt, illetve sztereó jel esetében bekapcsolhatunk egy mátrix-5.1-es hangzást – azaz elől és hátul is ugyanazt a sztereó jelet kapjuk majd.

A készülék árából következően a hangminőségtől sem vártunk túl sokat, és az az igazság, hogy ebben nem is csalódtunk. A rendszer csak alacsony hangerőnél nyújt élvezhető minőséget, afölött viszont már kellemetlenül torzít.

Mercury

A *Mercury* által szállított két készlet, a 4500-as és az 5800R, a dobozban található feliratok alapján az általuk nyújtott PMP0 értékekről kapták nevüket. Ugyan mi nem szerettük a PMP0-val való dobálást (mivel semmi értelme), ám örömmel

állapítottuk meg, hogy a Mercury szettjei nemcsak az elméleti értékek területén erősek.

Az olcsóbbik 4500-as egy fekete és kifejezetten igényes kialakítású rendszer. Az alkatrészekben jók az illesztések, nincs sorja, a burkolat felülete pedig szuper. A mélynyomó MDF-lapból készült, szvszűrő kialakítású példány. A szatellit-sugárzók kicsik, van hozzájuk műanyag állvány, ám sajnos csak felfelé álló szögben, ezért a center nem felénk néz a monitor tetejéről. A kábelek RCA végződésűek, de a szatokból jövők sajnos nem szinkródosak – szerencsére ettől még a rendszer könnyen szerelhető.

A kezelőszervek a mélynyomóra kerültek, amelyen a csatornánkénti hangerőt, valamint a ki-és bekapcsolást vezérelhetjük.

Hasonló felépítésű az 5800R is, amely már dupla magas szatellit-sugárzókat kapott. Ezek alsó és felső része külön elforgatható – ez különösen a hátsó csatornák esetén segít a diffúz hangkép kialakításában. A falra szerelhetőséget segíti, hogy gömbsuklós állványokat is kapunk mellé. A vezérlés itt is a mélynyomón található, ám nyomógombos kialakítású, s távirányítót is kapunk mellé.

Ami a teljesítményt illeti: a 4500-as szépen szól, csak a legelső tartományban erőtlenedik el egy kissé, ám az 5800R esetében sikerült ezt a legelső tartománybeli hibát is kiküszöbölni.

NeoSonic

A Kinyohoz hasonlóan a *NeoSonic* is új márkának számít. A cég nagyobb terméke a *Saturn60* névre hallgató 5.1-es hangrendszer. A kivétel tekintetében egy átlagos szettel állunk szemben, amely esetében a szatellitek műanyag kivitelűek, de a basszreflex kialakítású mélyláda fából készült.

Jack bemenetek vannak a mélyen, és jack-RCA kábel adnak hozzá (valószínűleg asztali lejátszóra gondolva), illetve egy egybeöntött jack-RCA átalakító is. Ez utóbbi sajnos nem túl előnyös, mert helyhiány miatt nem minden esetben lehet a számítógép hangkártyájához csatlakoztatni. A kezelőszervek a mélynyomón kaptak helyet, ahol a működésről, a divatnak megfelelően, egy erős kék LED informál.

Sajnos a szatelliteken nincsen gumitalp, ezért azután hajlamosak a csúszká-

lásra, és bizony egyes frekvenciákon a beazonosítás sincs kizárva.

Az olcsóbb kivitelű, *Saturn30* névre hallgató készlet a nagyobb testvérrel ellentétben nem fekete, hanem szürke színű. A szatoknak itt sincs talpuk, csak két kiemelkedő vonal, így nem valami stabilak. A szubláda basszreflex, a kezelőszervek a két LED-del együtt a tetején található. Negatívumként könyveltük el, hogy a dobozban csak jack-RCA kábeleket találunk, amely – mivel a mélynyomón jack bemenetek vannak – kerdőessé teszi az általában jack kimenettel rendelkező hangkártyákhoz való csatlakoztatási lehetőséget.

Hangzás terén közepes minőséget kapunk, viszonylag kevés dinamikával, ám egész jó felbontással.

Ozaki

Az *Ozaki* cégtől ezúttal két szettet kaptunk tesztre, amelyek közül az egyik (a B5) teljes egészében fából készült. A keskeny, fekete furnérral bevont szatellit-sugárzók rendkívül elegáns kinézetűek. Annak érdekében, hogy ne csúszkáljanak, apró gumitalpakon állnak, amelyekből a center-sugárzó számára is jutott – így szilárdan áll például a monitor tetején. Ha pedig inkább a falra szeretnénk rögzíteni őket, minden egyes szatellit hatoldalán egy fém akasztó is található.

A mélynyomó is természetesen fából készült, kivéve az elején található műanyag kezelőpanelt, amelyen a csatornák szintjét, valamint a fő hangerőt is vezérelhetjük – ha nem akarjuk a mellékelt távvezérlőt használni. A mélyláda hátoldalán négy bemenet közül választhatunk: 5.1 és CD/TV/VCD – az utóbbiak sztereó kivitelűek. A hangszórókábelek RCA-rugós szorító kialakításúak.

A kisebbik, Q3 rendszer esetében a mélynyomó hasonló kialakítású (csak éppen a vezérlőpanel változott nyomógombosra, szerencsére a távirányító maradt), míg a szatellitek három elforgatható részből álló hengerre hasonlítanak. Külön figyelmesség, hogy a center egy külön „vályú” segítségével elfekethető.

Háromféle bemenet közül választhatunk, amelyek közül kettő sztereó.

Hangminőség tekintetében a B5 egyszerűen kiváló, nagyon szépen szól, míg a Q3 talán egy csöppet korlátozott dinamikájú, ám erős mélyű rendszer.

Yamada H8400

Típus: Yamada H8400
 Forgalmazó: Case
 Ár: 39000 Ft
 Internetcím: www.case.hu

Hangminőség	40	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	12	20
Dizájn	6	10

pont 73 Értékelés:
 közepkategória

PLUSZ:
 • teljesítmény

MINUSZ:
 • szerelhetőség

Codegen SP1200B

Típus: Codegen SP1200B
 Forgalmazó: Interboard
 Ár: 20900 Ft
 Internetcím: www.interboard.hu

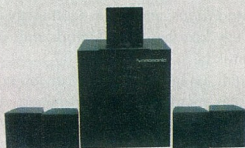
Hangminőség	39	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	12	20
Dizájn	5	10

pont 71 Értékelés:
 közepkategória

PLUSZ:
 • kedvező ár

MINUSZ:
 • közepes minőség

Neosonic Saturn60

Típus: Neosonic Saturn60
 Forgalmazó: Telemat
 Ár: 26750 Ft
 Internetcím: www.telemat.hu

Hangminőség	40	50
Szerelhetőség	10	20
Kialakítás	15	20
Dizájn	6	10

pont 71 Értékelés:
 közepkategória

PLUSZ:
 • korrekt hangminőség

MINUSZ:
 • szerelhetőség

Yamada H8000

Típus: Yamada H8000
 Forgalmazó: Case
 Ár: 17500 Ft
 Internetcím: www.case.hu

Hangminőség	37	50
Szerelhetőség	16	20
Kialakítás	12	20
Dizájn	6	10

pont 71 Értékelés:
 közepkategória

PLUSZ:
 • jó ár

MINUSZ:
 • a szatellitugárzók rezonálnak

Kinyo VS-500R

Típus: Kinyo VS-500R
 Forgalmazó: Cedrus
 Ár: 33262 Ft
 Internetcím: www.cedrus.hu

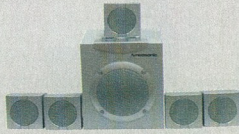
Hangminőség	42	50
Szerelhetőség	12	20
Kialakítás	10	20
Dizájn	5	10

pont 69 Értékelés:
 közepkategória

PLUSZ:
 • több bemenet

MINUSZ:
 • közepes minőség

Neosonic Saturn30

Típus: Neosonic Saturn30
 Forgalmazó: Telemat
 Ár: 16500 Ft
 Internetcím: www.telemat.hu

Hangminőség	38	50
Szerelhetőség	10	20
Kialakítás	12	20
Dizájn	6	10

pont 66 Értékelés:
 közepkategória

PLUSZ:
 • olcsó

MINUSZ:
 • csak közepes minőségű

Philips

Igazi szórakoztatóelektronikai óriás a holland Philips, amelynek ezúttal egy mi-ni és egy közepes hangfalrendszerét próbálhattuk ki.

Amint az egy ilyen névtől elvárható, a kialakítás mindkét modell esetében elsőrangú, sehol egy hibás illesztés, az anyagválasztás és a burkolat minősége kiváló, a szerelhetőség pedig egyszerű.

A szatok és a mélyláda kialakítása is hasonló mindkét rendszer esetében, csak éppen a kisebbik, az A2.610 apróbb. A vezérlés mindkét esetben a centersugárzóra került, amely egy hangerő és egy standby kapcsolóból áll, a mélycsatorna hangerejét pedig egy, a mélyláda hátoldalán elhelyezett potméterrel szabályozhatjuk.

A kisebbik rendszer különlegessége a külső tápegység, illetve igen érdekes a hangfalak csatlakozási megoldása: a szatok páronként csak egy-egy jackdugót használnak, közös földponton. Ez takarékos megoldás, bár nem biztos, hogy áthallás szempontjából is ideális.

A hangminőség szempontjából tiszta hangú, ám kevés mélyl rendelkező hangfalszettekkel van dolgunk.

Trust

A Trust két hangfalszettet küldött tesztünkre, közülük a kisebbik, a 4000P szinte teljes egészében megegyezik a Maxtro SS601-es rendszerével, csak éppen sötét-szürke színben készült, lila főkapcsolóval. Ennek megfelelően túl sok újdonságot nem tudunk róla elmondani, és bizony a hangminősége sem jobb, mint az ikertestvéréé.

Szerencsére egészen más a helyzet a 4500P-vel, amely egészen igényes kivitelű. A mélynyomó egy helyes basszreflex példány, a szatellitsugárzók pedig karcsú, talppal ellátott darabok. Külön érdekesség, hogy a vezérlés egy teljesen különálló egységre került, amelyen csatornánként és egyszerre is szabályozhatjuk a hangerőt. Sajnos a bemenetek közül a center és szub fel van cserélve (a Creative SB Live! kiosztásához képest), és fordítót sem adnak hozzá.

A külalak mellett kevesebb jót tudunk elmondani a hangminőségről: egyszerűen nincs elegendő teljesítmény.

Yamada

Az olcsóbb asztali DVD-lejátszóról ismeret cég láthatóan úgy döntött, hogy tel-

jes rendszert kínál a házimoziri iránt érdeklődőknek. Ennek az audiórésze lenne egy 5.1-es hangrendszer, amely mellékesen számítógéppel is összeköthető. Két ilyen modell is megfordult tesztlaborunkban, amelyek közül a kisebbik a H8000 névről hallgat. A szürke, elől hatalmas négyszögletes basszreflex nyílással ellátott mélynyomó mellett a szatellitek sajnos nem igazán néznek jól ki – meglehetően olcsó kivitelűek. A kezelőszervek a mélynyomó tetején foglalnak helyet.

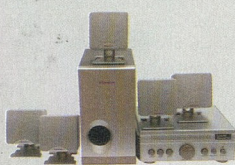
A nagyobbik modell, a H8400, igen tekintélyes méretű, ráadásul egy hatalmas kék macskaszem is került rá.

Ez utóbbi működés közben kéken világít is, amely bizony a bemutatóteremben jól néz ki, ám otthon, a sötétben, több mint zavaró. Igen érdekes megoldású a hangszórók „talpa” is, ez ugyanis nem más, mint egy-egy fémrúd, amelyeket a megfelelő nyílásba helyezve stabilizálhatjuk a szatellitekét.

Ami a hangminőséget illeti, a H8000 nem tartozik a high-end termékek közé, ám a H8400-as már sokkal kellemesebb összehatást kelt.

Rosta Gábor
gabor.rosta@cpanorama.hu

Maxtro SS601

Típus: Maxtro SS601
Forgalmazó: Kellytech
Ár: 15325 Ft
Internetcim: www.kellytech.hu

Hangminőség	33	50
Szerelhetőség	12	20
Kialakítás	10	20
Dizájn	5	10

pont 60 Értékelés:
belépőszint

PLUSZ:
• olcsó

MINUSZ:
• nem szól valami jól

Trust 4000P

Típus: Trust 4000P
Forgalmazó: Napfény
Ár: 20990 Ft
Internetcim: www.multimedia.hu

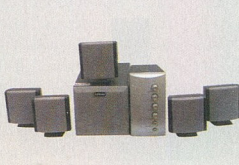
Hangminőség	33	50
Szerelhetőség	12	20
Kialakítás	10	20
Dizájn	5	10

pont 60 Értékelés:
belépőszint

PLUSZ:
• olcsó

MINUSZ:
• drágább, mint az ugyanilyen Maxtro

Mecmar KK791

Típus: Mecmar KK791
Forgalmazó: Kellytech
Ár: 9800 Ft
Internetcim: www.kellytech.hu

Hangminőség	30	50
Szerelhetőség	15	20
Kialakítás	10	20
Dizájn	3	10

pont 58 Értékelés:
belépőszint

PLUSZ:
• szuper olcsó miniatűr

MINUSZ:
• olcsó húsnak...

HVC

Hardvercomp Kft.

Alaplapok
Processzorok
Winchesterek
CD-Rom-ok
Videókártyák
Hangkártyák
Monitorok
Nyomtatók
Notebook
Festékpátron,
Egyéb kiegészítők

Hardvercomp Kft.

Számitéchnikai és Irodástechnikai Nagykereskedés
117 Bp. Budafoki út 64. tel.: 481-9590, fax: 481-9592
E-mail: info@hardvercomp.hu, honlap: www.hardvercomp.hu

Nagy- és kiskereskedelmi Partner:

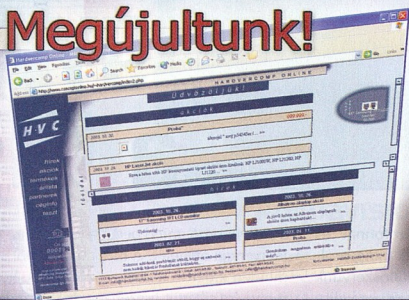
CZ-Plus Kft.
1031 Budapest, Róth utca 156-158. tel.: 231 0382, fax: 231 0083
E-mail: info@czplus.hu

A VEHETŐ LEGJOBB...

4 éves jubileumunk alkalmából meglévő és leendő Partnereink számára az eddiginél is szélesebb termékpalettát és bővebb szolgáltatást nyújtunk, melyet **megújult arculatunk** szimbolizál.

Állandó vevőink részére **törzsvásárlói partnerprogramot** indítottunk el, így görüldékenyebben és kedvezőbb áron juthatnak a hardver és szoftver termékekhez. Kiemelt partnereinknek személyes kapcsolattartót biztosítottunk.

Megújultunk!

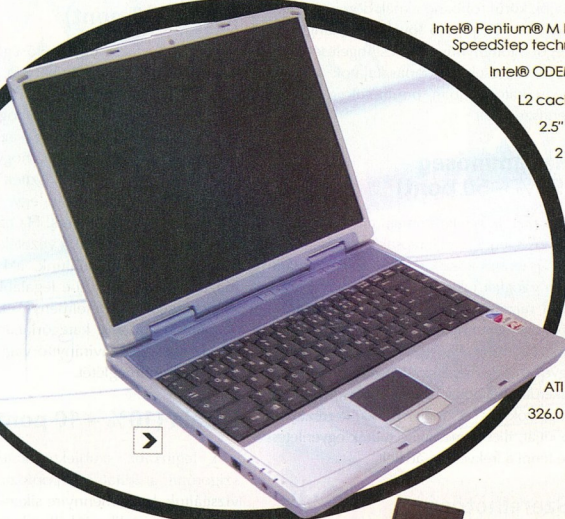

Partnereink

▷ ECS G551 NOTEBOOK

MOBIL PC-K, MINDEN IGÉNYRE...

Intel® Pentium® M Processor 1.3 GHz-től 1.7 GHz-ig
SpeedStep technológiával, 478pin socket

Intel® ODEM + ICH4-M

L2 cache max. 1 GB

2.5" 9.5 mm, ATA 100/66, 5400rpm HDD

2 x USB2.0 port, párhuzamos port, VGA port, RJ-11,
RJ-45, FIR, 1394a, TV-Out, fejhallgató csat. (SPDIF),
mikrofonbemenet

15" XGA TFT

5.25"/12.7 mm Combo Drive (DVD-ROM+CD-RW)

AC 97 2.1.5.1 csatona, 2 sztereó hangfal beépítve

10/100 Base-T LAN integrálva, Fax/modem
V.90/V.92+802.11b WLAN (Combo), Intel® Calexico
WLAN, PCMCIA modem

már 260 000 - FT-től...

ATI Mobility M9P-CSP64, AGP 4X, 64MB DDR

326.0 x 258.0 x 25/32 mm, 2,6 kg

ECS
ELITEGROUP
a legjobbak.

ECS G733

ECS G320

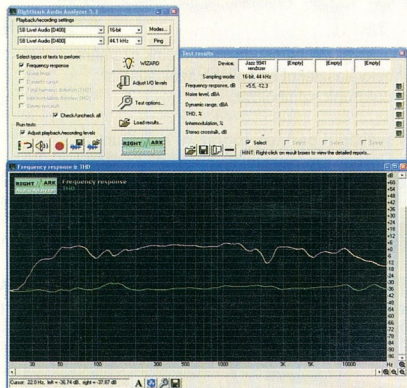

ECS G736

VÁLTÓS FORGALMAZÓ: PULSAR HUNGARY KFT. | 1095 BP. SOROKSÁRI ÚT 42. | WWW.PULSAR.HU | SALES@PULSAR.HU | (1) 219 03 94

Az árak változtatásának jogját fenntartjuk. A hirdetésben szereplő fotók illusztratív jellegűek, az aktuális modell felszereltségében különbözhetnek a képen láthatóktól. A feltüntetett árak végfelhasználói árak, az ÁFA-t nem tartalmazzák.

Az egyre újabb és újabb 5.1-es rendszerek között nehéz lenne csak kinézet alapján választanunk. Mi sem ezzel próbálkoztunk, hanem igyekeztünk valami objektívebb eljárást kidolgozni.

Így tesztelt a CP

A hangfalakat mérőmikrofonnal és „füllel” is igyekeztünk rangsorolni. A munkában hallászervünk mellett egy Behringer ECM8000-es kalibrált mérőmikrofonnal dolgoztunk, amely egy Behringer előerősítőn keresztül csatlakozott a számítógépbe szerelt SoundBlaster Live 5.1 Digital hangkártyához. A méréseket a RightMark Audio Analyzer (RMAA) 5.1-es verzióját használtuk, amely akusztikus teszt üzemmódban kiválóan alkalmas a hangfalak vizsgálatára.

A program működése rendkívül egyszerű: az adott hangrendszeren keresztül lejátszik egy 20 Hz-20 kHz-ig terjedő hangot (nem valami kellemes élmény a hallgatónak). Természetesen közben a mikrofonon keresztül fel is veszi ezt a bizonyos hangot, majd megvizsgálja és grafikonon ábrázolja is az egyes frekvenciákhoz tartozó hangereőt. Minden egyes esetben igyekeztünk megmérni mind a szatellit sugárzókat, mind

a mélynyomó, mind pedig a teljes rendszer frekvencia-átvitelét. A három görbéből sok minden kiderül, többek között az is, hogy mennyire sikerült összehangolni a hangfalszett különböző alkotóelemeit.

A következők teszt során a Ryan közlegény megmentése című DVD-film második jelenetét (partra szállás) néztük meg. Itt több dolgot is megfigyeltünk: közvetlenül a jelenet elején a tankcsapdákon megtört hullámok keltette zajt, a partra szálló hajók körül robbanó aknáknál dörejét, a minden irányba repülő lövedékek hangját és végül a töltényhüvelyek csilingelését.

A mérések és tapasztalatok alapján négy kategóriában pontoztuk a tesztelt rendszereket.

Hangminőség (50% – 50 pont)

Ezzel a pontszámmal, amely véleményünk szerint a legfontosabb minőségi mutató is (ennek köszönhető az összpontszámában elfoglalt jelentős helye), az RMAA 5.1 által rajzolt grafikon „jószágát”, valamint a mozizás során nyújtott élmény átütő hatását díjaztuk. A grafikus ábrázolás segítségével igyekeztünk megállapítani, hogy mennyire sikerült eltalálniuk a tervezőknek a szatellit sugárzókat és a mélynyomó kereszteszti pontját, illetve mennyire tudták egyenletesé tenni a frekvencia-átvitelt.

Szerelhetőség (20% – 20 pont)

Egy 5.1-es rendszer összeszerelése gyerekjáték kell hogy legyen – legalábbis

elméletileg. Ezzel a pontszámmal azt igyekeztünk jelezni, hogy mennyire sikerült ez a mérnököknek. A fontosabb szempontok között olyan tulajdonságokra figyeltünk, mint például a csatlakozók színkódolása, a kábelrengeteg mérséklése (például integrált, többeres kábel segítségével), a hangszóróvezetékek könnyű csatlakoztathatósága és így tovább.

Kialakítás (20% – 20 pont)

Ez a pontszám egy minőségi mutató: vajon mennyire sikerült igényes, tetszetős kialakítású hangsugárzókat létrehozni. Azt is lényegesnek tartottuk, hogy milyen az anyagválasztás, milyennek az illesztések – és itt pontoztuk azt is, hogy a hangszóróvezetékek „örökre készített” hosszúságúak, vagy lehetséges egy „minőségibb” kábelre való áttérés. Ha ez nem lehetséges, mert például a vezetékek végén öntött csatlakozót találunk, akkor vajon maga a kábel kielégíti-e legalább a minimális minőségi követelményeket.

Szintén ebben a kategóriában értékeltük az esetleges távirányító vagy a külön vezérlőpanel meglétét.

Dizájn (10% – 10 pont)

E leginkább szubjektív kategóriában szigorúan a külalakot pontoztuk. Megvizsgáltuk, hogy mennyire sikerült egy érdekes, a nappaliba jól illeszkedő formatervet kidolgozniuk a gyártóknak.

Rosta Gábor
gabor.rosta@cpanorama.hu

Így értékelt a CP

Az 5.1-es rendszereket négy szempont alapján értékeltük:

Hangminőség:	50 pont
Szerelhetőség:	20 pont
Kialakítás:	20 pont
Dizájn:	10 pont
Összesen:	100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúpscategória: . . .	90 pont és felette
Felsőkategória: . . .	80-89 pont
Középkategória: . . .	65-79 pont
Belépőszint:	65 pont alatt

ARANY VÁLOGATÁS V.

Computer PANORAMA
 Arany Válogatás V.
 Százszereket takaríthat meg!

100 TELA VÍZTŐS PROGRAMOK + 2 HANGKAROLÁSOK

2 CD-vel!

Programok mindenkinek!

Computer PANORAMA
 NY. és Forgalmi Ig. Központja
 Ár: 1495 Ft

Teléfono: 456-6963, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
 E-mail: megrendeles@panorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
 A megrendelt újságot utómentőként keltjük, árának a postaköltségét nem tartalmazzuk!
 (A postaköltséget az érvényes postai díszabás szerint számoljuk.)

Ár: 1495 Ft

ELSŐ LÁTÁSRA

- Mitsubishi projektorok
- Fujitsu plazma monitorok
- Mitsubishi videófalak

Plasmavision® FUJITSU

A MITSUBISHI ELECTRIC HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE

Pointer Kft. 1026 Budapest, Bimbó út 160-162.
 Telefon: 274-2648, 394-2972, 392-0136 Fax: 392-0337
 E-mail: info@pointerkft.hu, www.pointerkft.hu

MINI MANÓ[®] Tél

Újdonságainkat keresd a
WWW.MANO.HU
 weblapon!

SZÁMÍTÓGÉPES OKTATÓPROGRAM ÖVISOKNAK

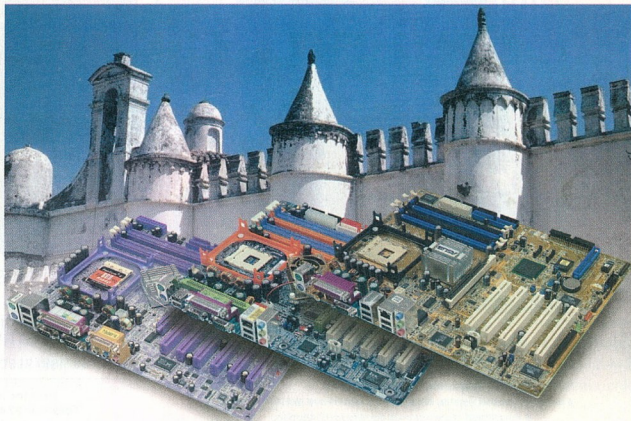
Profí-Média

6500 Baja, Zombor u. 1. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343 • pmcd@profi-media.com • www.profi-media.com

Szilárd alapokon

A 800 MHz-es rendszerbuszt használó Intel processzorok megjelenésével az Intel ismét némi lépéselőnyre tett szert az AMD-vel szemben, azonban a processzorok és a hozzá kapható alaplapok magas ára miatt egy ilyesfajta összeállítás beszerzését nagyon is jól át kell gondolni. Tesztünkre ezúttal olyan alaplapok jelentkeztek, amelyek 800 MHz-es Intel Pentium 4 processzor fogadására alkalmasak, és emellett kétcsatornás memória-vezérlőt is tartalmaztak.

Az otthonra szánt processzorok között a 200 MHz-es FSB (amely a QPB révén 800 MHz-es rendszerbuszt jelent a processzor felé) fontos újítást is hozott. A többprocesszoros rendszereket szimuláló Hyper-Threading technológia első lépésben csak a 133 MHz-es FSB-vel bíró 3,06 GHz-es processzorban volt elérhető, amely horribilis ára miatt aligha terjedhetett el. A 200 MHz-es FSB-vel a boltok polcaira kerülő lapkák esetében a vásárló már a HT technológiát is a magáénak mondhatja, amely működési frekvenciától függetlenül valamennyi processzorban aktiválásra kerül. (A processzorok jelölésénél a 200 MHz-es FSB-t a típuszámban megadott „C” betű jelzi). Ebben az értelemben tehát mondhatjuk azt is, hogy a HT technológiát az Intel gyakorlatilag a „C”-s pro-

Alaplapok adatai

	Gigabyte GA-8KNXP	Asus P4P800 Deluxe	Intel D875PBZ	Abit IC7-Ma
Processzorfoglat	Socket 478	Socket 478	Socket 478	Socket 478
Lapkakészlet	Intel 875P	Intel 865PE	Intel 875P	Intel 875P
Déli hid	Intel ICH5-R	Intel ICH5-R	Intel ICH5-R	Intel ICH5-R
FSB (MHz)	800/533/400	800/533/400	800/533/400	800/533/400
Memória foglalatok	6xPC3200	4xPC3200	4xPC3200	4xPC3200
Maximális memória mérete	4 Gbájt	4 Gbájt	4 Gbájt	4 Gbájt
AGP foglalat	AGP Pro	8X/4X	8X/4X	AGP Pro
PCI foglalatok száma	5	5	5	5
LAN vezérlő	Intel 82547ET (GB)	3com 940-MV00	Intel 82562EZ (GB)	Intel 82547E
USB portok száma	4+2	4+2	4+2	4+2
Soros/Párhuzamos portok	●/●	●/●	●/●	○/○
H/W monitor	●	●	●	●
Audiochip	Realtek ALC658	AD1985	AD1985	Realtek ALC
Digitális/optikai kimenet	●/●	●/●	●/●	●/●
IDE RAID	GigaRAID IT8212F	VIA 6410	-	-
SATA RAID	Silicon Image Si1312, ICH5-R	ICH5-R	-	Silicon Imag Si1314
IEEE1394 vezérlő	TSB43AB23	VIA 6307	agere FW323-06	TSB43AB23
Wi-Fi interfész	○	●	○	○
APIC IRQ kezelés	●	●	●	●
Tartozékok a drájkereken és a szoftvereken kívül	USB kivezetés, hátlap, IDE kábel (3), SATA kit (3x), SATA kábel, (2x), SATA kivezetés, hangkártya kivezetés, Firewire kivezetés, layout matrica, DPS modul	USB kivezetés, hátlap, IDE kábel (3), IDEkábel (3), SATA kit (2), audio kivezetés, firewire kivezetés, layout matrica	USB kivezetés, hátlap IDE kábel (2), SATA kábel (1), layout matrica	USB kivezetés Firewire kive IDE kábel (2), SATA kit (4), hátlap, merevlemez

cesszorokkal vezette be az otthoni felhasználókat célzó piacra.

A megnövelt buszsebesség persze akkor ér valamit, ha ahhoz a PC más hardverei (elsősorban a memória) is alkalmazkodnak. Noha a DualDDR memória nem nevezhető a legtökéletesebb megoldásnak, az egysatornás változatnál azért egyértelműen jobb, és nem is kerül sokkal többre.

Az alaplapok felszereltségére most nem adtunk semmilyen kritériumot, ezért a full-extras mérlegdrága kivitelezéstől a csak a legszükségesebb hardvereket tartalmazó, ugyanakkor kedvező árú modellekig minden variációban kaptunk alaplapokat.

Hamarosan az AMD-ről

Természetesen az AMD platformról sem feledkeztünk meg, hamarosan követezik az AMD Athlon 64/64FX processzorokhoz készített alaplapok összehasonlító tesztje!

Összegzés

Az alaplapok csak két chipsetre épültek, ám ez (ismét csak) nem jelentette azt, hogy az eredmények is nagyon hasonlítanak majd egymásra. Az eltérések oka egyfelől a hardver kialakításában, másfelől az órajel manipulálásában keresendő. Mint ismeretes, néhány alaplapgyártó némi csálással próbál lépéselőnyre szert tenni, és ezért úgy állítja be az órajel-generátort, hogy felfelé csaljon egy kicsit. Ennek eredménye általában a szintetikus tesztekben tükröződik, ahol a nyerhető 20-50 MHz többlet érzékelhető javulást hoz a viszonyszámokban. A valós felhasználásban – mint ahogyan az tesztkülből is kiderül – a memóriakezelés kérdése sokkal nagyobb súllyal esik a latba. A szintetikus teszteredmények mellett éppen ezért, szokásunkhoz híven, videótömörítést is végeztünk, amely az egész rendszer összetett teljesítményére vonatkozó eredményt adott.

Értékelésünk alapján tesztünk győztese a *Gigabyte GA-8KNXP* alaplapja volt, amely mindenben a maximális teljesítményt

Nézenek utána!

Mivel a 200 MHz-es FSB nyújtotta előnyöket a legjobban olyan alaplappal lehet kihasználni, amely a kétsatornás memóriavezérlőt is támogatja, tesztjeinkbe ezúttal nem fértek bele a VIA megoldásai, valamint az Intel 848-as lapkájával szerelt eszközök sem. Az olcsóbb konfigurációkban gondolkodóknak ezért ajánljuk, hogy lapozzák fel múlt havi számunk Teszt rovatát, ahol néhány egysatornás memóriavezérlővel felszerelt, alsó-középkategóriás alaplapot is bemutatunk.

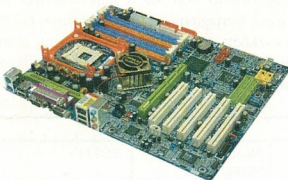
nyújtotta, egyedüli negatívuma talán csak a magas ára volt. A „normál” árfekvésben a legjobb teljesítményt az *ASUS P4P800*-nál könyvelhettük el. Az *ASUS* terméke a 865PE-s alaplapok között egyértelműen a leggyorsabb volt, és a teljesítményét tekintve is maga mögé utasított három 875P-s eszközt. A legjobb ár/teljesítmény aránnyal ezúttal a *Soltek* alaplapja büszkélkedhet.

Intel D865PERL	Albatron PX865PE Pro II	Abit IC7-G	Gigabyte GA-8IPE1000	Soltek SL-865PE-L	Albatron PX865PE Pro	ECS PF1
Socket 478	Socket 478	Socket 478	Socket 478	Socket 478	Socket 478	Socket 478
Intel 865PE	Intel 865PE	Intel 875P	Intel 865PE	Intel 865PE	Intel 865PE	Intel 865PE
Intel ICH5-R	Intel ICH5-R	Intel ICH5-R	Intel ICH5	Intel ICH5	Intel ICH5	Intel ICH5
800/533/400	800/533/400	800/533/400	800/533/400	800/533/400	800/533/400	800/533/400
4xPC3200	4xPC3200	4xPC3200	4xPC3200	4xPC3200	4xPC3200	4xPC3200
4 Gbájt	4 Gbájt	4 Gbájt	4 Gbájt	4 Gbájt	4 Gbájt	4 Gbájt
8X/4X	8X/4X	AGP Pro	8X/4X	8X/4X	8X/4X	8X/4X
5	5	5	5	6	5	6
Intel 82562EZ (GB)	Intel 82547EI (GB)	Intel 82547EI (GB)	Intel 82562EZ (GB)	Realtek RTL8100B	3com 910-A01 (MB)	3com 940-MV00
6+0	2+4	4+2	4+2	2+0	2+4	4+2
●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
●	●	●	●	●	●	●
-	Realtek ALC658	Realtek ALC658	Realtek ALC650	Realtek ALC658	Realtek ALC658	Realtek ALC658
O/O	●/●	●/●	O/O	O/O	O/O	●/●
-	Promise PDC20276	-	-	-	-	-
-	ICH5-R	Silicon Image SiI3112, ICH5-R	-	-	-	-
-	VIA 6307	TSB43AB23	-	-	-	VIA 6307
O	O	O	O	O	O	O
●	●	●	●	●	●	●
USB kivezetés, hátlap IDE kábel (2), SATA kábel (1), layout matrica	USB kivezetés, hátlap, IDEkábel (2), SATA kit (1), audio kivezetés, firewire kivezetés, game port kivezetés	USB kivezetés, Firewire kivezetés, IDE kábel (2), SATA kit (2), hátlap	USB kivezetés, I DE kábel (1), SATA kit (2), hátlap, layout matrica	IDE kábel (1), SATA kit (2)	USB kivezetés, IDE kábel (2), SATA kit (1)	USB kivezetés, Firewire kivezetés, IDE kábel (1), SATA kábel (2), hangkártya kivezetés, csavarok, hátlap

Mérések

		Gigabyte GA-8KNXP	Asus P4P800 Deluxe	Intel D875PBZ	Abit IC7-Max3	Intel D865 PERL	Albatron PX865 PE Pro II	Abit IC7-G	Gigabyte GA-BIPE 1000	Soltek SL-865 PE-L	Albatron PX865PE Pro	ECS PF1
WCPUID Core MHz	FSB	200,49	202,04	199,53	200,50	200,05	200,08	200,49	202,04	199,53	200,06	199,53
Aida32	Memória olvasás (Mbájt/mp)	5042	4841	4860	4670	4322	4435	4660	4683	4307	3980	4503
	Memória írás (Mbájt/mp)	1469	1436	1720	1374	1270	1407	1348	1446	1348	1354	1297
Sandra	CPU Dhrystone (MIPS)	7976	8085	7988	7934	7964	8002	7912	8112	7914	7984	7879
	CPU Whetstone FPU/ISSE2 (MFLOPS)	3296/5825	3323/5831	3261/5748	3272/5767	3259/5774	3302/5807	3259/5777	3322/5817	3280/5747	3287/57875696	3276/57875696
	CPU Integer (it/sec)	20144	20098	19868	20074	19929	20046	19957	20148	19899	19899	19789
	CPU Float (it/sec)	28988	29107	28779	28898	27358	28767	28901	29018	28011	27963	28463
	RAM Bandwidth Int ALU (Mbájt/mp)	5000	4907	4817	4800	4689	4754	4754	4900	4455	4599	4397
	RAM Bandwidth Float FPU (Mbájt/mp)	4992	4911	4769	4797	4719	4720	4777	4868	4453	4603	4268
Gordian-Knot	DivX 5.1.1 tömörítési idő (p:mp)	5:30	5:38	5:49	5:49	6:02	5:58	5:54	5:51	6:08	6:10	6:22
3DMark	pont	3388	3359	3380	3387	3312	3379	3391	3401	3382	3342	3379

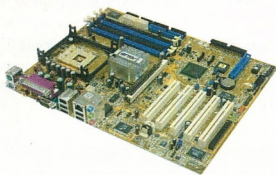
Gigabyte GA-8KNXP

Az alaplap felszereltség-listáját tanulmányozva már az elején sejteni lehetett, hogy nehéz lesz ellenfelet találni a *Gigabyte GA-8KNXP*-nek. A 875P-s lapkákészlettel felszerelt alaplap ugyan sebesség tekintetében nem tudott mindenhol az első helyre kerülni, összetettben viszont mindenképpen elviszi a pálmát, számos extra

szolgáltatása miatt. Persze ha ez nem volna elég, megnézhetjük az alaplap csomagolását is, amelyben az integrált hangvezérlőhöz (*Realtek ALC650/658*) még optikai ki-, illetve bemenet is találunk. Amennyiben külső soros ATA eszközt szeretnénk használni, a Gigabyte arra is megoldást kínál: az egyik port hátlapra kivezethető formájában. Érdekeség, hogy az alaplapon 6 memóriasírtot találunk. Ez nem valamiféle forradalmi újítás, csupán a második csatorna slotjait darabonként kettéfelosztották, így ha egyoldalas memóriasírtokat is használunk, összesen hat egységből építhetjük fel a teljes memóriakapacitásunkat.

ASUS P4P800 Deluxe

Az *ASUS P4P800* sorozat a gyártó által kifejlesztett AI (*Artificial Intelligence – mesterséges intelligencia*) technológiát adaptáló eszközök első generációja. A hangzatos név alatt több saját fejlesztés is áll, de akadnak olyan funkciók is, amelyek nem az ASUS alaplapjaiban jelentek meg először. Vegyük is ezeket sorban: az első a hangkár-

tya kimeneteihez tartozik, amelyből mindössze három áll rendelkezésre. Az AD1985 jelzésű hangvezérlő lapka képes intelligensen felismerni a csatlakoztatott eszköz típusát, és így felkészíteni a csatlakozót a ki- vagy bemeneti jel továbbítására. (Igy például a line-out képes mindenféle szoftveres állítgatás nélkül line-in-re változni.) Az AI technológia egésze alá vonták még be a *SmartFan* megoldást is, amely a ventilátorok fordulatszámát igazítja a CPU aktuális hőmérsékletéhez, de ugyancsak megtalálható itt az ASUS saját *DualBIOS* megoldása, valamint a hálózati kapcsolatok esetében felmerülő esetleges hibakeresést megkönnyítő megoldás (AI-Net).

2004
2

Információk

Típus: Gigabyte GA-8KNXP
 Forgalmazó: Case Hungary
 Ár: 50 820 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internetcím: www.gigabyte.com.tw,
www.case.hu

Sebesség	38	40
Stabilitás	18	40
Szerelhetőség	29	10
Szolgáltatások	5	10

pont

93

Értékelés:

csúcscategória

PLUSZ:

- full extrás kivitelt
- igényes kialakítás

MÍNUSZ:

- majdnem annyiba kerül, mint két másik alaplap

2004
2

Információk

Típus: ASUS P4P800 Deluxe
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 31 800 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internetcím: www.asus.com, www.ramiris.hu

Sebesség	37	40
Stabilitás	35	40
Szerelhetőség	7	10
Szolgáltatások	9	10

pont

88

Értékelés:

felsőkategória

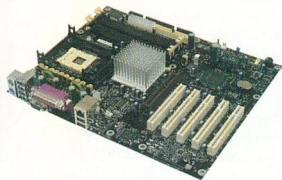
PLUSZ:

- teljes felszereltség
- Wi-Fi adapter

MÍNUSZ:

- néhány extra (pl. AGP Warning LED) lemaradt

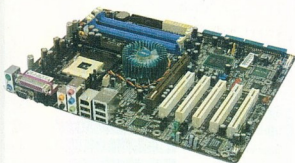
Intel D875PBZ

Testünk másik referencia alaplapja az Intel 875P jelzésű lapkájára épül, amely igazából azt hivatott megmutatni, mi mindent is lehet kihozni az Intel otthoni felhasználásra szánt legnagyobb teljesítményű lapkakészletéből. Ez olyannyira így van, hogy a fejlesztők még csak a lehető

ségét sem adták meg a későbbi bővítésnek, így FireWire és párhuzamos RAID vezérlőt ebben a sorozatban ne is keressünk. Egyedül a lapkakészletbe integrált soros ATA vezérlő RAID funkcióját használhatjuk (örömletli változás, hogy a vezérlés csak RAID 0 funkciót támogató kezelés a RAID 1 móddal is kiegészült.) Az alaplap északi hídjára helyezett gigantikus méretű hűtőbordát úgy alakították ki, hogy azt a CPU hűtő felől érkező levegő is hűtse (az északi híd még langyos sem volt). A testünkben szereplő Intel alaplapok sem felelnek meg teljesen a cég ajánlásainak, hiszen a jobb felső sarkokban néhány magasabb alkatrész is helyet kapott.

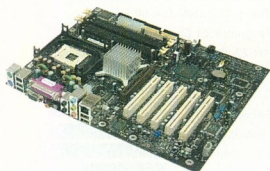
Abit IC7-Max3

Ahogy azt az Abit Max jelzésű alaplapjainál már megszokhattuk, minden hardvert megkapunk, amire csak szükségünk lehet. A Max3 esetében azért ezzel picit vigyáznunk kell: párhuzamos merevlemezből ugyanis maximum 4-et használhatunk, ugyanis IDE-s RAID vezérlő hiányában erre a célra csak az alaplap lapka-

készletének déli hídján található vezérlőt vehetjük igénybe. Mindez azért alakult így, mert az Abit a jövőt helyezte előtérbe, és inkább a soros eszközökre koncentrált: az IC7 az első olyan alaplap volt szerkesztőségünkben, amely *hatsoros merevlemezhez* (optikai meghajtóhoz) kínált támogatást. Mindezt a natív vezérléssel ellátott 2 port, valamint a négycsatornás (!) *Silicon-Image* lapka kombinációjával sikerült elérni. Utóbbi azért is különleges, mert a négy csatorlós lehetőséget kínál a kisebb szerverekben használatos RAID 0+1 mód használatára is. Persze ha csak két merevlemezünk van, ajánlott a déli híd vezérlőjét használni.

Intel D865PERL

Az Intel 865PE lapkakészlettel szerelt referencia alaplapja a megszokott módon, fekete színben „pompázik”, északi hídján pedig gigantikus méretű passzív hűtés trónol. Déli hídján a fejlesztők természetesen az ICH5R, vagyis a RAID-et módot is támogató lapkát választották. Az alaplapon a párhuzamos és a soros RAID vezérlők

helyét is megtaláltuk, tehát a PERL egy jobban felszerelt változata a full-extras kivitelű modellek kedvelőinek is megoldást jelenthet. S ha már a felszereltségnél tartunk, az alaplapra integrált hangkártya ennél az alaplapnál optikai kimenetet is tartalmaz. A stabilitás tekintetében elmondhatjuk, hogy az Intel valóban tudja, mi kell a processzora alá, a sebesség tekintetében azonban az Intel eszközénél gyorsab alaplapok is voltak. A hagyományoktól eltérően, az Intel immáron a processzor sebességével való manipulációtól sem zárkózik el teljesen, de azért a maximum 4%-os processzorgyorsítás még hagy némi kívánnivalót maga után.

2004 Információk

Típus: Intel D875PBZ
Forgalmazó: Kronos
Ár: 39 270 Ft (ajánlott végfelhasználói)
Internet cím: www.intel.com, www.kronos.hu

Sebesség	35	40
Stabilitás	37	40
Szerelhetőség	7	10
Szolgáltatások	9	10

88 **Értékelés:**
felső kategória

- PLUSZ:**
- nagyon gyors és nagyon stabil
- MÍNUSZ:**
- egyedül ezen az alaplapon nem volt hangvezérlő

2004 Információk

Típus: Abit IC7-Max3
Forgalmazó: Interboard Hungary
Ár: 46 265 Ft (ajánlott végfelhasználói)
Internet cíj: www.abit.com.tw,
www.interboard.hu

Sebesség	35	40
Stabilitás	35	40
Szerelhetőség	6	10
Szolgáltatások	9	10

85 **Értékelés:**
felső kategória

- PLUSZ:**
- FireWire vezérlő
 - optikai ki- és bemenetek
- MÍNUSZ:**
- kevés CPU hűtővel kompatibilis (de már készül a második változat)

2004 Információk

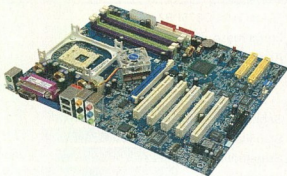
Típus: Intel D865PERL
Forgalmazó: Kronos
Ár: 30 000 Ft
Internet cím: www.intel.com, www.kronos.hu

Sebesség	30	40
Stabilitás	37	40
Szerelhetőség	10	10
Szolgáltatások	5	10

82 **Értékelés:**
felső kategória

- PLUSZ:**
- nagyon gyors és nagyon stabil
- MÍNUSZ:**
- az AGP foglalattal kontra DDR-slota cseréje itt is folytatódik

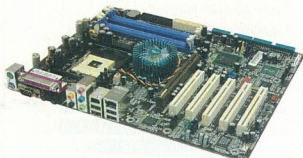
Albatron PX865PE Pro II

A remek ár/teljesítmény arányáról felismerhető *PX865PE Pro* alaplap jobban felszerelt változatát is tesztlaboratóriumunkban üdvözölhettük. A módosítások érintik egyfelől a hardver jellemzőit (például soros és párhuzamos RAID), másfelől a tuninglehetőségek is jobbabbak lettek. Az

alaplap, tesztjeink tanúsága szerint, minden gond nélkül megbirkózik az 1 GHz feletti FSB-vel is. A megfelelő stabilitás elérése érdekében az északi hídra egy rézből készült hűtőbordát helyeztek, amelyről az aktív hűtést biztosító a ventilátor sem maradhatott le. A további változtatások kimerülnek a BIOS kódjának az átirásában (amelyre azért volt szükség, hogy 225 MHz-es FSB mellett is használhassunk a szabványos vagy legalábbis ésszerű PCI és memóriafrekvenciákat). Az alaplap kialakítása sajnos nem változott, így a régebben is kifogásolt helyen, a PCI sínek alatt maradt a floppycsatlakozó, és a jobb felső sarok sem mentes a kiálló alkatrészekről.

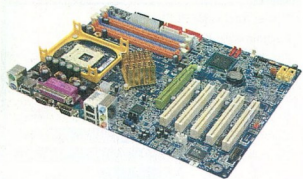
Abit IC7-G

Az *Abit* alaplapja a 875P-s lapkára épül, a teljesítményét tekintve tehát érthető, hogy miért végzett ilyen előkelő helyen a tesztekben. Memóriakezelése az Intel *PAT* (*Performance Acceleration Technology*) technológia miatt elvileg kiemelkedően jó, a gyakorlatban azonban ez nem érvényesült teljes mértékben. Az alaplap, a fizikai

kialakítását tekintve az egyik legtokéleesebbnek mondható. A teljesítményre és a felszereltségre sem lehet semmilyen panaszunk. Az alaplap felsőkategóriás voltát jelzi az optikai hangkimenet és az AGP Pro foglalat is. Az előbbiből már következtethetünk is arra, hogy – mint tesztünk szinte valamennyi eszközére – az *Abit* alaplapjára is a *Realtek* hangvezérlője került. Az IC7-G számos egyedi tulajdonsággal is rendelkezik. Egyedülálló például az öt ventilátorfoglalat és a különleges kialakítású aktív hűtés az északi hídon. A BIOS-ban minden fontos opció megtalálunk, amelyek segítségével hardverünk valamennyi rejtett tartalékát kiaknázhajtuk.

Gigabyte GA-8IPE1000

A *Gigabyte* 865PE-s alaplapja többféle kiszerezésben létezik, tesztlaboratóriumunkban az igen jó teljesítményű és emellett kedvező árú, legkisebb felszereltségű példányt üdvözölhettük. Az egyszerűség jegyében készített, igen szellős felépítésű alaplapon csak és kizárólag a gigabites LAN és a két RAID nélküli soros ATA port

található meg. A gyártó saját fejlesztésű DualBIOS-a sem része a felszerelésnek, ami egy rosszul sikerült frissítés után bizony elég kellemetlen lehet! Ami viszont pozitívum: a *Gigabyte* lehagyta az északi híd ventilátorát. Az előnyök közé tartozik az is, hogy az alaplapon megjelent egy *info link* feliratú csatlakozó, amely a szükséges kiegészítő segítségével a bootolás során felmerülő esetleges hibákról ad felvilágosítást. A teljesítményt tekintve a kategóriájában (a 865PE-s alaplapok között) a 8IPE1000 megfelelően teljesített, s mivel a csomagolásában valamennyi opcionális kiegészítő helyet kapott, az alaplap a legtöbb szituációban remekül megállja a helyét.

2004
2

Információk

Típus: Albatron PX865PE Pro II
 Forgalmazó: Mercury Magyarország
 Ár: 37 100 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internetcím: www.albatron.com.tw,
 www.mercurycomputer.hu

Sebesség	31	40
Stabilitás	35	40
Szerelhetőség	7	10
Szolgáltatások	9	10

pont

82

Értékelés:

felső kategória

PLUSZ:

- rengeteg plusz szolgáltatás

MÍNUSZ:

- kisebb felépítésbeli gondok

2004
2

Információk

Típus: Abit IC7-G
 Forgalmazó: Interboard Hungary
 Ár: 32 650 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internetcím: www.abit.com.tw,
 www.interboard.hu

Sebesség	32	40
Stabilitás	35	40
Szerelhetőség	8	10
Szolgáltatások	7	10

pont

82

Értékelés:

felső kategória

PLUSZ:

- gyors
- stabil
- sok extra funkcióval

MÍNUSZ:

- a 2x2-es tápcsatlakozó szerencsétlen helyre került

2004
2

Információk

Típus: Gigabyte GA-8IPE1000
 Forgalmazó: Case Hungary
 Ár: 22 990 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internetcím: www.gigabyte.com.tw,
 www.case.hu

Sebesség	34	40
Stabilitás	32	40
Szerelhetőség	8	10
Szolgáltatások	5	10

pont

79

Értékelés:

felső kategória

PLUSZ:

- kedvező ár/teljesítmény arány
- igényes kialakítás

MÍNUSZ:

- csak 4 USB port a NYÁK-on

DVD-S ELŐFIZETÉS

Mi lehet még jobb egy Computer Panoráma előfizetésnél?

Egy DVD-mellékletes Computer Panoráma előfizetés!

**12 Computer Panoráma,
12 teljes film,
+ 36 CD-nyi számítástechnikai program**

23 900 Ft

EXTRA SZOLGÁLTATÁS!

Minden küldeményt légpárnás, ütés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségeit az előfizetési ár TARTALMAZZA.

Várjuk előfizetőink népes táborában!

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Úllői út 25.

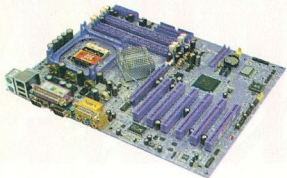
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/elofizetes

Computer
PANORÁMA

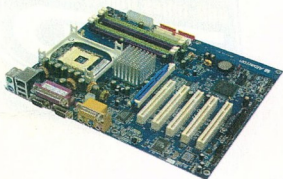
Soltek SL-865PE-L

Kicsit „Barbie-s” kinézetű a *Soltek* egyetlen dualDDR-es alaplapja. A NYÁK, a processzorfoglat és majdnem minden további csatló is lila színű, amely meglehetősen furcsa megjelenést kölcsönöz az eszköznek. A teljesítményt persze ez cseppet sem befolyásolja, ezen a téren mindent

rendben találtunk. Az északi hídra egy viszonylag nagyméretű borda került, így normál körülmények között nagyon csendes PC-t építhetünk. Az alaplapon 6 PCI, 2 IDE, 2 SATA, a 100 Mbites hálózati vezérlő és a 2+6 USB port szolgál a bővítésre, s ennyiből talán már egyértelműen látszik, hogy a *Soltek* a középkategóriába szánja a termékét. Ez persze egyáltalán nem baj, az otthoni viszonylatban teljesen felesleges Gigabites hálózati vezérlő leváltása például csökkenti is a termék árát. Némi bosszankodásra adhat okot, hogy a 2x2-es tápcsatlakozót nyolc kondenzátor, illetve tekercs fogja körül, ezért egy kicsit nehéz hozzáférni.

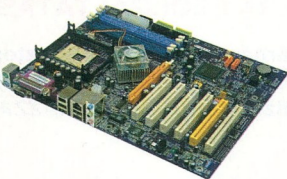
Albatron PX865PE Pro

Külsőre a *Gigabyte* és az *Albatron* alaplapok között fellelhető némi hasonlóság, amelynek az egyszerű oka, hogy az *Albatron* részére a *Gigabyte* készíti a lapokat. Az eszközök minőségére tehát elméletileg nem lehet panaszunk (s mérési eredményeinkből kiderül, hogy mindezt a gyakorlat is igazolja). A lap fizikai kialakítása

egyébként az említett tény ellenére is elentmondásos, van ami kifejezetten jól sikerült, van ami viszont rosszul. Az északi híd passzív hűtője például úgy áll, hogy a processzorventilátorból kiáramló levegő egyáltalán az lapkát is hűteni tudja, ugyanakkor hatalmas mérete miatt a videóvezérlőn a *Zalman* régebbi passzív hűtése nem használható. Az alaplap árának alacsony tartása érdekében a hálózati csatló csak 100 Mbites, s az alaplap a továbbiakban is csak a szokásos kivezetéseket tartalmazza (amelyeket a dobozban található 4 portos kivezetés egészíti ki.) Sajnos soros merevlemezekhez használatos szettből (adatkábel+átlalakító) csak egyet találtunk.

ECS PF1

Az ECS alaplapja közepes felszereltséggel érkezett hozzánk, a PF1-en kívül PF1 Deluxe és PF1 Lite verziók színesítik a termékpaletta. Az ECS mindig is a kiváló ár-teljesítmény arányáról volt híres, s az idő előrehaladtával a helyzet még tovább javult, s ugyanez mondható el az ECS alaplapok fejlettségéről. Persze az igazság

azért az is hozzátartozik, hogy az ECS ezt nem önéből, hanem más gyártók másolásával érte el, de a felhasználók szempontjából ez egyáltalán nem fontos. Az előbb említett kedvező változások érintik egyfelől az alaplap fizikai felépítését (pl. az előlapi csatlakozó színkódja, a BIOS kettőzése, a NYÁK lekerekített sarkai), másfelől a csomagolást is. A 6 PCI slot a jó minőségű integrált hangkártya és a hálózati csatló miatt azonban nem feltétlenül indokolt (főleg a középkategóriában), s talán egyel kevesebb slot és egy kicsikét szellősebb kialakítás szerencsésebb lett volna.

Higyed Gábor
gabor.higyed@cpanorama.hu

2004/2 Információk

Típus: Soltek SL-865PE-L
Forgalmazó: LS Computer
Ár: 24 420 Ft
Internet cím: www.soltek.com, www.lsccomputer.hu

Sebesség	29	40
Stabilitás	36	40
Szerelhetőség	8	10
Szolgáltatások	5	10

pont 78 Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ:**
- stabil és gyors működés
- MÍNUSZ:**
- a fizikai felépítés nem tökéletes

2004/2 Információk

Típus: Albatron PX865PE Pro
Forgalmazó: Mercury Magyarország
Ár: 22 300 Ft (ajánlott végfelhasználói)
Internet cím: www.albatron.com.tw, www.mercurycomputer.hu

Sebesség	28	40
Stabilitás	32	40
Szerelhetőség	8	10
Szolgáltatások	5	10

pont 73 Értékelés: középkategória

- PLUSZ:**
- már itt is van AGP védelem
- MÍNUSZ:**
- picit nehezen szerelhető

2004/2 Információk

Típus: ECS PF1
Forgalmazó: Pulsar
Ár: 21 992 Ft (ajánlott végfelhasználói)
Internet cím: www.ecs.com.tw, www.pulsar.hu

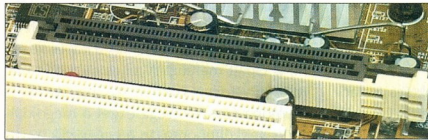
Sebesség	26	40
Stabilitás	32	40
Szerelhetőség	8	10
Szolgáltatások	6	10

pont 72 Értékelés: középkategória

- PLUSZ:**
- kiváló ár/teljesítmény arány
- MÍNUSZ:**
- nem használhatunk komolyabb CPU hűtőt

Így tesztelt a CP

E havi alaplaptesztünk apropóját a 800 MHz-es buszsebességgel működő Intel processzorok adták, így a megméretésre olyan eszközöket kértünk, amelyek képesek kezelni az ilyen CPU-kat. Az optimális teljesítmény eléréséhez a 800 MHz-es buszsebességhez kétszatornás memóriavezérlőt is illik használni, ezért a második kritériumunk a DualDDR memóriakezelés támogatása volt.

Egy újfajta megoldás a videovezérlő rögzítésére az ASUS és a Club3D alaplapjain

A szintetikus teszteléshez a *SiSoft Sandra*t használtuk, amely viszonyszámokkal jellemezte a processzor teljesítményét, a memória esetén pedig a program ténylegesen átvitt/feldolgozott értékeket mutatott. A memória sebességét a magyar fejlesztésű *AIDA* programmal is lemértük, amely a ténylegesen átvitt sebességet mérte.

A valós teljesítményt persze mindig jobban reprezentálja egy komplex feladat végrehajtása. Éppen ezért az egyik legalkalmasabb módszer a rendszer teljesítményének a mérésére a *videotömörítés*, hiszen ott a processzor és a memória teljesítménye együtt határozza meg a rendszer képességét.

Szerelhetőség (10 pont - 10%)

Minden alaplapot legalább egyszer be kell szerelni a gépbe, de bővíteni, memóriát cserélni, IDE kábelt szerelni is elég sokat kell.

Természetesen az sem mindegy, hogy hova is kerülnek az egyes csatlakozások. A

szerelést számos további dolog is könnyíti, így például a gyorszerelési útmutató, de említhetnénk akár a szinkódok használatát is. A szerelés során beszerezhető sérülések is könnyen elkerülhetők, ha a NYÁK sarkai lekerékkítettek. Szerencsére erre már ma is egyre több gyártó figyel! A soros me-revlemezekhez mellékelt tápcsatlakozó-átalakító meglétét, illetve hiányát, valamint az IDE kábelek típusát (szalag vagy kerek) szintén a szerelhetőség pontszám alatt vet-tük figyelembe.

Szolgáltatások (10 pont - 10%)

Az alaplapgyártók közötti verseny egyre inkább a plusz szolgáltatások felé terelődik, az értékelésnél nem hagyhatjuk tehát figyelmen kívül az extrákat sem. A szolgáltatások és a használhatóság szempontja közötti határ igen vékony: az alaplapra integrált RAID vezérlőt, az USB kivezetéseket, a soros ATA kábelt a szolgáltatások között értékeltük, csakúgy mint a csomagolásban egyre gyakrabban fellelhető matrica meglétét, amely az alaplap fizikai felépítését ábrázolja. Ez utóbbi a megfelelő helyre felragasztva igazán hasznos lehet, elsősorban a gépet sokat bitykölő felhasználóknak.

H. G.

gabor.higyed@cpanorama.hu

Az alaplapokhoz egy 2,6 GHz-es, 800 FSB-s P4-es processzort használtunk, s a processzorba integrált Hyper-Threading technológiát minden esetben aktiváltuk. A processzor mellett a további eszközünk 2x256 Mb-ajt PC3200-as Kingston memóriamodul volt (amelyeket a teszt időtartamára az *Interboard Hungary* bocsátott a rendelkezésünkre).

Az AGP vezérlő teszteléséhez egy *Gigabyte ATI Radeon 9600 Pro* videovezérlőt használtunk, az áramellátásról a *User's-tól* kapott FSP 400 wattos tápegység gondoskodott. Operációs rendszernek a *Windows XP-t* választottuk. A további tesztprogramjaink a szokásosak voltak: *FutureMark 3DMark 2003*, *SiSoft Sandra 2004*, *AIDA 32WCPUID*, valamint a *Gordian Knot*.

Az értékelés során az alábbi négy szempontot vettük figyelembe.

Sebesség, stabilitás (40-40 pont, 40-40%)

Az alaplapok leglényegesebb tulajdonsága a *stabilitás* és a *sebesség* – a kettő közül nem mondhatjuk egyikre sem, hogy fontosabb lenne a másiknál.

A megméretést a BIOS konfigurálásával kezdtük. Amennyiben egy alaplapnál lehetett teljesítményre optimalizált és stabil BIOS profilok közül választani, úgy minden esetben a teljesítmény szerinti legjobb beállítást választottuk. A tesztelést a *WCPUID* programmal kezdtük, egyfelől hogy megbizonyosodjunk a Hyper-Threading működéséről, másfelől pedig, hogy megismerjük az alaplap valódi buszsebességét.

Így értékelt a CP

Az alaplapokat négy szempont alapján értékeltük:

Sebesség:40 pont
Stabilitás:40 pont
Szerelhetőség:10 pont
Szolgáltatások:10 pont
Összesen:100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúcskategória:	...90 pont és felette
Felsőkategória:	...80-89 pont
Középkategória:	...65-79 pont
Belépőszint:	...65 pont alatt

Ebben a hónapban olyan alaplapon teszteltünk, amelyek a 800 MHz-es FSB-vel rendelkező Intel processzorokat és a kétszatornás memóriavezérlőt is támogatják. E kategóriában a legjobb teljesítményt jelenleg az Intel lapkakészletei nyújtják, ezért úgy gondoltuk, hasznos lehet megismerkedni velük is.

A lapkakészletek architektúrája alapvetően hasonló, mindegyik egy úgynevezett északi és egy déli hídból áll (North Bridge & South Bridge). Az előbbi van közvetlen kapcsolatban a processzorral, a memóriával, az AGP-vel és a déli híddal, míg ez utóbbi a perifériákat irányítja. A lapkakészlet a két híd összekötő csatornával válik teljessé.

A számunkra fontos két lapkakészlet az Intel 875P, valamint az Intel 865PE nevet viseli. Mindjárt az elején leszögezzük, hogy a két lapkakészlet csak alig tér el egymástól, de azért először nézzük meg a közös vonásokat. Mindkét lapka támogatja a 800/533/400 MHz-es FSB-vel rendelkező

Megfelelő alapozás

processzorokat (a négyszeres adatátvitel használó adatbusz valójában 200/133/100 MHz-en üzemel). A legmagasabb órajel használatával a maximális feldolgozható adatmennyiség 6,4 Cbájt másodpercenként, amely pontosan kétszerese a Pentium 4-esek nyitóbességének. Persze semmit sem ér a villámgyors processzor, ha nem jönnek elég gyorsan a feldolgozandó adatok. Éppen ezért a 875P-nek és a 865PE-nek is kétszatornás a memóriavezérlője. Mindkét csatorna maximum 400 MHz-es modulokat (akár ECC-seket is) képes kezelni, 2 Gbájt méretig. A teljes memória mérete így értelemszerűen 4 Gbájt lehet. A memória sávszélessége ezzel a megoldással egyébként pontosan megegyezik a processzorával, de mivel a működési frekvencia eltér, ezt messze nem lehet teljes mértékben kihasználni. (Az optimális eset az lenne, ha a két csatorna frekvenciája fél ciklussal el lenne tolvaj egymáshoz képest.) Az AGP vezérlő esetében is történt változás, a 4x-es AGP helyett a lapkakészletgyártók sorában utolsóként az Intelnél is a 8x-os szabványt használó változat vette át. Az északi hídhöz még egyetlen eszköz csatlakozhat, ez a *Gigabites hálózati csatlakozás*. Az Intel által kifejlesztett CSA (*Communications Streaming Architecture*) valójában egy interfész, amelynek a segítségével a hálózati csatlakozás mind a 133 Mbájt/s adatátvitelt támogató PCI buszt, mind a hidak közötti, 266 Mbájt/s adatátvitelt összekötést meg tudja kerülni.

A két lapka között az egyetlen apró eltérés a memóriakezelés terén található. Míg az Intel 875P esetében a memóriakezelést a *Performance Acceleration Technology* (röviden

PAT) technológia az adatösvények optimalizálásával tovább gyorsítja, addig a 865PE-ből ez a megoldás kimaradt. A sebességbeli különbség kb 10%-os, amelyből a felhasználó számára mindössze 2-6% érvényesül, alkalmazástól függően.

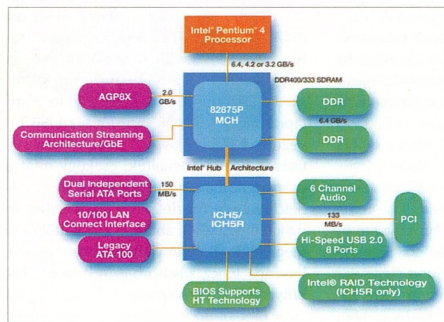
Az Intel 865PE-nek van egy grafikus magot is tartalmazó változata. Az Intel 865G természetesen az *Intel Extreme Graphics 2* magot tartalmazza, amely játéokra csak korlátozottan, minden más feladatra viszont kifogástalanul használható.

Az Intel mindkét lapkához kétféle déli híd ajánl. A teljesítmény szempontjából ezúttal sem kell túl nagy dologra gondolni, az ICH5 mellett kapható ICH5-R csak annyiban több az egyszerűbb változatnál, hogy a soros ATA interfészen keresztül a RAID 0, illetve BIOS-tól függően, a RAID 1 módot is támogatja. A két híd egyébként még mindig a jó öreg Intel Hub Architecture köti össze, ami mindössze 266 Mbájt másodpercenkénti adatátvitelnek felel meg. A jövőben az Intel ezen minden bizonyonnal változtatni fog, mert ez a mai követelményeknek még megfelelő elméleti sebesség alkalmanként 80-90%-ban már ma is ki van használva.

A déli híd egyébként a szokásos kiegészítők tartalmazása, így a PCI vezérlő (maximum 6 sín támogatással), 8 USB 2.0 portot, 2 IDE csatlakozó, valamint két soros ATA portot. Az utóbbi egyik nagy előnye az integrált megoldásokkal szemben, hogy közvetlenül a déli híddal áll összeköttetésben, azaz semmilyen esetben sem terheli a PCI vezérlőt. Végül, de nem utolsósorban az AC'97 link is része a lapkakészletnek, amelyen keresztül az integrált hangkártyák csatlakozhatnak.

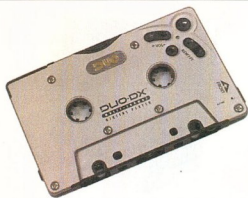
A lapkakészlethez jár az *Intel Application Accelerator* nevű program is, amely információ megjelenítésre, illetve néhány egyszerűbb funkció engedélyezésére/letiltására használható.

Higyed Gábor
gabor.higyed@cpanorama.hu

A „875-ös” sematikus ábrája

MP3 LEJÁTSZÓ

Duo-DX AR496

Név:	Duo-DX AR496
Forgalmazó:	New Age Computer
Internet:	www.newagecomp.hu

- nagyon jó ötlet, amely kiválóan működik
- egy LCD kijelző még jól jönne

HORDOZHATÓ DVD-/CD-ÍRÓ

DVR-SK12D

Név:	Pioneer DVR-SK12D
Forgalmazó:	BaSys Kft.
Internet:	www.basys.hu/

- szinte minden ismert médiumra képes írni, csendes, tetszetős kivitel, jó szoftverellátottság
- a DVD-RAM formátumot sajnos nem írja

MOBILTELEFON

Nokia 3660

Név:	Nokia 3660
Forgalmazó:	Nokia Magyarország Kft.
Internet:	www.nokia.hu/

- sokat javult a billentyűzet használhatósága, Bluetooth, SymbianOS
- nőhetne már a beépített kamerák felbontása ☺

A képet nézve bizonyára sokakban felmerül, hogy pontosan mi is látható rajta, hiszen minek írunk mi egy audio-kazettáról! Nos, a fenti szerkentyű nem más, mint egy MP3 lejátszóval kombinált kazetta, amely önállóan és normál magnóval (walkmannel) együtt is használható. Ere mondják, hogy remek ötlet!

A Duo-DX „mezei” MP3 lejátszóként használva meglehetősen puritán, ugyanis nincs LCD kijelzője. Így ne is várjunk ID3 mezőkijelzésre, érdekes ábrákat vagy más efféleket. Tudunk vele lejátszani, előre-hátra tekerni és lépkedni a számok között, felvenni (96 Mbájtra 90 perc fél közel CD és 390 perc diktafon-minőségben), illetve mindezeket a távirányító segítségével a fülhallgatóról is vezérelhetjük. Az energiaellátásról tölthető telep (kettőt is kapunk belőle, külső töltővel) gondoskodik, a számítógépre pedig USB porton keresztül csatlakozhatunk. A felvétel történhet vonalszintű bemenetről és a beépített mikrofonról is.

Igazán érdekessé akkor válik a dolog, ha ezt az ál-kazettát egy walkmanbe vagy kazettás magnóba helyezzük! Ekkor ugyanis a funkciókat a magnetofon gombjaival vezérelhetjük! A Play gomb lenyomásával MP3-as kazettánk is lejátszó üzemmódba vált, amelyet azután a magnó hangszóróján (fülhallgatóján) keresztül hallgathatunk meg, köszönhetően a lejátszóféjhez nyomódó „ál-szalagnak”! Ehhez hasonló módon lehet a számok között lépkedni, és felvenni.

A doboz kibontása után rögtön nyugtázhatjuk, a „dizájn” kifejezetten ízlésesre sikerült. Ha az életben többet nem használjuk másra, már akkor is megérte, mint asztali dísz, akár fekvő, akár élére állított megoldásban. Az ember nem is gondolná, hogy egy ekkora méretű csillag műanyag „dobozban” egyáltalán bármi használható el lehet rejtteni. Pedig a Pioneer fejlesztőinek sikerült, mégpedig nem is akármit. A DVR-SK12D, vagy hangzasosabban nevével a Portable DVD/CD Writer ugyanis a DVD-RAM kivételével az összes létező írható formátummal képes dolgozni.

Hordozható létre a sebességére sem lehet panaszunk: 2x DVD-R, 2x DVD-RW, 2,4x DVD+R, 2,4x DVD+RW, 16x CD-R, 10x CD-RW. Természetesen ez a sebesség leginkább akkor jön ki, ha USB 2 vagy FireWire portra csatlakoztatjuk a masinát. USB 1-es rendszerekkel a dolog kicsit lassabban megy, az adatátvitel korlátozott sebessége miatt. Egyvalami azonban mindig állandó: a szinte teljesen zajmentes munka.

A Pioneer hordozható DVD-lejátszója persze nem kizárólag notebookhoz csatlakoztatható, hanem bármilyen PC-hez, amelynek van USB vagy FireWire portja. Így akár egy több géppel rendelkező cég-nél is jelentősen le tudja egyszerűsíteni az adatok DVD-re írását, hiszen a rendszergazda egyetlen mozdulattal rácsatlakoztathatja bármikor, bármelyik gépre, külön szerelgetés nélkül.

A Nokia tavaly megjelent, rendkívül népszerűségi képező telefonja, a Nokia 3660 sikerére építve, a vállalat bemutatta a Nokia 3660 készülékeket, amely tovább bővíti a vállalat képezési portfólióját, és szélesebb fogyasztói rétegekre is kiterjeszti a képezési élményét. A beépített, nagy felbontású, álló- és mozgó kép megörökítésére egyaránt alkalmas VGA kamera, a videolejátszó és a multimédiás üzenetküldési szolgáltatás (MMS) mellett a Nokia 3660 telefon 65500 színt megjelenítő, 176x208 pixeles, nagykn mondható kijelzőt, stílusos – és az elődjéhez képest szeríntünk kényelmesebb – billentyűzetet kínál, és az Xpress-on™ elő- és hátlapok új kollekciójával használható. A háromsávú Nokia 3660-at (GSM/GPRS 900/1800/1900) elsősorban az európai, a közel-keleti és a távol-keleti piacra szánják.

A Nokia 3660 telefonokat a Series 60 szoftvercsomagra alapozták, beépített VGA (640x480-as felbontásra képes) fényképezőgéppel rendelkeznek, a videófelvételeket pedig videokamerával rögzítik. A telefonokon emellett a tartalmak letöltésére és való idejű lejátszásukra a RealOnePlayer szoftver is megtalálható. Az MMS funkcióknak köszönhetően a felhasználók képeket, videófelvételeket, szöveget és hangot küldhetnek más kompatibilis MMS-képes készülékre vagy egy e-mail-címre. A Nokia 3660 széleskörű e-mail támogatást kínál, a mobilszolgáltatások részén látat pedig az XHTML böngésző révén teszi élvezetesebbé.

RAID VEZÉRLŐ

3ware Escalade 7506-4LP

Név: 3ware Escalade 7506-4LP

Forgalmazó: Pixel

Internet: www.pixel.hu, www.3ware.com

+ igényes kialakítás, nagyfokú kompatibilitás

- ebben a kategóriában csak az ára

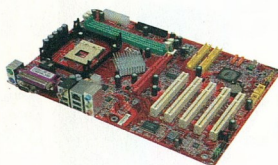
A 3ware név az otthoni felhasználók számára valószínűleg nem cseng ismerősen, hiszen a gyártó termékei elsősorban a szerverek világában kelendők. A nagykapacitású RAID-rendszerek alapjául szolgáló vezérlők között mindenesetre csak felsőfokban beszélhetünk a cég termékeiről, a fejlesztéstől kezdve a drágvertámogatásig minden a legmagasabb színvonalú.

A négy eszköz kezelésére alkalmas RAID vezérlőnek természetesen saját gyártású IC-je és az adatcsere gyorsítására szolgáló integrált memóriája is van. A teljes sebesség kihasználásához 66 MHz-es PCI vezérlő használatát igénylő kártya a RAID 0, 1, valamint 1+0 mód mellett az 5-ös típust is támogatja. Talán apróságnak tűnik, a valóságban azonban nagyon is hasznos lehet a foglaltságjelző LED (különösen igaz ez akkor, ha valamely szerverben nemcsak egy ilyesfajta kártyát üzemeltetnek, s erre azért bőségesen találhatunk példákat).

A 7506-4LP megfelelő kötegtípus használatára esetén támogatja a hot-swap, valamint a hot-spare funkciókat is. Az Escalade 7506 termékcsalád három további tagja alapvetően azonos funkciókkal rendelkezik, ezek a modellek 1, 8 vagy 12 párhuzamos ATA-eszköz kezelésére alkalmasak.

Szervertermékről lévén szó, a csomagolásban található CD-re Windows 2000/XP/2003, SuSE és Red Hat Linux meghajtó programok kerültek fel.

P4-ES ALAPLAP

MSI PT8 Neo-LSR

Név: MSI PT8 Neo-LSR

Forgalmazó: Ramiris

Internet: www.msi.com.tw, www.ramiris.hu

+ stabil működés

• a memóriakezelés csak átlagos

Ha összehasonlítjuk az MSI Intel 848P lapkakészlettel szerelt alaplapját és a VIA PT800-as chipsettel rendelkező változatot, gyakorlatilag két teljesen egyforma alaplapra találkozzunk. Az egyedül, ami változott, az északi hídra került jóval kisebb borda (hiába, a hőterhelés csökkenése a VIA-nak mindig is az egyik erőssége volt), és néhány csatlakozó is új helyre került.

A lap fizikai kialakítása egyébként az MSI-hez méltóan nagyon igényes, így például a NYÁK sarkai lekerekítettek, az előlapi panel csatlakozóinak a felhelyezését pedig szinkód is segíti. A mérettel viszont itt is némi problémánk akadt, minthogy olyan rövid videokártya sajnos nem létezik, amelyet ne kelljen kiszedni a memóriabővítéshez.

A technikai jellemzők tekintetében az alaplap teljes mértékben igazodik a belépőszint követelményeire, így egyedül a kétszatos panel csatlakozóvezérlő, valamint az otthoni viszonylatban talán felesleges gigabites hálózati vezérlő hiányzik. Pontosabban nem is hiányzik, csak lassabb (100 Mbit/s) sebességen működik.

Az alaplapra felkerült az úgynevezett CoreCell is. Ezt az eszközt egyébként az MSI fejlesztette, és valójában két fontos szempontot tart szem előtt. A chip egyfelől igyekszik kitolni a tuninglehetőségek határait, másfelől pedig a zajszintet is a lehető legkisebbre csökkenti (elsősorban a ventilátorok fordulatszámának a szabályozásával).

TFT MONITOR

Prestigio P190T

Név: Prestigio P190T

Forgalmazó: Asbis

Internet: www.asbis.hu, www.prestigio.biz

+ igényes kialakítás, kedvező ár

• ennél a méretnél már elvárható lenne a DVI kimenet

Igazi multimédiás monitor került ki a Prestigio gyártósoráról, a P190T. A nevéből adódóan 19"-os kijelzővel felszerelt monitor az általánosnak mondható hangfalpár mellett tévétunerrel is dicsekedhet, s hogy a készülék eme funkciója igazán jól használható legyen, még a kép-a-képben szolgáltatással is felszerelték.

A káván elhelyezett extra gomb segítségével a teljes képernyős váltás mellett olyan lehetőséget is választhatunk, hogy a tévé képe overlay-szerűen, valamelyik sarkokban jelenjen meg. Természetesen ez a művelet operációs rendszertől függetlenül működik, ami egyúttal azt is jelenti, hogy semmilyen inkompatibilitási problémától nem kell tartanunk.

A tuner mellett persze fontosak a monitor „normál” paraméterei is. Szerencsére a készülék ezen a téren semmilyen meglepetést sem tartogat. A megszokottnak mondható 1280×1024 képpontos felbontásban maximum 75 Hz-en üzemelő kijelző működési elve az aktív mátrix technológián alapszik.

A monitor fényereje jónak mondható, a kontraszatarány viszont a mérések alapján elmarad a gyári értékektől. A panel válaszáideje jobb, mint ahogyan azt a kategóriában megszokhattuk, ennek megfelelően a P190T filmnézésre és játékokra is elég jól használható.

A rugalmas talp és a rögzítőlyukak segítségével az eszköz nemcsak falra, hanem pafonra is kényelmesen és egyszerűen felszerelhető.

SZÁMÍTÓGÉPHÁZ

Mercury AQUA

Név:	Mercury AQUA
Forgalmazó:	Mercury Magyarországi
Internet:	www.mercurycomputer.hu

- + könnyen szerelhető, ventilátor is jár hozzá
- a tápegység lehetne nagyobb is

Aki tetszetős, mégsem túl drága számítógéphez vágyik, annak érdemes egy pillantást vetnie a Mercury termékeire. A cég egyik újdonságánál a fejlesztők leginkább a könnyű szerelhetőséget tartották szem előtt, ezért az oldallap rögzítését úgy oldották meg, hogy az csavarozgatás nélkül, egyetlen patintással levehető legyen.

Az egymozdulatos szerelgetés egyébként a továbbiakban is jellemző az egész szerkezetre, így a meghajtókat és a bővítőkártyákat is csavarozás nélkül, könnyen és gyorsan beépíthetjük. Az viszont már kissé meglepő, és nem feltétlenül szerencsés, hogy az alaplap is mindössze néhány csavarral rögzíthető. A ház külsőre igazán dizájnos, a tengerké színek mindössze egyetlen hátránya van: ilyen színű előlappal sem mobilrack, sem optikai meghajtó, sem egyéb kiegészítő nem készül. Azért nem vagyunk teljesen védtelenek, és két optikai meghajtót az előlap köntöse alá rejthetünk.

A ház szellőzése amúgy jónak mondható, ami részben az alapfelszereltséghez tartozó 8x8 centiméteres ventilátornak is köszönhető. A ház fizikai méretei: 420x430x200mm.

Természetesen a házzal együtt tápegységet is kapunk, mégpedig a Mercury legnagyobb teljesítményű tápegységét, a 300 wattos KOB AP4300CE-L. A 2x2-es tápcsatlakozóval is felszerelt eszköz teljesítménye a legtöbb esetben elegendő kell, hogy legyen.

TFT MONITOR

Samsung SyncMaster 152x

Név:	Samsung SyncMaster 152x
Forgalmazó:	Samsung Magyarországi
Internet:	www.samsung.hu

- + kiváló dizájn, jó képmínőség
- kicsit nehéz a gombokkal kezelni a menüt

A Samsung 15"-os TFT kijelzőjének nincsen DVI bemenete, az extrákat tehát az egyéb szolgáltatások között kell keresnünk. A bekapcsolás és a menüvel való ismerkedés után a fényerőt és a kontrasztot vizsgáltuk, és megállapítottuk, hogy a monitor mindkét jellemző esetében az átlagosnál jobban teljesít. A választódó a gyári adatok szerint 16 ms, s ezt mérésünk is egyértelműen igazolták.

A Samsung mérnökei a MagicBright technológiát is implementálták a monitorba. (Ennek a segítségével a képernyő egy tetszőleges részén az eredeti beállításoktól függetlenül változtathatjuk a kontrasztot és a színtelítettséget.) A képernyő felbontása természetesen 1024x768 képpont, ennél nagyobb egy 15"-os készüléktől nem is várhatunk. A talpazat két helyen hajlítható, így a monitor akár a falra is könnyen felszerelhető. Kis mérete és súlya miatt a SyncMaster 152x bárhol elfér.

Végezetül essen néhány szó a dizájról. A káva kialakítása az átlagosnál vékonyabb, a készülék maga pedig könnyebb, mint ahogyan azt várnánk. Mindez kecses megjelenést kölcsönöz a Samsung 152x-nek, s ezt a megjelenést a gombok elhelyezése és a kábelezés sem törli meg. Előbbi a káva alsó részén helyezkedik el, utóbbi pedig teljes egészében a hátlap alá rejthető. A gombok ily módon való elhelyezése persze mindenképpen kicsit a kezelés rovására megy, de a monitorral alkotott jó benyomásunkat összességében ez egyáltalán nem befolyásolja.

AUDIO-CD-/MP3-/VCD-LEJÁTSZÓ

Sign Portable Video CD/CD Player

Név:	Sign SG-1103
Forgalmazó:	AT Comp
Internet:	www.atcomp.hu

- + tetszetős dizájn, könnyen használható
- nagyon kicsi a kijelzője, nehéz rajta MP3-at keresni

A Sign legújabb, SG-1103 jelzésű CD-lejátszója háromféle formátumot kezel, a zenei CD-k közül a normál audio és az MP3 formátum mellett a a VideoCD anyagot tartalmazó lemezekkel is elboldogul. A divatosnak mondható eszköz az átlagosnál könnyebb és vékonyabb kialakítású, s ennek a gyakorlatban nagyon sok hasznát vehetjük.

Amennyiben az akkumulátorok lemerülnek, ütközben használhatjuk a külső elemtartót is (2 db AA méretű elemmel), de ha hálózati áram közelében vagyunk, az adaptert is igénybe vehetjük. (Egyébként ez utóbbit kell használni akkor is, ha az akkukat szeretnénk tölteni.) Pozitívumként könyveltük el a fülhallgatóra tett távirányítót is: hat gombjával valamennyi, a zenehallgatásnál fontos funkciót elérhetjük. (Ami mindenképpen figyelemre méltó: a távirányítón háttérvilágításos LCD-kijelző is található.)

A csomagolásból amúgy egy második távirányító is előkerül, amely az MP3-formátumú zenei CD-k és a VideoCD-k lejátszásakor jöhet jól (tekerés funkció, mp3-as fájlok közötti keresgélés). A hangminőség közepesnek mondható, a VideoCD visszajátszásával viszont teljesen elégedettek lehetünk.

Szintén nem panaszkozhatunk a csomagolás tartalmára, amely a már említett távirányítókön és az adaptereken kívül még használati útmutatót (angol nyelven) és a tővével való összekötéshez szükséges kábeleket is tartalmazza.

Így teszteltünk

Ilyen jellegű szoftvereket egyetlen módon lehet igazán tesztelni: használni kell őket. Képességeinkkel tisztában lévén, gondosan elvonulva (és halkán) énekelgettünk. Az egyik legfontosabb szempont az volt, hogy milyen minőségű zenei alapokat kapunk (ha egyáltalán kapunk) a szoftverekhez. Külön vizsgáltuk, hogy a szoftver elboldogul-e magyar slágerekkel is (főleg a dalszöveg kijelzésénél volt ez kérdéses). Hogy a szoftver MIDI lejátszási képességeiről (esetleg saját hangszinkeszletéről) is képet kapjunk, egy bizonyos *.KAR fájlt („Always on my mind”) mindegyik programmal lejátszottunk. Fontos szempont volt, hogy vajon mi is tudunk-e létrehozni a szoftver segítségével karaoke fájlokat? Végül a hangrögzítési és konvertálási lehetőségeket, a támogatott formátumokat, valamint az egyszerű kezelhetőséget is megvizsgáltuk.

Dalra fakadva

Az emberek többsége szeret énekelni, függetlenül attól, hogy tud-e vagy sem. Ráadásul a legelvetemültebbek ezt még a fürdőszobán kívül is megteszik. Egy-egy ismerős sláger hallgatva a hallgató önkéntelenül is dalolni kezd, és együtt énekel az előadóval. Az igazi próbatétel persze az, amikor csak a zenei alapra próbálunk dalolászni: ennek a népszerű tevékenységnek az elnevezése a karaoke.

Ha valami olyan népszerű, mint a karaoke, akkor elkerülhetetlen, hogy megérkezzen a PC-kre is. A karaoke-szoftverek és a MIDI-zene szerencsés „házassága” miatt, ezek a programok és a hozzájuk tartozó rengeteg zenei alap

az utóbbi években futótűszerűen terjed az interneten. A legtöbb ilyen szoftver az otthoni bulik hangulatának a fokozására szolgál, de a komolyabb alkalmazások segítségével akár még karaoke versenyt is rendezhetünk.

DART Karaoke Studio

A DART cég rögtön két komoly szoftverrel is képviselteti magát a piacon: a DART Studio, valamint a DART Karaoke Studio CD+G található meg a kínálatukban. Az alapvető funkciókon kívül (dalszöveg kiírás,

illetve dalszöveg szinkronizálása) mindkét szoftvernek van úgynevezett de-vocalizer funkciója is: ez azt jelenti, hogy kedvenc MP3 vagy CDA számainkból eltávolítja az éneket, így kedvünkre gyakorolhatjuk az éneklést, csak a zenei alapot hallgatva. A de-vocalizer funkció nem túl egyszerű: elég sok paramétert kell beállítanunk, és némi kísérletezést sem úszunk meg, mire végül sikerül tökéletesen eltávolítanunk mondjuk Chris Rea karcos énekhangját. A dalszövegeket importálhatjuk az elkészült műbe, sőt, saját dalszöveget is írhatunk. A szoftver nem ismeri a hagyományos MIDI, illetve KAR fájlokat, így elcsúszhat a neten található karaoke fájlok.

2004 Információk

Internet: www.dartpro.com/
 Jogállás: shareware
 Korlátozás: 30 napos
 Méret: 12,5 Mbájt

Szolgáltatások	14	20
Kezelés	18	20
Külső	20	20
Méret	10	20
Stabilitás	20	20

82 Értékelés:
 felső kategória

PLUSZ:
 • de-vocalizer funkció

MÍNUSZ:
 • csak saját formátumú zenékel dolgozik

Karaoke örület

A karaoke szoftverek alapvető funkciói: dalszöveg kiírás a képernyőre (természetesen az énekel szinkronban), „szótagolás” (azaz a szavakon belül különböző színnel jelzi azokat a szótagokat, amelyeket éppen énekelünk kell(ene), valamint felvétel készítése – egy egyszerű mikrofon segítségével MP3- vagy WAV-formátumban tárolhatjuk az előadásainkat. A komolyabb szoftverek arra is képe-

sek, hogy bármilyen zenéből eltávolítsák az éneksávot. A szoftver persze mit sem ér a hozzá tartozó zenék nélkül: a magyar előadók számainak karaoke verzióját a <http://karaoke.lap.hu>, vagy a www.chrismidistudio.hu címen érdemes keresni. Külföldi előadókat a nagyobb oldalakon érdemes keresnünk, ilyen például a www.eatsleepmusic.com és a <http://azkaraoke.com>.

Egy igazi karaoke-gép: sokkal jobb, mint bármilyen szoftver

A KAR (karaoke) ki-terjesztésű fájlok általában olyan MIDI fájlok, amelyek tartalmazzák a dalszöveget is, illetve a dalszöveg megfelelő ritmusú megjelenítéséhez szükséges adatokat.

A karaoke

A karaoke (főleg szülőházájában, Japánban, valamint az Egyesült Államokban) hallatlan népszerű társas szórakozás. A szó a japán *Karappo Okesutura* rövidítése, jelentése: „üres zenekar”. A mozgalom Kobe városából egy éjszakai báról indult 1970-ben: ekkor még nem gépek és programok, hanem igazi zenekar szolgáltatta az alapot a bátor vendégeknek. A zenekart azóta felváltották a karaoke-gépek és szoftverek: a karaoke bárokban zenei alapokat játszanak le énekészólam nélkül. A vállalkozó kedvű énekesek és bulizni vágyók egy monitor figyelik a dallam ritmusának megfelelően kiírt dalszöveget – és közben per-

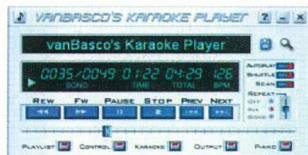

A kor nem számít – néhány percre sztárok lehetünk

sze énekelnek. A karaoke teret enged a felhasználónak, ha az általa kedvelt előadó számait inkább a saját hangján szeretné hallani – és valljuk be, van ebben

valami szórakoztató, akár tudunk énekelni, akár nem. (Arról nem is beszélve, hogy a hallgatóság is jól szórakozik, vagy éppen elborzadva nevetgél mindenközben). Akkor sincs gond, ha kedvenc számunk hangfekvése túl magas vagy túl alacsony a mienkhez (a technika csodákra képes): a karaoke szoftverek és gépek igény szerint változtatják a zenei alap hangmagasságát. Ha pedig elég bátrak vagyunk, akkor benevezhetünk egy karaoke-bajnokságra is: ezek a rendezvények néha több száz fős hallgatóság előtt zajlanak, a fődíj pedig általában nagy összegű készpénz, egyelőre (sajnos) csak külföldön.

vanBasco's Karaoke Player

Jelenleg a legnépszerűbb és a legtöbb letöltött ilyen jellegű szoftver a neten: ez egyrészt annak tudható be, hogy rengeteg tud (és mégis egyszerűen kezelhető), másrészt viszont ingyenes! Az úgynevezett „Karaoke Window”, azaz az ablak, ahol a dalszöveget látjuk, teljesen testre szabható: beállíthatjuk a betűméretet és -típust, a

háttérzín, illetve az ablak nagyságát (egészen a teljes képernyőig). A megszólaló hangszerek bármelyikét letilthatjuk (mute) vagy szóloiban hallgathatjuk (solo).

Lejátszási listát is készíthetünk, egy real-time-midi output ablakban pedig figyelhetjük a MIDI fájl paramétereit (notes, volumes, instruments). Ha akarjuk, akkor a lejátszó egy nagyméretű zongorabillentyűzetet is megjelenít – ezen is nyomon követhetjük a dallamokat. A lejátszó automatikusan beépül a böngészőprogramokba, így a telepítése után nyugodtan hallgathatjuk a MIDI vagy KAR fájlokat a webről is. A szoftver (akárcsak a Winamp) teljesen bővízhető.

2004 Információk

Internet: www.blazeaudio.com
 Jogállás: shareware
 Korlátozás: 30 napos
 Méret: 1,8 Mb-át

Szolgáltatók	10	20
Kezelés	20	20
Külső	20	20
Méret	20	20
Stabilitás	20	20

82 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:
 • nagyon egyszerű
 • nagyon áttekinthető

MÍNUSZ:
 • tudhatna többet

MIDIMaster Karaoke 3.5

A MIDIMaster borzasztóan testhez álló, jól kezelhető, a kezdők számára is élvezetes perceket nyújtó szoftver. Cserébe viszont a felhasználói felület túlzottan egyszerű és csúnya. Ennek ellenére a MIDIMaster napjaink egyik legnépszerűbb karaoke szoftvere.

Az internetről letöltött KAR fájlokat mikrofonunk csatlakoztatása után máris énekelhetjük. A szöveges kijelző szótogalnis is tud (éppen úgy, mint a profi karaoke-gépek a bárokban), ráadásul teljes képernyőre is kitéhetjük, valamint változtathatjuk a betűtípust és a -méretet is. Sajnos csak MIDI, PFC, illetve KAR fájlokat ismer, viszont a virtuális keverőpult segítségével külön állíthatjuk a zene csatornáit: egészen elképesztő remixeket hozhatunk így létre, ha esetleg már unnáink az eredeti dalt. A dalok tempóját is szabadon állíthatjuk. Éneklés közben csak egyetlen effektet, a visszhangot (echo) használhatjuk, azt viszont nagyon egyszerűen.

2004 Információk

Internet: www.blazeaudio.com
 Jogállás: shareware
 Korlátozás: 30 napos
 Méret: 1,8 Mb-át

Szolgáltatók	10	20
Kezelés	20	20
Külső	20	20
Méret	20	20
Stabilitás	20	20

80 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:
 • nagyon egyszerű
 • nagyon áttekinthető

MÍNUSZ:
 • tudhatna többet

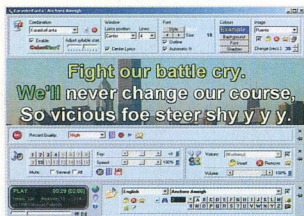
KarAll player

A KarAll ismeri a MIDI, a KAR és az RMI fájlokat, illetve elböldögöl az MP3, a WAV és a WMA formátumú zenékkel is: az utóbbiakal persze csak akkor, ha tartalmazza a dalszöveget is (ID3-LyricsV2 formában vagy külső LRC fájlokban). Az

audioformátumokon kívül a profi lejátszóokban használatos WMV, MPG, AVI, ASF videókat, illetve a CDA formátumot is használhatjuk. A trial verzió nem tartalmaz csökkentett funkciókat vagy időkorlátozást, viszont a zeneszámok 25%-ának (azaz maximum 80 másodperc) lejátszása után leáll (sajnos). Különleges funkció a *Find lyrics* – ennek a segítségével automatikusan letöltődik az internetről egy-egy zeneszám szövege. A karaoke-window teljesen testre szabható, sőt pár mozdulattal (ha van megfelelő videokártyánk) a tévére is kivezethető. A dalszöveg kírása itt is a megszokott, de lehetőség van „scroll” üzemmódban is megjeleníteni a szövegeket.

KaraokeKanta

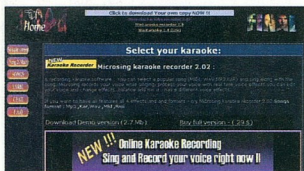

A KaraokeKanta egyik legkülönlegesebb funkciója az effektusok használata. Persze ne a szokásos funkciókra gondoljunk, mint mondjuk az ének visszahangosítása vagy effektvezése (hiszen ezt a legtöbb ilyen

szoftver eleve tartalmazza). A Kanta effektusai a tapsolástól vagy az ujjongástól a tapsig, illetve a nótótér „lepisszegésig” mindent tartalmaznak. Egy egyszerű menü segítségével beállíthatjuk, hogy a szám elején taps legyen, majd halkuljon el a nótótér, végül pedig vastaps következé! A szoftver mindezt rákeveri a zenére, nekünk nincs is más dolgunk, mint énekelni a virtuális publikum előtt.

A Kanta betanító funkciót is tartalmaz: ekkor az eredeti előadóval együtt énekelhetjük a számokat. Az elkészült műveket MP3-formátumban menthetjük, vagy rögtön CD-re írhatjuk. A támogatott formátumok: MIDI és KAR.

Microsing karaoke recorder 2.02

A Microsing legnagyobb előnye, hogy elég sok fájlformátummal (MIDI, WAV, MP3, KAR, RMI) elböldögöl. Házibulikon és otthon énekelgetéseken is nagyon jól jöhet, hogy a szoftver kezelése egyszerű, a dalszöveg-kijelzést pedig bármikor kitéhetjük teljes képernyőre. Éneklés közben

választhatunk az előre konfigurált négy „real time effect” közül – ezeknek a segítségével szebbé tehetjük az énekhangunkat, illetve ha jól etaláljuk a beállításokat, akkor olyan hatást érhetünk el, amit a profi stúdiókban is használnak. A számokat itt is rögzíthetjük, sőt a felvétel után is lehetőségünk effektvezni: a hangunkat a verb, chorus és equalizer funkciókkal „simíthatjuk” a zenébe. Persze ha nem tudunk énekelni, akkor a Microsing sem segít.

A szoftver egyetlen nagy problémája, hogy Windows XP alatt már a telepítéssel is gondok lehetnek, illetve hajlamos a lefagyásra is.

Henryke

csaba.kazari@cpanorama.hu

2004 2 Információk

Internet: www.karaokekanta.net/
Jogállás: demó
Korlátozás: 15 használat
Mért: 1 Mbáj

Szolgáltatások	14	20
Kezelés	13	20
Külső	12	20
Mért	20	20
Stabilitás	20	20

79 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:
• jópofa effektusok

MÍNUSZ:
• kicsit nehézkes kezelés

2004 2 Információk

Internet cím: www.karaokekanta.net/
Jogállás: demó
Korlátozás: 15 használat
Mért: 1 Mbáj

Szolgáltatások	14	20
Kezelés	12	20
Külső	12	20
Mért	20	20
Stabilitás	20	20

78 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:
• érdekes hatások

MÍNUSZ:
• kicsit bonyolult

2004 2 Információk

Internet: www.microsing.com
Jogállás: demó
Korlátozás: funkciólimitált
Mért: 2,7 Mbáj

Szolgáltatások	13	20
Kezelés	16	20
Külső	14	20
Mért	16	20
Stabilitás	15	20

74 Értékelés:
középkategória

PLUSZ:
• sok fájlformátumot ismer

MÍNUSZ:
• XP alatt hajlamos lefagygni

F A X M E G R E N D E L Ő L A P

Fax: 456-69-70

- Aranyválogatás V. 1495 Ft
- Tesztek 695 Ft
- CAD/CAM 695 Ft

- Nyomtatók 695 Ft
- PDA Világ 695 Ft
- Digit Fotó 695 Ft

- CD&DVD-írás 990 Ft
- Microsoft Office 2003. 695 Ft
- Mobil Világ 495 Ft

- CAD/CAM 795 Ft
- Hacker 695 Ft
- Arany Válogatás IV. 1495 Ft

4990 Ft

3990 Ft

2990 Ft

2990 Ft

I. + II. kötet kedvezményesen 4990 Ft

4990 Ft

Igen, tánvétellel megrendelem a megjelölt kiadványokat (áraink a postaköltséget nem tartalmazzák).

SZÁLLÍTÁSI CÍM:

Név: _____
 Irányítószám: _____
 Település: _____
 Út, utca, tér: _____
 Házzszám: _____ emelet/ajtó: _____

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Név: _____
 Irányítószám: _____
 Település: _____
 Út, utca, tér: _____
 Házzszám: _____ emelet/ajtó: _____

Telefon: _____
 E-mail: _____

Alíráás: _____

Ha Önnek kényelmesebb, kiadványainkat az alábbi módokon is megvásárolhatja, illetve megrendelheti:
 Internet: www.computerpanorama.hu/ebolt/, e-mail: megrendeles@panorama.hu
 Telefon: 456-6964, személyesen: 1091 Budapest, Üllői út 25.

Tájékoztatjuk, hogy a visszaküldött adatokat további akcióinkhoz is fel kívánjuk használni. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törését. Nemelyben adatai felhasználásához nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

Az éjszakai élet, a klubok és a diszkók vitathatatlan sztárjai a DJ-k. Ez érthető is, hiszen a DJ gondoskodik a jó hangulatról, ő állítja össze a zenei anyagot – és nem utolsósorban ő felel a „keverésért”, azaz azért, hogy a tempó és a buli egyetlen pillanatilag se szüneteljen, folyamatosan legyen a dübörgés és a zene.

Diszkósok, kalandra fel!

Tractor DJ Mixer – az alternatív megoldás

A hagyományos módszerhez ragaszkodó DJ bakelit lemezekkel és CD-kkel, valamint egy keverőpulttal oldja meg a zenék egymásra üztását és az egyéb hangulatfokozó elemek előállítását. Az éjszakai élet fellegvárában, libizán (a diszkók és diszkósok paradicsoma – ráadásul minden újítás innen indult és indul) azonban az utóbbi években egyre gyakrabban tűnnek fel olyan „hangulatmesterek”, akik notebookon vagy egy mezei PC-n keverik a zenét (természetesen profi hangkártyákkal). Az általuk használt szoftverek többnyire rengeteg pénzbe kerülnek, van azonban egy cég, aki elérhető áron (50-től 200 euró) kínálja professzionális DJ-szoftvert. Ez a cég a *Native Instruments*.

Számítógép a diszkópult

Egy igazi keverőpult legfontosabb ismertetőjegye, hogy annyiba kerül, mint egy (nem használt!) autó, ráadásul impozáns méreteivel képes annyi helyet elfoglalni, mint például egy biliárdasztal. Ezek után érthető talán, hogy a kezdő diszkósok alternatív megoldásokra éheznek: és mi is lehetne jobb megoldás, mint egy remekbe szabott szoftverrel helyettesíteni a hagyományos analóg keverőpultokat?

A *Native Instruments Tractor DJ Mixer* névre hallgató szoftver az egyik legjobb a piacon: a legegyszerűbb programcsomag

ára 60 euró (kb. 15-16 000 forint), így egyáltalán nem nevezhető drágának. A tudása viszont bőven elegendő arra, hogy egy kezdő DJ megtanulja a szakma (majdnem) minden fogását, sőt még egy kisebb, pár száz fős bulit is vígan levezényelhetünk vele. Népszerűségének oka a könnyű kezelhetőség (ez fontos, hiszen ha valaki DJ, nem biztos, hogy, hogy számítógépguru is egyben), valamint az igényes felhasználói felület. A szoftver demoverziója letölthető a fejlesztők weboldaláról (<http://www.nativeinstruments.de>), illetve CD-/DVD-mellékletünkön is megtalálható. A demó tartalmaz ugyan korlátozásokat, arra viszont elegendő, hogy a program tudásáról képet kapjunk.

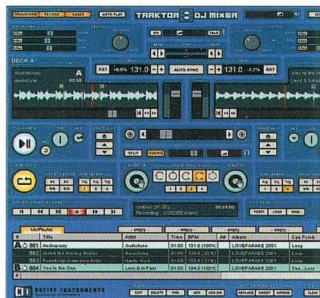
Természetesen egy DJ-szoftver mit sem ér a hozzávaló zenék nélkül: szerelkezünk hát fel pár darab MP3-mal, és kezdődhet is a parti! Lássuk, hogyan.

Az egyszerűség nagyszerűsége

A *Tractor* betöltése után rögtön a főablak tárul elénk: a továbbiakban erről a felületről fogunk elérni minden funkciót, mintha csak egy igazi keverőpult előtt állnánk. A két legszembetűnőbb kezelőelem: a képernyő alján található playlist ablak, illetve a jobb és bal oldali „interactive wave display” ablakok. A két egyforma ablak alatt teljesen megegyező kezelőfelületet találunk: mindkét ablakhoz külön play, stop, és egyéb gombok tartoznak. Nem vé-

letlenül: a *Tractor* működése ugyanis ezen a „kettősségen” alapszik. A különböző zenéket vagy effektusokat a jobb vagy a bal oldali lejátszóba tölthetjük be a playlist-ből. A két lejátszó között található „master crossfader” tolóval pedig beállíthatjuk, hogy melyik oldal milyen hangosan szóljon, csak az egyiket vagy esetleg mindkettőt egyforma hangosan küldhetjük a hangszóróinkba.

A legegyszerűbb persze, ha kipróbáljuk: betöltünk két zeneszámat, majd elindítjuk őket. A *Tractor* alapbeállításai szerint csak a bal oldalt fogjuk hallani, attól függetlenül, hogy a másik is „megy” (ezt láthatjuk is a wave ablakban). A félreértések elkerülése végett, a számkor címet is láthatjuk a megjelenítő ablakokban. Ha most elkezdjük átoltani a crossfader tolókat, akkor máris megkaptuk a rádióból és diszkóból ismerős „átüztetés” effektust: ha a tolóka végére érünk, akkor már a jobb oldali zene szól.

A főablak az összes funkciót tartalmazza

Ha a két szám tempója nem azonos, akkor az „auto sync” funkcióval a BPM értékeket közös üzemzőre hozhatjuk – ezt persze csak akkor érdemes megtennünk, ha nincs nagy eltérés a két zene tempója között. A wave ablakok alatt, a *Winamp*-ból már jól ismert tolóka található, ezzel a zenen belül tudunk ugrálni. Szintén hasznos

kis „gomb” a frekvenciaszűrő, népszerű nevén a *filter*. Ezzel a mostanában divatos „eltompítás” effektust érhetjük el, a virtuális tekerőt analóg módon szabályozva. Ezel persze még nem lettünk profi diszkók (még csak kezdők sem), hiszen két számot egymásra úsztatni akármilyen tud. Éppen ezért vannak az extra szölgáltatások.

Az extra funkciók

Egy jó DJ nemcsak a zenével, hanem a szövegeivel is felelős a hangulatért. A Tractorban is helyet kapott a mikrofon, természetesen *Talk over* módban, azaz a „zenére szövegelhetünk”. Ezt a funkciót egy gombnyomással ki/bekapcsolhatjuk, és a beszéd hangerejét is a szoftverből állíthatjuk. Az ablak tetején található *Transform* gombot megnyomva, a szoftver felülete majd a kétszeresére nő: újabb funkciókat kapunk, amellyel a zenéket tudjuk egymásba úsztatni. Készíthetünk mindenféle (valós idejű és előre programozott) *scratch*-eket és *loop*-okat. A *scratch* funkció egyszerűbb verzióját másképpen is elérhetjük: a *wave* ablakban egyszerűen megfogjuk a hullámfarmát és ide-oda húzgatjuk: ezáltal elég minőségi hatásokat érhetünk el (ha ügyesek vagyunk). Persze nem lesz olyan, mint amikor az igazi bakelit lemezeket csúsztatják, de gyakorolásnak megfelel.

A *punch-in* funkció is helyet kapott – ezt a gombot megnyomva mindenféle ráúsztatás nélkül megszölgáltathatjuk az egyik

Szömgagyarázat

BPM: *Beats per minute*: a zenei világban a zene tempójának egységes mértekegysége. Egy pörgős sláger kb. 120-160 BPM, egy „lassú” szám pedig körülbelül 60-110 BPM. A szinkronizálás olyan eljárás, amikor két különböző tempójú számot, szoftverek segítségével azonos BPM szintre hoznak, ezáltal „mixelhetővé” teszik őket.

Scratch: Olyan effektus, amelyet a bakelit lemezekben a tű (illetve a fej) odavissza húzogatásával (kb. 1-3 cm hosszszan) érnek el. Természetesen ezt egy „mezei” lemezejátszóval nem lehet megtenni, olyan készülék kell hozzá, amelyen a tű visszafelé is képes lejárítani. Szintén nem mindegy, hogy a vonatkozó zeneszám mely részénél használják ezt a hatást – néha jól sikerül, néha nem, sok gyakorlás kell hozzá. A digitális *scratch* napjainkra már majdnem olyan, mint az eredeti – a szoftverekbe épített, MP3 vagy WAV fájlok „húzogatásával”

elért hatás is elég jó, leszámítva azt, hogy a digitális jelleg miatt teljesen elveszítik a dinamikájukat.

Loop: Bármely zeneszám egy részének folyamatos ismételtetése, általában 1-től 4, 8, vagy 16 ütemig. Ezek a részek a legtöbbszor csak dobszövből és baszszövből állnak. A *loop* folyamatos és „akadást nélküli” pontos ismételtetése a *groove*. A *groove*-ra a DJ bármilyen számból rákeverhet valamit (még több dobos, éneket stb.) A *groove* a tökéletesen ráépített szövkokkal együtt adja a *mix*-et vagy a *remix*-et.

Filter: Szintetizátorokon, keverőpultokon és effektprocesszorokon található funkció: fokozatosan „kiszűrjük” a zene magas frekvenciáit, majd később visszatesztik – ebből alakul ki a napjainkban szinte minden második slágerben található „tompítás” effektus.

sávot a másik felett, persze csak addig, amíg a gombot nyomva tartjuk. Természetesen van *monitoring* funkció is: itt egy fejhallgatóval a DJ már mixelés közben is hallgathatja és készítheti a következő számot és effektust.

Elkészült mixeinket ki is menthetjük, WAV formátumban. Ezen felül még renetget plusz funkció is található a Tractorban, némelyiket csak hosszas kísérletezés után

fogjuk kitapasztalni vagy megtalálni. A legfontosabb azonban (mint minden zenei területen) itt is a tehetség: ha ez hiányzik, akkor még egy ilyen remek szöftver sem segít. Ha viszont tehetségesek vagyunk, akkor a Tractor tökéletes választás, az első lépések megtételére – szóval kezdő DJ-k, kalandra fel! Irány Ibiza!

Kazári Csaba
csaba.kazari@cpanorama.hu

Qwerty Celeron 2 GHz

ATX Midi torony P4, 300W, ABIT BD71I, Celeron 2GHz, 256 Mb DDR RAM, 105 gombos magyar billi., Geforce4 MX 440 VGA, 1,44 MB floppy, WD 80 GB 7200 HDD, LG 52x CD-RW, Alaplapon AC'97, Genius SP-G06S, Hálózati kártya alaplapon, Genius 56K belső modem, Genius NetScroll+, SuSe Linux 8.2 OEM, Panda antivirus 6 hónap, USB PEN DRIVE 128 MB

Brutto 144.900,- Ft

Qwerty Nebuló II.

www.qwerty.hu

QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

ATX midi torony, ASROCK P4145D NEM INTEGRÁLT alaplapon, Celeron 2 GHz CPU, 256 MB 333 MHz DDR RAM, 105 gombos magyar billentyűzet, egér, Geforce4 MX440 64 MB TV-out VGA, Floppy, 60 GB 7200 RPM HDD, LG 48x/24x/48x CD-RW + 16x DVD, OEM Panda Antivirus Titánium 6 hónap

SAMSUNG
SyncMaster 753S
brutto 37.250,- Ft

3 év
QWERTY COMPUTER
garancia

Brutto 104.900,- Ft

Ne maradj le róla!

Sulinet
expressz

minden, ami számítástechnika

Qwerty Computer Szaküzlet

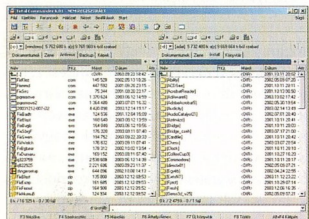
1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377

További üzleteink: Mammot Üzletház - Duna Plaza

Megjelent a Total Commander fájlkezelő program 6.01-es változata, amely több érdekes (és felettebb hasznos) újítással várja a felhasználókat. Vessünk egy pillantást a programra, illetve az új szolgáltatásokra.

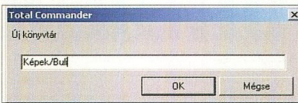
A fájlkezelő programok közül az egyik legnépszerűbb kétségtelenül a Total Commander (korábbi nevén Windows Commander), amelynek nemrég jelent meg a 6.0-s változata. Napokkal később már a 6.01-es változat is „utacára” került, amely néhány apróbb javítást tartalmaz.

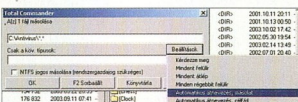
Egyszerre több fájlablakot (fület) nyithatunk meg

A program alapszolgáltatásait mindenki jól ismeri: a kétablakos megjelenítés lehetővé teszi a könyvtárak összehasonlítását, a fájlok másolását az egyik könyvtárból a másikba, a fájlok törlését, átnevezését, egyszerűval valamilyen nélkülözhetetlen fájlműveletet. Hasznos funkció a *Nézőke*, amellyel nemcsak a szöveges állományokba pillanthatunk bele, hanem multimédiás fájlok – képeket, hangokat, mozikat – is megnézhetünk, lejátszhatunk. Az FTP funkció segítségével az internetre kapcsolódva fájlokot tölthetünk le, illetve fel. A program kezeli a hálózati kapcsolatot, a két gép közötti kábelös kapcsolatot, és lehetővé teszi a könyvtárak szinkronizálását, ami a biztonsági mentésekben játszik fontos szerepet. Mindezekhez jön még a rengeteg beállítási lehetőség, a testreszabhatóság, a parancssor használata és sok más hasznos funkció.

Fájlparancsnok

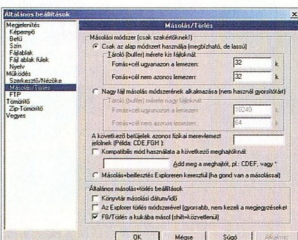

Könyvtárak és alkönyvtárak hozhatunk létre egy lépésben

Új lehetőségek jelentek meg a másolásban

De nézzük a legfontosabb újdonságokat. Elosy helyen kell említenünk a több fájlablak egyidejű használatát. Mindkét ablakban egyszerre több könyvtárat is megnyithatunk, s ezek között regisztrűlekkal válthatunk át, körülbelül úgy, mint a Mozillában vagy az Opera böngészőben. Új fájlablak a *Nézet* menüben az *Új fájlablak/tűl* parancssal hozhatunk létre, vagy még egyszerűbben a **Ctrl+T** billentyűkombinációval. Hat-hét fájlablak mindkét oldalon már egészen jó áttekintést ad a rendszerről, nem is beszélve arról, hogy mennyivel kényelmesebb így átugrani az egyik könyvtárról a másikra. Újdonság, hogy az **F7**-tel többszintű könyvtárat készíthetünk egyetlen lépésben: megadhatunk egy új könyvtárnevet, s mindjárt egy alkönyvtárat is ezen belül (vagy egy másodikat ez alatt stb.). Nem kétséges, hogy ezt a szolgáltatást is a munka gyorsítására vezette be *Chisler* (és fejlesztőcsapata).

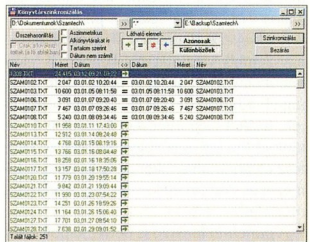

Az általános beállításokat tartalmazó párbeszédablakot teljesen átalakították

A másolási opciók is kibővültek: az azonnali *hátterben másolás* mellett a célkönyvtárat a *könyvtárlista* is kiválaszthatjuk, és a másolni kívánt fájlokat másolás előtt *sorbaállíthatjuk*. A *Beállítások* gombra kattintva további opciókat tartalmazó lista gördül le. Másoláskor a program az adatátvitel *sebességét* is kijelzi.

Új funkciók és javítások jelentek meg a *könyvtárszinkronizálásban* is. A legfontosabb, hogy a szinkronizálás immár nemcsak a ZIP archívumokra működik, hanem más tömörített állományokra is.

A Total Commander új kiadása – elődjevel ellentétben – a *Unicode* fájlneveket is

Hatékonyabb lett a könyvtárszinkronizálás

támogatja a másolás, áthelyezés és átnevezés műveletekben, illetve a tartalomra való összehasonlításban. Az *FTP* (fájltranszfer) szolgáltatás legújabb újdonsága az automatikus újracsatlakozás (*Resume*), ha a kapcsolat megszakadna letöltés közben.

Gyökeresen megváltozott a *Beállítások* ablak kinézete, illetve tartalma. Bal oldalon egy navigációs panelen választhatjuk ki a megfelelő kategóriát, ettől jobbra sorakoznak az opciók. Néhány további újdonság is akad: külön beállíthatjuk például a fájlablak fülek paramétereit, valamint a másolás/törlés jellemzőit.

Az újdonságok között említhető még a *Sajátgép* tartalom megjelenítése a fájlablakban, parancsikon készítése fájlok továbbfejlesztése és további proxytípusok támogatása.

B.F. ferenc.banyai@epanorama.hu

Biztonsági megoldások, magyarárt

Új év, új veszélyek! Ami azonosban továbbra is változatlan: ha vírusoktól vagy hackerektől kívánjuk megvédeni otthoni rendszerünket, a Symantecre biztosan számíthatunk.

A Symantec Internet Security 2004 gyakorlatilag egy több programból álló csomag, amelynek a használatával nemcsak biztonságban tudhatjuk internetre csatlakozó gépünket, helyi hálózatokat a behatókkal vagy vírusokkal szemben, hanem számos olyan kényelmi és biztonsági megoldást is kapunk, amelyeknek köszönhetően egyszerűbbé vagy éppen gyorsabbá válhat az internet használata. A 2004-es változat természetesen számos újítást esett át az elődhez képest.

A csomag részei

A csomag részét képező Norton Antivirus esetében például ilyen a *bővített támadásészlelés*, amely a nem vírusjellegű veszélyek, például a kémprogramok és a billentyűzetnaplózó programok észlelésekor is riaszt. Emellett persze jó antivírushoz méltóan a program ellenőrzi és megítéli az azonnali üzenetek mellékleteit, a bejövő és a kimenő e-mail-üzeneteket, valamint az egyéb fájlokat, automatikusan eltávolítja a vírusokat, fertégeket és trójai programokat. A csomag másik oszlopba tagja, a Norton Personal Firewall, amelynek a segítségével nemcsak a hackerekkel szemben védhetjük meg a rendszerünket – a Norton Intrusion Detection behatolás-észlelő ugyanis automatikusan elhárítja az internetes támadásokat –, hanem a Microsoft Internet Explorerben is letilthatók az oldalakon megjelenő hirdetések (ezzel egyébként jelentős gyorsulást is elérhetünk bizonyos oldalak letöltésekor). A Hálózatészlelő le-

hetővé teszi a tűzfal beállítását különböző hálózatokhoz, és automatikusan átvált az éppen használt hálózathoz megfelelő beállításokra. A tesztek során gyakorlatilag nem is igényelt kézi beállításokat a program, a választások gyakorlatilag minden esetben kiválóan teljesítettek egy átlagos otthoni hálózat védelmének a konfigurálásakor.

Szintén a csomag része a Norton Privacy Control, amely megátalja a bizalmas adatok e-mailben, azonnali üzenetben, Microsoft Office mellékletben vagy webes űrlapról történő, engedély nélküli elküldését. Ehhez természetesen a Privacy Control konfigurálásakor meg kell adnunk a védeni kívánt adatokat (bankszámlaszám, jelszavak stb.).

Még mindig nem értünk a dolgok végére, hiszen az Internet Security a kéréren reklámlevelektől is megszabadít minket, mégpedig a Norton AntiSpam segítségével. Bár alapértelmezésben e modul kissé „erőszakos”, szerencsére tanítható. Az első időkből azért érdemes belekukkantani a kiszűrt levelek mappájába, hogy nincs-e ott néhány fontos levelünk is. Ha találunk ilyet, egyetlen gombnyomással tudtára adhatjuk a programnak, hogy a hasonló anyagokat már ne vélje kéréren reklámlevélnek a továbbiakban.

A csomag utolsó tagja a Norton Parental Control, amely itt ugyan a felsorolás végére került, de korántsem azért, mert jelentéktelennek gondolnánk. A Parental Control a szülők dolgát igyekszik megkönnyíteni, amikor megakadályozza a gyermekeknek nem való webhelyek és hírcsoportok elérését. Ezeket természetesen

Minden fontos funkciót egyetlen felületről elérünk

sen mi határozhatjuk meg, pontosabban érdemes azt meghatározni, mi az, amit elérhet a gyermek. Minthogy a család minden tagja számára egyéni internet-hozzáférési jogosultságok állíthatók be, több gyerek esetében is egyszerűen érvényesíthető a szülői „szigor”.

Használat

Kevés ilyen sokoldalú biztonsági megoldást találunk egy csomagban, és még kevesebbről mondható el, hogy szinte bárki, aki kicsit is tisztában van a számítógép használatával, képes egy ilyen összetett csomagot megfelelően konfigurálni. A Norton Internet Security 2004 esetében kétségtelenül nagy előny, hogy immár magyar nyelven is hozzáférhető. Mint ahogy a telepítéskor már minden fontosabb beállítást automatikusan elvégze a program – igazodva a helyi körülményekhez, például egy egyenrangú hálózathoz –, akár minden utólagos módosítás nélkül is használható.

Természetesen a szakértők számára is akad lehetőség a finomhangolásra. A tűzfal esetében minden esleleges támadásról napló készül, és ha nagyon kíváncsiak vagyunk, még a támadó helyzetére is rákereshetünk. A Norton Antivirus új változata népszerű elődjéhez méltóan nagy hatékonysággal működik, s minthogy a csomag az automatikus frissítésre is lehetőséget kínál, állandóan naprakészen tarthatjuk a rendszert a vírusadatbázis és a biztonsági frissítések szempontjából.

NL
cdsupport@panorama.hu

Shareware-ek, freeware-ek
A bemutatott programokat CD-/DVD-mellékletünk Cikkék/
Shareware, illetve Freeware könyvtárában találhatjuk.

System Optimizer 2.4

Korlátozás:	20 napos használat
Op. rendsz.: Windows 98/Me/NT/2000/XP/2003	
Honlap:	www.innovative-sol.com

A *System Optimizer* egy hasznos szerzőszoftver a PC-hez. Több elemből áll össze, amelyik mindegyike hatékonyan látja el a rászabott feladatot. Először is, a szoftver képes a Windows regisztrációs adatbázisának optimalizálására – azaz megtisztítja az emlegett adatbázist a felesleges bejegyzésektől, és elmenti a fontos rendszerfájlokat. A *SmartCleaner* nevezett technológiával egyben arra is törekszik, hogy csak és kizárólag a hibás bejegyzések tűnjenek el. A program a folyamatot hozzáigazítja a Windows verzióinkhoz, így a programjainkban nem tesz kárt a művelet. A *Startup Manager* teljes hatalmat gyakorol azon programok felett, amelyek a Windows-zal együtt indulnak. Ezek mindegyikéről részletes információt kapunk, sőt tanácsot is, hogy érdemes-e „kikapcsolnunk” őket avagy sem. A *History Cleaner* el egy egyszerű alkalmazás végrehajtható a gépünkön: eltüntethetünk minden nyomot, ami a gépen végzett tevékenységünkről közölhetne bármilyen információt.

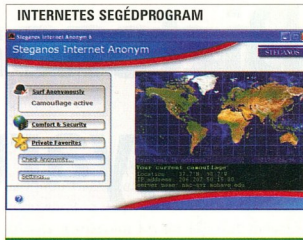
Az *ActiveGuard* biztonságos megtisztítja az interneten meglátogatott oldalak listáját, az általunk begépet webcímeket, a cookie-kat, a megnyitott fájlok listáját (100 népszerű alkalmazás esetében – többek közt az Office-nál, a MediaPlayer-nél, az ICQ-nál, a WinZip-nél, a RealPlayer-nél, a Kazaa-nál, a WinAmp-nál és így tovább). A *One Button Optimizer* gomb leegyszerűsíti a dolgokat: egyetlen kattintással teljes tisztítást végrehajthatunk – megtisztíthatjuk, optimalizálhatjuk a regisztrációs adatbázist, és eltüntethetjük a nyomokat.

Blaze MediaConvert 2.7

Korlátozás:	15 napos próbaváltozat
Op. rendsz.: Windows 98/Me/2000/XP	
Honlap:	http://mediaconvert.mystikmedia.com

A *Blaze MediaConvert* egy sokoldalú multimédiás tömeges konverter, mely mintegy hetven képi, zenei, animációs és videoformátum között kínál konvertálási lehetőséget – mindez gyorsan és könnyedén. Kétségtelen előnye, hogy míg más konvertáló alkalmazások csupán a formátumok egy-egy csoportjára specializálódnak, addig e szoftver szinte az összes multimédiás formátum közötti átalakításra képes. A zenei formátumok terén CD-WAV, CD-MP3, CD-OGG, WAV-MP3, MP-WAV, WAV/MP3-WMA, WMA-WAV/MP3, WAV/MP3-OGG, WAV/MP3-CD konvertálást végez, a video terén pedig oda-vissza konvertálást kínál MPEG-1, MPEG-2, AVI, WMV, TIFF és FLIC formátumok között. A *Video Constructor* képkockákká fűzhetjük össze a kiválasztott képeket, mozgóképet hozzá létre a kimeneti formátumban. A *Video Decompiler* segítségével képesként menthetjük el a képkockákat a videófájlból (BAY, BMP, GIF, JPG, PCX, PNG, PNM, RAS, RGB, TGA, TIFF vagy XPM formátumban). A *CD Recorder* az MP3 és a WAV fájlokból készíthetünk zenei CD-t. A CD Converterrel megoldható a CDDb-ből letöltött előadónévek, szám- és albumcímek felhasználása. A további funkciók között megtaláljuk az animált GIF készítését, az animált GIF képekre bontását, a fogd-és-vidd támogatást és számos finomhangolási lehetőséget. A konvertálás egyszerű és egyértelmű, egyszerűen ki kell választanunk a konvertálás fajtáját, meg kell jelölnünk a konvertálni kívánt fájlokat, majd esetlegesen megadhatjuk a sorrendet, végül pedig a kimeneti formátumot.

Internet Anonym 6

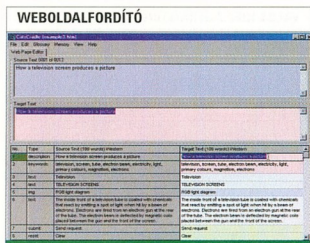
Korlátozás:	7 napos próbaváltozat
Op. rendsz.: Windows 98/Me/2000/XP	
Honlap:	www.steganos.com

Az *Internet Anonym* segítségével teljesen anonim módon barangolhatunk a neten, anélkül, hogy kilitünk felfedhető lenne.

Gyakorlatilag arról van szó, hogy a szoftver elrejtí a valódi IP-címünket a website-ok elől, ezzel – képletesen szólva – szellemmé válunk a világhálón. Mindez azaz a kézzelfogható előnnyel jár, hogy a website-ok így képtelenek „kiszagolni”, milyen oldalak látogatunk, vagy esetleg azt, hogy milyen szoftverek vannak telepítve a gépünkön. Sőt, azt is megakadályozza, hogy ezek a saját programjaikat telepítsék a merevlemezünkre. A szoftver tehát elrejtí a valódi IP-címet, a számítógép nevét, és a várost, sőt az országot is. Teszi ezt úgy, hogy az IP-címet (így a látszólagos földrajzi helyünket) állandóan változtatja, ennek azonban – mint szinte minden kellemes dolognak – ára van: az interneten való barangolás érezhetően lassul.

A szoftver nemcsak az egyes website-ok kellemetlenkedéseitől óv meg minket, hanem olyan eszközöket is kínál, amelyek megátalják a felbukkanó ablakokat és a cookie-kat. Ezek hatásosan működnek, azonban a hátrányuk, hogy kissé nehézkes a konfigurálásuk. Ha meg akarunk bizonyosodni a program hatásáról, akkor egy világtérképen nyomon követhetjük, hogyan váltunk szerveret pillanatról-pillanatra.

Mint hogy az anonim webbarangolás az ősz-szes böngészővel együttműködik, így bátran használhatjuk az Internet Explorerhez, a Netscape-hez vagy éppen a Mozillához.

CatsCradle 2.8

Korlátozás: freeware

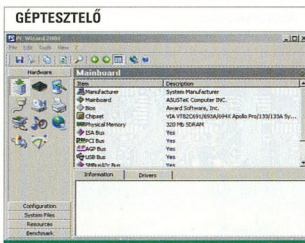
Honlap: www.stormdance.freemove.co.uk

Op. rendsz.: Windows 95/98/Me/NT/2000/XP

A CatsCradle egy érdekes, kissé periférikus funkciójú program. Gyakorlatilag egy webszerkesztőről van szó, amelynek elsősorban azok fogják a hasznát venni, akik weboldalakat fordítanak. A programmal egy teljes website-t lefordíthatunk anélkül, hogy aggódnunk kellene az oldal elrendezése és a HTML-kód miatt. A CatsCradle egy megbízható pakkot kínál a lokalizációhoz. Ha már fordítottunk weboldalakat korábban, például hagyományos szövegszerkesztővel, akkor számos problémával találkozhatunk: ilyen a „rejtett” szöveg, amely kimarad a fordításból, a megváltozott fontok és színek, a továbbiakban nem működő hiperlinkek és így tovább. Tehát rengeteg a probléma, pedig mi csak szimplán le akartunk fordítani valamit.

A CatsCradle egyszerűen kiragadja a lefordítani kívánt szöveget a weboldalról, és egy beépített szerkesztőbe helyezi, ahol egyszerűvé válik a fordítás folyamata. A fordított szöveget azután automatikusan beépíti a weboldalra – érinthetetlenul hagyva az érzékeny HTML-kódot. Ráadásul egyetlen gombnyomással ellenőrizhetjük (előnézetben), hogy minden simán zajlik-e, sőt egy valós idejű nézet is van, ahol láthatjuk, hogyan alakul át a weboldal a munkánk során.

Bár a CatsCradle főleg a fordítási munkák megkönnyítésére készült, ideális eszköz a webmestereknek, akik weboldalakat szövegezt kívánják a lehető legegyszerűbben átszerkeszteni. A beépített .hhc és .hhh fájlok támogatása egyben azt is jelenti, hogy a szoftver .chm sugófájlok fordítására is használható.

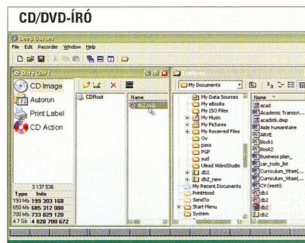
PC Wizard 2004 1.5

Korlátozás: freeware

Honlap: www.cpubid.com/pcw.php

Op. rendsz.: Windows 95/98/Me/NT/2000/XP

Első pillantásra ebben a szoftverben semmi különleges többlet sincsen – csupán egy újabb géptesztelőnek tűnik. Többszöri, több rendszeren való kipróbálása után azonban elégedetten csettinthetünk: a hardver- és a szoftver-összetevőkről szállított információk terén meglehetősen jól teljesít. A mindössze 1,7 Mbóját méretű szoftver képes a legújabb technológiák azonosítására, és általában havonta frissül, hogy mindig „képpen” maradjon. Képes lemérni a CPU, a RAM, a merevlemez, a CD/DVD-ROM és a cserélhető háttértár teljesítményét. Hardveres oldalon mindenre kiterjedő információt kapunk az alapláról, a processzorról, a grafikus képességekről, az IO portokról, a meghajtókról, a nyomtatókról (helyi és hálózati), a perifériákról, a multimédiás képességekről, a hálózatról, az akkumulátor állapotról (laptopoknál), valamint a feszültségről, hőmérsékletéről és ventilátorokról. A jelentéseket elmenthetjük (szöveg, RTF vagy HTML formában), kinyomtathatjuk vagy e-mailen elküldhetjük a programon belülről. Szinte az összes processzort és lapkakészlet-kombinációt támogatja, sőt a régi rendszereket sem hagyja ki a repertoárjából. A szoftver hátránya, hogy nem támogatja a nem Windows alapú operációs rendszereket, és a benchmark tesztek csupán néhány modulra vannak korlátozva, azaz a program sokkal hasznosabb konfigurációs információk eszközként, mint benchmark-szoftverként. Az összetevőkről hithetelenül átfogó és hasznos információhalmazt nyújt, ami hibakeresésénél és „tuningolásnál” igencsak jól jöhet.

DeepBurner 1.1

Korlátozás: freeware

Honlap: www.deepburner.com

Op. rendsz.: Windows 98/Me/NT/2000/XP

Manapság se szeri, se száma a CD-, illetve DVD-író programoknak, de szinte fehér hollónak számít az, mely ezek közül ingyenesen látja el ezt a szolgáltatást. A DeepBurner egy ezen utóbbiak közül: egy új, teljesen ingyenes, kisméretű és nem utolsósorban igen hatékony CD-/DVD-írószoftver.

A programmal adat-, bootolható és zenei CD-eket, valamint adat-DVD-eket készíthetünk – megbízhatóan és könnyedén. A barátosság felhasználó felület fogd és vidd képességekkel van felruházva, így a fájlok kijelölése, másolása és mozgatása is gyerekjáték. Az érdekesség mindenben a segítségünkre van: a zenei vagy adat CD készítésétől kezdve, a borítók készítésén át ezek nyomtatásáig. A felülettel hamar meg fogunk barátkozni, mivel intézőszerű fájlböngészőt kapunk. Az egyszerűség mellett a DeepBurnernek egy másik jó tulajdonsága is van, mégpedig a viszonylagos gyorsasága.

A program támogatja az összes CD- és DVD-formátumot, így módon egy programmal zenei, adat, video, foto stb. CD-eket és DVD-eket egyaránt „gyárthatunk”. Támogatja továbbá a biztonságos írást lehetővé tevő burn proof (azaz a pufferkirülés gátló) és az overburning (túlrás) technológiákat – ez utóbbit persze csak akkor, ha a meghajtónk is elbaldogul vele.

A szoftver az összes IDE (Atapi), SCSI, USB és FireWire CDRW- és DVD/RAM-meghajtóval kompatibilis, így tehát bátran próbát tehetünk vele.

Cs. Á.
aron.csodes@cpanorama.hu

TÖBBJÁTÉKOS AKCIÓ

Battlefield Vietnam

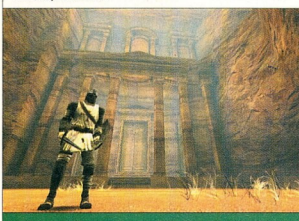
Kiadó:	Electronic Arts
Fejlesztő:	Digital Illusions
Honlap:	www.eagames.com/offical/battlefield
Várható megjelenés:	2004. március

A *Battlefield 1942* az egyik legsikeresebb és legkedveltebb többjátékos akciójáték. Az alapjáték a megjelenése óta folyamatosan újabb és újabb, remek kiegészítőkkel bővült – így a *Road to Rome*-mal és a *Secret Weapons of the World War II*-vel –, a rajongók persze egyre inkább várták a következő részből szóló híradásokat. Nos, a *Battlefield Vietnam* – szakítva a második világháborús környezettel – Ázsia dzsungeleibe vezeti a küzdelemre éhező hátorkatonákat.

Már a helyszín jellegéből adódóan számos változásra számíthatunk a játékban alkalmazható taktikákat illetően, hiszen a növényzet újfajta harcmodor lehetőségével kecsegtet. A játékban számtalan járművet vezethetünk majd. Az amerikai oldalról 14 jármű alkotja a repertoárt: a napalmot szóró *F4 Phantom*tól kezdve, a témát feldolgozó amerikai filmekből jól ismert helikoptereken át a különböző tankokig bőséges választási lehetőségünk lesz. Ráadásul naszádokat is navigálhatunk, míg a vietnami oldalon akár kis robotgókkal „szárguldozhatunk”. A helikopterekkel akár a tankokat is szállíthatjuk (ez a felállítás persze remek célpont a vietkongoknak).

Érdekeség, hogy a járművekben a korszak slágereit játszó rádiót is működtésre bírhatjuk, és a járművekben felcsendülő muzsikát a virtuális környezetünkben lévő kő (azaz más játékosok) is hallani fogják. A készítőkhöz városi környezeteket is terveznek. A grafikai motort természetesen jelen-tősen át dolgozzák, így várhatóan a második rész is méltó lesz a nagy híró elődhez.

AKCIÓ/KALAND

Knights of the Temple

Kiadó:	TDK Mediactive
Fejlesztő:	Starbreeze
Honlap:	www.knightsofthetemple.com
Várható megjelenés:	2004. április

A *Knights of the Temple*-t jegyző *Starbreeze* neve már ismerős lehet az XBOX-on és PC-n is – főleg a látványvilágával hódító – *Enclave*-vel kapcsolatban. A szóban forgó új alkotás az *Enclave*-hez hasonló, külső nézetes 3D-s úsd-vágd akciójáték/aland lesz.

A főhős ezúttal egy templomos lovag, aki kardját, fejszéjét, íját és pajzsát magához véve, Európából indulva, a Közel-Keletre látogat. Az európai lovagok fegyverarszenálját használva, a XII. századi, középkori milió elevenedik meg a képernyőnkön – egy kis csavarral. A játék ugyanis két „szintéren” játszódik: egyfelől a valós világban, a keresztes hadjáratok alatt, másrészt egy természetfeletti világban, amikor a játékosnak a rémálmaival kell megküzdenie. Amennyiben ez utóbbit túléli, tippelket és trükköket kap a valós világban való helytálláshoz.

Mivel a harc képezi a játék szívét, igencsak változatos lesz. A főhős az elején még tapasztalatlan, és csak néhány mozdulatot ismer, valamint pusztán egy ósdi kardra hagyatkozhat. A kaland folyamán egyre szélesedik a tudása, és mind több fegyverrel lesz képes bánni. Ráadásul több ellenféllel is megküzdehet egyszerre.

A *Knights of the Temple* elkészítéséhez egy hollywoodi forgatókönyvíró, és az egyik legfejlettebb MotionCapture stúdiót alkalmazták, továbbá a mozdulatok digitálizálását az a csapat végzi, akik a két legnagyobb Mátrix-filmben is közreműködtek. Így a sztori és az animáció tekintetében valószínűleg nem fog kívánnivalót hagyni maga után a játék.

VALÓS IDEJŰ STRATÉGIA

Kombat

Kiadó:	Game Factory Interactive
Fejlesztő:	Game Factory Interactive
Honlap:	www.kombat-game.com
Várható megjelenés:	2004. vége

Az orosz illetőségű *Game Factory Ltd.* egy új stratégiái játékon dolgozik, amelyek a munkacíme: *Kombat*. Az alkotás a 1939-től 1945-ig terjedő, teljes második világháborús érárt felel. Ez önmagában még nem is lenne túlszámítandó, hiszen manapság Dunát lehetne kereszteni a második világháborút megelevenítő játékokkal. Amivel a *Kombat* mégis kiemelkedni látszik a tucatjátékok sorából, az a fantasztikusan kidolgozott grafika és a valós idejű stratégia ötvözése az RPG elemekkel.

A készítőkhöz a hitelességre törekvésnek, így az összes speciális osztály helyet kap: a felderítők, a kémelhárítók, a medikusok stb. A főbb hatalmak mind játszhatók lesznek, a többi országot – köztük Magyarországot is – az MI irányítja. Az alkalmazott globális és a helyi MI-nek köszönhetően a készítőkhöz számos játékmenetet jelentősen befolyásoló újítást ígérnek. Ami az RPG-elemeket illeti, egy egyedi karakter bőrére is belebújhatunk, aki a kezdetekben csupán egy zöldre fordított egység parancsnoka – ám innen a játék során egészen a tábornoki rangig juthatunk.

A játék grandiózuságára jellemző amúgy, hogy egy frontszakaszon akár 15 ezer egység is küzdhet egymással. A játékban egyébként mintegy háromszázféle egység és háromszázötvenféle felszerelési tárgy is lesz.

Bármilyen hihetetlennek hangzik is, a lenyűgöző grafikát az orosz csapat házi készítésű 3D motorja kelti életre. Kíváncsi-an várjuk, mire lesz képes a *Kombat*, miután végső valójában a boltok polcaira kerül majd.

AKCIÓ/KALAND

**Prince of Persia:
The Sands of Time**

Kiadó:	Ubisoft
Fejlesztő:	Ubisoft
Honlap:	www.princeofpersiagame.com
Megjelent:	2003. december

- csodálatos hang és látvány, magával ragadó játékmenet, méltó a nagyhírű névhez
- rövid

3D KALAND

**Broken Sword:
The Sleeping Dragon**

Kiadó:	THQ
Fejlesztő:	Revolution Software
Honlap:	www.brokenswordgame.com
Megjelent:	2003. november

- regénybe illő történet, elsőrangú 3D grafika, fantasztikus hang
- kissé nehézkes a kezelése

FPS

XIII

Kiadó:	Ubisoft
Fejlesztő:	Ubisoft
Honlap:	www.xiii-thegame.com
Megjelent:	2003. november

- képregény-stílusú grafika, ötletes megoldások
- a csinos külső mögött nagyrészt hagyományos FPS lapul

Egy igazán nagy múltú sorozat legfrissebb darabja került nagytitk alá. Persze a legújabb résznek már nem sok köze van az eredetihez, ennek ellenére tökéletesen beleillik a szériába. A *The Sands of Time* egy vizuálisan lenyűgöző, kiválóan összerakott akció/kalandjáték attól a csapattól, akiknek a *Splinter Cell* és a *Rainbow Six*et köszönhetjük. Azonban ez utóbbi két alkotással ellentétben, a *Prince of Persia* meglepően könnyed szórakozást kínál, pedig a főhős meglehetősen nyakatekert mozdulatokkal kápráztat el.

A történet újra a Közép-Keleten játszódik. Hercegünk szert tesz az *Idő Töré*re. Egy gonosz varázsló ráveszi, hogy törvélen felnyisson egy misztikus homokórát. Az ebből kiáradó homok azonban rosszindulatú „homokzombikká” változtatja a királyság katonáit és lakosait. Mindössze hárman maradnak, a herceg, kényszerből lett segítőtje, *Farah* és nem utolsósorban a főellenség, az őrdögi varázsló. Nagy ötlet, hogy a történetet a herceg szájából ismerjük meg, ami személylenség, magával ragadóvá teszi az eseményeket.

A tör persze nemcsak a bajt szabadítja ránk, hanem a segítségünkre lesz abban, hogy megküzdjünk a homokzörnyekkel, sőt – amennyiben meghalunk – képes visszaforgatni kicsit korábban az időt. Az irányítás igazán remek: könnyű kivitelezni a herceg rendkívül sokféle – egyébként igencsak látványos – akrobatikus mozdulatát.

A *Broken Sword*-sorozat harmadik epizódja jelentősen átforgalmazta a széria „arcát”. A *The Sleeping Dragon* rajzfilmszerű 3D grafikát és új irányítási rendszert hozott a sorozat éléletbe. A történetben újra feltűnik *George* és *Nico*: a két szimpatikus főhős egyesíti erejét, hogy újból megmentsék a világot. A sztori ismét a templomos lovagok körül bonyolódik, profi történetvezetést alkalmazva. A kalandjátékok sava-borsát adó fejtörők ötletessége nem sok hírníválót hagy maga után, s bár sok igazán eredeti rejtvényt tartalmaz a játék, amelyek egyike sem túl bonyolított és jól illeszkedik a történetbe, az adott típusukból kissé túl sok van. Ilyenek például a láda fejtörők, amelyek kereken ládákat kell úgy húzogatnunk, tologatnunk, hogy elérjünk például egy magasabb kiszögelést.

Még egy jóval komolyabb negatívumról is érdemes említést tenni: az irányítási szisztema meglehetősen nehézkes. Az egér helyett ugyanis közvetlenül a billentyűzettel irányíthatjuk a játékot, ráadásul az ugrás, mászás, tárgyak használata csak egy faramacsi akció-menüvel végezhető el. A grafika ezzel szemben hangulatos, színes, jól kidolgozott, az animáció ugyancsak a helyén van, az átvezető jelenetek pedig igazán atmoszfériusak. Amit tehát kapunk: igencsak kellemes vizuális élmény és magával ragadó történet, ami képes arra, hogy igazi érzelmeket csiholjon ki belőlünk – a játékot a tökéletes titulustól mindössze a kissé riasztó interféz választja el.

A *XIII* egy FPS akciójáték, mégsem gyarapítja a tucattermeket sorát, ami elsősorban a különleges grafikai stílusnak köszönhető. A *cel-shading* technika képregény-szerű környezetet varázsol a képernyőkre, a *XIII* pedig mesterien alkalmazza e grafikai stílust. Teljesen egyedi világba jutunk el, és ez remekül elrejtje szemünk elől azt az egyébként nyilvánvaló tényt, hogy – a játékmenet szempontjából – egy hagyományos FPS-szel van dolgunk. A játék egy alternatív Amerikában játszódik, ahol egy Kennedy-szerű elnöki korszak történet. Valamilyen módon mi is kapcsolódunk ehhez, de a játék elején még rejtély hogyan, ugyanis amnéziában szenvedünk – persze a végére mindenre fény derül. Bár fegyverek bőséggel állnak a rendelkezésünkre, a küzdelemben olyan tárgyakat is bevethetünk, mint székek, hamutartók és könyvek, sőt akár tűzszokat is felhasználhatunk, élő pajzsokként. A játék – már csak képregényszerű stílusának köszönhetően is – tele van szellemes megoldásokkal, például ilyen, amikor sikerül egy-egy fejlévés: kis képregény-kockákban követhetjük nyomon a célpont agóniáját.

Kedzeti amnéziánk persze korlátozza a harci képességeinket, azután egyes események hatására újra a birtokunkba kerül az időlegesen elfeledett tudás, így egyre inkább kiszélesedik képességeink repertoárja.

CS. Á.

aron.csendes@epanorama.hu

Napilapok az interneten

A napilapok többsége komoly hídfőállással van jelen a világhálón, és míg korábban ódzkodtak komolyabb online tartalommal kirukkolni, hiszen ezzel a saját lapjuk számára teremthetnek konkurenciát, mára ez a félelem megszűnt.

www.blikk.hu

Az online *Blikk* főoldala igazán bulváros, azaz színes és figyelemfelkeltő, az olvasó pedig nem veszik el a sok friss hír között, hiszen a címlapot mindig a legaktuálisabb csámcsofnivaló uralja. Az oldal

egyébként jó, tiszta és átlátható, persze a politikai napilapok visszafogottságának itt természetesen nyoma sincs. Az oldal azért jó, mert a készítők valódi tartalommal töltötték fel, azaz nem félték attól, hogy az online megjelenés rontja majd az eladásokat. Az internetes kiadás még egy kis pluszt is tartalmaz, hiszen itt az erotika lényegesen hangsúlyosabb, mint ahogy azt a lap olvasói megszokhatták.

Keresőt itt is találunk, igaz ez első pillantásra meglehetősen kezdetlegesnek tűnik, ám ha belépünk az archívumba, ott már szűrhetjük a kört, hiszen megadhatjuk, hogy mely időszak lapjainak a tartalmára vagyunk kíváncsiak. Kereshetünk

www.magyar nemzet.hu

A napilapok weboldalának vizsgálatakor már lassan kijelenthetjük, hogy a site-ok küllemével semmi gond, erre pedig a *Magyar Nemzet* online kiadása sem cölör. A vezető anyagok itt is középen kaptak

helyet, míg a jobb oldalon az aktuális rövid hírek találjuk, kicsivel alatta pedig az elmúlt tíz nap legnépszerűbb írásai kínálják magukat.

Keresővel itt is találkozhatunk, ezzel a *Magyar Nemzet*, a korábbi *Napi Magyarország*, illetve a kiadóhoz tartozó *Szabad Föld* írásaiban kereshetünk. Tehetjük mindezt valamely kifejezés szerint, de akár egy-egy szerző műveire is rákereshetünk, ha pedig tudjuk, hogy az írás mikor jelent meg, megjelenési dátumok alapján is szűrhetjük a kört. Érdekes ötlet az ügyvezető cikktár, amelyben egy-egy fontos, az embereket érdeklő témával kapcsolatos

Az online híroldalakkal kapcsolatban mindig felmerül a kérdés, vajon milyen hatással vannak a nyomtatott sajtóra, hiszen az ingyenes site-ok komoly konkurenciát jelentenek a fizetős lapok számára. A napilapok ennek ellenére mind komolyabban veszik az online jelenlétet, és színvonalas oldalaikon egyre több friss tartalmat közölnek, amit jól kezelhető archívum egészít ki. A politikai napilapok mindenestre alaposan megszenvedik az elektronikus média offenzíváját. A szakemberek szerint a napilapokra, bár kisebb példányszámban, de a jövőben is igény lesz, ám ezek gerincét inkább az igényesebb, hosszabb írások, elemzések adják majd. A világháló ezzel szemben a legfrissebb, akár percenként frissített híreket kínálja majd, így a két médium kiegészítheti egymást.

2004/2 Információk

Internet: www.blikk.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	28	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	10	10

pont **98** Értékelés: csúcskategória

egészen a kezdetektől, de akár az előző nap cikkeit is átfésülhetjük, vagy a rovatokban is kutakodhatunk, sőt még azt is megszabhatjuk, hogy találat esetén csak a címetek, vagy a címek mellett rövid ismertetőket is kidobja a program.

2004/2 Információk

Internet: www.magyar nemzet.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	8	10

pont **98** Értékelés: csúcskategória

írásokat gyűjtik össze, így aki a mindennapi hírózónban már nem látja át az összefüggéseket, az a cikkeket végigolvasva képet alkothat a történésekről. A *Magyar Nemzet* oldalán számos hasznos, közszolgálati funkciót is találunk, így online szótár, számológép.

www.nepszabadsag.hu

A még mindig a legnagyobb példányszámú hazai napilap, a *Népszabadság* az első között vette komolyan az online megjelenést, azaz nemcsak az elérhetőségét és a céginformációkat, esetleg a friss

anyagok főcímeit tette fel a világhálóra, hanem teljes anyagokat is megjelentetett. Egy időben a kiadó az online kiskereskedelembe is belevágott, ám a nehézkes háromdimenziós virtuális bevásárlóközpont végül különösebb visszhang nélkül múlt ki a kibertérben.

A lap weboldaláról azonnal lerí, hogy szakavatott kezek munkája, balra a rovatok és a mellékletek címei, középen pedig a legfrissebb és legfontosabb írások kaptak helyet. A jobb felső sarokban – a mostanság leginkább egy súlyos szívbetegg EKG-jára emlékeztető – BUX indexre, alatta pedig a Fórum legújabb topic-jaira téved a látogató tekintete. Az oldal legnagyobb

2004 2 Információk

Internet: www.nepszabadsag.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	10	10

98 pont **Értékelés:** csúszkategória

előnye mégsem a külsőin, hanem a kereső, amely mögött egy komoly archívum áll. Ebben az archívumban a korábbi lapszámok anyagait találjuk, egészen 2001 áprilisáig, ezek között pedig, többek között, megjelenés dátuma szerint kereshetünk.

www.magyarhirlap.hu

A *Magyar Hírlap* site-ján a híroldalnakl meg szokott szerkezet fogad bennünket, azzal a különbséggel, hogy a bal oldalon nem a rovatok, hanem a mellékletek címei kaptak helyet. A rovatokat a lap tetején ta-

láljuk, ezeken keresztül juthatunk el az újságban is szereplő, képekkel illusztrált, ám már online formátumba szerkesztett cikkekhez. Az írások – ahogy azt a legtöbb helyen megszokhattuk – nyomtatható formába is átalakíthatjuk, de ha úgy gondoljuk, hogy valamely ismerősünket érdekelheti az adott anyag, egy mozdulattal el is küldhetjük a részére.

Jó pont, hogy az oldalon működő kereső felnőtt a tartalomhoz, így az archívumban is sikeresen kutakodhatunk. Kereshetünk szerző szerint, de megadhatunk egy konkrét kifejezést is, ám ha nem szeretnénk elveszni a töménytelen találat között, beállíthatjuk azt is, hogy az elmúlt két vagy egy

2004 2 Információk

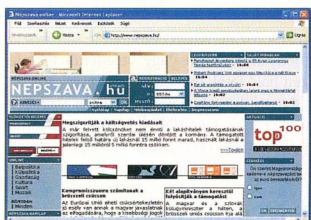
Internet: www.magyarhirlap.hu

Kezelhetőség	26	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	10	10

96 pont **Értékelés:** csúszkategória

hétben, esetleg az előző nap megjelent írásokat fűrksesse végig a robot. Ha a teljes archívumot kívánjuk átfésülni, akkor természetesen ezt is megtehetjük. Ungyancsak praktikus, hogy megszabhatjuk az egy oldalon megjelenített találatok számát.

www.nepszava.hu

A *Népszava* online hírdőállásának színe, az acélszürke és a fehér kombinációja igazán jól mutat, ám hírforrásról lévén szó, itt sem érdemes leragadnunk a külsőinnél. Az mindenesetre rövest szemzet szűr, hogy

bal oldalon az aznap lap és az online megjelenés rovatait külön találjuk. Ez azért lehetséges, mert az offline és az online média tartalma némileg különbözik. Az aktuális online cikkek címeit olvogatva megakadt a szemem egy már korábbi híren. A címre kattintva kiderült, hogy valóban egy három nappal korábbi hírről volt szó, ám egy kis olvasgatás után az is nyilvánvalóvá vált, hogy ez egyáltalán nem egyedi eset. Ez pedig egy online médiumnál, ahol a frissességre még inkább oda kellene figyelni, nem éppen jó pont. Szerencsére a napilap aktuális anyagai között már valóban friss cikkekre bukkantunk, igaz, az újságnak csak a kivonatos tartal-

2004 2 Információk

Internet: www.blikk.hu

Kezelhetőség	20	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	8	10

78 pont **Értékelés:** felső kategória

mát találjuk meg itt. Ungyancsak furcsaságokat produkált a kereső is, amellyel elvileg az online felület és a napilap tartalmában kereshetnénk, ám bármivel is próbálkoztunk, mindig egy „nincs találat” választ kapunk.

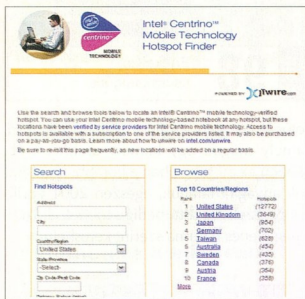
F. N.

norbort.fulop@epanorama.hu

A vezeték nélküli hozzáférés új távlatokat nyit az internethasználatban. Már sokszor adtunk hírt arról, hogy a nagyvilágban egyre több helyen állítanak üzembe WLAN hozzáférési pontokat, úgynevezett hotspotokat. Ezek 50-500

Itt is WLAN, ott is WLAN

A nagyvilágban igen népszerűek a nyilvános internet-hozzáférést nyújtó hotspotok. Sajnos a világméretű WiFinder adatbázisban nem találhatunk hazai adatokat. Sorozatunkban egy kézisámítógéppel és egy notebookkal hotspot-vadászatra indulunk. Megkeressük és bemutatjuk azokat az üzletházakat, éttermeket, szállodákat, közintézményeket és parkokat, ahonnan kötetlenül és a legtöbbször ingyen internetezhetünk egy laptoptal vagy egy palmtoppal.

Az interneten található világméretű hotspot adatbázisokban hiába keresünk magyar helyeket

méteres környezetében bárki csatlakozhat az internethez, ha van egy WLAN kapcsolatra képes eszköze. A nyilvános hotspotok egy része ingyenes, más részük fizetős. Természetes vannak nem nyilvános vezeték nélküli hálózatok is.

Hol van WLAN?

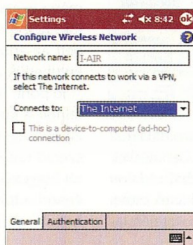
Megtalálni, hogy hol van hotspot, nem egyszerű feladat. Sajnos (még) nem jelöltek hatalmas táblákkal, hogy a környéken előkaphatjuk-e a laptopunkat, és megnézhetjük-e a levelezőnkünket vagy kedvenc weboldalunkat. Persze vannak olyan helyek, ahol gyaníthatjuk a láthatatlan háló jelenlétét, például a repülőtereken nagy valószínűséggel találunk hozzáférési pontot.

Létezik egy világméretű adatbázis és

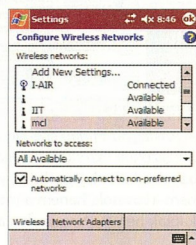
webhely (www.wifinder.com), ahol országokra és városokra lebontva láthatjuk, hol vannak hotspotok. Hasonló adatbázist találhatunk az intel.jwire.com oldalon is. A cikk írásakor 23 185 hotspotról kaphattunk itt információt. Az országok listáját az Egyesült Államok vezeti, 12 772 vezeték nélküli hozzáférési ponttal, a második helyen az Egyesült Királyságot (3 649), a harmadikon Japánt (954) találhatjuk. Ezeket az oldalakat böngészve sok egyéb érdekességre is rábukkanhatunk. Láthatjuk, hogy külföldön már a szállodák, éttermek, kávézók úgy kínálják, hirdetik hotspot-jaikát, mint vendégszalagot szolgáltatást. Például, egy nálunk is jelenlévő gyorsétteremlánc egyre több külföldi üzletében találhatunk hotspotot.

Sajnos, Magyarország nem szerepel az adatbázisban, pedig nálunk is vannak már nyilvános hozzáférési pontok.

Ezért határoztuk el, hogy felkutadjuk a hazai nyilvános WLAN hálózatokat, és a remélhetőleg egyre bővülő listát honlapunkon is hozzáférhetővé tesszük.

Könnyen tudunk a BME-n az I-AIR hálózathoz csatlakozni

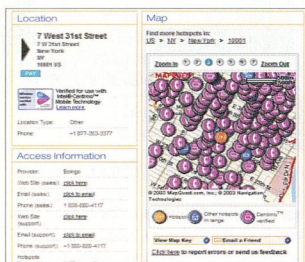

Az egyetem aulájában legalább öt különböző vezeték nélküli hálózat működik

A sorozatunkban bemutatott, sajtóközlemények nyomán vagy véletlenül felfedezett hálózatok mellett szívesen vesszük, ha Olvasóink is csatlakoznak békés vadászathoz, és megírják nekünk, ha tudomásuk van az országban valahol üzemelő nyilvános hotspotról.

Egyszerű csatlakozás

Egy hotspothoz csatlakozni meglehetősen egyszerű feladat, főleg ha ingyenes szolgáltatásról van szó. A WLAN kapcsolatra képes eszközünk azonnal jelezni fogja, ha a közelben vezeték nélküli hálózat

Megdöbbentő, milyen sűrűn találhatunk hotspotokat New York egyes részein

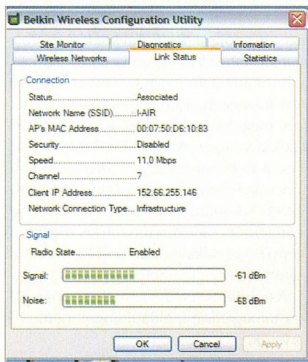

A Windows XP használata megkönnyíti a WLAN kapcsolat felépítését

van, és a legtöbb esetben automatikusan csatlakozni is fog hozzá. Ehhez az automatikus csatlakozáshoz az szükséges, hogy a hálózati beállításokat a hotspotról kérdezzük le, tehát *automatikus IP- és DNS-cím használatot* állítsunk be a notebookon vagy a PDA-n.

Az automatikus csatlakozás után már ugyanúgy használhatjuk az internetet, mintha a munkahelyi vagy az otthoni vezetékcsatlakozással dolgoznánk. Egyes helyeken előfordulhat, hogy egyszerre több hotspot is elérhető, ekkor a felkinált listából kiválaszthatjuk, melyikkel szeretnénk próbálkozni.

Előfordulhat, hogy a „látható” hálózatok közül nem mindegyikhez lehet csatlakozni. Ennek két oka lehet. Az egyik, hogy a WLAN hálózat nem nyilvános. Ekkor csak azok az eszközök és felhasználók tudnak csatlakozni, akiknek erre jogosultságuk van. Ez vállalati vagy otthoni magánhálózatoknál fordulhat elő, amikor nem engedélyezik bárkinek a csatlakozást.

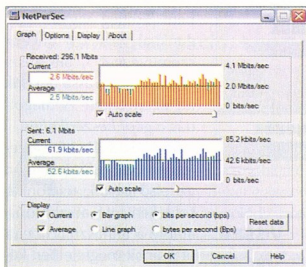

Az I-AIR kapcsolat adatai

A másik eset, hogy azért nem tudunk egyszerűen hozzákapcsolódni a hotspot-hoz, mert fizetés hálózatról van szó. Ekkor *előzetes regisztráció és fizetés után kapunk egy felhasználónevet és egy jelszót*, amelynek a segítségével létrehozhatjuk a kapcsolatot. Fizetés WLAN-ok esetén az is előfordulhat, hogy bizonyos weboldalak és szolgáltatások ingyenesen használhatók (általában az adott szolgáltató oldalai), azonban a további oldalak már csak fizetés ellenében érhetőek el.

Az első zsákmány

Első felfedező utunkon a Budapesti *Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Karán* néztünk körül. Itt kísérleti WLAN hozzáférési pontokat üzemeltetnek, hogy a tanszék

Egyszerre több FTP szerverről átlagosan másodpercenként 2.5 Mbit-es sebességgel tudunk letölteni

oktatói és a tudományos kutató-fejlesztő munkát végző hallgatók helyétől független módon férhessenek hozzá a tanszék informatikai infrastruktúrájához. Ezen felül a *Mobil távközlés és a Mobil számítástechnika* szakirányi hallgatói laboratóriumai mérések keretében gyakorlati ismeretekkel egészíthetik ki a WLAN technológiáról előadáson hallottakat.

Az épület aulájában és a nagyelőadóban több vezeték nélküli hálózat is elérhető, de a próbák során csak az *I-AIR* elnevezésűhöz sikerült úgy hozzákapcsolódni, hogy automatikusan megkapjuk az IP- és a DNS-címet. A *802.11b* szabványának megfelelő kapcsolaton keresztül egy PDA-val és egy notebookkal is stabil internetkapcsolatot lehetett létrehozni. Ezen a kapcsolaton keresztül használni tudtuk az *elektronikus levelezést, internet-böngészést és FTP szerverhez is tudunk csatlakozni*. Az

Mitac Mio558

Első WLAN felfedező utunkra egy Mitac Mio558 géppel indultunk

A jó vadászathoz, jó fegyverek is kellenek. Szerencsére már egyre több laptopba és palmtopba építik bele a WLAN adaptert. Ebben a hónapban egy *Mitac Mio558* volt a segítségünkre a hotspot keresésben.

A tajvani *Mitac DigiWalker* sorozatának nagyobb tagja, a Mio558-as az egyik leggyorsabb piacon lévő kéziszámítógép. Ez elsősorban a 400 MHz-es XScale processzor legújabb, PXA263-as változatának köszönhető. Ezt egészíti ki 64-64 Mb-nyi ROM és SDRAM. Bővítésre SDIO és CompactFlash Type II slot egyaránt rendelkezésre áll.

Az operációs rendszer, a Pocket PC 2003, a Microsoft legújabb fejlesztése, amely támogatja a beépített *WiFi adaptert*.

Ennek a segítségével a PDA-val közvetlenül csatlakozhatunk vállalati vagy városi 802.11b hálózatokhoz. Külső eszközhöz a megszokott IrDA mellett Bluetooth interfész is használható. A készülék alján egy mini USB bemenetet találhatunk, amely a készülék dobozában helyet foglaló mini USB – normál USB átalakítóval, további külső eszközök csatlakoztatására kínál lehetőséget.

elektronikus levelek és a weboldalak letöltése meglepően gyors volt, ezért a sebesség méréséhez párhuzamosan több FTP szerverről töltöttünk le nagyméretű állományokat. A mérések alatt a maximális átviteli sebesség megközelítette a *másodpercenkénti 3 Mbitet (!)*, és egy tízperces időtartam alatt *2,5 Mbit volt az átlagos letöltési sebesség*. Ellenkező irányban *1 Mbittel tudunk adatokat feltölteni*.

A BME-n működő kísérleti WLAN hálózat jó példa a vezeték nélküli internetkapcsolat felhasználására. A megfelelő eszközzel rendelkező oktatók és hallgatók minden kötöttség nélkül használhatják a világhálót, s akár az előadások közben is utánanézhhetnek egy-egy fontos információknak.

Gyarmati László

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

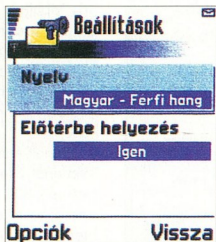
Megszólal az üzenet

Az SMS rendkívül egyszerű, hatékony és gazdaságos módja a GSM kommunikációnak, azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy bizonyos élethelyzetekben nehézkessé válhat a kezelése.

60-as telefonok – könnyen, felhasználói kézikönyv ismerete nélkül használható. A program automatikusan kezeli a beérkező SMS üzeneteket és a telefon címtárát, valamint alkalmazkodik a felhasználó által kiválasztott üzemmóddhoz. Lehetővé teszi, hogy a felhasználó saját rövidítés és szólista felolvasási jegyzéket készítsen (például az e-mail szót lehet *emil* vagy *imél* hangalakban felolvastatni). A fogadott üzenet felolvasása során megadható, hogy milyen adatokat hányszor, milyen sebességgel vagy hangerővel szeretne a felhasználó hallani.

Telefonhívás kezdeményezése, fogadása ma már lehetséges telefonszám beütése nélkül (egygombos tárcsázás, hangtárcsázás, automata hívásfogadás), ám a beérkezett üzenetet minden esetben meg kell nyitni és végigolvasni. Ez kifejezetten veszélyes gépjárművezetés közben, hiszen több másodperc elvesztjük a kapcsolatot környezetünkkel, sőt a közeli tárgyra való fókuszálás további értékes pillanatokat vesz el egy veszélyhelyzet felismeréséből.

Opciók **Vissza**
Választhatunk férfi vagy női hang közül

ben? Esetleg vigyük magunkkal valakit – olvasószemüveggel –, aki készségesen felolvassa nekünk az üzeneteket? A megoldás a **gépi beszédkeltés**.

A Westel által bevezetett **SMSmondó** a világon az első olyan, telefonkészüléken futó alkalmazás, ami a felhasználó beállításainak megfelelően képes felolvasni a beérkező üzenetet. Megadhatjuk,

milyen adatokat szeretnénk hallani, milyen adatokat szeretnénk hallani, akár minden üzemmóddhoz külön-külön. A program kikeresi a telefon memóriájából a telefonszáma alapján az SMS feladójának a nevét, és azt is megmondja, kitől jött az üzenet.

Az SMSmondó – csakúgy mint a Series

Beszélg hozzám!

Mi erre a megoldás? Kapcsoljuk ki a telefont, vagy ne olvassagunk vezetés köz-

A kihangosításnak köszönhetően az SMSmondó segíti a biztonságos autóvezetést, és minden olyan helyzetben előnyt jelenthet, amikor a nyomógombok használata vagy a kijelzőn megjelenő szöveg olvasása nem megoldható.

Az SMSmondót a Westel saját üzleteinek szervezeteiben, a társaság ügyfelei számára díjmentesen töltik fel a megfelelő készülékre, a használatához mindössze regisztráció szükséges.

Az alkalmazást első lépésben a *Nokia* gyártmányú, *Symbian Series 60-as* (3650, 7650 és 6600) mobiltelefonokon vehetjük igénybe.

Az SMSmondó projekt

A projekt kezdeményezője és az SMSmondó program felületének fejlesztője a *M.I.T. Systems Kft.* az alkalmazás alapjául szolgáló *PROFIVOX* szövegfelolvasó technológia megvalósítója és a dialógus tervezője a *BME Távközlési és Telematikai tanszéke*. A rendszerben felhasznált, mobiltelefonon futó szövegfelolvasó (text-to-speech, TTS) technológiához mérhető megoldással csak néhány cég rendelkezik a világon. A *BME TMIT TTS* megoldása a jó hangminőség mellett gyors működésével (egy átlagos 60-80 karakteres SMS-t 3-4 másodperc alatt konvertál beszéddé) tűnik ki. A rendszer kis memóriagigényű, az alkalmazás a TTS motorral együtt 1,4 Mb-át foglalhat igénybe.

A fejlesztők a tárghy mellett más nyelvek támogatását (például angol, német) is tervezik.

Gyarmati László

laszlo.gyarmati@cpnorama.hu

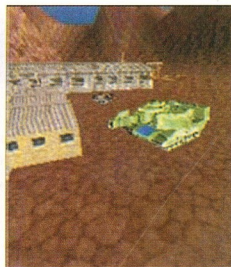
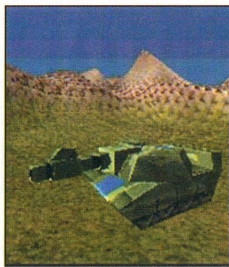
BME Távközlési és Médiainformaticai Tanszék

A tanszék jogelődjénél *Dr. Gordos Géza* indította el a beszédkommunikációs területen a kutatást és fejlesztést 1969-ben. Ez a munka azóta is megszakítás nélkül folyik a beszédfeldolgozás gyakorlatilag minden jelentős területén. *Ma Magyarországon és Közép-Európában* ez a beszédkutatói oktató-kutató hely rendelkezik a legszélesebb tudományos spektrummal, a legnagyobb létszámmal és a legjelentősebb eredményekkel.

1992-ben a tanszéken fejlesztett

MULTIVOX többnyelvű felolvasó rendszer a *Software for Europe verseny egyik magyar nyertese, 1996-ban pedig a Távközlési és Jelfeldolgozási Laboratórium mérőműszere az Európai Innovációs Díj egyik nyertese lett, és elnyerte a KHVM Innovációs Nagydíját* is.

1999-ben a tanszék munkatársai megosztott *Akadémiai Díjat* kaptak a beszéd-kutatás terén elért eredményeikért. 2000-ben *Gordos Géza* tevékenységét *Széchenyi Díjjal* ismerték el.

Phono Ludens

A Nokia N-Gage mobil játékgépre egyre több program jelenik meg. Az új év új izgalmakat hoz a stratégiai, akció, sport, és versenyzős játékok kedvelőinek.

Az N-Gage-ről

A Nokia N-Gage játékgép olyan mobilkészülék, amely teljesen új piacot nyit a játékipar számára. Az aktív és megszállott játékosoknak megépített Nokia N-Gage az első mobil és hálózaton működő játékgép, amely kiváló minőségű 3D megjelenítésben kínál többszereplős játékot Bluetooth és GPRS online kapcsolaton keresztül. A Nokia N-Gage emellett egyedülálló internetes játékszolgáltatásokról, valamint a vezető játékkiadók címeit tartalmazó, átfogó és folyamatosan bővülő játékkatalógusról is gondoskodik.

A Bluetooth vezeték nélküli technológiának köszönhetően a mobiljátékosok a játékok nagy részét egyszerűen többen is élvezhetik, de csatlakozhatnak az N-Gage Arena szolgáltatásaihoz is, ahol például szellemeket vagy tippeket tölthetnek le, és feltölthetik legjobb eredményüket.

Operation Shadow

A kizárólag az N-Gage játékgépen kapható játék maradéktalanul kihasználja az N-Gage kínálat lehetőségét a többszereplős játékra, ideértve az N-Gage Arena többszereplős szolgáltatásait is.

Az új megjelenések sikerjátékok és eddig nem látott játéktípusok sorával gazdagítják az N-Gage játékkönyvtárát. Az új játékokat többen is játszhatják, így a játékosok nem csupán az azonos helyen tartózkodó, hanem akár a világ más részén található társaikkal is versenyezhetnek.

Az *Operation Shadow* háromdimenziós háborús akciójáték, amelynek révén a játékosok a komoly harcok, váratlan csapások és legújabb háborús technika világába csöppennek. A vezeték nélküli Bluetooth technológia segítségével akár négy résztvevővel is játszható *Operation Shadow* gyors és akciós, versenyre ösztönző játékot tesz lehetővé. Képzeliük

csak el, hogy élet-halál küzdelmet vívunk a harcmezőn, és közben bajtársainkkal egységben egymást segítjük. A győzelemért és a dicsőségért vívott harcban mindegyik játékos csapata kihasználhatja a járművek által nyújtott taktikai előnyöket. A gyalogos hadviselésen túl a hősjelöltek az ellenséggel való küzdelemben számos közlekedési eszköz közül választhatnak, beszállhatnak például helikopterbe, tankba vagy terepjáróba. A játékosok több járművet is használhatnak a bevetéseken. A játék fejlett *mesterséges intelligenciájának* köszönhetően az események előre haladtával az ellenfél egyre okosabban harcol majd, álcázza magát és együttműködik a támadások és a védekezés során.

Hetes fogat

Az új cím mellett hét, már korábban bejelentett és izgalmas, a Bluetooth vezeték nélküli technológia révén többszereplős kalandra csábító játék szállítása kezdődött el: *FIFA 2004*, *Moto GP*, *NCAA 2004*, *Rayman 3*, *Red Faction*, *Virtua Tennis*, és *Tom Clancy's Splinter Cell: Team Stealth Action*. A játékosok teljesen új módon, a Bluetooth-on egymás ellen valós időben versenyezve játszhatják kedvenc játékaikat. A *Red Faction*ben például a cél közelében bármikor előbukkanhat egy sarkon egy játékosárs, az egekbe szökötve a célba igyekvő adrenalin szintjét. A *Tom Clancy's Splinter Cell: Team Stealth Action* pedig a Bluetooth-on soha nem látott teret enged az együttműködésnek. A játékosok együttműködés nélkül igazából nem is juthatnak túl ennek a játéknak a kooperatív feladatain. A játék megkötveteli a játékosok közötti kommunikációt, amely társadalmi töltetet ad a szórakozásnak.

Gy. L.

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Armanitól AlphaCell-ig

A cím hallatán érthető, ha feltesszük magunknak a kérdést: mi az összefüggés Armani és az AlphaCell között? A válasz nagyon egyszerű. Ez az első alkalom, amikor a kommunikációs szektorban egy olyan mobiltelefon született, amelyet teljes mértékben a felhasználók ízlésére szabtak, mint ahogy a híres divattervező tervezi és szabja kreációját.

Az AlphaCell M5 jellemzői

- GPRS, dupla sáv (GSM 900, 1800)
- CE.NET operációsrendszer-platform a Microsofttól
- Dupla processzor. Az M5 tartalmaz egy külön multimédia applikációs processzort
- Teljes grafikai LVD TFT kijelző, 65K színnel (16-bit)
- Felbontás: 176 × 220 képpont
- Csengőhangok és hifi dallamok (16 szolamú)
- Kiemelt üzenetküldő képesség
- Játékgépezet szórakoztatás céljából
- Integrált színes fényképező, álló- és mozgó képekhez
- IrDA és USB technológia
- Testreszabott alkalmazások
- MMC kártya lehetőség

Az AlphaCell high-tech telefonja egy olyan multifunkciós készülék, amely mindenki igényeit kielégíti, ezért is játszhat az AlphaCell terméke olyan fontos szerepet a mobiltelefonok világában, mint Armani a divat világában. Mindkettő célja a szórakoztatás!

Sajátosságokban gazdag mobiltelefon

Az AlphaCell M5 készüléke főként a szórakoztatás piacát célozza meg. Az egyedi tervezésű M5 hatalmas, színes képernyője kiemeli multimédia képességeit, és emellett egy intuitív felhasználói felület is kínál.

Az M5 GSM és GPRS hálózatokra tervezett, vezeték nélküli celluláris készülék. Úgy működik, mint egy adatterminál, amely képes fogadni, továbbítani és feldolgozni a hálózatra kapcsolt adatokat, valamint a nagysebességű adatcsomagok áramlásáról is gondoskodik. Képes a valós idejű videotartalom feldolgozására, beleértve a VGA kamerával készült videók rögzítését és visszajátzását is.

Az AlphaCell M5 platform egy hatékony J2ME szerkezetet is tartalmaz, amely lehetővé teszi a Java integrálását a termékbe.

Alkalmazások

Az AlphaCell M5 számos beépített alkalmazást tartalmaz, amelyek tovább bővíthetők.

Naptár. A naptár alkalmazás egy sokoldalú mini intéző, amely lehetővé teszi a felhasználó számára a megbeszélések és az események megszervezését, irányítását. Az M5 naptár támogatja a heti számozást, és lehetővé teszi a megbeszélések és események időpontjának a kialakít-

tását, megszerkesztését és törlését. Tárolja a megbeszélések adatait, napi, heti és havi betekintést engedélyez, és hatékonyan emlékeztet, amikor valaminek eljött az ideje.

Számológép. Az M5 számológép funkciója olyan szabványos matematikai számításokra használható, amelyeket egy hétköznapi kézi számológép is tud, s emellett képes néhány további alaptevékenységre is.

Valutaváltó. A valutaváltó egy egyszerű, mégis ügyes eszköz az utazó üzletemberek számára, hiszen kiszámolhatják a valuták közötti átváltási árfolyamot.

Prediktív szövegbevitel. A szoftver leegyszerűsíti a szöveges üzenetküldést. Azért, hogy ne kelljen sokszor lenyomnunk a számokat jelző gombokat a kívánt levél megírásához, az M5 szoftvere számos szót felkínál, amelyekből választgatunk. Néhány kattintással könnyedén megszerkeszthetjük a kívánt szöveget.

Skinek. Az M5 egyik személyre szabási lehetősége a skin alkalmazása. Minden egyes skin megváltoztatja a képernyő, a főmenüben lévő ikonok, a háttér, valamint a készülékben megtalálható összes grafikai elem színét.

Internet-böngészés. Az M5-öt úgy tervezték, hogy a felhasználók folyamatosan friss információkat kapjanak a weben keresztül. A beépített böngésző kezelni tudja a WAP és a HTML oldalakat.

Az AlphaCell M5 a WAP 2.0 szabványt támogatja, valamint tartalmaz támogatást a WML, WML szöveg, WBXML, WML2.0, WTLS Secure Protocol Class 2 és a WTAI. WAP

2.0 felé. Ezen felül támogatja az IP, TCP és HTTP protokollokat is.

OTA támogatás. Az M5 támogatja az „Over-The-Air”-t (OTA)-t, gondoskodva ezzel az alapvető internetes hozzáférésről, valamint az e-mail- és MMS-küldésről. Az M5 OTA mechanizmusával olyan tartalmakat és alkalmazásokat tölthetünk le, mint csengőhangok, Java játékok, képek, videók, skinek, új szolgáltatás menük.

IrDA technológia. Az AlphaCell M5 infraportján keresztül asztali számítógépekhez, laptopokhoz és PDA-khoz csatlakozhatunk. Két vagy több mobiltelefon az IrDA vezeték nélküli technológia segítségével még adatokat is cserélhet, ilyenek például az internetes névjegy-kártyák, a csengőhangok, a képek vagy mondjuk a videók.

Szórakoztató sajátosságok

Az M5-öt egy teljesen sajátos szórakoztatóközpontként tervezték, lehetővé téve a beszélgetést, a játékok, az alkotást, a megosztást és a naprakész információgyűjtést.

A játékoknál a kényelmetlen, szármak megjelenítő gombok helyett négy, könnyen elérhető gombot használhatunk, így mindkét kézzel játszhatunk.

Az M5 egy erőteljes multimédia processzort egyesít megnövelt videokódolási és -dekódolási képességgel. A telefon lehetővé teszi a multimédia tartalom létrehozását (szöveg, audio és videó), tárolását és küldését. A beépített lejátszóval a készülék képes fogadni a multimédia tartalmat, és teljesíteni tudja a szükséges dekódolást, megjelenítést vagy visszajátszást. A „Download and Play” (Töltsd le és játszd) mellett a médialejátszó a hálózatalapú médiaszerverből származó tartalmat is támogatja.

A készülékkel MPEG-4 szabványú videók rögzíthetők. A képeket vagy videókat elmenthetjük vagy akár azonnal tovább is

Szoftverplatform

Az M5 a következő alapszoftvereket tartalmazza:

- Operációs rendszer: Windows CE.
- Java – J2ME MIDP 2.0 támogatás
- WAP 2.0 támogatás
- MMS kliens SMIL alappal – 2.0 támogatás
- Alap PIM naptárral és ébresztőórával
- Java – J2ME MIDP 2.0 támogatás
- Személyre szabás
- A felhasználói felület testreszabása (skin, háttér)
- Testre szabható menügomb funkciók
- Letölthető alkalmazások (J2ME)
- Letölthető tartalom (WAP OTA push)
- SIM alkalmazások, eszközkészlet-támogatás

küldhetjük, e-mail csatolt állományként, vagy felhasználhatjuk azokat multimédia üzenet (MMS) megalkotására.

Tommy R. Fischhoff

A KIMSOFT februári ajánlata

Akcio (amig a készlet tart)		4th Dimension 2003 Standard	29 592,-
Adobe Design Collection 7 CE	239 000,-	Adobe Acrobat 6 Std. /Upgr.82 500,-	228 000,-
Borland Delphi 6 Prof. Special	144 900,-	Adobe Audition 1.0 Win.	85 500,-
CorelDRAW 11 Upgrade	69 900,-	Adobe Video Collection 1.0	269 600,-
CorelDRAW Essentials 2	39 900,-	Akadémiai MoBiMouse Plus (német is)15 000,-	
Macromedia WEB Tools MX (Flash MX Dreamweaver MX, Fireworks MX)	89 900,-	AutoCAD LT 2004 /Upgr.	249 900,-/87 900,-
MS Office XP Standard (magyar)	67 900,-	Borland Delphi 8 Prof. Upgrade	112 900,-
MS SQL Server 2000 Developer Ed.	12 400,-	Canvas 9.0 Prof. Win32 /Up.85 400,-	/76 400,-
Visual Studio .NET Pro (Lic. + CD)	161 900,-	Crytal Reports 9 Developer	189 900,-
Szoftver újdonságainkból		Drive Image 7 /Upgrade	13 900,-/9 200,-
ACDsee PowerPack 6.0 for Win32	19 200,-	Easy CD & DVD Creator 6.0	21 400,-
Adobe Photoshop 8 CS /Up.	199 900,-/56 700,-	Install Shield DevStudio 9.0	299 900,-
Borland C++ BuilderX Developer	252 900,-	LapLink Gold 11.5 Host & Remote	29 900,-
F-Secure Internet Security 2004	17 400,-	Macromedia Dreamweaver MX	124 900,-
FineReader Pro 7.0 Prof.	29 900,-	Magix Audio Cleaning Lab v3.0	6 392,-
MagyarOffice 2.0 Prof.	30 000,-	MathCAD 11i Prof. Win.	287 400,-
MS Office 2003 Std. /Upgr.	99 900,-/57 600,-	MS Office XP Developer	197 400,-
MS Project 2003 /Upgr.	141 900,-/83 900,-	MS Visual BASIC .NET Standard	26 400,-
Nero 6 CD és DVD író program	17 200,-	MS Works Suite 2004	25 200,-
Norton Internet Security 2004 Hun.	22 400,-	Norton Antivirus 2004 magyar	17 200,-
QuarkXPress 6.0 for Win. Intern.	419 900,-	Norton Internet Security 2004	24 600,-
Recognita Omnipage Pro 14	Hívjon!	Norton SystemWorks 2004 Upgr.	16 900,-
Ulead PhotoImpact XL	31 900,-	PaintShop Pro 8.0 /Upgr.	33 400,-/24 400,-
Visio 2003 Standard /Upgr.	48 600,-/23 900,-	PL/SQL Developer 5.1 (Single user)	39 900,-
Multimédia CD-ROM-ok		TextPad 4.7 for Win32	12 400,-
Arcanum DVD könyvtár 1,2,3.(egyenként)	15 992,-	TurboCAD 9.0 Prof. Comp. Upgr.	79 900,-
Angol-magyar Országok nagyszótar	15 170,-	Ulead DVD PictureShow 2 DC Suite	14 900,-
Német-magyar Hálász-nagyszótar	15 170,-	Ulead DVD MovieFactory 2	14 900,-
Hangszerek	3 192,-	Xara 3D v5.0	14 900,-
Lopva Angolul Pack (3 CD együtt)	3 563,-	Xara WebSite 4	24 900,-
Magyarország nemzeti parkjai II.	3 563,-	Windows XP Home/Prof OEM	22 900,-/35 400,-
Manó Matek 4 /MiniManó Nyár	2 792,-/2 792,-	WinFax Pro 10 for Win /Up.	26 900,-/16 400,-
		Windows XP Prof. /Upgr.	74 900,-/51 000,-

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os ÁFÁ-t, és a helyszíni üzembelvezés költségeit.

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
 Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

STRIX
Segítség a szemnek!

A feketeáfonya kivonatot tartalmazó Strix kedvező életlani hatásainak köszönhetően egyt a szemet:

- szemfáradtság esetén
- sötétséghez való alkalmazkodásban
- szemet fárasztó munkavégzésben

Hatása már néhány óra múlva érezhető!
 A Strix étrendkiegészítő tablettá kapható a gyógyszerárakban és drogériákban!
 Strix – Valami igazán szemrevaló!
 Forgalmazta: PharmaVision Kft.
 1026 Bp., Trombitás út 11. Tel.: (06-1) 214-5500
www.pharmavision.hu, e-mail: info@pharmavision.hu

A sugárkövetés és a POV-Ray

Sorozatunk előző részében általános képet igyekeztünk nyújtani a háromdimenziós grafika mibenlétéről, céljairól és módszereiről. Most pedig megkezdjük a mélyebb ismeretek elsajátítását a méltán népszerű és elismert nyílt forráskódú POV-Ray rendszer megismerésén keresztül.

Mint az előző cikkünkben már kiderült, a fényugárkövetés (*raytracing*) nem más, mint egy módszer objektumok vagy komplett jelenetek matematikai modellből realiztikus képpé „konvertálására”. Mémóki és művészi alkotások hozhatók így létre viszonylag kevés munkával, és igen látványos eredménnyel. Persze a raytracing sem varázslat, vannak olyan jelenetek (az általánosan használt idegen szó a „scene”), amelyeket igen nehéz vagy egyenesen lehetetlen ezzel a módszerrel ábrázolni. A matematikailag egyszerűbb, néhány geometriai egyenlettel jól leírható testek modellezése kevesebb fáradságot, képpé alakításuk kevesebb processzoridőt igényel. Gömbök, kockák létrehozása gyerekjáték, azonban egy valóság-hű emberi arc (ránccokkal, realiztikus bőrrrel stb.) igen komoly problémákat vet fel. Létezik néhány kerülő út e nehézségek kiküszöbölésére, de ezekről majd akkor szólnunk, ha az akadályokat már jól ismerjük.

Egy másik érdekes problémát vet fel, hogy mivel a fényugárkövetés a matematikára épül, az előállított képek természetellenesen tiszták, hibátlanok lesznek. Minden fókuszban van, semmi sem koszos vagy elmosódott, az árnyékok metszően élesek és minden tárgy matematikailag tökéletességű. Azonban ezeket a hatásokat is lehet korrigálni. Egyes művészek persze kihasználják az így készült képek említett furcsaságait, de a legjobbak, a

Forgatási szabály a balkezes koordináta-rendszerben

legelismertebbek azok, akik képesek „kevesbé tökéletes”, a mindennapi életben látottakhoz hasonló képet előállítani.

Az alábbiakban megmutatjuk, hogyan lehet a POV-Ray segítségével elvégezni a fent említett műveleteket. A POV-Ray egy igen jó minőségű, ingyenes (és nyílt forráskódú) fényugárkövető rendszer PC, Macintosh és UNIX rendszerekre. Talán a legelterjedtebb raytracer napjainkban, köszönhetően fenti tulajdonságainak. Igazságszerűen a POV-Ray nem más, mint egy „renderelő motor”, kisebb kiegészítésekkel. Ez annyit tesz, hogy kér egy bemeneti állományt, majd hosszabb-rövidebb számolás eredményeképpen kiad egy kimeneti fájlt, de nincsen komolyabb interfésze. A régebbi változatok még egyáltalán nem rendelkeztek kezelőfelülettel, csak egy parancssorból futtatható programfájl volt az egész, így jól tesszük, ha értékeljük azt a kevés segítséget is, amit a 3.5-ös ver-

zió grafikus kezelőfelülete nyújt. Ha valakinek nagyon hiányzik az interaktív, háromdimenziós modelleket mutató kezelőfelület, akkor többféle kiegészítő közül választhat, azonban mindenkinek azt tanácsolnánk, hogy ezeket csak akkor kezdje használni, ha már megismerkedett a POV-Ray modellező nyelvvel, különben könnyen elakadhat a nehezebb részeken.

A rendelés bemenő adathalmaza tehát egy fájl, amelyben a különböző tárgyakat, objektumokat definiáljuk a POV-Ray speciális leírónyelvén. Egy-egy tárgy leírása tartalmazza annak típusát (ami az alakját reprezentálja; ez lehet előre definiált vagy általunk készített bonyolultabb tárgy), és különböző tulajdonságokat: a színet, fényvisszaverő képességét stb. Most persze nem célunk a POV-Ray leíró nyelvnek teljes megismerése, hiszen ez óriási feladat lenne, ehelyett kis, gyakorlati lépéseket sajátítunk el.

A POV-Ray telepítése

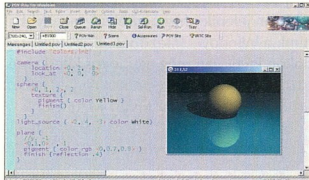
Első dolgunk a POV-Ray telepítése lesz. A legfrissebb verzió mindig megtalálható a www.povray.org és az ftp.povray.org szervereken. Töltsük le az operációs rendszerünknek megfelelő változatot, és telepítsük. Mi a Windows rendszereknek működő verzió használatával foglalkozunk. A telepítés során semmilyen kereszkérdésre nem kell válaszolnunk, minden simán és gyorsan halad. Rögtön indítsuk is el a programot. Az idegesítő hanghatások elkerülése érdekében kapcsoljuk ki a Windows *Control Panel/Sounds* alatt a POV-Ray hangjait.

A New gombbal hozzunk létre egy új projektet (kapunk egy üres texteditor ablakot), és ebbe töltünk be egy egyszerű példajelenetet (*Insert/Scene Templates/Basic Scene*). Az első jétdés után vegyük kicsit szemügyre közelebbről is a „forráskódot”. Láthatjuk, hogy az alapve-

tő objektumok definiálva vannak a térben. Van egy kameránk (camera), ezen keresztül nézünk a modellvilágra, van fényforrásunk (light_source), ezen kívül néhány látható tárgyunk (sky_sphere, plane, sphere). Vegyük észre, hogy az egyes objektumok sorrendje tetszőleges. A *Run* gombra kattintva rögtön megtekinthetjük a renderelés végeredményét.

A POV-Ray koordináta-rendszere

Ahhoz hogy megértsük a tárgyak térbeli elhelyezkedését, meg kell ismerkednünk a POV-Ray koordináta-rendszerevel. A térben való navigálásra háromdimenziós, úgynevezett „balkezes” koordináta-rendszert használunk. A három tengely (x, y, z) sorban a következőképpen áll: az x jobbra, az y felfelé, míg a z hátrafelé, tehát a szemünktől a képernyő felé mutat. Ha a bal kezünket úgy tartjuk, hogy a kinyújtott hüvelykujjunk a kérdéses tengely irányába mutatson, a többi ujjunk által mutatott irány jelképezi a megfelelő tengely körüli forgatás pozitív irányát.

Első képünk és forráskódja

Most már el tudjuk helyezni tárgyainkat a háromdimenziós térben. Hozzunk létre a New gombbal egy új, üres projektet, és kezdjük neki a már láttott példához hasonló jelenet felépítésének.

Most azonban egy kis kitérőre lesz szükség. Mint láthattuk, mindent a POV-Ray nyelvén, a szöveges fájlban definiálunk. Képzeld el, hogy létrehoztunk egy komolyabb összetett objektumot, vagy definiáltunk egy csomó érdekes színárnyalatot vagy anyagot. Ha ezt egy másik projektben is fel akaránk használni, az egész definíciót be kéne másolni az aktuális projektfájlunkba. Ezt elkerülendő, lehetőség van az úgynevezett „include” fájlok használatára, azaz egy külön szöveges fájlban definiáljuk a sokszor használt színeket, testeket stb., majd ezeket egyetlen sor beírásával felhasználhatjuk pro-

jektjeinkben. A betöltött példajelenet egyik első sora is ez volt:

```
#include "colors.inc"
```

Ez semmi mást nem jelent, mint hogy a programot írók által előre definiált színeket felhasználhatjuk a projektünkben, hiszen ennek a sornak a hatására ugyanaz történik, mint ha az egész „colors.inc” fájl (ami egy ugyanolyan POV-Ray nyelven írt leírófájl, mint amellyel dolgozunk, viszont csak definíciók vannak benne) egyszerűen bemásoltuk volna a jelenetünket leíró szöveges fájl elejére. Adjuk is hozzá a fent említett sort az új, üres projektfájlunkhoz, jól fog jönni később.

Egy kamerára mindenképpen szükség lesz, hozzáuk is létre:

```
camera {
  location <0, 2, -8>
  look_at <0, 0, 0>
}
```

Minden objektum az origóban keletkezik, onnét persze elmozdíthatjuk. Az elmozdító, forgató stb. paramétereket mindig <x,y,z> tengelyenként adjuk meg. Ebből láthatjuk, hogy a kamera az origótól két egységnyire felfelé, és nyolc egységnyire felénk helyezkedik el, viszont az origóba „néz”.

Kell mindenképpen egy fényforrás is: *light_source* { <2, 4, -3> color White }

Ennek is megadtuk a helyét a koordináta-rendszerben, és a kibocsátott fény színét is. A *White* szót a bonyolultabb (RGB szintérbeli, tehát piros,zöld,kék) komponensek erősségét külön megadó) meghatározás helyett csak azért használhattuk, mert felhasználtuk a „colors.inc”-ben előre definiált színeket.

Már csak egy tárgy kell, amit megvilágíthatunk. Legyen ez egy gömb.

```
sphere {
  <0, 1, 2>, 2
  texture {
    pigment { color Yellow }
  }
}
```

A „sphere” kulcsszó után megadjuk a már jól ismert módosító a térben elfoglalt helyet, majd a sugarat. Ezután a tárgy felszínének a mintázatát kell leírunk (texture kulcsszó). Láthatjuk, hogy az egyes tulajdonságok leírását hierarchikusan rendezzük kapcsos zárójelre közé. A textúra egészen bonyolult is lehet (szükség is lesz erre, gondoljunk csak egy erezett fából készült asztalra), most viszont adjunk neki egy egyszerű, homogén felületet (pig-

ment)), annak színe pedig legyen sárga (color Yellow). Ismét kihasználtuk a „colors.inc”-et. Enélkül például így definiálhatnánk színt:

```
pigment { color rgb <1,0,0> }
```

Ez a vörös szín lenne, hiszen az RGB színtérben az R (Red=vörös) 1 értéket kapott, a másik kettő pedig nullát.

El is indíthatjuk a renderelést a *Run* megnyomásával, és máris előttünk van teljes valójában az első, POV-Ray-jel készített képünk. Ne csüggedjünk, ha nem tartjuk elég látványosnak, lesz ebből még szebb is.

Hozzunk létre még egy síkklapot a gömbünk alá:

```
plane {
  <0,1,0>, -1
  pigment { color rgb <0,0.7,0.8> }
}
```

Ennek a definíciójában csak a második sor okozhat gondot. Itt a három érték a síklap normálvektorát jelöli ki, tehát azt mondjuk ezzel, hogy a síkra merőleges egyenes (képzeld el ezt, mint egy papírlapot átszúró tűt) merre mutat. Példánkban az y tengely pozitív irányába, azaz felfelé. És ha a normálvektor felfelé áll, abból következik hogy a lap vízszintes lesz. Már csak azt kell megadni, hogy hol helyezkedjen el a síklap. Mivel két koordináta mentén végtelen, ezért elég megadni, hogy a normálvektor mentén mennyire toljuk el, legyen ez -1, így a vízszintes lapunkat, amelyből felfelé kiáll a normálvektor, eltoljuk a normálvektorral ellentétesen (azaz esetünkben lefelé) 1 egységnyit.

Nézzük, mi lett az eredmény (render)! A vártaknak megfelelően egy vízszintes síklapot kaptunk. Javítsunk még egy kicsit az összképen. Egy kevés tükröződés mindig életszerűbbé teszi a képeket. Adjuk hozzá a következő sort a síklap definíciójához:

```
plane {
  <0,1,0>, -1
  pigment { color rgb <0,0.7,0.8> }
  finish { reflection .4 } //ez az új sor
}
```

Így a felület a rá eső fény 40%-át visszaturbózza (a „finish”-en belül rengeteg más tulajdonságot is definiálhatunk majd még). Nézzük meg az eredményt; ha minden jól ment, már tükröződik a gömb képe a síkon.

Dúcz András
sundance@sundance.dyndns.org

A médialejátszó bővítése

A Windows Media Player zsúfolva van funkciókkal, csak pont az érdekes dolgok maradtak ki belőle: nem tud MP3-fájlokat létrehozni és konvertálni, gyenge a CD-írásban és túl kevés zenei formátumot támogat.

Adjunk tehát egy kis lendületet neki, és tegyük igazi univerzális lejátszóvá.

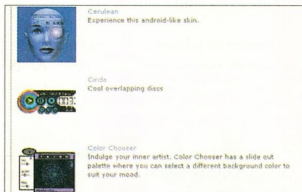
Nincs CD-índítás

Ha sehogy sem ugrik be a Media Player, amikor behelyezünk egy zenei CD-t, a következőt tehetjük: kapcsoljuk be a CD automatikus indítását, a Windows XP alatt a *Start/Sajátgépet* megnyitva, és a CD-meghajtó ikonjára kattintva a jobb egérgombbal. Válasszuk a *Tulajdonságokat*, és menjünk az *Automatikus lejátszás* registerlapra. Itt állítsuk be, hogy zenei CD-nél a Media Playernek kell elindulnia.

Ha ez a beállítás sem oldja meg a problémát, nyissuk meg a Media Playerben az *Eszközök/Beállítások* menüpontot, és menjünk a *Fájltípusok* registerlapra. Itt listát látunk minden fájlról, amelyeknek a megnyitásához a Media Player van szabvány programként regisztrálva. Itt a *Hanglemez lejátszása* pontot kell aktiválni.

1 Winamp-skinnek és a kikódolt külső

A Windows Media Playerhez nagy skin-választék van. Az interneten minden mennyiségben találunk „bőröket”, ezen kívül használhatjuk hozzá a WinAmp-skineket is.

A Windows Media Playerhez sok skin van, ám akinek többre van szüksége, az bőven talál utánpótlást az interneten

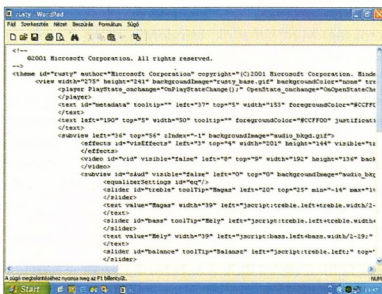
Akát a programhoz kapott skinnek nem elégtének ki, a www.wmplugins.com és a www.skinz.org oldalakon talál utánpótlást. Az igazi skin-rajongók persze maguk tervezik meg a felületeiket. A Windows Media Player esetében ehhez a *Windows Media Player SDK*-ra (Software Development Kit) van szükség, amelyet a www.microsoft.com/windows/windowsmedia/players.aspx alatt, illetve CD-/DVD-

mellékletünkön találhatnak meg. A Media Player „design”-ok bombasztikusan néznek ki. Jobban szemügyre véve őket, kiderül: csak két szövegfájlból és néhány grafikából állnak. Aki látni akarja, milyen a felépítése egy Media Player skinnek, nézzon körül a *Skins* mappában a Media Player könyvtárban, ez többnyire a *C:\Program\Windows Media Player*. Itt találunk .wmz kiterjesztésű fájlokat. Másoljunk át közülük egyet egy másik mappába, és változtassuk meg a ki-

Wmiesretaur	wmz	222	347	2003.02.03	10:22	-4
Atomic	wmz	197	902	2001.10.26	13:00	-4
BlueSky	wmz	176	090	2001.10.26	13:00	-4
Canvas	wmz	135	224	2001.10.26	13:00	-4
Classic	wmz	20	306	2001.10.26	13:00	-4
Compact	wmz	184	181	2003.02.03	10:25	-4
goo	wmz	399	685	2001.10.26	13:00	-4
HeadSpace	wmz	242	243	2001.10.26	13:00	-4
heart	wmz	176	464	2001.10.26	13:00	-4
iconic	wmz	36	460	2001.10.26	13:00	-4
Miniplayer	wmz	57	802	2001.10.26	13:00	-4
Opik	wmz	86	206	2001.10.26	13:00	-4
pinie	wmz	86	285	2001.10.26	13:00	-4
Radio	wmz	52	324	2001.10.26	13:00	-4
Revest	wmz	66	202	2003.02.03	10:28	-4
Roundlet	wmz	78	964	2001.10.26	13:00	-4
Rusty	wmz	110	370	2001.10.26	13:00	-4
splai	wmz	154	780	2001.10.26	13:00	-4
	wmz	44	220	2001.10.26	13:00	-4

A Media Player fájllai

terjesztését .zip-re. A skin tömörített mappaként jelenik meg, amelyet megnyithatunk a Windows Intézőben. A grafikus fájlokban kívül van még egy .wmz kiterjesztésű fájl is. Másoljuk egy tetszőleges helyre a tömörített mappán kívül. Kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a *Társítást...* A programok közül válasszuk a WordPad-et. Láthatjuk, hogy a .wmz fájl mögött egy szövegfájl rejtezik, amely XML-formátumban (Extensible Markup Language) parancsokat tartalmaz, ezekkel vezérelve a skin megjelenését. A parancsok értelmezését megtaláljuk a Windows Media Player SDK-ban.

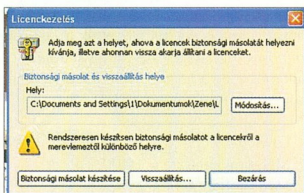

Ami a bőr alatt van: ez rejtőzik a .wmz fájl mögött

2 Licencek rendszeres mentése

Ha vannak a PC-nen DRM-mel (Digital Rights Management) védett fájlok, készítsünk ezekről rendszeresen backupot.

A biztonságimásolat-készítő és -visszaállító funkciót az **Eszközők/Licencekezelés** alatt találjuk. Figyelem! A backup funkció nem alkalmas licencek másik számítógépre másolására. A mentett fájlokat legfeljebb négy PC-re másolhatjuk, és ezzel vége. Akkor is nehézségekbe ütközhetünk, ha gyakran építünk be új hardvert a PC-nkbe. A saját zenéinkhez kapcsoljuk ki a másolásvédelmet. Menjünk az **Eszközők/Beállítások** menüpontra, és a **Zene másolása** regisztrterlapra. Ha a **Másolási be-**

Készítsünk biztonsági másolatot zenei-cenceinkről

állítások alatt a **Windows Média hangformátum** van kijelölve, ki kell kapcsolni a **Zeneszámok másolásvédelme** beállítást.

3 CD-írás pluginekkal és MP3 a Media Player-ből

A Media Player funkcióit pluginekkal bővíthetjük. Új kodekekkel olyan fájlformátumokat is támogat, amelyeket alapértelmezésben nem ismer. Példa erre az **OggVorbis formátum**. Töltsük le a **tobias.evericked.com/oggs.htm**-ről a **DirectShow-bővítményt** Windows-hoz. (Ha az oldal nem lenne elérhető, keressünk

WinAmp-skineket. Praktikus a MP+WMA konverter is, amely teljessé teszi a Media Player formátumtámogatását: a Player nemcsak előállítani tud MP3-fájlokat, hanem WMA-ra is konvertálja azokat.

A másik érdekes kiegészítés a **Nero Fast Burning** plugin. Ez érezhetően magasabb írási sebességet nyújt, mint a Media Player saját írófunkciója, ráadásul e pluginnel megszűnik a két másodperces szünet az egyes trackek között. A plugint a telepítés után úgy indítjuk el, hogy a Media Playerben az **Írás CD-re/lejátszóra** kategóriára váljunk. Ezután jobbra fent a legördülő listáról kiválasztjuk a **Nero Fast Burning Plug-int**. Ezután kattintsunk a **Másolás** gombra, és a Nero plugin ablakát fogjuk látni.

Ha valamelyik plugintől később meg akarunk szabadulni, menjünk az **Eszközők/Beállítások** menüpontra, és váltsunk a **Beépülő modulok** regisztrterlapra. Itt egy listát találunk a telepített szoftvekről, és bármelyiket eltávolíthatjuk.

A Windows Media Player 9 nem tud MP3-fájlokat létrehozni. Egy kodekkel és néhány Registry-bejegyzéssel azonban pótolhatjuk ezt a funkciót.

Hogy a Media Player MP3-fájlokat is tudjon készíteni, egy kodekre van szükségünk. Ezt néhány MP3-encoderrel megkaphatjuk például a **Cyberlinktől** (www.gogcyberlink.com), vagy az **Intervideótól** (www.intervideo.com), ezekért azonban fizetnünk kell. Mi egy ingyenes kodeket próbálunk ki: a **Lame ACM**-et. Ezt például

A magánzsféra védelme

A Windows Media Player szívesen kószál az interneten a saját szakállára. Ha hangsúlyt helyezünk a magánéletünk védelmére, szoktassuk le erről. Nyissuk meg az **Eszközők/Beállítások**at, és menjünk az **Adatvédelem** regisztrterlapra. Ezen a lapon minden beállítás elől távolítsuk el a pipát. (Figyelem! Ezáltal az automatikus számfelismerés sem fog működni.) Váltssunk a **Médiatár** regisztrterlapra, és vegyük el a pipát a **Zenei fájlok (WMA- és MP3) médiaadatainak frissítése...** elől. A **Lejátszó** regisztrterlapon ne legyen pipa a **Kapcsolódás az internethez...** előtt.

Automatikus médiatár

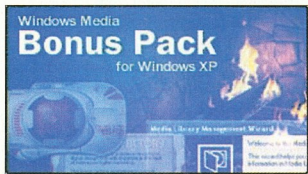
A Windows Media Playert rávehetjük, hogy figyeljen bizonyos mappákat. Ezeknek a tartalmát automatikusan átveszi a Médiatárba, és ezzel az automatikus listákba. A megfelelő beállítást az **Eszközők/Beállítások** alatt találjuk, a **Médiatár** lapon. Nyomjuk le a **Mappák figyelése...** gombot.

Minilejátszó

Zenehallgatásnál a Player lehetőleg legyen kicsi, és ne takarja el az Aasztalt. Az új Windows Media Playert parányira kicsinyíthetjük, és a **Tálcára** számúzhethetjük. Kattintsunk a jobb egérgombbal a Tálcára egy szabad pontjára, és válasszuk az **Eszközőtárk/Windows Media Playert**. Ezentúl minden alkalommal, ha a Media Player ablakában jobbra fent a **Kis méret** gombra kattintunk, a Player néhány gombra redukálódik.

Megjelenítési hibák kijavítása

Ha a Media Player gyakran küld hibaüzeneteket, hogy bizonyos képernyőfelbontásokat nem támogat, orvosolhatjuk ezt a gondot azzal, ha telepítjük a **DirectX** legújabb verzióját, a **DirectX 9**-et. Hogy jelenleg melyik verzió van a gépünkre telepítve, azt meg tudhatjuk, ha a **Start/Futtatás** alatt beírjuk: **dxdia**.

A Bonus Pack-ben számos hasznos kiegészítő rejtőzik

hózz egy linket az **OggVorbis** oldalon www.vorbis.com.) Ha telepítettük a bővítményt, a Windows Media Player le fogja játszani az **OggVorbis** fájlokat.

Két kiegészítést feltétlenül töltsünk le a Playerhez. Az egyik a **Windows Media Bonus Pack for Windows XP**, amelyet www.wmplugins.com cím alatt találunk (a Bonus Pack CD-/DVD-mellékletünkre is felkerült).

Ebben a csomagban a skinek és a vizuális zene-megjelenítők mellett konvertereket is találunk a **WinAmp**-skinekhez. Ezzel a segédprogrammal tüléphetünk a nem túl szép és túl terjedelmes Media Player design-ok feletti bosszúságon. Egyszerűen használjuk a kicsi és többnyire elegánsabb

a www.afterdawn weboldalról lehet beszerezni, de CD-/DVD-mellékletünkre is felkerült.

Az igazsághoz azonban hozzátartozik, hogy a kísérletünknl a Windows XP alatt Windows Media Player 9-cel állandóan lefagyásokat okozott. Aki ennek ellenére vállalkozik egy .acm formátumú freeware kodek Media Playerbe illesztésére, annak eláruljuk: az eljárás mindegyiknél ugyanaz.

Nyissuk meg a *Start/Futtatás* regedit-tel a Rendszerleíró adatbázis-szerkesztőt. Keressük meg a bal oldali ablakban a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\MediaPlayer\Settings* ágat. Kattintsunk a jobb egérgombbal a kulcsra, és válasszuk az *Új/Kulcs*-ot. Adjuk a kulcsnak az *MP3Encoding* nevet. Jelöljük ki az új kulcsot, és kattintsunk a jobb egérgombbal a jobb oldali ablakba. Jegyezzünk be

az *Új/DWORD-érték* parancsokkal egy értéket, amelynek a *HighRate* nevet adjuk. Kattintsunk erre is a jobb egérgombbal, és menjünk a *Módosítás*-ra. Írjuk be a *2ee00* hexadecimális értéket. Az érték a *Legjobb minőség* mintavételezési arányát adja. Adjuk még meg a *Legkisebb méret* értékét, és a kettő köztes értékét:

```
LowRate = 0dac0
MediumHighRate = 1f4f0
MediumRate = 0fa00
```

Ügyeljünk arra, hogy a Media Playerben az *Eszközök/Beállítások* alatti ablakban legyen kapcsolva a *Lejátszó* regiszterlapon a *Kodekek automatikus letöltése*. Hogy a Media Player automatikusan minden zenei CD-t MP3-gyűjteményé változtasson, menjünk az *Eszközök/Beállítások* ablakban a *Zene másolása* regiszterlappra. A *Formá-*

tum kategória alatt találunk egy legördülő listát, amelyben a Registry-módosításunk után a Windows Média hangformátum mellett az MP3 bejegyzés vagy a kodekünk neve is fel fog tűnni. Válasszuk ki, és a *Hangminőség* alatt állítsuk be a kívánt mintavételezést. Jól hallgatható minőségéig ennek 128 kbitnek kell lennie. A Media Player most már elő tud állítani MP3-fájlokat is.

A kodekhez ezután adjuk meg a *PreferredCodecName* értéket. Ezzel azt állítjuk be, hogy mi jelenjen meg a *Zene másolása* regiszterlapon az *Eszközök/Beállítások* menü alatt. Az *Új/DWORD-érték* helyett most az *Új/Karakterlánc* parancsokkal hozzuk létre egy karakterláncot, és adjuk neki a kódoló nevét.

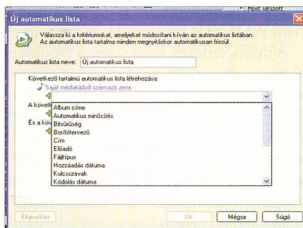
Most adjuk meg a kodek elérési útvonalát. Ehhez hozzuk létre a *PreferredCodecPath* karakterláncértéket, az értéke például: *C:\amecodec.lameACM.acm* lehet.

4 A listák automatizálása

A Media Player 9-nek automatikus lejátszólistái vannak, s ezzel átvállalja tőlünk a dalok besorolását különböző listákba.

Az automatikus listák előnye, hogy rengeteg kattintgatást és válogatást megtakarítanak. Ha például készíteni akarunk egy listát egy bizonyos előadó összes dalából, azt a következőképpen tehetjük meg.

Kattintsunk a Media Playerben a *Média-tár* gombra, és utána a *Listákra*. A megjelenő legördülő menüben válasszuk az *Új automatikus listát*... Ha a legfelső plusz jel mögötti linke kattintunk, megjelenik egy menü a kritériumokkal. Válasszuk az *Előadót*. További kritériumok jelennek meg a

Különbféle kritériumokat adhatunk meg a lejátszólistához

szabály megadásához. A listánkhöz válasszuk ki az *Egyezik ezzel feltételt* és az

előadó nevét, amelyet egy másik legördülő menü tartalmaz – feltéve, hogy a dalait már felvettük a Média-tárba.

A listát arra is használhatjuk, hogy egy CD minden dalát felvegyük egy lejátszólistára. Ha egy előadótól több CD is van a merevlemezünkön, egészítsük ki a kritériumokat a *Hozzáadás dátuma*, *követi ezt*, *tegnap* feltételekkel. Erre a listára csak olyan dalok kerülnek fel, amelyeket aznap vettünk fel vagy rippeltünk egy CD-ről. Ha ezekkel a kritériumokkal nem érjük be, a legördülő menü végén a *További*... alatt még többet találunk. Végül kattintsunk jobbra a listára, és válasszuk a *Lista mentését új listaként* menüpontot.

EXPERTS OF STABILITY
UNITED LINUX SYSTEMS

- Ipari szabványokon alapuló Linux szerver megoldások
- SuSE Linux tanfolyamok széleskörű választéka
- Profesionális terméktámogatás

Információ: <http://www.suselinux.hu>, info@suselinux.hu, (1) 450-0921

22 PDA tesztje

A CD tartalmából:
- Szareware és freeware
- szoftverreklamé
- Interaktív linkelekölés
- Frissítések és hibajavítások

PDA VILÁG
KÜLÖNSZÁM

22 PDA tesztje

Ár: 695 Ft

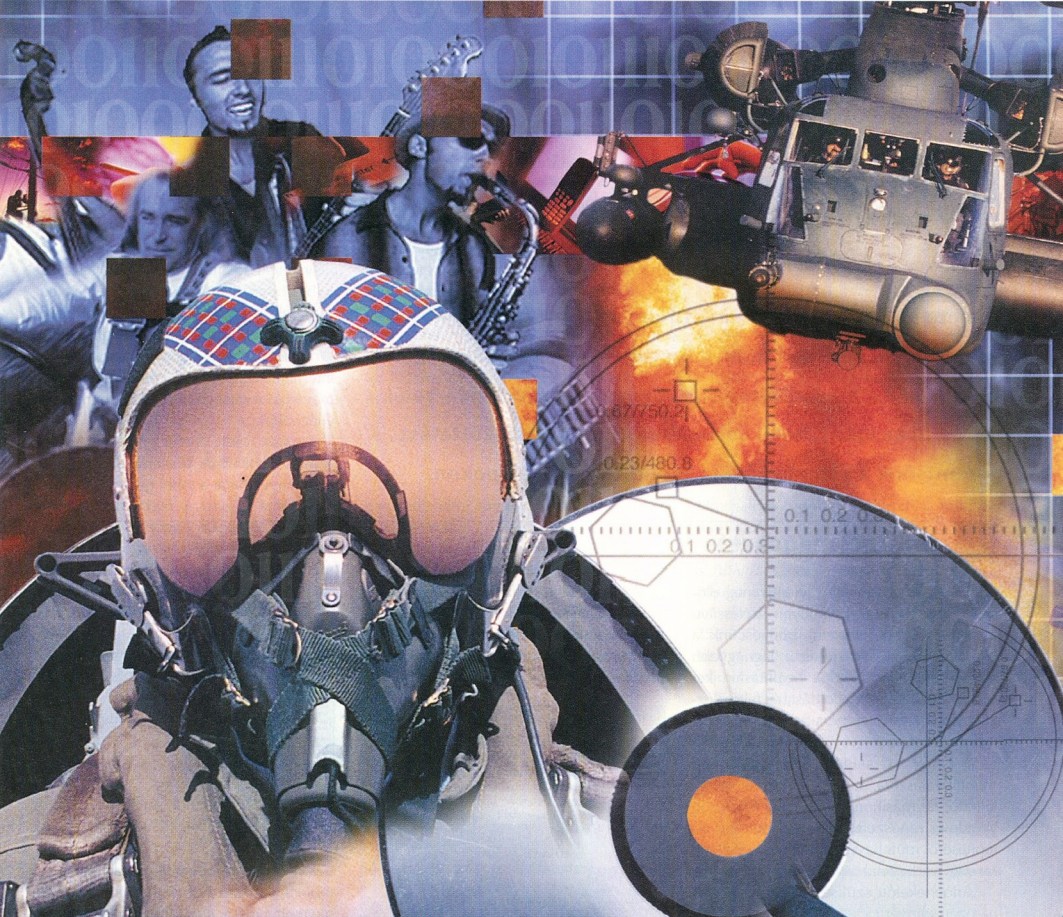

Ár: 695 Ft

PDA VILÁG különszám

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
E-mail: megrendeles@computerpanorama.hu
Telefon: 456-8963, Fax: 456-8970

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük! A megrendelt císupozítástól eltérő címre, annak a postaköltségét nem tartoztatjuk (a postaköltségét az érkezős postai díjazás szerinti számoltuk).

DVD LEMEZEK,
KIADVÁNYOK
ELŐKÉSZÍTÉSE, GYÁRTÁSA

1114 Budapest, Bartók Béla út 51.
Tel.: (1) 209-3700, 209-1097, 209-1098
Fax: (1) 361-0197
www.comser.hu
dvd@comser.hu

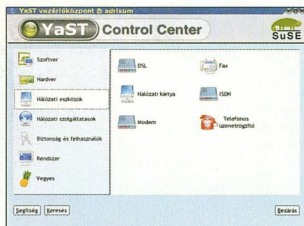
Összekapcsolva

Elainte egy számítógép van otthon, azután – mivel a családtagok nehezen tudnak megegyezni a használatában – megjelenik a második gép is. Ezt követően rövid időn belül felmerül az igény, hogy valamilyen módon összeköttetést teremtsünk a két gép között, mondjuk Linux alapokon.

1 Internetmegosztás

Általában ez az igény jelenik meg először, főleg ha már valamilyen szélessávú internetelérésen keresztül böngészünk a világhálón. Ezek közül is a legnagyobb mértékben terjedő ADSL beállításain keresztül taglaljuk a megoldást, és feltételezzük, hogy azon a gépen, amelyen keresztül megszeretnénk osztani az elérést, a SuSE Linux 9.0 alapértelmezett telepítési módját választva, a KDE grafikus felület található, a másikon pedig egy Microsoft Windows rendszert. (A SuSE Linux 9.0 telepítéséről múlt havi számunkban részletezés is olvashattak.)

Mindenekelőtt szükség lesz kettő darab hálózati kártyára vagy az alapon található Ethernet csatlakozóra a gépen. Ha ezt az akadályt sikerrel vettük, indítsuk el a

A SuSE Linux telepítő és rendszerkarbantartó programja

SuSE Linux YaST nevű telepítő és rendszerkarbantartó programját. Ezt a legegyszerűbben úgy tehetjük meg, hogy a panelen található *K-menü*ből kiválasztjuk a *Rendszer*-> *YaST* menüpontot, vagy esetleg a *Ctrl+F2* billentyűparanccsal meghívott Pa-

rancs *végrehajtása* ablakban berjúk a YaST parancsot. Adjuk meg a root felhasználóhoz rendelt jelszót, majd a megjelenő YaST *vezérlőközpontban* kattintsunk a *Hálózati eszközök*-> *DSL* ikonra.

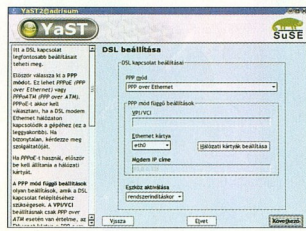
Ez bizony jelszó nélkül nem megy

Az első ablakban válasszuk a *Beállítás* gombot. Természetesen ha látunk felismert eszközt, akkor előtte jelöljük ki azt. A következő ablakban határozhatjuk meg az ADSL kapcsolat alapvető beállításait. Itt a *PPP over Ethernet* módra lesz szükségünk, majd végezzük el a hálózati kártyák beállítását. Láthatunk egy beállított eszközt *eth0* néven, először ezt módosítsuk. Fontos pontosan beazonosítanunk ezt a kártyát, mert ebbe kell csatlakoztatnunk az ADSL modemet!

A *Hálózati cím beállítás* ablakban jelöljük ki az *állandó IP-cím* lehetőséget. IP-címnek adjuk meg például a 192.168.0.1, alhálózati maszknak pedig a 255.255.255.0 értéket. A *Következő*, majd a *Kész* gombokra kattintva végeztünk is en-

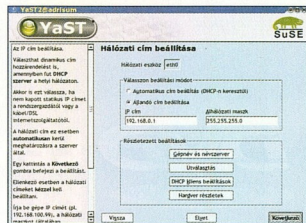
Az összeköttetés igénye természetesen több szinten is felmerülhet. Az egyik, hogy megosszuk az internetelérést, annak érdekében, hogy mindenki a saját gépéről csavaroghasson a világhálón.

A másik pedig a *teljes megosztás*, amikor mindenki látja a számára engedélyezett könyvtárakat a többi gépen.

Meg kell határozni az ADSL kapcsolat alapvető beállításait

nek a kártyának a beállításával. Válasszuk újból a *Hálózati kártyák beállítása* gombot, majd ott a másik nagy valószínűséggel felismert kártya beállítását. IP-címnek adjuk meg a 192.168.1.1, alhálózati maszknak pedig a 255.255.255.0 értéket.

Nem mindegy, hogyan állítjuk be a hálózati címet

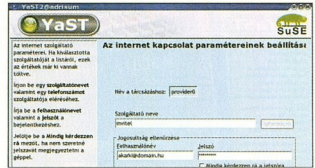
Ezután állítjuk be az *Útválasztást*. *Alapértelmezett átjárónak* írjuk be az *eth0* kártyához rendelt IP-címet, és jelöljük ki az *IP továbbítás engedélyezését* is. Fogadjuk el az értékeket, és térjünk vissza a DSL beál-

lítása ablakhoz. Itt az *Eszköz aktiválása* legördülő menüből a „rendszerindításkor” opcióra lesz szükségünk.

A következő ablakban az *Új* gombra kattintva meg kell adnunk az internet-szolgáltatónk adatait. Írjuk be egy nevet a szolgáltató azonosításához, majd adjuk meg felhasználó nevünket és a jelszavunkat. A felhasználónevet minden alkalommal *felhasználónév@domain.hu* formában kell megadni! A *Kapcsolat paramétereinél* jelöljük ki az *Automatikus kap-*

csolódás, a DNS módosítása és a Tűzfal aktiválása lehetőségeket, írjuk be a szolgáltatótól előzetesen megadott elsődleges és másodlagos nevzetűreket IP-címét. Ha mindent megfelelően talátnak és elfogadunk, akkor van egy működőképes ADSL kapcsolatunk, megosztási lehetőség más gépek felé.

A panelen megjelenő *KliNetnet* ikonra jobb egérgombbal kattintva választuk ki az *Indítás* menüpontot. Ezt követően bármilyen kérést intézünk az internet felé, au-

Idé beírni a felhasználói nevünket és a jelszavunkat

tomatikusan felépül a kapcsolat és gond nélkül barárogthatunk a hálón.

2 További beállítások

Mielőtt azonban a másik, feltételezésünk szerint Windows operációs rendszerrel működő szándéktöveget alkalmassá tenénk a megosztott kapcsolat használatára, be kell állítanunk a tűzfalat. Ezt a *YaST-> Biztonság és felhasználók* részben tehetjük meg. A személyes tűzfal leállítására vonatkozó kérdésre nyugodtan reagáljunk a *Következő* gomb megnyomásával. Az alapbeállításoknál *Külső interfésznek a ppp0, Belső interfésznek pedig az eth1* opciót választjuk. A szolgáltatások közül ne engedélyezünk semmit, és a többi ablakban is

elgendő elfogadunk az alapértelmezett beállításokat.

Most már valóban jöhet a másik számítógép! A *Start* gomb alól előváraozolt *Beállítások* menüből megnyitva a *Vezérlőpultot*, választuk a *Hálózatok beállításainak módosítását*. Ha a rendszer felismerte a gépben található hálózati kártyát, akkor már telepítve van a Microsoft Network ügyfél, egy valamilyen típusú Ethernet vezérlő és a TCP/IP hálózati összetevők. Másra nincs is szükségünk, viszont ha nem ismerte fel, akkor ezeket a

Hozzáadás gombot választva telepítenünk kell.

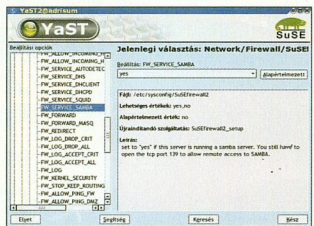
A TCP/IP protokoll kijelölve kattintsunk a *Tulajdonságok* gombra. Az *IP-cím* fülön adjuk meg a 192.168.1.2, alhálózati maszknak pedig a szokásos 255.255.255.0 értéket. Az *Ájtáró* fület választva írjuk be a 192.168.1.1 értéket, és adjuk hozzá a listához. Az újraindítást követően élő internetkapcsolattal rendelkezünk, de természetesen csak akkor, ha a SuSE Linux operációs környezetet tartalmazó gépünk már fut.

3 Fájli- és nyomtatómegosztás

Amikor már mindenki remekül tud böngészni az interneten, következő igényként az szokott felmerülni, hogy el lehessen érni a nyomtató, illetve legyen mód megosztani bizonyos dokumentumokat, képeket.

Ennek eléréséhez SuSE Linux alatt a *Samba* nevű program siet a segítségünkre, amelyet legelőször is telepítenünk kell. A *YaST-> Szoftverek-> Szoftver telepítése, eltávolítása* menüt elindítva, a legördülő menüből választuk a *Keresés* lehetőséget, keresési feltételnek adjuk meg a *samba* kifejezést, majd a listából jelöljük ki a *samba (SMB/CIFS fájlserver)* csomagot, amely az *Elfogad* gombra való kattintással máris települ.

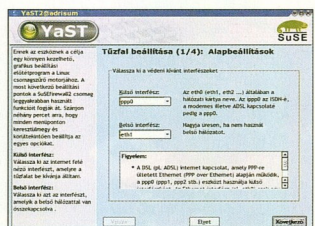
A *Samba* megfelelő beállításához egy kis kitérőt kell tennünk a rendszerbeállításoknál. Mivel bekapcsoltuk a tűzfalat (ami nagyon hatékonyan véd az internet felől érkező támadások ellen), ki kell nyitnunk a *Samba* által használt portot. Indítsuk el a *YaST-> Rendszer-> /etc/sysconfig szerkesztőt*. Keresési feltételnek itt is a *samba* kife-

Indítsuk el a „sysconfig” szerkesztőt!

jezést adjuk meg, majd a találatok közül választuk az *FW_SERVICE_SAMBA* bejegyzést, és a yes állapotot. A bal oldalon látható listában keressük meg az *FW_SERVICES_DMZ_TCP* és az *FW_SERVICES_INT_TCP* bejegyzéseket, és mindkettőnél írjuk be a 139 értéket. Ezzel engedélyezzük a forgalmat a *Samba* számára a megfelelő kapun.

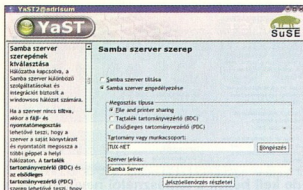
Ha szeretnénk közös könyvtárat, amit mindenki használhat, akkor indítsuk el a *Konqueror* fájlkezelő programot, és a saját

Engedélyezni kell a Samba számára a forgalmat

könyvtárunkban hozzunk létre egy új könyvtárat, például közös néven. Kattintsunk a könyvtár ikonjára a jobb egérgombbal, majd a *Tulajdonságok* ablak *Megosztás* fülén jelöljük ki a *Shared - writeable for others* opciót.

Mindazokat, akiknek szeretnénk hozzáférést biztosítani a gépen, fel kell vennünk a felhasználók közé. A *YaST-> Biztonság és felhasználók-> Felhasználók létrehozása és módosítása* ikont választva gyorsan

A Samba szerver beállítása

vehetünk fel a rendszerbe új felhasználókat, illetve adminisztrálhatjuk a régebbieket.

Következik a Samba szerver beállítása. A YaST-> Hálózati szolgáltatások-> Samba szerver szerep ablakban jelöljük ki a *Samba szerver engedélyezés* opciót.

A következő lépésben voksoljunk a *File and printer sharing* opcióra, és a *Tartomány vagy munkacsoport* mezőbe írjuk be egy számunkra szimpatikusat (pl. TUX-NET). Megtehetjük azt is, hogy a

Böngészés gombra kattintva megnézzük, van-e valami beállítva a másik gépen és választhatjuk akár azt is.

Továbbélve, az *Osztott erőforrások* ablakban jelöljük ki a mindenki által használandó nyomtatót, és végül a *Kész* gombra kattintva üzemkés a Samba szerverünk.

Ezt követően már csak át kell alakítanunk a felhasználók jelszavát a Samba által is használható formátumra. Nyissunk egy konzol ablakot (ezt legkönnyebben a panelen található *Konsole* ikonra kattintva tehetjük meg). Írjuk be a *su* parancsot, és adjuk meg a rendszergazda jelszavát. Gépeljük be az *smbpasswd*-a felhasználónév parancsot.

A következő kérdésre adjuk meg az adott felhasználó jelszavát. Ezt minden egyes felhasználó esetében meg kell ismételnünk.

Természetesen a másik gépet is fel kell készítenünk feladatra. Ismét a *Hálózatok* beállításainak módosítását és újítat a *TCP/IP tulajdonságait* kell választanunk. Itt a *WINS*

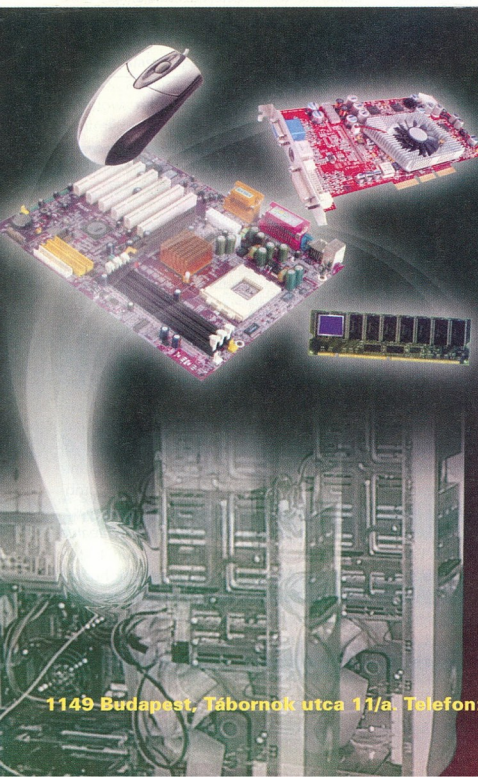
konfiguráció fülön engedélyezzük a használatot, és adjuk meg az átjáróként használt (esetünkben 192.168.1.1) IP-címet.

A *Hálózatok* ablak *Beállítás* fülén hozzá kell adnunk a Microsoft Network fájls- és nyomatómegosztás szolgáltatást is. A Microsoft Network ügyfél tulajdonságainál tiltsuk le a *Belépés Windows NT tartományba* lehetőséget.

Az *Azonosítás* fülön adjuk meg gép nevét, valamint a SuSE Linuxot futtató gépen meghatározott munkacsoportnevet. A *Hozzáférési jogok* fülön érdemes a megosztásszintű hozzáférést választani, így csak azok a könyvtárak lesznek nyilvánosak, amelyeknek a megosztásit engedélyezzük.

A gép újraindítását követően nincs más dolgom, mint hogy a jelszavunkat, és máris böngészhetünk a két gépen, és mindenki mindenhol tud nyomtatni.

SuSE Linux alatt a munkaasztalon található *Hálózati helyek* ikonra kattintva, a *Konqueror* elénk tárja a hálózatot, amelyhez hozzáférésünk van. ■

SZÁMKISKER számlázó program

EGYEDI SZÁMÍTÓGÉP ÖSSZEÁLLÍTÁS
KÖNNYEDEN!

- Vonalkódos termék és gyáriszám kezelés.
- Garancia kezelés gyáriszám alapján.
- Gép összeállítás gyáriszámú alkatrészekkel, garancia kezeléssel.
- Pénztárgépes összeköttetés.
- **Sulinet** számlázás támogatás.

A program ALAP lehetőségei:

Számla, Szállító, Fogalalás, Rendelés, Géprendelés, Árjajánlat, Kiadási jegyzék, Pénztárgépes kiadás, Bevételvezés készítése, Pénztár, Korlátlan raktár, Korlátlan ársor, Pénzügy, Mini-könyvelés, Garancia kezelés.

DEMO program a CD mellékleten!

100 percnyi videó a DVD-n! FINAL FANTASY X-2 TRAILER

PS GURU

A PLAYSTATION2®- JÁTÉKOSOK FÜGGETLEN MAGAZINJA
2004/1. szám február 1.696 Ft

PRINCE OF PERSIA

Talán az első platformjáték, amelynek a legendás elődhöz méltó utódja született

MAX PAYNE 2

Megjelent Magyarország egyetlen Playstation2 magazinja!

VOGELBURDA COMMUNICATIONS

Magyarország egyetlen Playstation2 magazinja előfizethető a Kiadóban!

A megrendeléshez nem kell más tenned, mint az alábbi ajánlatok közül kiválasztanod a leginkább megfelelőt, ezt követően, kérjük töltsd ki az alábbi szelvényt, vágd ki, vagy fénymásold le és küldd vissza címünkre!

PS GURU tesztelőfizetés 30%-os árengedménnyel!

PS GURU 4 szám 4 747 Ft-ért példányban

PS GURU előfizetés egy évre 20%-os árengedménnyel!

PS GURU 10 szám 13 570 Ft-ért példányban

Postázási cím:

megrendelő neve:

cím:

postázási cím:

e-mail cím:

fizetés módja: csekk (a kiadó biztosítja) átutalás

Kérjük, küldje vissza a megrendelőszelvényt a 06 1 888 3499-es faxszámra. Megrendelésed a terjesztes@vogelburda.hu e-mail címre is elküldheted. Előfizetéssel kapcsolatos kérdéseiddel keresd munkatársainkat a 06 1 888 3421 vagy a 06 1 888 3423-as telefonszámokon. Vogel Burda Communications Kft., 1088 Bp 3. Rákóczi út 1-3

Az Office-csomag programjai közül az Excel az, amellyel a legbonyolultabb számításokat is könnyedén elvégezhetjük. Egyszerűbb számításokra azonban – amint az alábbiakból hamarosan kiderül – a csomag szövegszerkesztője, a Word is kiválóan alkalmas.

Számoljunk egy kicsit!

Abonyolultabb számítások, a nagyméretű adatállományok feldolgozása az Excel felségterületét képezi, a Word számolási képességei jócskán elmaradnak a népszerű táblázatkezelő programétól. Ha csak néhány adattal dol-

gozunk, a számításokat a Wordben is elvégezhetjük. Mégpedig úgy, hogy készítünk egy táblázatot, majd begépeljük ebbe a szükséges formulákat. A Word ezt követően ügyszólván gombnyomásra elkészíti a számlát.

1 A dokumentum előkészítése

Ha rendszeresen kell számlákat írni, amelyek ismétlődő elemeket tartalmaznak, előbb létre kell hozni egy úgynevezett dokumentumsablont. Az egyszerűség kedvéért kiindulhatunk egy közönséges levélsablonból is.

► Nyissunk meg egy alkalmas levélsablont, majd alakítsuk át igényünk szerint. kattintunk a *Fájl* menüben a *Mentés más néven* pontra, a *Fájl*tipusok alatt pedig választjuk ki a *Dokumentumsablont (*.dot)*, és adjunk egy nevet a fájlnak (pl. *Számla.dot*). Ezt követően új dokumentum

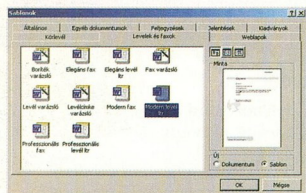

Mentjük el az új sablont!

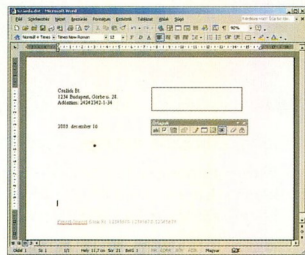
létrehozásakor (*Fájl/Új dokumentum*) az ímént kialakított sablon is mindig a rendelkezésünkre áll.

► Ha nincs megfelelő levélsablonunk, induljunk el egy üres dokumentummal, és legelőször is gépeljük be a mintaszámunkba a kibocsátó (mondjuk a cégünk) nevét. Aktiváljuk most az *Úrlapok* eszköztárat (*Nézet/Eszköztárak/Úrlapok*), majd a *Keret beszúrása* gombra kattintva készítsünk egy szövegkeretet a címzettnek. Ide fogjuk begépelni minden alkalommal az aktuális vevői információkat.

► Szúrjuk be most a dátumot, a *Beszűrés/Dátum és idő* pontra kattintva, és jelöljük be az *Automatikus frissítés* opciót, hogy mindig az aktuális dátum jelenjen meg a számlán. Ne felejtsük el feltüntetni a számla alján – például az előlában – cégünk banki adatait sem. Ehhez kattintunk a *Nézet* menüben az *Élőfej és élőláb* pontra, majd gépeljük be az előláb mezőbe a szóban forgó banki információkat.

Kiindulhatunk kész sablonból is

Készül a számla

2 A táblázat beszúrása

Nem árt tudni, hogy a számítások a Wordben akkor a legátékintehetőbbek, ha, akárcsak az Excelben, táblázattal dolgozunk. Első lépésben ezért szűrjük be egy táblázatot a dokumentumba, és adjuk meg a sorokra és az oszlopokra vonatkozó legfontosabb jellemzőket.

► Vigyük a kurzort arra a pontra, ahová be akarjuk szúrni a táblázatot. Hozzuk előtérbe a *Nézet/Eszköztárak* menüből a *Táblázatok és szegélyek* eszközt. Kattintunk ezen a *Táblázat beszúrása* gombra. A következő ablakban beállíthatjuk a sorok és oszlopok számát, valamint néhány paramétert.

► A Word automatikusan elkészíti a táblázatot, amelyben valamennyi cella egyenlő szélességű és magasságú. Mielőtt továbblépnénk a cellák formattálására, gépeljük be az oszlop címeket a táblázat első sorába (a mellékelő táblázat csak példa, nem egyezik meg az adóhatóság előírásaival).

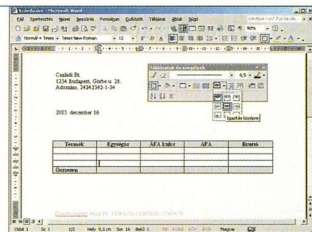
3 A táblázat formattálása

A *Táblázatok és szegélyek* eszköztár tartalmazza a táblázat formattálásához szükséges eszközöket.

▶ Kattintsunk a táblázatra a bal egérgombbal. A táblázat bal felső sarkában egy jel látható, amelynek a segítségével a teljes táblázatot egyetlen kattintással kijelölhetjük. Az oszlopok fölé vezetve az egeret, egy lefelé mutató fekete nyíl jelenik meg, amellyel a teljes oszlopot kijelölhetjük. A sorokat úgy jelölhetjük ki, hogy a sor első cellája előtt kattintunk egyszor az egérrel, cellatartományokat pedig úgy, hogy rákati-

ntunk a tartomány első cellájára, majd lenyomjuk a **Shift** gombot, és rákattintunk az utolsó cellára. A cellák szélességét, illetve magasságát úgy változtatjuk meg, hogy az egeret a cellák határvonala fölé vezetjük, majd a bal gombot lenyomjuk, és elhúzzuk valamerre a vonalat.

▶ A kijelölt cellákkal megtehetjük, hogy eltüntetjük a szegélyeket, vagy megváltoztatjuk a cellák háttérszínét stb. Cellákat oszthatunk több részre, illetve több cellát összevonhatunk többé. Az igazítás gombra kattintva a cellák tartalmát középre,

A szöveg igazítására több lehetőség is kínálkozik

alulra, felülre, illetve jobbra vagy balra igazíthatjuk, egy pop-up menüből választva ki a megfelelő opciót.

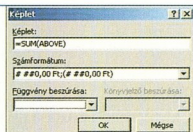
4 Az összeg kiszámítása

A legegyszerűbb feladat a Wordben az összeg kiszámítása, amelyre készen kapjuk a képletet a programtól. Előtte azonban választanunk kell egy megfelelő számfórmátumot, nehogy később gondunk legyen az adatbevitellel.

▶ Ha megvan a táblázatunk, és az összegeket is begépeztük már egymás alá, egyetlen kattintással kiszámíthatjuk azok össze-

gét. Kattintsunk arra a cellára, amelyben az összegnek szerepelnie kell, majd kattintsunk az *AutoSzum* jelle a *Táblázatok és szegélyek* eszköztárban.

▶ A számfórmátum megváltoztatásához mindenképpel válasszuk a *Táblázat* menüt. A következő lépésben kattintsunk a

Képlet és számfórmátum megadása

Képletre, ahol is a következő bejegyzés szerepel a *Képlet* mezőben:

Alatta állíthatjuk be a számfórmátumot: a mező melletti nyílra kattintva legördül a lista a rendelkezésre álló számfórmátumokkal – innen választhatjuk ki a megfelelőt (pl. # #0,00 Ft;(# #0,00 Ft).

5 További függvények

A Word számolási képességei természetesen nem korlátozódnak a számoszlop összeadására. A kínálatot további három összeadásfajta teszi teljessé.

▶ Ha például egy cellasor összegét szeretnénk kiszámítani, és az összeget a sor végén feltüntetni, kattintsunk a *Táblázat/Képlet* menüpontra, majd gépeljük be a következő képletet:
=SUM(LEFT)

Ha pedig az összeget a sor elején akarjuk szerepeltetni, használjuk a következő képletet:
=SUM(RIGHT)

Olyan eset is előfordulhat, amikor az oszlop tetején kell szerepelnie az összegnek. A képlet ilyenkor:
=SUM(BELOW)

▶ Az Excelhez hasonlóan a Word is betűnk, illetve számokkal írja le a cellakoordinátákat. A bal felső sarokban lévő cella je-

lölése tehát A1, a mellette levő B1 és így tovább. Lefelé haladva a következő cella az A2, illetve a B2 stb. A Word csak abban tér el az Exceltől, hogy nem jelzi ki ezeket a koordinátákat, így azután nekünk kell kiszámolnunk ezeket.

Az áfa kiszámításához például a következő cellacímeket használhatjuk. Ha az egységár a B2 cellában szerepel, az áfa kulcs pedig a C2 cellában, az áfa összege a =B2*C2 képlettel írható le.

Termék	Egységár	ÁFA kulcs (%)	ÁFA	Összesen
Fordítás	4000	25	1000	
Szerkesztés	4000	25	1000	
Lektorálás	2000	25	500	
Összesen			3000	

A cellákkal különféle műveleteket végezhetünk

▶ A számla végösszegéhez úgy jutunk, hogy összeadjuk az E oszlopban szereplő összegeket. Mivel itt egy folytonos cellatartományról van szó, elég, ha a képletben megnevezzük az első és az utolsó cellát, kettőspontot téve közéjük. A képlet tehát esetünkben a következő formában is felírható:

=SUM(E2:E4).

Ha nem egymás melletti cellákat akarunk összeadni, a képletben egyenként kell megadnunk a cellák címet, pontosvesszővel elválasztva. Valahogy így:
=SUM(E2;F4;G6).

Ha két-három cella tartalmát kell csak összeadnunk, mellőzhetjük a SUM függvényt, a „+” jelet téve a cellakoordináták közé:

=E2+F4+G6).

Az említett szabályok természetesen nemcsak az összeadásra, hanem a többi aritmetikai műveletre (szorzásra, osztásra stb.) is érvényesek.

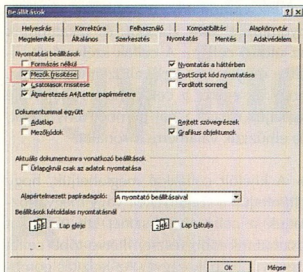
6 Számítások frissítése és számolás mezőfüggvényekkel

A számlasablonnak természetesen csak akkor van értelme, ha a számlán szereplő összegeket bármikor megváltoztathatjuk, a számítások eredménye pedig automatikusan követi a változásokat.

► Írjunk be új számokat a táblázatba, majd jelöljük ki valamennyi cellát, amely képlettel tartalmaz, vagy – biztos, ami biztos – a teljes táblázatot. Nyomjuk le most az **F9** billentyűt, a számítások aktualizálására. Ismételjük meg a műveletet minden változtatás után.

► Ha elkészült a sablonunk, és élesben is teszteltük, a frissítési műveletet a nyomtatással is összekapcsolhatjuk. Nyissuk meg az *Eszközköz/Beállítások* ablakot, menjünk a *Nyomtatás* fülre, majd jelöljük be a *Mezők frissítése* opciót. Végül kattintsunk az *OK*-ra.

A Word az alapműveleteken kívül néhány logikai, illetve statisztikai mezőfügg-

A Word automatikusan frissíti a mezőket

vényt is ismer. Némelyik talán már ismerős lehet az Excelből, a *SUM* függvénnyel pedig az imént foglalkoztunk.

► A céljainknak megfelelő függvény kiválasztása előtt vigyük a kurzort abba a cellába, amelyben a függvényt használni

akarjuk. Most kattintsunk a *Táblázat/Képlet* menüpontra. A *Függvény beszúrása* mező mellett nyírlra kattintva legördül a lista a rendelkezésre álló függvényekkel. Az *AVERAGE* (átlag) függvénnyel például kiszámíthatjuk egy cellatartomány átlagértékét. A függvényt az „=” jellel együtt a *Képlet* mezőben használjuk fel, a következő formában:

=AVERAGE(D2:D4),

ha például a *D2* és *D4* cellák határolta tartomány átlagára vagyunk kíváncsiak.

► Ha a számoszlopban szereplő legkisebb értéket akarjuk megjeleníteni valamely cellában, a *MIN* függvényt használhatjuk. A legnagyobb értéket a *MAX* segítségével állíthatjuk elő, míg ha a számoszlopban szereplő elemek száma érdekel, a *COUNT* függvény jelenti megoldást.

B. F.

ferenc.banyai@cpanorama.hu

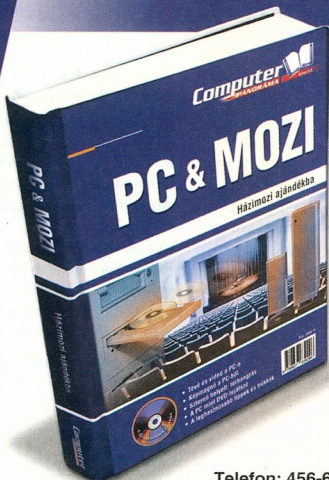
PC & MOZI

Hogy ne kelljen sokat költenie, mégis legyen házimozija!

- Tévé és videó a PC-n
- Képmagnó a PC-ből
- Sztereó helyett: térhangzás
- A PC mint DVD-lejátszó
- A leghasznosabb tippek és trükkök

Házimoziai ajándékba

Ára: 3990 Ft

Megrendelhető:

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/pcmzi
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, árának a postaköltséget nem tartalmazza!
(A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

MTT – az online hirdetői partner

www.aranyoldalak.hu:

Magyarország vezető szakmai tudakozó oldala. Több százezer információ cégekről, árukról, szolgáltatásokról! Számos keresési lehetőséggel, térképekkel.

www.telefonkonyv.hu:

Közületi információkat és egyéni előfizetői adatokat is tartalmazó internetes tudakozó oldal a Matáv támogatásával

www.onlinetender.hu:

Az EU-országok, valamint hazánk céges és állami tendereinek összefoglaló oldala (pályázatleadás és tenderezetés egy helyen)!

www.aranyoldalakplaza.hu:

Elektronikus áruház az Arany Oldalak támogatásával. Vásároljon Ön is kényelmesen, otthonról!

www.aranyoldalakwap.hu:

Ha útközben lenne szüksége valamilyen információra, vagy segítségre szorulna, használja az Arany Oldalak WAP-oldalait a mobiltelefonján (mindhárom mobilszolgáltatónál)!

www.mttshop.hu:

Renderje meg az MTT nyomtatott és elektronikus kiadványait az Interneten! Válassza ki telefonkönyvi hirdetését és hirdetésszerkesztő programunk segítségével készítse el gyorsan és egyszerűen hirdetői grafikáját és rendelje meg! Számláját elektronikusan is kiegyenlítheti!

internet

CD

W@P

www.aranyoldalak.hu: **300 000** keresés*

www.telefonkonyv.hu: **110 000** keresés*

www.aranyoldalakwap.hu: **200 000** keresés*

*2003. október hónapban

Hirdetésfelvétel: Magyar Telefonkönyvkiadó Társaság 2040 Budaörs, Baross u. 89.
Tel.: 06 23 504 904 • Fax: 06 23 504 989

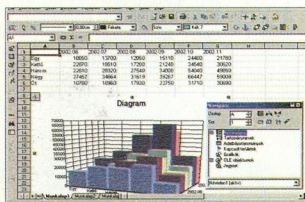
internet: www.aranyoldalak.hu • e-mail: aranyoldalak@mtt.hu

Office másként

Az irodai szoftverek piacán a **Microsoft Office** csomagja a legnépszerűbb, ám ára miatt, illetve a linuxos gépek terjedésével mind több emberben merül fel a kérdés, vajon milyen más szoftverek szerezhetők még be. A Linux korábban legfeljebb úri huncutság volt, ám most, amikor a sulineszt gépek nagy része magyar Linux operációs rendszerrel talál gazdára, sokak számára vált fontossá a kérdés. Írásunkban a teljesség igénye nélkül járunk körül a kínálatot, bemutatva, hogy ki, milyen programokat, mennyiért kínál.

OpenOffice

A Microsoft Office programcsomagjával szemben kínál alternatívát az **OpenOffice.org** nyílt forráskódú projekt, amelyben egy új generációs, teljes szolgáltatást nyújtó irodai szoftvercsomag kifejlesztésén dolgoznak. A projekt kezdete

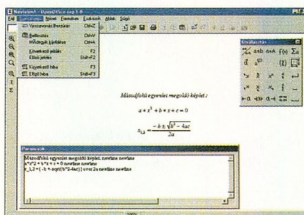
Az OpenOffice diagrammkészítője

még a német **StarDivision** céghez kötődik, ez a társaság fejlesztette ugyanis a valószínűleg sokak által ismert **StarOffice** irodai szoftvercsomagot. A 80-as évek közepén alakult vállalkozást 1999-ben megvásárolta a **Sun Microsystems**, egy évvel később pedig már a Sun színeiben jelent meg a **StarOffice 5.2-es** verziója. A cég ezután nyilvánossá tette a **StarOffice** forráskódját, ami az **OpenOffice** projekt alapja lett, az itt megvalósuló fejlesztések azóta a **Sun StarOffice** irodai programcsomagjának alapját képezik. Fontos, hogy az **OpenOffice** nem egy kész, kifinomult irodai csomag, azaz csak erre támaszkodni még az ezt fejlesztők és támogatók szerint is meglehetősen kockázatos, ám ha

Valamilyen irodai szoftverre szinte minden felhasználónak szüksége van, hiszen szöveget szerkeszteni, táblázatot, esetleg diagramot készíteni ma már egy iskolai dolgozathoz sem árt. Nézzük, ha nem a Microsoft szinte egyeduralkodó **Office** csomagját szeretnénk, vajon milyen kínálatból is válogathatunk.

valaki szeret kísérletezni, esetleg úgy gondolja, hogy képes megbirkózni a program rakoncátlanokosaival, akkor a szoftvert ingyen letöltheti.

A csomag tulajdonképpen mindent tud, amit egy irodai alkalmazástól elvárhatunk, hiszen szövegszerkesztő, táblázatkezelő, rajzoló és egyenletszerkesztő funkciókat egyaránt tartalmaz, sőt akár egy prezentációt is könnyen elkészíthetünk a szoftver segítségével. Hiába azonban a jó program, ha a más alkalmazásokkal készült állományokat képtelen kezelni. Az **OpenOffice** ezért több szűrőt is tartalmaz, így a **Microsoft Word 95/97/2000**, az **Excel 5.0/95/97/2000** és a **PowerPoint 97/2000** stb. alkalmazásokkal készült állományokkal is megbirkózik. Lévé, hogy itt egy nyílt forráskódú fejlesztésről van szó, nem meglepő, hogy a programnak linuxos változata is létezik, de a **Solaris** és a **Microsoft Windows - NT**-ig – operációs rendszerek alatt is működik. És eljutottunk az **OpenOffice** kiegészítőivel legkellemesebb tulajdonságához, ugyanis a programcsomag verzióit

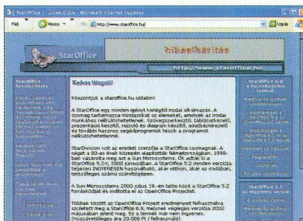
Az OpenOffice még egyenletszerkesztőt is tartalmaz

ingyen használhatjuk, otthon és az irodában egyaránt, a számítógépek számától függetlenül.

Természetesen tettünk egy próbát az **OpenOffice**-szal, pontosabban annak az **FSF.hu Alapítvány (www.fsf.hu)** által kifejlesztett magyar változatával. A telepítéssel semmi gond nem volt, ezzel valószínűleg az igazán laikusok is elboldogulnak, ám arra azért érdemes figyelni, hogy a teljes funkcionalitáshoz Java környezet is kell, erről pedig érdemes előre gondoskodni. A csomag szövegszerkesztője mindent tud, amire munkánk során szükségünk lehet, a legfontosabb gombokat pedig a „megszokott” helyen találjuk.

Persze akad itt néhány csemege is, így például fráskor a helyesírás-ellenőrzőt közvetlenül, a kiválasztott dokumentumra. A **Writer** keresője ugyancsak gyorsan elérhető, ez pedig főként a karakterek cseréjeirek lehet hasznos, de ha már kezelhetetlenül nagy szöveggel dolgozunk, akkor egy-egy rész megtalálásakor is jól jöhet.

Szakdolgozatnál vagy más nagyobb lélegzetű, a szövegen kívül táblázatot, diagra-

A Sun StarOffice programja OpenOffice alapokra épült, ám számos további fejlesztést tartalmaz

mot és képet is tartalmazó anyag készítésekor ezeket az állományokat pillanatok alatt importálhatjuk, sőt egy statisztikában azt is megnézhetjük, hogy anyagunk hány képet, táblázatát és egyébét tartalmaz. Am az irodai munkák során az egyik leghasznosabb valószínűleg a „tündérnek” elkeresztelt varázsló lehet, amellyel faxot, őrület, vagy éppen a legkülönfélébb levélformákat készíthetjük el, gyorsan és egyszerűen.

A program más alkalmazásoknál is jól vizsgázott, azaz rajzolni vagy prezentációt készíteni is jól lehet vele, a működés alatt pedig még a gépünk nem fagyott le, így aki tenne egy próbát, a **www.openoffice.hu** címről letöltheti többek között ezt a verziót is.

StarOffice

Ahogy azt korábban már írtuk, az OpenOffice és a Sun által fejlesztett StarOffice gyökerei azonosak, pontosabban az előbbi az utóbbiból jött létre, hogy ezt követően mint szabad forráskódú program alapul szolgálhasson a további fejlesztésekhez. A StarOffice tehát egy „dobozos” termék, azaz már nem ingyenes, felhasználónként körülbelül 20 ezer forintért lehet hozzájutni. Ezért viszont természetesen a megvásárolható termékneké megsockott hozzáadott értéket is megkapjuk, ami azoknak, akik kényelmesen és egyszerűen akarják használni a programot, nagyon fontos.

Jogosan merülhet fel azonban a kérdés az olvasóban, hogy pontosan mi is a különbség az ingyenes OpenOffice 1.0, illetve a fizetős StarOffice 6.0 programcsomagok között, hiszen mindenki szeretné tudni, hogy mit kap a pénzéért. Már a helyesírás- és nyelvhelyesség-ellenőrző funkciók is különböznek, bár ahogy ezt korábban már említettük, hasonlót az ingyenes változat is tartalmaz. Vannak azonban további licenccel technológiák, amelyek a StarOffice-t jól és egyszerűen használható rendszerré teszik az átlagfelhasználók számára is. Ilyen beépített technológiák például az adatbázis modul, a fontkészletek, a több szűrő, illetve a kiterjedt képtár. Mivel itt piaci témékről van szó, számos egyéb szolgáltatást is kap a vevő: a frissítéseket CD-n, letéítési és használati útmutatót, 24 órás webalapú támogatást, help desk támogatást, garanciát.

Azoknak, akik már használják a StarOffice korábbi, 5.2-es verzióját, érde-

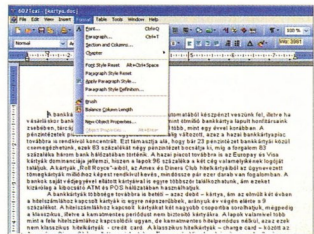
mes megemlíteni azt is, hogy a 6.0-s változat ehhez képest milyen új szolgáltatásokkal bővült. Első fontos különbség, hogy ez már tökéletesen kapcsolódik az alatta futó operációs rendszerhez, így a korábban használt úgynevezett integrált asztal feleslegessé vált. A mindennapi használatban jelenthet könnyebbséget, hogy a grafikonkészítési lehetőséget mindegyik StarOffice modulba beépítették, így ha ilyet készítenek, nem kell külön alkalmazást futtatnunk. Természetesen az 5.2-essel készült grafikonok az új verzió is kezeli, és a dokumentumok – OLE objektumként – a pillanatok alatt behelyezhetők, ami elgátdás, dolgozat, vagy éppen elemzés készítésekor mindenképpen jól jöhet.

A 602C Suit irodai program Photo modulja

Jól mutatja a fejlődési trendet, hogy a korábban meglévő Mail and News modulokat már kihagyták az új változatból, helyette a program a felhasználó alapértelmezettnek beállított levelezőjét használja. Az 5.2-es használatoknak a Sun azt javasolja, hogy térjenek át a Netscape Communicator and Messenger 6.1-es verziójára. Már érdekesebb – és megmagyarázni sem könnyű –, hogy a StarOffice Schedule modulját is „halálra ítélték”, ám mivel a levelezőrendszerek többsége tudja ezt a szolgáltatást, nem jelent túl nagy veszteséget.

Említett érdemel még, hogy a StarOffice 6.0 egy új API-t használ, ennek dokumentációja pedig megtalálható az ODK-ban, a **www.openoffice.org** oldalon. Ami az irodai csomag böngészőjét illeti, a Sun felmérése azt az eredményt hozta – mi mást hozhatott volna! –, hogy a felhasználók a Netscape szoftvert használják a legszívesebben, így a 6.0-ba ezt és a Mozillát már integrálták. Manapság, amikor a távmunka – elsősorban külföldön – mind népszerűbb, amikor a felhasználók nagyméretű állományokat cserélgetnek egymással, a StarOffice FTP

602 PCSuit Text: ingyenes szövegszerkesztő

server jó szolgálatot tehet. Mivel a 6.0-s tömörített XML formátuma lényegesen hatékonyabb, mint amilyen az 5.2-es Pack n Go funkciója volt, ez utóbbi szintén kikerült a programból.

MagyarOffice

Tavaly novemberben több mint két éves fejlesztői munka után megjelent a MagyarOffice 2.0 szoftvercsalád, amelyből az otthoni, az intézményi és a vállalati felhasználók kiválaszthatják az igényeikhez legjobban igazodó irodai alkalmazáscsomagot. De hogy is kezdődött ennek az ízig-veéig magyar irodai szoftvernek a története? A Multitráció Kft. eredetileg a már említett OpenOffice forráskódjára építve elkészítette a saját magyar nyelvű programcsomagját, amely 2001. végén MagyarOffice Alap néven jelent meg. A következő év nyarán azután megjelent a program Standard, majd összel a Professionális és Családi változata is, így már minden szegmens számára kínáltak megoldást. Tavaly márciusban tovább szélesítette a palettát a program 1.1-es Kísérleti verziója, majd ezután a meglévő változatok frissítése került napirendre, egészen a már említett 2.0-s család piacra kerüléséig.

A MagyarOffice alkalmazáscsomagok testre szabott irodai megoldást nyújtanak vállalatok, intézmények és magánszemélyek számára egyaránt. A csomagban megtalálható a szövegszerkesztés (Írógép), a táblázatkezelés (Számoló tábla), a bemutató-készítés (Vetítő), a vektorgrafika és 3D (Rajzoló), az adatbázis-kezelés (MySQL) – mindez a magyar felhasználók igényeire szabott felhasználói felülettel, sügóval, felhasználói segédlettel, sablonokkal, nyelvhelyesség- és helyesírás-ellenőrzővel és számos további kényelmi szolgáltatással. A program Linux és Win-

dows operációs rendszeren egyaránt futtatható, kompatibilis más irodai csomagokkal, képes közel száz fájlformátum kezelésére, beleértve a DOC, PPT és XLS fájlokat is. (A Linux-változatot választók számára **MinimálLinux** operációs rendszert is tartalmaz a telepítőlemez.)

A **MagyarOffice 2.0 Profesionális** magyar nyelvű integrált irodai szoftvercsomag a szöveg- és weblap-szerkesztőn, táblázatkezelőn, bemutató-készítőn és rajzolóprogramon túl adatbázis-kezelőt, valamint a Mozilla magyarított változatát (böngésző, levelező, csevegő) is tartalmazza. A csomagot településszintű térképdia- és rajzolóprogramok, valamint a Mozilla magyarított változatát (böngésző, levelező, csevegő) is tartalmazza. A csomagot településszintű térképdia- és rajzolóprogramok, valamint a Mozilla magyarított változatát (böngésző, levelező, csevegő) is tartalmazza.

Ability Office 2002: szövegszerkesztéstől a beszédfelismerésig

met, francia, olasz, holland) egészítik ki. Továbbfejlesztett levelezőprogram (enigmail PGP, GPG titkosítással) és multimédiás sűgő (magyar nyelvű index, kereső és kibővített, hangos tool-tip) teszi teljessé a csomagot. A varázslók és sablonok (például Bemutató-hátterek, Körlevelek, Számolótablek) listája tovább bővült (Útynilvántartás, Naptár), a már meglévő sablonok pedig korszerűsödtek, frissültek. A csomag bruttó 37 500 forintért vásárolható meg.

A **2.0 Standard** verzió ugyancsak teljes irodai megoldás, amely a szöveg- és weblap-szerkesztőn, táblázatkezelőn, bemutató-készítőn és rajzolóprogramon kívül a Mozilla magyarított változatát (böngésző, levelező, csevegő), valamint a népszerű térképdia- és rajzolóprogramok, valamint a Mozilla magyarított változatát (böngésző, levelező, csevegő) is tartalmazza. Magyar nyelvű helyesírás-ellenőrzés, szinonimaszótár és idegen nyelvű szótárak (angol, német, francia), kibővített magyar sablonok, magyar clipart-kepek egészítik ki a csomagot, amelyhez

Magyar irodai program OpenOffice alapokon

továbbfejlesztett MinimálLinux, magyar sablon-készlet és fájlszűrők (pl. DOC, PPT és XLS fájlokhoz), hálózati mentés, valamint XP-integráció, valamint frissített magyar és idegen nyelvű helyesírás-ellenőrző a Sűgőben index, keresés és könyvteljesítő funkció, valamint multimédiás sűgő is támogatja a felhasználókat. A Standard változatot bruttó 27 500 forintért kaphatjuk meg.

A **2.0-s Kompakt** – linuxos és windows-os – verzió a kisvállalati és az otthoni felhasználók számára készült. Ez, a többi verzióhoz hasonlóan tartalmazza a szöveg- és weblap-szerkesztőt, táblázatkezelőt és rajzolóprogramot, valamint a magyar Mozilla böngésző- és levelezőprogramot. Van benne még magyar nyelvű helyesírás-ellenőrzés és idegen nyelvű szótárak (angol, német), kibővített magyar sablonok, magyar clipart-kepek új képekkel és témákkal, ezenkívül online felhasználói kézikönyv is. Ez a csomag bruttó 17 500 forintot kóstál.

602 PC Suit

Az interneten keresztül számos irodai szoftvercsomag érhető el, ezek egy részénél, hogy kedvet csináljanak a vásárláshoz, ingyenes változatokat is letölthetünk. Ezek a **freeware** programok általában kevesebb szolgáltatást tudnak, de az igazsághoz hozzátartozik, hogy sok felhasználó számára ez is bőven elegendő. A **602 PC Suit** ingyenes változata szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, képszerkesztőt egyaránt tartalmaz, és ami fontos, Microsoft Word és Excel kompatibilis fájlokat készíthetünk vele. A szoftver elfut akár XP alatt is, de ha 95-űnk van, az sem problémás. A fizetős változatokat 29,95 és 19,95 dollárért adják, ezek természetesen számos plusz szolgáltatásra képesek.

A drágább változat például már képes szöveget felolvasni, a képszerkesztőben a vörös szem effektust korrigáló szolgáltatás is helyet kapott, de a rosszul sikerült digitális képeinket is feljavíthatjuk vele. Mindennek az ingyenes változat is jól sikerült, a letöltés és az installálás egyaránt könnyen ment, így egy igazán jól sikerült, könnyen használható irodai programmal ismerkedhettünk meg. A programok a **www.soft-ware602.com** címről tölthetők le.

Ability Office

Az **Ability Office 2002** szoftvercsomag bruttó 38 ezer forintot kóstál, ám ezért az árért egy komplett, szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, adatbázis-kezelőt, képszerkesztőt, rajzolóprogramot és beszédfelismerő kap a vásárló. Ez utóbbi természetesen a szövegszerkesztőhöz kapcsolódik, így például a digitális diktafonnal rögzített hanganyagot szöveggé alakíthatjuk. A programcsomag az összes Windows alatt elfut, a 95-től egészen az XP-ig, így ezzel valószínűleg nem lehet probléma.

A szoftver moduljai első látásra nem sok meglepetést tartogatnak, ami tulajdonképpen jó, hiszen aztán, hogy a kezelőfelület szinte minden irodai programnál hasonló, az új felhasználó könnyebben kiismeri magát. Az Ability Office teljes körű makró-fejlesztési környezetet kínál, a beépített programozási lehetőségek között pedig űrlap-szerkesztőt, objektumtallózót, valamint OLE automatizálási módszert is találunk.

A csomagban lévő alkalmazásokat az **Ability Launcher 2002**, a tulajdonképpen indítópanel fogja össze. Valódi MFC alkalmazás támogatja az OLE funkciókat, a programok kliensként és szerverként egyaránt működnek. Ezen túl az Ability Office saját fejlesztésű, a WBScript alapú makrónyelvre épülő automatizálási módszereket is használ. Az alkalmazások integrálását a **mező/cella frissítő** biztosítja, így egy dokumentumból közvetlenül hivatkozhatunk egy táblázatra vagy adatbázisra, ami persze fordítva is igaz. Ennek köszönhető az is, hogy a körlevél funkciójánál nem csak a szövegszerkesztőből, de a táblázatkezelőből is közvetlenül elérhető az adatbázis, akár SQL lekérdezéssel is. A programcsomag már bevált termékekből épül fel, ami a használat szempontjából kulcsfontosságú.

Fülöp Norbert

Projektmenedzsment fórum

Az 1998 óta évente megrendezett *Táv-közlési és Informatikai Projektmenedzsment Fórumon* előadások, kerekasztal-beszélgetések, és speciális szekciók keretében ismerkedhetnek meg a résztvevők a projektmenedzseri szakma hazai fejlődésével. A fórumhoz kapcsolódik az *Év projektmenedzsere* díj, amelynek célja felhívni a figyelmet a projektmenedzseri tudás jelentőségére, a kiemelkedő projektek eredményeire. Pályázní már lezárult projekttel lehet.

A pályázat részletes követelményei a HTE weboldalán (www.hte.hu) tekinthetők meg. A pályázatok leadási határideje 2004. január 30. Az eredményhirdetésre a 7. Táv-közlési és Informatikai Projektmenedzsment Fórumon, 2004. április 22-én kerül sor a Margitszigeti Thermal Hotelben.

Megalakult az Alerant

Új cég jelent meg a magyar IT-piacon: az *Alerant Informatikai Rt.*-t a Java-alapú alkalmazásokban nagy projekttapasztalattal és kiemelkedő technológiai tudással rendelkező technológusok, fejlesztők alapították, 2003 őszén. Az itt dolgozó szakemberek korábban Java-alapú alkalmazás-fejlesztési, integrációs és portálprojektekben szereztek tapasztalatot.

A cég az üzleti igényekre koncentrálnál, technológiailag professzionális szolgáltatásokat kínál megrendelőinek. Az Alerant Rt. fő profilja a *BEA Systems* cég termékeihez kapcsolódó szolgáltatások, illetve nagyvállalati Java (J2EE) alapú projektek kivitelezése.

HP szerződések

A HP több mint 1 milliárd dollár értékben kötött új szolgáltatási szerződéseket. A 600 millió dolláros *Bank of Ireland* projekt mellett a *HP Szolgáltatások* jelentős új szerződéseket írt alá többek között a *Novell*, a *Land O'Lakes* és az Egyesült Államok postaszolgálatá, a *U.S. Postal Service* képviselőivel. A HP Szolgáltatások több ágazat – például az állami szektor, a pénzügyi és a hálózati szolgáltatópiac, a gyártóipar és a távközlés – szereplőivel közösen dolgozik a *HP Adaptive Enterprise* stratégia globális megvalósításán. Az üzletág egyébként 3,2 milliárd dolláros árbevételről számolt be a 2003-as pénzügyi év

negyedik negyedévében, ami öt százalékos növekedést jelent az előző év megfelelő időszakához képest. A menedzseltség az ügyféltámogató szolgáltatások szegmensének forgalma 36, illetve 5 százalékkal bővül 2002 negyedik negyedévé óta.

Jóteköny Sulinet

A *Sulinet Expressz* pályázaton nyertes szállítók 8,5 millió forint értékben ajánlottak fel számítástechnikai eszközöket egészségügyi, oktatási intézményeknek, valamint alapítványoknak. A főtí *Károlyi István Gyermekközpont* alapítványát számítógéppel, nyomtatóval, monitorral támogatotta a *Fujitsu Siemens Computers*, a *Canon Hungária Kft.*, a *Hewlett-Packard Magyarország Kft.* és az *RCE Kft.*

Az oktatási miniszter jelenlétében a főtí gyermekek az új számítógépekkel ismerkednek

Eladósorban a Scala

Az *Epicor Software Corporation* nyilvános ajánlatot jelentett be a *Scala Business Solutions* összes részvényére. Az egyesülés a közepes piaci szegmens legnagyobb független szolgáltatóvállalatát eredményezné a *Microsoft .NET* platformjára és webes szolgáltatásokra épülő kollaboratív vállalati ügyviteli rendszer (ERP), ügyfélkapcsolat-kezelési (CRM) és szállítólánc-felügyeleti (SCM) alkalmazások területén.

Díjazott Canon

A *Canon Europe* díjat kapott nemzetközi HR (humán erőforrás) stratégiájáért a 2003-as *Personnel Today Award* díjkiosztón. A díjakat minden évben a kiemelkedő, határokon átnyúló humán erőforrás-gazdálkodási teljesítményért adományozzák. A *Canon Europe HR*-csapata az egyértelmű stratégia kidolgozásában játszott központi és stratégiai szerepéért részesült

az elismerésben, amelynek hatására máris elkezdődött a *Canon Europe* átalakulása egy decentralizált üzleti modelltől világ-színvonalú, páneurópai szervezetre.

A *Personnel Today* díjat azért hozták létre, hogy a nemzetközi HR területén megvalósuló hatékony és innovatív megközelítések elismerjék. A díj a HR-ágazat minőségi mércéje. Az értékelés alapját képezi a nemzetközi csapatok irányítása, a nemzetközi HR-politika minősége és következetessége, illetve a nemzetközi toborzási stratégia.

Első a HP

A HP immár hatodik negyedéve vezet a nemzetközi szerverpiacon eladott darabszámot tekintve – derül ki az IDC nyilvánosságára hozott számaiból. A világon eladott szerverek közel egyharmada (egészen pontosan 30,6 százaléka) a HP logóját viseli. A HP erős általános szerverpiaci pozícióját jól érzékelteti, hogy a vállalat árbevétel szerinti részesedését tekintve továbbra is első helyen áll a Linux-, UNIX- és Windows-szerverek piacán.

Biztonságos Takarékbank

Szerződést kötött a *Magyar Takarékszövetkezeti Bank Rt.* és a *KFKI Csoport*hoz tartozó *EVOLIT Informatikai és Szolgáltató Rt.* a bank mintegy 300 munkaállomásának és az irodai környezetet kiszolgáló szerverparknak az üzemeltetésére. Az *EVOLIT* az informatikai infrastruktúrát az *ITIL* metodológia szerint, testre szabott, az üzletmenetet a legjobban támogató szolgáltatási szintek biztosításával működöti. Az elmúlt hónapokban a pénzintézet egy átállási projekt keretében új, hatékonyabb kiszolgálást lehetővé tevő informatikai rendszert vezetett be.

A Takarékbank és az EVOLIT közötti üzemeltetési szerződés aláírása (Csicsáky Péter, a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Rt. vezérigazgatója és Péntes Jenő, az EVOLIT Rt. ügyvezető igazgatója)

Előretört a 3Com

Az IDC jelentése szerint a 3Com átvette a hálózati piac vezetését 2003. harmadik negyedévében a Magyarországot, Lengyelországot és a Cseh Köztársaságot magában foglaló közép-európai régióban. A *Fast Ethernet*, azaz a 10/100-as eszközök port-eladásait tekintve a 3Com részesedése hazánkban 38 százalékos. A negyedévében Magyarországon értékesített 98 262 kapcsolati pontból a piac 37 458 esetében a 3Com eszközöket részesítette előnyben. A *gigabites* eszközök piacán a 3Com 10 százalékkal javulva 27 százalékkal van jelen.

ECM-et vett az EMC

Végleges megállapodás született a *Documentum Inc.* – a vállalati tartalom-felügyeleti (*ECM*) megoldások vezető szállítója – felvásárlásáról. Az *EMC Corporation* megközelítőleg 115 millió *EMC* részvényt ad a *Documentum* összes kintlévő részvényéért, s a céget egyik részlegeként működteti tovább.

Az *EMC* világelső az információ-tároló és -menedzselő termékek, szolgáltatások és megoldások terén, amelyek segítségével a vállalatok az információk a maximális értéket nyerhetik ki, a legalacsonyabb költséggel, az információ-életciklus bármely pontján.

Vásárol az EMC

Az *EMC* megállapodást kötött a palotái székhelyű *VMware* szoftvercég felvásárlására egy 635 millió dolláros tranzakció keretében. A *VMware* vezető pozíciója a szerver virtualizációban és az *EMC* fejlesztései az adattárolás virtualizációjában erős alapot nyújtanak majd a következő generációs információ életciklus menedzsment megoldásokban.

A *VMware* technológiája lehetővé teszi, hogy több operációs rendszer – többek között *Microsoft Windows*, *Linux* és *NetWare* – fusson egymással párhuzamosan, egymástól függetlenül egyazon *Intel* alapú szerveren vagy munkaállomáson, és a futtatott alkalmazásokat üzletmenet-megszakítás nélkül lehessen mozgatni a rendszerek között. Ezek a „virtuális gépek” megszakítás nélkül integrálódnak a már létező fizikai infrastruktúrába és felügyelő keretrendszerbe, így a felhasznál-

ók számukra elkülönített erőforrást látnak, miközben az adminisztrátorok vállalatszerte globálisan felügyelik és optimalizálják az erőforrásokat.

Gyászol a BSA

2003. december 16-án, életének 80. évében elhunyt dr. Pálos György, a *Business Software Alliance Magyarországi* elnöke. Jogi egyetemi tanulmányait a Budapesti Pázmány Péter Egyetemen fejezte be 1948-ban. Jogi tevékenységét az akkori Találmányi Hivatalban 1963-ban kezdte meg, mint jogtanácsos. 1980-tól a Szerzői Jogvédő Hivatal fősztályvezető jogtanácsosa, és ettől az időponttól kezdve a Szerzői Jogi Szakértő Testület tagja. 2000-tól a Testület elnökhelyettese, és egyben a Magyar Szerzői Jogi Fórum Egyesület alelnöke is. Szellemi alkotással kapcsolatos tanulmányai magyar és külföldi szakkönyvekben jelentek meg, és több e területtel foglalkozó szakkönyv szerzőtársa. 1996 óta a *Business Software Alliance* Magyarország elnöki tisztét is betöltötte.

Hasznos virtualizáció

A *Gartner* nemrégiben közzétett jelentése szerint azok a vállalatok, amelyek nem aknázzák ki a virtualizációs technológiákban rejlő lehetőségeket, 2008-ig az *Intel* szerverek esetén 25, a *RISC* rendszerek esetén pedig 15 százalékkal többet költenek majd évente hardverre, szoftverre, munkadíjra és irodaterre.

A virtualizáció névvel illetett informaticai szemlélet lényege, hogy a vállalat egységes, igény szerint megosztható erőforrásbázist hoz létre eszközeiből a még jobb kihasználtság és a rendelkezésre állás maximalása miatt.

A *HP* minden eddiginél nagyobb figyelmet fordít a virtualizációs technológiák, szolgáltatások kidolgozására, mostani kínálatát pedig új technológiákkal és szolgáltatásokkal gazdagította. A virtualizáció fontos alappillére a környezeti változásokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes nagyvállalati infrastruktúra kiépítését célzó *HP Adaptive Enterprise* stratégiának.

Cisco laboravató

A hódmezővásárhelyi *Kossuth Zsuzsanna Műszaki Szakközépiskola* és *Gimnázium* 1998 óta vesz részt a *Cisco Hálózati*

Akadémia munkájában. Erőfeszítéseiket és munkájukat idén novemberben az első alkalommal odatelt *Év Akadémija* megítéssel címmel jutalmazta a közzététel.

Az oktatás gyakorlati része egy korszerű laboratóriumban zajlik. Az új laboratóriumot december 16-án adták át az oktatóknak és a diákoknak. A labor kialakítását számos cég támogatta. A terem alapfelszerelése a *Cisco Systems* jövőtől békült az iskolához, az *Accenture* pedig a legújabb verziójú tananyaghoz szükséges berendezések beszerzésében nyújtott anyagi segítséget.

Előz az IBM

Az *IBM* két egymást követő negyedében is növelte előnyét az *EMC*-vel szemben a lemezes adattároló rendszerek gyártásából származó betételek terén – derül ki az *IDC* adataiból. Az elemzés szerint az *IBM* a harmadik negyedévében a külső lemezes adattároló rendszerek gyártási bevételeiben világméretben is növekedést ért el az előző év azonos időszakhoz képest.

Az *IBM* a *TotalStorage FASTt* termékek bevezetésének lendületét kihasználva, a harmadik negyedévében bejelentette az *IBM TotalStorage FASTt600* adattároló szervert, turbó opcióval. Az új tárolószerver módot ad arra, hogy a belépő szintű tárolóhálózatokat használó ügyfelek könnyűszerrel és alacsony költségek mellett mozduljanak el a középkategóriás megoldások irányába.

Egészség-akadémia

A *World Health Organization (WHO)* a *Cisco Systems*-szel együtt útjára indította *Health Academy* nevű programját. A *Health Academy* célja, hogy az internet segítségével tájékoztatást nyújtson a betegségek és járványok megelőzéséhez, az egészségesebb életmód kialakításához.

A *Health Academy* segítségével a világ minden pontjára eljuttathatók az egészségügyi információk, a világ vezető specialistáinak tudása. A program közérthető nyelven magyarázza el a legfontosabb közegészségügyi tudnivalókat, figyelembe véve a kulturális különbségeket is. A *Health Academy* e-learning keretrendszerét a *Cisco Hálózati Akadémia* programnál is alkalmazott, a *Cisco* által fejlesztett *Virtuoso* rendszer adja.

Nyereséges Oracle

Az Oracle Corporation bejelentette, hogy a második negyedéves árbevétele 8%-kal nőtt, elérve a 2,5 milliárd dollárt, míg nettó nyeresége a tavalyi év második negyedévéhez képest 15%-kal emelkedett, és így 617 millió dollárt tett ki. Az új szoftverlicencként értékesítéséből származó árbevétel 13%-kal nőtt, és így 849 millió dollár lett, míg a licenccsúszásokból és terméktámogatásból származó árbevétel 17%-kal növekedett, és így 1114 millió dollárt.

Platina partner transec

A Microsoft platina partnere lett a transec AG. Az Európában is csak néhány vállalat által kiérdemelt „Platinum” minősítést a Microsofttal való különösen szoros együttműködése miatt kapta meg a transec. A német központú, Magyarország képviselőjén keresztül forgalmazó informatikai gyártó külföldön több mint hat éve OEM-partner, és a jövőben itthon is kamatoztatni szándékozik a partnerséget.

A transec különösen saját gyártmányú szerverei és a Microsoft Windows Server operációs rendszerek együttes értékesítésével kínál egyedi konfigurációkat kiváló áron.

Albacomp-Intel adomány

Az Albacomp Rt. és az Intel Magyarország vezeték nélküli technológiával ellátott prezentációs labort adott át a székesfehérvári Teleki Blanka Gimnáziumnak. Az adományozás keretében három darab Intel Centrino vezeték nélküli technológiával ellátott Albacomp Activa Mobil notebookkal, a vezeték nélküli működéshez szükséges Access Pointtal, valamint egy darab projektorral és vetítővászonnal szerelték fel az adományozó cégek a prezentációs labort, amelyek összértéke több mint 2 millió forint.

Adobe eredmények

Az Adobe közzétette negyedik negyedévének és a 2003. november 28-án záruló

pénzügyi évének üzleti eredményeit. A 2003-as pénzügyi év negyedik negyedévében az Adobe 358,6 millió dolláros árbevételt ért el, szemben a 2002-es pénzügyi év negyedik negyedévében közzétett 294,7 millió dollárral, illetve a 2003-as pénzügyi év harmadik negyedévében közzétett 319,1 millió dollárral. A 2003. negyedik negyedévi adózott eredmény 83,3 millió dollár volt, szemben a 2002-es pénzügyi év negyedik negyedévében közzétett 40,1 millió dollárral és a 2003-as pénzügyi év harmadik negyedévében közzétett 64,5 millió dollárral. Az előző év azonos időszakához képest a társaság 108%-os növekedést ért el.

A 2003-as pénzügyi évben az Adobe 1,295 milliárd dolláros árbevételt ért el, szemben a 2002-es pénzügyi év 1,165 milliárd dollárral. Az adózott éves nyereség 266,3 millió dollár volt, szemben a 2002-es pénzügyi év 191,4 millió dollárral. Az Adobe a 2004-es pénzügyi év első negyedévére mintegy 93 százalékos bruttó nyereségnyárad mellett 360-380 millió dolláros árbevételt tervez.

DIGIT FOTÓ különszám

Digitális fényképezés, képfeldolgozás

- 30 fényképezőgép tesztje**
- Kamerás telefonok**
- Kiegészítők digitális fényképezőgépekhez**
- Perspektíva- és tónuskorrekció**
- 10 tipp a szebb képekért**
- Fotóinkat a hálóra**
- Fotónaptár Készítő programok**
- Képkivágás, forgatás és méretezés**

A CD tartalmából:

- StudioLine Photo Basic 2.0 (Fotószerkesztő és rendszerező, teljes verzió)
- Gimp for Windows (Képszerkesztő és feltöltésűző, teljes verzió)
- ACDSee 3.0 (Képkészítő és konvertáló, demo verzió)
- PicaLoader 1.39 (Internetes képtöltő, demo verzió)

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerganorama.hu/megrendeles
 E-mail: megrendeles@cpaganorama.hu

Megrendelését 2 héten belül fogadjuk el. A megrendelt újságokat utatvértől kiindulva, évről-évre a postaközlővel nem tartalmazzuk (a postaközlővel az évről-évre postai elosztás szerint számoljuk).

Ára: 695 Ft

Computer Panoráma XIV. évfolyam 19. különszám, 2003. november
 Ára: 695 Ft

DIGIT FOTÓ
 Digitális fényképezés, képfeldolgozás

100 digitális fényképezőgép százezer forint alatt

CD-melléklettel

A CD tartalmából:

- StudioLine Photo Basic 2.0 (Fotószerkesztő és rendszerező, teljes verzió)
- Gimp for Windows (Képszerkesztő és feltöltésűző, teljes verzió)
- ACDSee 3.0 (Képkészítő és konvertáló, demo verzió)
- PicaLoader 1.39 (Internetes képtöltő, demo verzió)

30 fényképezőgép tesztje
 Digitális fényképezőgépet otthonról

Kamerás telefonok
 Fényképezés mobilon

Kiegészítők digitális fényképezőgépekhez
 Szervezzük fel!

Fotónaptár Készítő programok
 II. és III. naptár

Képkivágás, forgatás és méretezés
 Digitális szabással

Perspektíva- és tónuskorrekció
 Torzítatlan alomány

10 tipp a szebb képekért
 Nemcsak a kamera a fontos

Fotóinkat a hálóra
 Juttatni

A digitális fényképezés és képfeldolgozás ábécéje

Biztos tippek

Beszélj hozzá

Benigno négy éve ápolja a kórházban *Aliciat*, egy autóbaleset következtében kómába esett táncosnőt. A lányba már évek óta titokban szerelmes, és most munkaidejének nagy részét mellette tölti – beszél hozzá, felolvass neki. Egy nap új sérült, *Lydia*, a matador érkezik a kórházba. *Lydia* olyan súlyosan megsérült a bikaviadalon, hogy ő is kómába esett. *Lydia* szerelme, *Marcos* minden nap látogatja az imádott nőt. *Benigno* megtanítja a férfit, hogyan tartson kapcsolatot a beteggel, hogyan beszéljen hozzá, és bízson a csodában, hogy szerelme egyszer felépül.

EXTRÁK:

- DD 5.1 és DTS magyar hang
- Filmográfiai

Filminfo

Eredeti cím: Hable Con Ella
Szereplők: Javier Cámara, Rosario Flores, Dario Grandinetti, Geraldine Chaplin
Rendező: Pedro Almodóvar

Budapest retró

Ebben a filmben csak archív felvételeket láthatunk. Mozihíradókat, reklámokat, kisfilmrészleteket. De nem a fővárossal kapcsolatos történelmi eseményekről, hanem arról, hogy hogyan éltek az emberek Budapesten a 60-as, 70-es években. Hol ettek, hogyan öltözködtek, hová jártak szórakozni. Az idősebbek felidézhetik, az ifjabbak pedig megismerhetik a kor híres tárgyi emlékeit: a Panni robotját, a Modex

orkánkabátot, a Varia bútort, a twist pulóvert, a szimpla feketét.

A film öt különböző epizódból áll: *A pesti utca*, *A pesti lakás*, *A pesti bisztró*, *A pesti autó* és *A pesti divat*. Várostartótnet szekunder szinten, ahogy azt a budapestiek megélték.

EXTRÁK:

- Előzetes
- Kimaradt jelenetek
- Audiokommentár Papp Gábor Zsigmonddal, Tamási Miklóssal, Máté Gáborral és Vallai Péterrel
- Filmtörténet
- Információ a film készítéséről
- 2 újságcikk 2003-ból
- Fotogaléria
- Rádióinterjúk
- Alkotókról
- Fotók és életrajzok
- Retro meglepetések
- Kártyanaptár-gyűjtemény
- Gyufacímke-gyűjtemény
- Újságszemelvények
- Retrókvíz
- Memóriajáték

Filminfo

Rendező: Papp Gábor Zsigmond
Közreműködik: Máté Gábor, Vallai Péter

Azonosság

Lehet, hogy minden döntést már mások meghozták helyettünk? Lehet, hogy az életben nincsenek véletlenek, és a sorsunk előre elrendeltetett? Tíz titokzatos idegent hoz össze a szünni nem akaró ítéletidő egy elhagyott motelben.

Mivel a víz elönti a közeli fűtat, a vendégek kénytelenek megszállni a moteltulajnál. A menedék biztonsága azonban hamarosan a borzalmak birodalmává válik,

egy rejtélyes gyilkos egymás után öli meg a kísérletes szálló vendégeit. Ahhoz, hogy túléljék az éjszakát, rá kell találniuk a titokra, ami összeköti őket.

EXTRÁK:

- DD 5.1 magyar hang
- Alternatív befejezés
- Audiokommentár a rendező közreműködésével
- Audiokommentár az író közreműködésével
- Kimaradt jelenetek (választható kommentárral)
- Filmográfiai
- Így készült a film
- Sztoribord összehasonlítások
- Előzetes

Vélemény:

Lehet, hogy minden döntésünk eleve elhatározott? Lehet, hogy nincsenek véletlenek, és a sorsunk előre elrendeltetett?

Ezt vizsgálja *James Mangold* rendező ebben a filmben, amely meghökkentően eredeti és bonyolult thriller. Ismét egy olyan film, amit érdemes kísérteni is megnézni, mert a befejezés ismeretében az egész történet új értelmezést nyer.

Filminfo

Eredeti cím: Identity
Szereplők: John Cusack, Rebecca DeMornay
Rendező: James Mangold

Császárok klubja

William Hundert a görög-római történelem professzora egy előkelő iskolában. Elveikhez hű, szenvedélyes és nagyszerű tanár, aki generációk számára nyújtott az élethez elengedhetetlen tárgyi tudást és

kölcsi tartást. Ám egy napon váratlan ellenfelet kap a sorsától, a helyi szenátor fia személyében. A konfliktus a szokásos, éves *Julius Caesar* versenyen csúcsosodik ki, amikor a három legjobb diák megmérkőzhet a babérkoszorúért, és elől, ki lehet tagja a *Császárok Klubjának*. Ám eb-

ben az évben Hundert kap olyan leckét az életről, mely még negyedszázaddal később is kísérti.

EXTRÁK:

- Audiokommentár Michael Hoffman rendezővel
- Így készült a Császárok klubja
- Kimaradt jelenetek
- Filmelőzetes

Vélemény:

• A film témája mindig aktuális, hiszen annak a kérdését boncolgatja, hogy mi fontosabb, a karrier vagy a helyes erkölcs. Mindenkinek saját magával kell elszámolnia, saját lelkiismeretére kell bíznia, hogy a győzelemért, a sikerért mennyi csalást enged meg magának, illetve egyáltalán megenged-e. Remek színészi alakításokat láthatunk, és a megoldást sem sejtethjük rögtön. Érdekes a helyszín is, hiszen egy elit iskola mindennapjaiba pillanthatunk be, ahol nemcsak a szellemi, de az erkölcsi fejlődés is igen fontos szerepet kap. Kérdés, hogy a tanultakból ki mit használ fel. Az sem mellékes, hogy a csodálatos felvételek Koltai Lajos munkáját dicsérik.

Filminfo

Eredeti cím: Emperor's Club, The
Szereplők: Kevin Kline, Emile Hirsch, Embeth Davidtz, Rob Morrow, Edward Herrmann, Harris Yulinc
Rendező: Michael Hoffman

Bármí áron

Khailia Richards kábítószertüggő. Az volt már akkor is, amikor teherbe esett, az volt végig a terhessége alatt is, és most sem tud nemet mondani a narkóknak, amikor egy apró életre kellene vigyáznia. Egy napon megtörténik a tragédia.

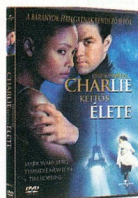
Öntudatlanul, belőve botorkál haza a dflertől, és csecsemőkorú kislát, *Isaiah-t* egy kartondobozban, egy szeméttároló mellett hagyja. Másnap, az eszmélés pillanataiban döbben rá, hogy mit is tett, de már késő. A gyermek eltűnt. *Khailia* biztos benne, hogy a kislát meghalt.

Isaiah azonban szerencsére idejében megtalálták néhány perccel azután, hogy az anyja azon az éjszakán magára hagyta. A kórházban sikerült stabilizálni a kislát állapotát. *Margaret Lewin*, a kórház szociális gondozója megszánja a babát, akin látszik, hogy anyja elhanyagolta. Örökbe fogadja a kislát, és férjével együtt szeretetben nevelik. Négy évvel később *Khailia* túljut egy sikeres kábítószer-elvonó kúrán, és sikerült újra talpra állnia. Szerzett munkát, tisztességes lakást és normális életet él. Egy véletlennek köszönhetően rádöbbent, hogy *Isaiah* nem halt meg, és megtudja azt is, kik nevelik most a kislát. Ügyvédet fogad, hogy visszaszerezze *Isaiah-t*. De a kislát nevelőzülei el sem tudják képzelni, hogy a sajátjukként szeretett gyermekét elveszítsék.

Filminfo

Eredeti cím: Losing Isaiah
Szereplők: Jessica Lange, Halle Berry, David Strathairn, Cuba Gooding Jr., Samuel L. Jackson
Rendező: Stephen Gyllenhaal

Charlie kettős élete

A bárányság hallgatnak és a Philadelphia rendezőjének új filmje a *Káprázat* című klasszikus, 1963-as thriller modern változata. Férje, *Charles* halálát követően Reggie hamarosan rájön, hogy a férfi kettős életet él, ám ekkor egy könyörtelen banda célpontjává válik. A rejtélyes *Joshua Peters* és az amerikai kormányügynök *Mr. Bartholomew* segítségével Reggie közelebb kerül férje titkos életéhez. Az óra ketyeg, nincs hová menekülnie és nincs kiben megbízni, így Reggie-nek meg kell találnia az igazságot Charlie-val kapcsolatban.

Filminfo

Eredeti cím: The Truth About Charlie
Szereplők: Thandie Newton Mark Wahlberg Tim Robbins
Rendező: Jonathan Demme

Hozza ki számítógépéből a maximumot!

hardvertuning

PC-építés, PC-tuningolás, segédprogramok

- Saját PC, de hogyan?
- Szerelési útmutató
- Alaplap- és processzorcsere
- A CPU-irrekvencia növelése
- A meghajtók tuningolása

szoftvertuning

szoftvertuningolás, segédprogramok

- Telepítési problémák megoldása
- Busz- és memóriatuningolás
- Egyszé beállítások átvitele
- Tuningolás szoftver-cache-sel
- Illesztőprogramok frissítése

A két kötet 5980 Ft helyett csak 4990 Ft!

300%-os szoftvertuning
CD-melléklettel
Ára: 2990 Ft

300%-os hardvertuning
CD-melléklettel
Ára: 2990 Ft

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük! A megrendelt könyveket utánvéttel küldjük, árának a postaköltséget nem tartalmazzuk! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/tuning
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Trójai Heléna

A Homérosz *Ilíasza* alapján készült, egzotikus helyszíneket, nemzetközi sztárokat és csúcstechnikájú trükköket felvonultató *Trójai Heléna* a világ legszebb asszonyának szerelméért vívott legendás har-

cot mutatja be. *Menelaosz* spártai király felesége, *Heléna* örülten beleszeret *Pariszba*, a széparcú, nemes királyfiába. A szerelemesek *Trójába* szöknének, ahol *Parisz* apja, *Priamosz* király biztos menedéket ad nekik. *Menelaosz* könyörtelen fivére, *Agamemnón* eltökélte, hogy visszaszerezze *Helénát*, és a spártai hajóhadat a megerősített város partjaihoz vezeti. Tíz évnyi ostrom után a görögöknek sikerül bejuttatniuk a megerősített városba a legendás trójai faló segítségével, és ekkor veszi kezdetét a döntő küzdelem, amely végül eldönti a két ellenség sorsát.

Filminfo

Eredeti cím: Helen Of Troy
Szereplők: Sienna Guillory, Matthew Marsden, Rufus Sewell, Stellan Skarsgard, John Rhys-Davies, Maryam d'Abo
Rendező: John Kent Harrison

West Side Story

A történet *New York West Side* negyedében játszódik, ahol két egymással rivalizáló banda szeretné megszerezni a környék feletti egyeduralmat. A *Jets*, a második generációs amerikai tinikből álló banda és a *Puerto Rico*-i emigráns fiatalok bandája, a *Cápák* közötti feszültség a végsőkig fokozódott. Mindennapok az utcai összetűzések, és kitörni készül a bandaháború.

A két banda vezetői találkozára készülnek, ahol megbeszélhetik egy utolsó nagy összecsapás részleteit. A győztes

mindent visz – ez a jelszó. Csakhogy a szerelem beleavatkozik az eseményekbe.

A *Jets* egyik alapítója, *Tony* ugyanis szemet vetett a *Cápák* vezetője, *Bernardo* gyönyörű húgára, *Maria-ra*. Szerelmük azonban – akárcsak *Rómeó* és *Júlia* történetében – tragédiába torkollik.

EXTRÁK:

- ▶ Kétlemezes kiadás
- ▶ Filmelőzetesek
- ▶ West Side emlékek
- ▶ Képgaléria – A színpalak mögött

Vélemény:

▶ *Leonard Bernstein* klasszikus musicalje fantasztikus zenével és koreográfiával négy évtized után is képes lebilincselni és elbűvölni a nézőt és a hallgatókat.

Filminfo

Eredeti cím: West Side Story
Szereplők: Natalie Wood, Richard Beymer, Russ Tamblyn, Rita Moreno
Rendező: Jerome Robbins és Robert Wise

Kétszínű igazság

Tim Gerrity jómódú családból származik, világ életében megkapott mindent és könnyű volt feljutnia a csúcsra. Talán éppen ezért érezté mindig úgy, hogy tartozása van a társadalommal szemben. Úgy dönt, hogy életét az igazságosságágnak és a köz szolgálatának szenteli. Fényes jövő áll előtte, ugyanis amellet, hogy éles eszű és elhivatott, egy befolyásos szenátor lányának, *Diana Stiles*-nak udvarol.

Peter Burton a munkásoktól küzdött fel magát. *Timmel* az egyetemen barátkozott össze – szobatársak voltak, és a törtéte *Peter* azonnal felismerte, hogy *Timen* keresztül könnyebben bejuthat azokba a körökbe, ahová mindig is vágyott. Ő mindenáron politikai karrierre, sikerre és hatalomra vágyik, és meg is szerzi, ha rajta áll.

Tim és *Peter* barátsága az egyetem

után is folytatódik, egészen addig a percgig, amikor *Tim* rájön, hogy barátjától becserkészte *Peter*, és *Diana* hamarosan dobja is korábbi barátját, aki szerinte nem eléggé ambiciózus.

Peter azonban nem elégszik meg ennyivel. Addig keres, amíg talál valamit, amivel megszerelhatja *Stiles* szívet, így szeretne biztosítani magának egy kényelmes helyet a nagy politikai játéktéren. Ez azonban már a csalódásai miatt letargiába zuhant *Tim* gyomrának is túl sok. Megrázza magát, talpra áll, és felveszi a kesztyűt korábbi barátjával szemben: a politika porondján akarja megvívni csatáját.

Filminfo

Eredeti cím: True Colors
Rendező: Herbert Ross
Szereplők: John Cusack, James Spader, Imogen Stubbs, Richard Widmark, Philip Bosco, Paul Guilfoyle, Brad Sullivan

Ami a szexet illeti

Melinda és *Dan* látszólag rendellenes működésű pár. *Melindához* *Dannek* sok időre és *Viágrára* van szüksége. A pincémőhöz viszont csak arra a kis időre, amíg lefekteti. *Melinda* és *Dan* arra a következtetésre jutnak, a legfontosabb nem a szex az ember két füle között van, és nem a lába között. Házassági tanácsadóhoz, illetve agyturkászhoz fordulnak – mindkettőt azt hiszi, az ő füleik között más van. De még a legfelkészültebb szakértőt is érheti meglepetés.

EXTRÁK:

- ▶ Eredeti előzetes ▶ DVD ajánlók

Filminfo

Eredeti cím: Speaking of Sex
Szereplők: James Spader, Melora Walters, Jay Mohr, Lara Flynn Boyle, Catherine O'Hara, Bill Murray
Rendező: John McNaughton

Magyarország vái

**A 2004. év
nyereményjátéka**

Hány különböző értéket tud megjeleníteni a kimenetén egy 16 bites DAC?

1. 16
2. 256
3. 65536

Minek a rövidítése a BPM a zenei világban?

1. Beats per minute
2. Bits per minute
3. Byte-s per minute

Melyik évben védték meg az egri várat Dobó István és katonái a török túlerővel szemben?

1. 1552-ben
2. 1452-ben
3. 1652-ben

Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

A Magyarország borvidékei játékkunk decemberi nyertesei:

Pántya Erika, Szombathely
Plecskó István, Zalaegerszeg
Fazekas Józsefné, Szeged

A Magyarország borvidékei játékkunk fődíját

Lovász Jenő, szekszárdi

olvasónk nyerte, aki egy kétszemélyes hétvégén vehet részt a villányi borvidéken, teljes ellátással.

Nyerteseinket postán értesítjük.

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország váraihoz.

**Játékkunk fődíja
egy kétszemélyes hétvége,
teljes ellátással Lillafüreden,
a Palota Szállóban.**

Az év végén játékkunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki Lillafüreden, a Palota Szállóban tölthet el egy kétszemélyes hétvégét, teljes ellátással, s személyesen ismerheti meg a környék látnivalóit.

A helyes választ beküldők között minden hónapban a Magyar Építészeti sorozatból, A rómaiaktól a román korig című könyvet sorsoljuk ki.

**Beküldési határidő:
2004. február 23.**

Név:

Cím:

Telefon:

E-mail:

**Magyarország
vái**

I.

II.

III.

FEBRUÁR

Lányok fényképezése tilos!

Ababa és a rapszodikus keresőrobotok

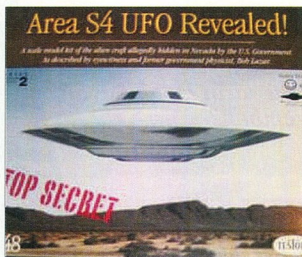
Érdekes kísérlet következnek: tegyük aktívá internetkapcsolatunkat, majd nyissunk két böngészőablakot. Az egyikbe töltsük be mindannyiunk kedvencét, a keresők királyát (a www.google.com címen fogjuk megtalálni), a másikba pedig a másik legnépszerűbb keresőt az MSN.com-ot. Utóbbi a *Microsoft Network* hivatalos portálja és keresője, legtöbb esetben a Windows telepítése után ez lesz a kezdőlapunk. Kezdődhet a kísérlet!

A Google keresőablakába pötyögünk be egy tetszőleges kifejezést, valami olyat, amire valószínűleg minden épeszű keresőoldal rengeteg anyagot talál: legyen ez a szó például az *apple*. Ez jelent almát, jelentheti New York-ot, de jelent az Apple Macintosh gépeket is. Három ilyen népszerű jelentéssel valószínűleg rengeteg találatot kapunk. Írjuk be ugyanezt az MSN.com keresőjébe is. Nézzük az eredményt!

A Google 25 800 000 találatot ad, ezekből az első pár millió az Apple számítógépekre, valamint magára az almára vonatkozik. Az MSN.com szerint az interneten az *apple* kifejezés egész pontosan 2100 alkalommal fordul elő. A kettő között az arány, mondhatni, szembetűnő.

Most írjuk be valami zagyaságot, mondjuk azt, hogy *ababa*. Ez elvileg nem jelent semmit, valamilyen nyelven azonban mégis csak van értelme: a Google legalábbis 359 000 oldalon találja meg ezt a kifejezést. Az MSN.com elképzelése szerint az *ababa* 100 921 helyen szerepel a világhálón. Ergo, ha valaki az MSN.com-on nő fel, és egész életében keresőként használja, akkor felnőttkorára meggyőződéssel fogja állítani, hogy az *ababa* (100 921 találat) bizony sokkal népszerűbb az almánál (2100 találat.) Az *ababa* szó amúgy, sok egyéb jelentése mellett, *Addis Ababát*, Etiópia fővárosát is jelenti.

Persze nem kell megjedni, valójában nem tilos – csak éppen aggályokat vet fel. Hogy milyen aggályokat, az nemsokára kiderül, de előbb még szót kell ejtenünk a keresőprogramok szubjektív és önfejű működéséről, valamint ellátogatunk a BlueFish Computers nevű céghez is. Ha mindez megvolt, akkor még azt is eláruljuk, hogy szabad-e lányokat fényképeznünk avagy sem.

Százharminc alkalommal...

Az ellentét feloldhatatlannak tűnik: mire a Google több millió találatot ad, arra az MSN.com csak pár ezret, és még a véletlenül bepötyögött *ababa* esetében is egy a háromhoz volt az arány a Google javára. Kis ügyeskedéssel persze összehozhatjuk a két keresőrobotot: nézzük meg, fogyasztanak-e Etiópiában almát, esetleg használnak-e Apple számítógépeket? Írjuk hát be: *ababa +apple*. A várás megtörtén látszik: a Google már „csak” 2670 találatot ad, az MSN.com pedig 1725-öt. Szinte ugyanannyi.

A legtöbb esetben azonban marad a feltűnő különbség: napjaink sláger témája, az UFO-k avagy ismeretlen repülő objektumok keresése, a Google-t használva 2560 000 találatot eredményez (hiába, népszerű a téma), az MSN.com szerint viszont – nem csalás nem ámtás! – mindössze 130 alkalommal található meg az információs világsztrádn (mellesleg egy általános iskolai irodalmi szöveggyűjtemény is több, mint 130 oldal). Az UFO kifejezésnél maradvá: a pálmát a haldokló

Excite.com kereső viszi, a maga 67 darab találatával (biztos nem szeretik az idegeket...) A nyertes a *Lycos*: 3 739 037 találat jelenik meg, ha ufók után kutakodunk.

Visszatérve a Google és a MSN.com rapszodikus viselkedésére: a Microsoft tervei között szerepel a Google felvásárlása. Ha jobban belegondolunk, akkor két eset lehetséges. Az egyik eshetőség, hogy a Microsoft vezetői (esetleg maga Nagy Bill) olcsó almát, vagy éppen UFO-s cikkeket kerestek a saját keresőjével, és ráébredt, hogy bizony a Google „valamivel” több találatot ad, mint a saját keresője. Ergo, ha jó keresőt akar, akkor vennie kell egyet.

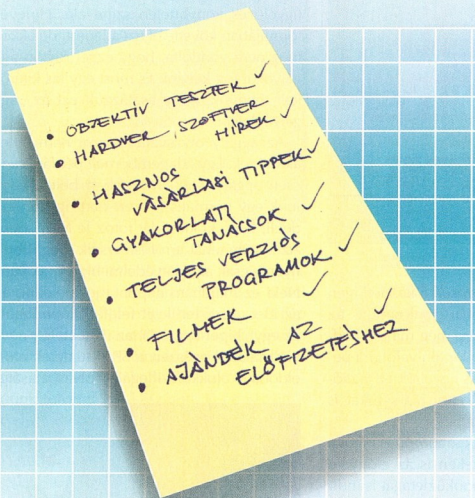
A másik eshetőség ugyanez csak fordítva: ráébredtek, hogy ha azt szeretnék, hogy a Google is csak 2670 oldalt találjon az *Apple* szóra, akkor kénytelenek lesznek megvenni, és integrálni az MSN.com szolgáltatásába.

Hogy melyik lehetőség válik valóra, az a jövő titka, mi pedig keresgéljünk tovább a neten nyugodtan, csak ne feledjük a tanulságot: soha ne használjunk csak egyetlen keresőprogramot, mindig nézzünk szét több keresőprogrammal is. (Itt ajánljuk figyelmükbe ezzel kapcsolatos „toptémánkat” is.)

Bluefish Computers

Igazán nem akarjuk „fényezni” magunkat, de úgy tűnik, hogy Magyarország egyik legszürreálisabb elnevezésű PC-s üzletével kapcsolatban fején találtuk a szöveget. Hogy miért az öndicséret? Nos, álljon itt egy rövid idézet, a *Boltkóstoló* rovat egyik réges-régi cikkéből:

Exkluzív előfizetési ajánlat: CD-tartó mappa ajándékba!

- A teljes évfolyam CD-i lefűzhető benne
- Exkluzív kivitel
- Praktikus
- Kizárólag előfizetéshez
- Vége az időrabló CD-keresgélésnek, gyűjteményét végre egy helyen megszerezheti!

FIZESSEN ELŐ MOST!

Fax megrendelőlap (Fax: 456-6970)

Igen, megrendelem a Computer Panorámát CD-mellékletekkel 1 évre 11 990 Ft-ért, ajándék CD-tartó mappával.

Kézbesítési cím

Név: _____
Irányítószám: _____
Település: _____
Út, utca, tér: _____
Házszám: _____ emelet/ajtó: _____

Telefon: _____
E-mail: _____

Aláírás: _____

Számlázási cím

Név: _____
Irányítószám: _____
Település: _____
Út, utca, tér: _____
Házszám: _____ emelet/ajtó: _____

Ha Önnek kényelmesebb, kiadványunkat az alábbi módokon is megrendelheti:

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970

Tájékoztatjuk, hogy a visszaküldött adatokat további akcióinkhoz is fel kívánjuk használni. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törlését. Amennyiben adatai felhasználásához nem járul hozzá, kérjük, jelezze ezt!

bluefish
computers

Üzleteink: **bluefish IV "Örs"**
1106 Budapest,
Fehér út 1.
Tel.: 431-84-02, 431-84

Végfelhasználóknak Notebook üzletág

<ul style="list-style-type: none"> Artista > Sulint Expressz > Híreink Újdonságok > Akciók > Konfigurációk > Érthetőség > 2003-12-19 Üzenet > Forum > Vivendi > Postabank > OTP > Z&B > Garancia > Szerviz > Letöltés > Archívum > 2003-12-12 	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center;">Tekintse meg Ünnepi Nyitvatartásunkat</p> </div> <p>Örömmel értesítjük kedves vásárlóinkat, hogy a Bluefish Teréz körüli üzletében 2004. január 5. -től meghosszabbítjuk nyitva tartásunkat. Az üzletben és a szervizben reggel 9 órától este 20 óráig állunk rendelkezésükre hétköznap, hétfőig pedig 9 órától 15 óráig. Tovább ></p> <p>Már kaphatóak a Bluefishben a Zoom cég által gyártott modemek Tovább ></p> <p>Zoom</p> <p>Zoom DualCam 1300 Digital Camera. Két kamera egyben! Tovább ></p>
---	---

Cápa lesz a kékháliból?

„...ha tudják tartani jelenlegi áraiakat, akkor a Bluefish még sokáig fog lubickolni a számítástechnikai piac akváriumában. És nem kizárt, hogy „nagy hal” lesz belőle – Computer Panoráma, 2002/07.”

Nos, a „kékhál” valóban azt az utat járja, amit első, pozitív élményekkel zárukt látogatásunk alkalmával megjósolni bátorítottunk. Olyannyira, hogy ha meglátogatjuk őket, akkor meglepődve konstatáljuk, hogy az eltelt két évben nem télenkedtek: a kis budai üzletből üzlethálózat lett: már négy helyen is megtalálhatók a fővárosban. A weboldal is átalakult, a kezdeti, lelkesen agyondíjaztolt hobbioldalt felváltotta a rideg, „corporate” kinézet, mintegy ezzel is hirdetvén: a Bluefish már nemcsak egy egyszerű PC-s üzlet, hanem a hazai számítástechnikai piac egyik fontos szereplője.

A gyors és látványos siker okát nem kell sokáig keresnünk: elég, ha el látogatunk valamelyik üzletbe (mi ezúttal az egyik viszonylag új Bluefish üzletet próbálkoztunk, a deja-vu-t elkerülendő). A hajdan volt udvarias kiszolgálás az évek során nem kopott: még mindig ugyanolyan kedvesen és lelkesen állnak a vevőkhöz a Bluefish-ben dolgozó fiatalok. Ez pedig a mai világban nagy szó, elég ha csak saját (Boltkóstoló) tapasztalatainkra gondolunk, amelyekből ezen a téren a legszörnyűbb az volt, amikor egy igen impozáns PC-s üzlethálózat unott képző dolgozója úgy vágta ki a pultra az igényelt Geforce4 MX-et, hogy az három méter csúszkálás után elhagyta az árustárolót, és a bejárat melletti virágváza mellett landolt.

A lényeg persze még mindig a zseb, illetve a pénztárca. Ezen a téren azért val-

toztak a fiúk, az árképzésük a kezdeti igen jó árak után kicsit jobban „belesimult” az átlagba – ennek ellenére még mindig kedvező árakon kínálják a kínálnivalót, ha pedig ügyesek vagyunk és figyeljük az akciókat, akkor egészen alkalmi ajánlatokat is találhatunk.

Az üzletek számának szaporodásán túl a Bluefish egyéb területeken is az előnyére változott. Külön notebooküzletág is indítottak, Albacomp, ASUS és HP gépek várják a vevőket. Gondoltak ugyanakkor azokra is (nagyon helyesen!), akik nem szeretnének mérgegrágra hozható gépeket venni, csak azért, hogy mondjuk havonta egyszer betöltsék az Excelt. Az „alacsony” árkategóriában ennek megfelelően iDot és ECS gépeket is találunk.

A Bluefish tehát beváltotta a hozzá fűzött reményeket, sőt, mondhatni túl is szárnyalta azokat. Csak így tovább, jövőre ismét ellátogatunk!

BLUEFISH COMPUTERS	
Cím:	1067 Budapest, Teréz Krt. 47.
Telefon/Fax:	354-0242, 354-0243
Internet:	http://www.bluefish.hu info@bluefish.hu

Szép lányok és aggályok...

A történet az egyik hazai mobilszolgáltatóval kezdődik. Elmített szolgáltató természetesen nem tett semmi rosszat, csupán annyit történt, hogy valószínűleg kifogyott a kávé a céges büfében, és a feszültséget levezetendő valamelyik élelmes marketinges kitalálta eme szlogent: *Ha látsz egy jó nőt vagy pasit az utcán, ne habozz az esztétikai*

élményt egy MMS-ben megosztani barátáiddal. A marketinges ezt visszaolvasva ráébredt, hogy ezzel ő most nagyon, de nagyon beletrafált a jószágba. Bedobta tehát a szlogent a „nagy darálóba”, az előfizetők figyelő és könyörtelen színe elé. Hírlevél formájában követte el ezt a lépést, de ekkor még nem gondolta, hogy ezzel rögtön aggályokat fog kelteni. És most egy kis kitérőt kell tennünk, hogy tisztázzuk ezt az „aggály” dolgot.

Az aggály olyasvalami, ami nem lehet akárkinek. Egy átlagembernek például nincsen aggálya, sőt, ha jobban belegondolunk egy normális embert nem igazán érdeklí, hogy ki-kicsodát fotóz le MMS-ben. Az aggály tehát arról ismerzik meg, hogy ilyenje csak az adatvédelmi biztosnak van. Nekí ez majdnem naponta jelentkezik, és az élet egész területét felöleli (mondhatni ez egy „hiper-aggály”), az illetékelen névhasználatról egészen a SPAR üzletek előtt eldobbalt blokkok illegális olvasgatásáig.

Most akkor ez adatvédelmileg felismerhető vagy sem?

Az aggály rögtön felébredt, ahogy meglátta ezt az ominózus hírlevelet, és ezzel vissza is tértünk eredeti témánkhoz.

Elmített hírlevél miatt az adatvédelmi biztos rögvest közleményt adott ki, amelyben felhívja a kedves MMS-eszők figyelmét arra, hogy „amennyiben a lefotózott személy a kép alapján felismerhető, az érintett hozzájárulása – vagy törvényi felhatalmazás – nélkül, a felvétel készítése és továbbítása jogellenes adatkezelésnek minősül. Így az engedély nélküli fotózás polgári jogi, bizonyos esetekben büntetőjogi felelősségre vonáshoz is vezethet.” Tehát ha meglátunk egy „jó nőt vagy pasit az utcán”, akkor óvatosan kezdjünk el exponálni erre alkalmas készülékünkkel, mert lehet, hogy valahol már készvén is nekünk a

Vodafone-reakció

Pál Beáta, a Vodafone szövívője az Index érdeklődésére elmondta: az ominózus mondat nem reklámban jelent meg, hanem a cég hírlevelének egyik cikkében, és csupán egy tréfás megjegyzés. „Természetesen nem bántorítjuk arra az előfizetőinket, hogy megsértsék a személyiségi jogokat” - tette hozzá. A szövívő egyébként nem lát lényegi különbséget egy telefon kamerájával vagy egyéb digitális fényképezőgéppel készített képek között. -
forrás: Index.hu

cellát a vízzel és a kenyérral. Persze más-hol is problémák vannak a fényképezés mobilokkal: ezt a legtöbb esetben azzal indokolják, hogy míg egy fényképezőgép használatakor „határozottan egyértelmű a fotózás mint tevékenység”, egy mobiltelefon esetében gyakorlatilag „titokban” tudunk felvételeket készíteni. Éppen ezért a dél-koreai távközlési miniszter egy rendelet segítségével oldotta meg a problémát: Dél-Koreában a telefonnak legalább 65 decibellel kell sípolnia fényképezés közben. Hát igen, ez is egy megoldás. Kérdés persze, hogy az apró digitális fényképezőgépeknek (már van olyan, amelyek gyakorlatilag elfér a tenyerünkben) miért nem kell dudálniuk?

Az Egyesült Államokban, Ausztráliában, Japánban és Kanadában is sok helyen (fitneszklubban, strandon és szórakozóhelyeken) kezdik tiltani a kamerás mobilok használatát. A dolog sok szempontból érthető: az ipari kémkedés például nem szép dolog, tehát ha egy gyárban vagy üzembelen nem engedik, hogy felvételeket készítsünk a mobilunkkal, akkor az teljesen érthető. Még az utca is érthető, hiszen ki szeretné saját magát valamelyik vicces weboldalon vészelőlni, amint éppen a szeretőjével édesleg egy kávéházban? (Mi lesz, ha meglátja az asszony?)

A megoldást ebben az esetben sem a szabályozásban, sokkal inkább a mobil-és kommunikációs kultúra gyakorlásában kell keresnünk, ha majd lesz nekünk ilyenünk (egyelőre még nincs, gondoljunk csak a színházban, értekezleten vagy műzeumban megcsörrenő mobilokra).

Addig is, a kérdés még mindig nyitott: most akkor szabad a lányokat fényképeznünk, vagy nem? Nos a válasz egyszerű: igen, szabad. Csak ne látszódjon a fejük...

Keresse az újságárusoknál, vagy rendelje meg a kiadónál!

Ára: 695 Ft

Ára: 1495 Ft

Ára: 695 Ft

Ára: 695 Ft

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/ebolt
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt újságokat utánvéttel küldjük,
áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

E számunk hirdetői

A Acomp	1141 Bp., Álmos vezér park 20.	12-13
Alphasonic	1047 Bp., Tinódi u. 18.	59
Axelero	1117 Bp., Neumann J. u. 1/B	21
C Cédrus	1142 Bp., Tatai út 93/A	41
ComSer	1114 Bp., Bartók Béla út 51.	103
Crito	1137 Bp., Szent István krt. 18.	17
E Epson		19
H Hardvercomp	1117 Bp., Budafoki út 64.	63
Hewlett-Packard	1117 Bp., Neumann J. u. 1.	kiskönyv
I InCash Rendszerház	1134 Bp., Teve u. 41.	CD
K Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja u. 70.	97
Konica Minolta	1117 Bp., Galvani u. 4.	Bil.
L LCP Systems	1149 Bp., Angol u. 34. III/302.	33
M Magyar Telefonkönyv Társaság	1082 Bp., Baross u. 89.	111
Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	16
MK Trading	1111 Bp., Budafoki út 15.	33
N Nikon	1047 Bp., Főti út 56. V. ép.	33
Nokia	1092 Bp., Köztelek u. 6.	Bil.
Notebook World	1092 Bp., Ráday u. 49.	59
Notebook.hu	1012 Bp., Attila u. 117.	55
O OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	17
Orbitrade	1138 Bp., Népfürdő u. 21/D	CD
P PharmaVision	1026 Bp., Trombitás út 11.	97
Pointer Multimédia	1026 Bp., Bimbó u.160-162.	65
Pont 5N	1238 Bp., Majori út 22.	CD
Profi Média	6500 Baja, Zombor u. 1.	65
Provimax	1149 Bp., Táborkorn u. 11/A	106, CD
Pulsar Hungary	1095 Bp., Soroksári út 42.	63
Q Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	83
S SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
T Technotrade	1147 Bp., Öv u. 185.	BIV
U ULX	1137 Bp., Szent István krt.12.	102
V VirusBuster	1116 Bp., Vegyész u. 17-25.	CD

Itt keresse

A 3D-s modellezés	98
ACP vezérlő	74
alaplapp	66
AlphaCell M5	96
B Bluefish	122
C chat	26
CMSS rendszer	46
D DAC	46
DDR-RAM	30
diashow	34
DJ program	82
DNS-cím	92
Dual Channel Mode	30
DualDDR	66
E EAX szabvány	46
F fényképező mobil	122
freeware	87
G Google	38,122
H hangkártya	46
hotspot	92
HTML	11
Hyper-Threading	66
I Intel lapkakészlet	74
IP-cím	92
irodai programcsomagok	112
J játék	88
Java	11
K karaoke programok	78
képfeldolgozás	34
kétszatomás memóriavezérlő	66
kvantálás	46
M Media Player	100
mélyláda	52
MIDI	46
MSN.com	122
N Nokia N-Gage	95
O online hirdetés	26
online napilapok	90
P.M.P.O	52
PC-bővítés	30
POV-Ray	98
S Samba	104
Script	11
SD-RAM	30
shareware	86
skinek	100
SMSmondó	94
sugárkövetés	98
SuSE Linux 9.0	104
SZ szatellit	52
T titkosítás	10
Total Commander	84
V ventilátor	30
W WCPUIID	73
WLAN	92
Word	108
Y Yast	104

Hacker, cracker, warez

A számítógépes alvilág titkai

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerpanorama.hu/hacker
 E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!

Amennyiben dedikált példányt szeretne, kérjük külön jelezze megrendeléskor!

A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, árának a postaköltséget nem tartalmazza! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Ára: 4990 Ft

Rendeld meg most!

SEGÍTHETÜNK?

■ GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt

 zsolt.kohler@cpanorama.hu

Rosta Gábor

 gabor.rosta@cpanorama.hu

Gyarmati László

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

 laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Nákovics László

A következő témákban tud segíteni: programok telepítése

 laszlo.nakovics@cpanorama.hu

■ KÉRDÉSEI VOLNÁNAK AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkekkel kapcsolatban érdeklik további információi, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!

 laszlo.gyarmati@cpanorama.hu ferenc.banyai@cpanorama.hu

■ MONDJA EL VÉLEMÉNYÉT

Ha elnyerte a tetszését valamelyik cikkünk, esetleg bosszankodott valamelyik miatt, kérjük írja meg véleményét a velemenyt@cpanorama.hu e-mail címre.

■ ELŐFIZETNE A CP-RE, RÉGEBBI (2003-AS) KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖNSZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNE MEGRENDELNI?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik 2003-a s Computer Panoráma, szeretne különszámból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg CP előfizetését.

 Jancsó Emőke 456-6964

 terjesztes@cpanorama.hu

 Kocsis Andrea 456-6963

 terjesztes@cpanorama.hu

■ CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevelünket.

■ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, nézze meg ComPass rovatunkat a CD-/DVD-mellékleten, illetve honlapunkon. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva találhatja meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkori akciós termékekről is értesülhet.

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XV. évfolyam 2. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Banyai Ferenc
Főmunkatárs: Gyarmati László
Művészeti vezető: Iszkra Ildikó
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
Szerkesztők: Fülöp Norbert, Higyed Gábor, Rosta Gábor
CD-/DVD-tartalom: Nákovics László
Grafika: Szincskák László
Rendezgazda: Nagy Lajos
Titkárságvezető: Szőke Erika

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba

■ Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet: www.computerpanorama.hu
Címlap: STÉG Stúdió

■ Kiadó: Computer Panoráma Kiadói Kft.

■ Felelős kiadó:

Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

■ **Terjesztés:** Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970,
e-mail: terjesztes@cpanorama.hu

■ **Ügyfélszolgálat**
hétfő-péntek: 9-17 óráig
Terjesztés: a Lapker Rt.,
az alternatív terjesztők és a Kiadó
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:
hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa
hirdetésszervező: Kuba Ilona, Háder Judit
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: hirdetes@cpanorama.hu

■ **Előfizetés:** a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hirdalékesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt. 219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámán. Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H-Szo, 9-20 óráig). 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

■ **A Computer Panorámát készítette:**
Levilágítás: HVG Press
Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető ig.

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formájában – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Hírek rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akcióknak, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilván tartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetésekkel a lehető legnagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

2004/3

Megjelenik:
február 18.

Hardver

SATA vezérlőkártyák

A nagyobb gyártók sokáig kivárták a soros ATA szabványt használó vezérlők piaci bevezetésével. S hogy miért? Egyfelől az alaplapokon elhelyezett integrált megoldások sokkal olcsóbb alternatívát kínáltak, másfelől a SATA meghajtók ára is a fellegekben járt. Mivel egyik nagyobb gyártó sem volt 2003 második felében túlságosan aktív, az igazi verseny csak mostanában kezdődik. A kínálaton ez persze cseppet sem látszik, az otthoni PC-től a szerverekig minden esetre találhatunk megfelelő megoldást.

Gyakorlat

A megzavart álom

A PC másodperceken belüli kikapcsolása, ugyanilyen gyors elindítása és a munka folytatása ott, ahol éppen abbamaradt – mindez a Windows alatt az ACPI vagy APM segítségével megoldható. De gyakran mégsem olyan egyszerűen működik ez. Cikkünk a problémák felkutatásában és a PC szakszerű megnyugtatózásában nyújt segítséget.

Aktuális

Cyberpszichológia

A mai fejlett társadalmakban a klauszrofóbia és az agorafóbia igencsak gyakran előforduló betegségek, számos kellemetlen perccet okozva elszemvedőinknek. A virtuális valóság (VR) technológiája kitűnő eszközt kínál a fóbiák gyógyításához azzal, hogy képes szembesíteni a pácienseket legsúlyosabb félelmek tárgyával.

Linux

Fájlrendszerek Linuxra

A legtöbben már annak is örülni szoktak, ha sikerül föltelepíteni egy Linux-disztribúciót, és utána már nem is foglalkoznak azzal, mi is került föl a gépükre. Ám érdemesebb kicsit alaposabb tervezőmunkát végezni egyes esetekben, például akkor, amikor egy fájlszervert vagy más kiszolgálót szeretnénk üzemeltetni, mivel az apró részleteken elég sok múlhat. Ilyen a biztonság, a teljesítmény és a sebesség.

Gyakorlat

Munkaidő-nyilvántartás Excellel

Sok munkahelyen még ma is fáradságos kézi munkával tartják nyilván a ledolgozott munkaidőt. Minek fáradni azonban, amikor a feladat oroszlánrészét nyugodtan az Excelre bízhatjuk. A következő hónapban, Gyakorlat rovatunkban egy táblázat fogunk készíteni, amelybe csak be kell írunk, mikor értünk be a munkahelyünkre, és mikor távoztunk, a többi automatikusan kiszámítja a táblázatkezelő program.

A		B	C	D	E	F	G
Munkaidő-nyilvántartás							
Munkatartomány		Kezdési idő	Végzési idő	Állapot	Értékek	Teljesen	Reha
1	Alapműk. munk.	19:30:00					
2	04. máj. 02. 08:00	0:30					7:15
3	04. máj. 02. 09:00	0:30					7:15
4	04. máj. 02. 10:00	0:30					7:15
5	04. máj. 02. 11:00	0:30					7:15
6	04. máj. 02. 12:00	0:30					7:15
7	04. máj. 02. 13:00	0:30					7:15
8	04. máj. 02. 14:00	0:30					7:15
9	04. máj. 02. 15:00	0:30					7:15
10	04. máj. 02. 16:00	0:30					7:15
11	04. máj. 02. 17:00	0:30					7:15
12	04. máj. 02. 18:00	0:30					7:15
13	04. máj. 02. 19:00	0:30					7:15
14	04. máj. 02. 20:00	0:30					7:15
15	04. máj. 02. 21:00	0:30					7:15
16	04. máj. 02. 22:00	0:30					7:15
17	04. máj. 02. 23:00	0:30					7:15
18	04. máj. 02. 24:00	0:30					7:15

DVD-melléklettel is!

Márciusi számunk vásárlói is dönthetnek, hogy 3 CD-vel vagy inkább egy asztali készüléken is lejátszható DVD-vel veszik meg a lapot. Ez utóbbi korongon – a CD-ken is szereplő programok és rajzfilm mellett – *Az ideális gyanusított* című, színes amerikai krimi is helyet kap.

„Tony Aaron magánnyomozó, de sajátos vállalkozásból tartja fenn magát. Feleségével, Hazel-lel alibit és tanúkat szolgáltat házasságtöréshez. Egy alkalommal azonban a leleplezés pillanatában holtan találja a szállodai szobában feleségét és kliensüket, akiről kiderül, hogy Stasio, a híres festő. A rendőrség nyomozásba kezd, de Fránk is azon dolgozik, hogy kiderítse, mi történt. Két gyanusított van: Stasio szeretője és a festő felesége. Később azonban Tony-ra terelődik a gyanusított...”

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

Minden 3. DVD-s Computer Panoráma AJÁNDÉK!

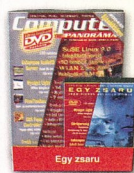
MOST MEG JOBBAN MEGÉRI! Ha az alábbi DVD-mellékletes Computer Panorámából legalább három megrendel, akkor az egyiket ajándékba adjuk!

Válasszon legalább három Computer Panorámát és fizessen 7170 Ft helyett **CSAK 4780 Ft-ot!**

Ezzel 2390 Ft-ot takarít meg!

Megtakarítása hat darab megrendelt DVD-s Computer Panoráma esetén 4 780 Ft, 9 darab esetén már 7 170 Ft!

Ne késlekedjen, rendeljen még most!

CP 2004/01

CP 2003/12

CP 2003/11

CP 2003/10

CP 2003/9

CP 2003/8

CP 2003/7

CP 2003/6

CP 2003/5

CP 2003/4

CP 2003/3

CP 2003/2

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév: _____

Ir.sz: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____ / _____

Telefon (napközben): 06 _____

E-mail: _____

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév: _____

Ir.sz: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____ / _____

Telefon (napközben): 06 _____

Mobilszám: 06 _____

_____ dátum _____ aláírás

AJÁNLATUNK A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES.

Átfutási idő körülbelül 2 hét.
Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
A megrendelt újságokat utánvétel nélkül küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Tájékoztatjuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akciónkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törölését. Amennyiben adatai felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

Környezetvédelem az irodában

A környezettudatos gondolkodást valakinek el kell kezdenie ahhoz, hogy valódi eredmények szület-hessenek. Ahhoz, hogy az emberek gondolkodásába beépüljön a környezetvédelem fontossága, felvilágosításra, pozitív üzenetekre van szükség. Ugyanis az állam, a hatóságok maguktól nehezen mozdulnak, megfelelő jogszabályok és kommunikáció nélkül viszont a lakosság nem érzi át az ügy jelentőségét. Ezt az ördögi kört kell valakinek megszakítania, még akkor is, ha ez közvetlenül nem hoz profitot. A Ricoh, a világ egyik legjelentősebb irodai másoló- és nyomtatógyártója felkarolta ezt az ügyet, és a piacon az elsők között tűzte zászlajára a környezetvédelmet. Erről a fontos misszióról kérdeztük Halász Gábor, a Ricoh Hungary Kft. ügyvezető igazgatóját.

► **Miért vállalta fel a Ricoh az első fecske nem éppen hálás szerepét?**

– A közutdatban az él, hogy az iroda-technikai eszközök, közelebről a másolók és a faxok az irodák „legkoszosabb” berendezései, hiszen a tintapatronok és a tonerek cseréje gyakran jár piszokkal. Rádásul ezek az eszközök papírra dolgoznak, ami ugyancsak kényes pont a környezetvédelem szempontjából. A Ricoh, a piac egyik legfontosabb szereplőjeként

fontosnak tartja, hogy berendezései a lehetőségekhez képest minél kevésbé terheljék a környezetet. Ez már a gyártásnál elkezdődik, hiszen mint minden termék, az irodai berendezések előállítása is hat a környezetre, így olyan technológiákra van szükség, amelyek a legkevésbé kibocsátással járnak. A másik fontos elem a másolók és a nyomtatók használata, itt a környezetbarát papír, toner és tinta alkalmazása a kulcskérdés. A fejlesztések során arra törekszünk, hogy berendezéseink a lehető legkevésbé özonkibocsátással és energiafelhasználással működjenek, valamint hogy mind kevesebb veszélyes anyagot alkalmazzunk a gyártás során. Végezetül az elhasználtott eszközök begyűjtéséről, újrahasznosításáról, illetve ahol ez nem lehetséges, megsemmisítéséről is gondoskodni kell.

► **A másolók esetében alighanem a kiígyózt toner sorsa jelenti a legnagyobb problémát.**

– Valóban, ám a tonerek újrahasznosítása számos jogi és környezetvédelmi kérdést vet fel. A másik probléma, hogy sok cég a környezetvédelmi előírásokkal mit sem törődve végzi az újratöltést, ráadásul ilyenkor a felhasználónak fogalma sincs arról, hogy mivel töltik fel az üres tonert. Az elektronikát is tartalmazó cartridge más problémákat is felvet, hiszen ennek

HÍR Új Aficio modellek

Az év elején alaposan felfrissült a Ricoh Aficio termékcsaládja, így már Magyarországon is kaphatók a legkisebb fekete-fehér Aficio 2015, 2018 és 2018D típusok. Ezen modellek legfontosabb újdonsága, hogy képesek közvetlenül e-mailbe szkennelni, külön hardver vagy szoftver nélkül. Az Aficio 2232C/2238C típusokat vegyes, fekete-fehér és színes irodai használatra tervezték, így legnagyobb előnyük a ki-magasló – 24, illetve 28 lap/perces – sebesség, amely valódi 1200 dpi-s képmínőséggel párosul.

élettartama véges, így mivel a felhasználó nem tudhatja, hogy az általa megvásárolt újratöltött toner mióta „dolgozik”, előfordulhat, hogy váratlanul tönkremegy.

► **Lát megoldást ezekre a problémákra?**

– Igen, a Nyugat-Európában működő rendszer, amikor a gyártók összefognak, és tonereik begyűjtését kifejezetten erre szakosodott vállalkozásokra bízzák, működőképes, igaz, az összegyűjtött eszközök sorsa még ekkor is kérdéses. Hiszen lehet, hogy az újrahasznosítás jobban terheli a környezetet, mint a szakszerű megsemmisítés, ezért ezt mindig mérlegelni kell. Ehhez azonban jogszabályi módosításokra is szükség lenne, hogy az üres tonerekre ne a radioaktív anyagokra vonatkozó előírások legyenek érvényben.

► **Végezetül ejtsünk néhány szót a cég tavalyi évről, piaci helyzetéről is!**

– A 2003-as évre a gazdasági problémák erőteljesen rányomták a bélégyűköt, így a korábbi 30 százalékos forgalomnövekedés után idén csak néhány százalékkal bővült a forgalom. A Ricoh az Európai Unióban és Japánban is piacvezető, míg az Egyesült Államokban a második helyet tudhatja magáénak, az eladások gerincét pedig a középkategóriás berendezések jelentik.

F. N.

Névjegyzék

Halász Gábor 1963-ban, Budapesten született. A Budapesti Műszaki Egyetemen végzett, mint okleveles mérnök-matematikus, majd ugyanitt MBA diplomát is szerzett. Első fontos munkahelye a KFKI Icon Kft. volt, ahol mint mérnök-üzletkötő Sun munkaállomások és szervereket értékesített, de fontos feladatának tartotta a UNIX és az internet hazai

megismertetését is a vállalkozói szektorral. Ezt követően a Silicon Graphics Hungary Kft. ügyvezető igazgatója lett, ahol munkaállomások és szerverek hazai forgalmazását kellett koordinálnia. Innen került a Ricoh Hungary Kft. ügyvezető igazgatói székébe, ahol másológépek és nyomtatók forgalmazásával, irodatechnikai rendszerek fejlesztésével, telepítésével és üzemeltetésével foglalkoznak.

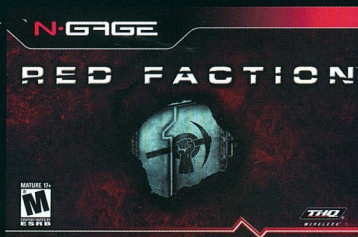
Készen állsz az igazi kihívásokra?

Kizárólag az N-Gage™-en:
Kétféle többjátékos mód
• Bluetooth

Kizárólag az N-Gage™-en:
Vezeték nélküli többjátékos mérkőzés
Bluetooth kapcsolaton keresztül

Kizárólag az N-Gage™-en:
Öt többjátékos szint Bluetooth kapcsolaton keresztül

Kizárólag az N-Gage™-en:
Öt többjátékos szint Bluetooth kapcsolaton keresztül

Vezeték nélküli többszereplős játék
Játékok a legismertebb fejlesztőktől
3D-s grafika
Bluetooth
MP3-lejátszó és FM-rádió
Háromsávú mobiltelefon
n-gage.com

N-GAGE
NOKIA

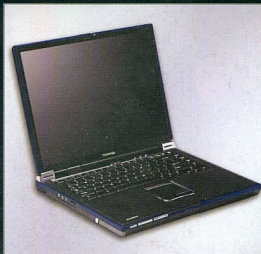
bárhol
bárkivel

A Toshiba a Microsoft® Windows® XP operációs rendszert ajánlja.

© 2004 Toshiba

Az Intel, Intel Inside, az Intel Inside logo és a Celeron az Intel Corporation vállalatjainak a védjegyei és a szellemi tulajdonuk. A Microsoft és a Windows a Microsoft Corporation védjegyei és a szellemi tulajdonuk.

Könnyű használni - könnyű megszerezni.

Satellite A30-504

- Intel® Celeron® Processor, 2.60 GHz
- Microsoft® Windows® XP Home Edition
- 15.0" TFT színes kijelző
- 40 GB S.M.A.R.T.
- 256 MB, maximum bővíthetőség: 2.048 MB, DDR RAM
- CD-RW/DVD-ROM meghajtó
- Beépített hangszóró, DC, külső mikrofon, külső monitor, fejhallgató, RJ-11, RJ-45, TV-kimenet (s-vidéo), 2x USB 2.0
- Hordtáskával

Miért válassza a Toshiba notebook-okat?

- Egyedülálló innováció, állandó kutatás és fejlesztés tapasztalatai alapján
- Csúcsmínőségű technológia és szigorú minőség-ellenőrzés a kiváló megbízhatóság érdekében
- Kompatibilitás és integráció valamennyi megoldáshoz, garantált értékállóság
- Az intelligens kivétel és a felhasználóbarát megoldások növelik a termelékenységüket
- A kiváló szervizellátás, tanácsadás és a garancia az Ön nyugalmát szolgálja

Válassza a szabadságot.
computers.toshiba-europe.com

A Toshiba termékekre vonatkozó további információért, kérjük, hívja az alábbi telefonszámot:

(06-1) 467-6111

Hivatalos forgalmazó és márkaszerviz:

Techntrade Informatikai Rt.

1147 Budapest, Óv u. 185.

Telefon: 467-6111, fax: 252-6470

www.techntrade.hu

info@techntrade.hu

TOSHIBA